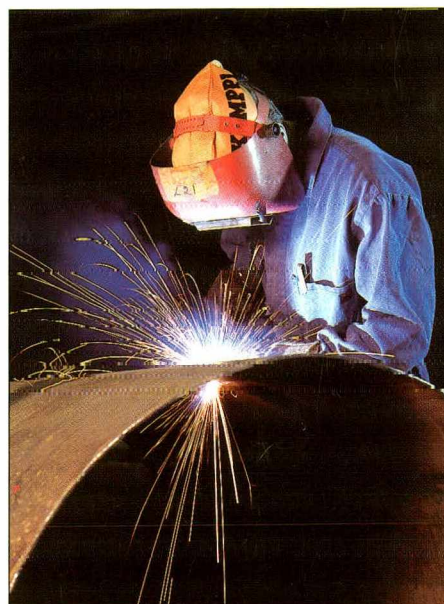
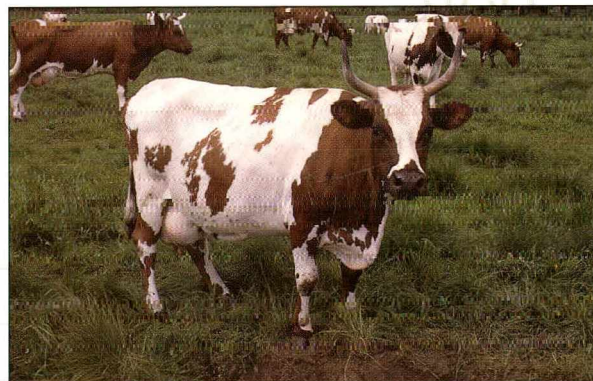
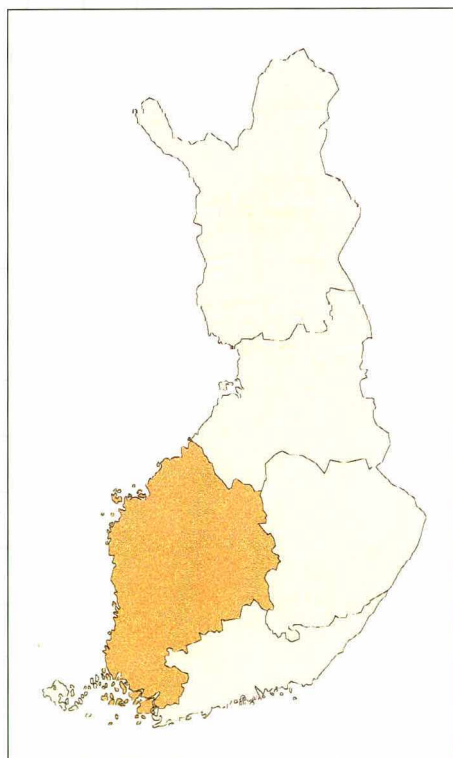

Länsi-Suomen katsaus 1997

1600
1400
1200
1100
1000
900

Tilastokeskus

Länsi-Suomen katsaus

Tiedustelut:

Esko Syrjäkari (08) 537 2045
Leena Jäntti (08) 537 2046
Sirkku Hiltunen (08) 537 2046

Kansikuva: Mervi Heusala, Tatsi Oy

ISSN 1239-7482
ISBN 951-727-386-X

© 1997 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Multiprint, Oulu 1997

ALKUSANAT

Länsi-Suomen katsaus 1997 on yksi neljästä Tilastokeskuksen tekemästä aluekatsausjulkaisusta. Muut vastaavalla tietosisällöllä ja esitystavalla toteutetut aluejulkaisut ovat Pohjois-Suomen, Itä-Suomen ja Etelä-Suomen katsaukset. Katsausjulkaisujen aluerajaukset noudattavat uuden läänijaon mukaisia rajoja. Lapin ja Oulun läänien tiedot on kuitenkin esitetty samassa julkaisussa - Pohjois-Suomen katsauksessa. Tässä katsauksessa esitetään tiedot uuden Länsi-Suomen läänin alueesta (Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pirkanmaan, Keski-Suomen, Vaasan Rannikkoseudun, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat).

Julkaisusarja on jatkoa ja laajennus aiemmin kuudesti Oulun läänikatsauksen ja kahdesti Pohjois-Suomen katsauksen nimellä tuotetulle vuosijulkaisulle. Se oli usean vuoden ajan Tilastokeskuksen ainoa tiettyyn Suomen aluekokonaisuuteen keskittyvä kokoomajulkaisu.

Katsauksen tavoitteena on antaa alueellista tietoa Länsi-Suomesta, sen maakunnista, seutukunnista sekä kunnista ja niiden keskinäisistä eroavaisuuksista. Tiedot esitetään visuaalisesti joko kuntapohjaisina teemakarttoina tai diagrammeina. Tietolähteinä on käytetty runsaasti muitakin kuin Tilastokeskuksen tuottamia tilastoja.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisen julkaisun kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Tämänvuotinen katsaus sisältää yhteensä lähes 180 kuvaa, diagrammia ja teemakarttaa. Kokonaan uutena aihepiirinä uudessa julkaisussa on 1.9.1997 voimaan astuneen aluejaon mukaisten läänien keskinäiseen vertailuun keskittynyt osa. Myös kunnallistalouden tarkastelua on laajennettu aiempaan nähden.

Katsauksen kuvat tuotetaan myös värillisinä kalvoina. Koska tietosisältöä päivitetään jatkuvasti, on kalvokokoelma aina ajantasainen. Kalvoja voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelutoimistoista. Myös kuvien pohjana olevat tilastoaineistot ovat erikseen tilattavissa.

Länsi-Suomen katsaus 1997 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutuksesta ovat vastanneet suunnittelijat Leena Jäntti ja Sirkku Hiltunen.

Oulussa, joulukuussa 1997

Esko Syrjäkari
aluepäällikkö

SISÄLLYSLUETTELO

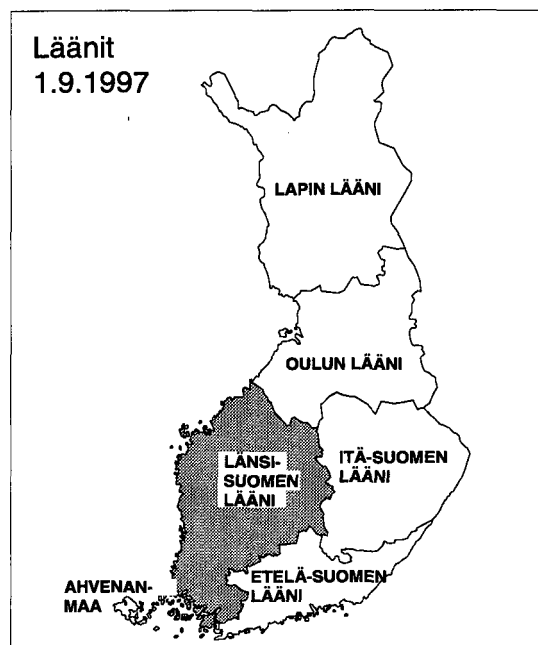
SIVU

LÄNSI-SUOMI.....	7
VÄESTÖ.....	13
ELINKEINOELÄMÄ.....	34
Yritysten toimipaikat.....	34
Elinkeinorakenne.....	39
Alkutuotanto.....	44
Jalostus.....	48
Palvelut.....	56
Konkurssit.....	59
Matkailu.....	60
Tulonsaajien tulot ja kotitalouksien velat.....	63
Bruttokansantuote.....	67
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS.....	69
Työllisyys.....	69
Työttömyys.....	71
KOULUTUS.....	77
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT.....	81
RAKENTAMINEN JA ASUMINEN.....	87
LIIKENNE.....	92
ENERGIAHUOLTO.....	98
YMPÄRISTÖN TILA.....	100
KUNNALLISTALOUS.....	104
Veroprosentti ja keskimääräiset veroäyrit.....	104
Kuntien nettomenot.....	108
Kunnallistalouden tunnuslukuja.....	115
Kuntien verotulot ja valtionosuudet.....	115
ALUEPOLITIikka.....	126
VAALIT.....	131
LÄÄNIT.....	135
<i>KÄYTETYT KÄSITTEET JA LYHENTEET</i>	142
<i>KUVALUETTELO</i>	143

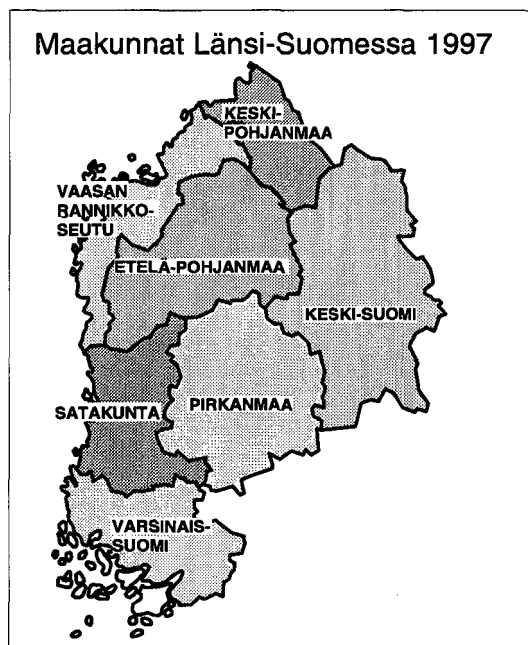
LÄNSI-SUOMI

Vuoden 1997 syyskuussa uusi läänijako astui voimaan eduskunnan päätöksen mukaisesti. Läänien määrää vähennettiin 1.9.1997 alkaen kuuteen. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan maakuntaliittojen aluejako otetaan valtion aluehallintoviranomaisten aluejakojen pohjaksi.

Uusia läänejä on käsitelty tarkemmin tämän julkaisun viimeisessä kappaleessa.

Kuva 1. Läänit 1.9.1997.

Kuva 2. Maakunnat Länsi-Suomessa 1997.

Tässä julkaisussa Länsi-Suomella tarkoitetaan aluetta, joka käsittää *Länsi-Suomen läänin*. Lääni muodostuu Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pirkanmaan, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan, Vaasan rannikkoseudun ja Keski-Pohjanmaan maakunnista. Alueelle sijoittuu 36 seutukuntaa ja 205 kuntaa.

Euroopan Unionin hierarkisessa NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics)-alueluokitusjärjestelmässä Suomi on jaettu ylimmällä tasolla Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan (NUTS 1), kuuteen suuralueeseen (NUTS 2) ja 20 maakuntaan (NUTS 3). Euroopan unionin alueella on NUTS 2 alueita yhteensä noin 200 ja NUTS 3 alueita noin 1150. Lisäksi seutukuntataso ja kuntataso muodostavat omat tasonsa (NUTS 4 ja NUTS 5). NUTS 2 tasolla tässä julkaisussa tarkastellut maakunnat kuuluvat Etelä-Suomeen (Varsinais-Suomi, Satakunta ja Pirkanmaa) ja Väli-Suomeen (Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Vaasan rannikkoseutu ja Keski-Pohjanmaa).

Maakunnat

Varsinais-Suomen maakuntaan kuuluu 56 kuntaa, joista väestöltään suurin on Länsi-Suomen läänin pääkaupunki Turku. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 1996 lopussa 437 491 asukasta eli yli 8.5 % suomalaisista. Maakunnan pinta-ala on 12 743 km² ja väestötiheys 41 asukasta/km². Kaupunkeja alueella on 10.

Satakunnan maakuntaan kuuluu 28 kuntaa Kiikoisten muutettua vuoden 1997 alusta Pirkanmaalta Satakuntaan. Maakunnan väestömäärä oli vuoden 1996 lopussa 241 948. Taajama-aste on 80 %. Kuusi kuntaa on kuntamuodoltaan kaupunkeja.

Pirkanmaan maakunnan väestömäärä oli vuoden 1996 lopussa 440 913 ja pinta-ala 12 743 km². Maakuntaan kuuluu Kiikoisten maakuntamuutoksen jälkeen 34 kuntaa, joista Tampere on väestöltään suurin ja Kuhmalahden kunta pienin.

Keski-Suomen maakunnan väestömäärä oli vuoden 1996 lopussa 259 096 ja pinta-ala 16 249 km². Väestötiheydeksi muodostuu täten 16 asukasta/km². Maakuntaan kuuluu 30 kuntaa, joista 8 on kaupunkia. Jyväskylän kaupunki on väestöltään suurin ja Luhangan kunta pienin.

Etelä-Pohjanmaan maakunnan pinta-ala on 13 456 km² ja väkimäärä oli vuoden 1996 lopussa 199 836. Alueen 27 kunnasta 7 on kaupunkikuntia, joista Seinäjoki on väestöltään suurin.

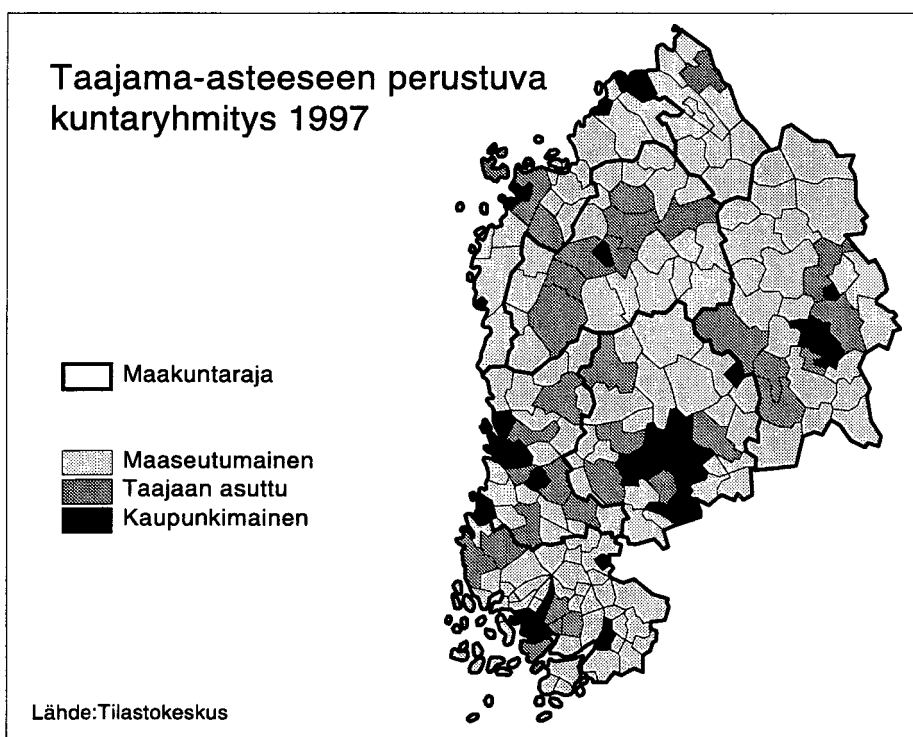
Vaasan rannikkoseutuun kuuluu 18 kuntaa, joista Vaasa on väestöltään suurin. Yhteensä maakunnssa asui vuoden 1996 lopussa 174 291 asukasta. Alueen pinta-ala on 174 261 km².

Keski-Pohjanmaan maakunnan keskus on alueen suurin kaupunki Kokkola. Yhteensä maakuntaan kuuluu 10 kuntaa. Asukkaita oli vuoden 1996 lopussa 72 581 ja väestötiheys 14 asukasta/km².

Kunnat

Vuonna 1997 Suomessa oli 452 kuntaa. Maan pääkaupunki Helsinki oli väestöltään suurin (532 053 asukasta 31.12.1996) ja Ahvenanmaalla sijaitseva Sottunga pienin (120 as.). Länsi-Suomen alueen 205 kunnasta asukasluvulla mitattuna suurin on Tampere (186 026) ja pienin on Varsinais-Suomessa sijaitseva Velkuan kunta (236 as.). Kaupunkeja Länsi-Suomessa on 50.

Taajamaväestön osuuteen ja suurimman taajaman väkilukuun perustuvan Tilastokeskuksen kuntaluokituksen mukaan vuonna 1997 kaupunkimaisia kuntia tarkastelualueella oli 27 kpl, taajaan asuttuja 33 ja maaseutumaisia 48. Pinta-alaltaan alueen suurin kunta on Kauhajoki ja pienin Kaskinen.

Kuva 3. Taajama-asteeseen perustuva kuntaryhmitys 1997.

Taulukko 1. Perustietoja Länsi-Suomen kunnista.

	Maapinta- ala, km ²	Väkiluku 31.12.1996	Elinkeinorak. % 1996*			Työttömyys aste % 8/1997	
			Alkut.	Jal.	Palv.		
VARSINAIS-SUOMI:							
ALASTARO	259	3239	28,7	26,1	41,7	12,1	
ASKAINEN	61	903	28,3	21,3	48,2	15,8	
AURA	95	3281	8,1	40,7	48,4	10,7	
DRAGSFJÄRD	267	3763	7,6	37,7	52,8	11,0	
HALIKKO	357	8696	10,3	40,6	47,0	8,6	
HOUTSKARI	121	710	30,0	5,7	61,6	14,9	
INIÖ	64	249	35,1	5,2	55,7	9,5	
KAARINA	60	19161	1,0	28,5	68,2	12,4	
KARINAINEN	92	2429	17,7	33,3	45,6	9,8	
KEMIÖ	318	3371	17,9	20,2	59,0	7,4	
KIIKALA	240	1939	28,3	30,3	38,0	10,8	
KISKO	253	1994	20,9	35,7	40,6	13,3	
KORPPOO	169	1071	13,5	5,8	79,4	10,4	
KOSKI TL	192	2649	31,6	26,0	39,0	8,6	
KUSTAVI	163	1057	16,9	38,4	40,8	9,9	
KUUSJOKI	123	1820	24,5	35,1	38,2	7,6	
LAITILA	531	8994	15,8	37,9	43,7	11,7	
LEMU	47	1412	11,0	30,2	56,1	9,7	
LIETO	199	12920	5,2	31,3	61,4	10,0	
LOIMAA	48	7118	3,3	31,7	62,2	14,3	
LOIMAAN KUNTA	433	6288	23,6	28,5	44,9	10,5	
MARTTILA	195	2163	30,4	24,2	42,5	9,5	
MASKU	93	5095	6,2	31,1	60,6	9,4	
MELLILÄ	110	1319	26,5	28,0	43,5	11,4	
MERIMASKU	50	1297	12,4	27,0	58,7	8,0	
MIETOINEN	126	1716	18,6	30,4	48,2	10,0	
MUURLA	80	1444	11,7	43,5	42,3	10,0	
MYNÄMÄKI	393	6120	15,5	29,7	51,2	12,0	
NAANTALI	51	12652	0,9	29,0	67,7	13,0	
NAUVO	244	1447	25,9	12,1	59,0	8,0	
NOUSIAINEN	198	4087	12,6	31,8	52,8	10,6	
ORIPÄÄ	117	1347	32,8	18,8	45,2	7,9	
PAIMIO	239	9745	6,9	34,5	55,7	10,9	
PARAINEN	272	12040	3,4	29,5	64,6	6,1	
PERNIÖ	398	6309	15,9	39,1	42,7	11,0	
PERTTELI	154	3685	12,5	50,2	35,7	8,6	
PIIKKIÖ	90	6406	4,5	32,3	61,3	12,0	
PYHÄRANTA	142	2363	10,4	43,1	44,3	16,7	
PÖYTYÄ	317	3784	23,7	28,7	44,4	8,9	
RAISIO	49	22413	0,5	36,9	60,1	14,8	
RUSKO	50	3105	4,9	33,2	59,9	8,6	
RYMÄTTYLÄ	147	1918	23,9	23,3	49,2	12,0	
SALO	143	23065	1,8	47,2	48,7	10,4	
SAUVO	252	2842	25,6	24,0	47,9	6,6	
SOMERO	689	9876	20,9	29,3	47,0	10,8	
SUOMUSJÄRVI	160	1339	16,8	33,1	46,2	12,1	
SÄRKISALO	82	796	20,8	38,4	38,8	12,1	
TAIVASSALO	137	1885	24,1	24,6	47,5	11,9	
TARVASJOKI	102	1910	16,4	34,9	45,7	9,6	
TURKU	243	166929	0,6	26,9	69,5	18,6	
UUSIKAUPUNKI	493	17631	7,4	43,1	47,4	18,8	
VAHTO	77	1769	12,8	29,6	55,0	10,6	
VEHMAA	188	2616	25,1	26,2	45,0	13,4	
VELKUA	31	236	26,1	17,1	55,7	9,1	
VÄSTANFJÄRD	96	841	14,0	23,3	59,6	8,7	
YLÄNE	343	2257	23,8	27,0	45,5	13,3	
SATAKUNTA:							
EURA	432	9660	9,7	45,9	42,0	9,8	
EURAJOKI	343	6157	12,5	36,5	47,9	16,1	
HARJAVALTA	124	8271	2,3	41,4	53,8	14,7	
HONKAJOKI	332	2296	35,6	23,4	39,0	17,0	
HUITTINEN	390	9382	13,5	31,9	51,5	10,2	
JÄMIJÄRVI	214	2391	30,4	25,2	40,8	17,7	
KANKAANPÄÄ	690	13381	8,9	30,1	57,7	17,9	
KARVIA	504	3212	34,5	19,5	39,9	19,0	
KIUKAINEN	155	3711	19,8	41,3	36,3	13,4	
KODISJOKI	41	532	17,4	38,0	40,9	18,3	
KOKEMÄKI	482	9095	11,7	33,6	51,1	14,6	
KULLAA	264	1691	13,7	28,4	53,5	17,2	
KÖYLÖ	246	3151	22,8	28,5	45,2	8,4	
LAPPI	206	3361	15,2	42,5	39,8	15,4	
LAVIA	319	2547	28,5	21,9	45,2	17,8	
LUVIA	166	3392	10,6	35,6	51,0	17,7	
MERIKARVIA	440	4019	17,5	34,9	43,8	17,3	
NAKKILA	178	6162	7,9	40,0	48,8	16,0	
NOORMARKKU	317	6390	7,3	29,5	60,2	20,2	
POMARKKU	299	2806	15,5	34,9	46,2	16,7	
PORI	503	76623	1,4	32,5	62,7	22,6	
PUNKALAUDUN	362	3891	31,1	22,6	43,0	10,7	
RAUMA	247	37914	1,3	39,7	56,0	20,4	
SIIKAINEN	461	2161	30,9	27,1	36,7	16,7	
SÄKYLÄ	159	5223	7,7	33,6	55,4	9,2	
ULVILA	138	12665	3,3	37,2	56,7	16,2	
VAMPULA	142	1864	36,9	22,9	36,4	11,2	
PIRKANMAA:							
HÄMEENKYRÖ	465	9722	12,6	37,2	46,6	14,3	
IKAALINEN	752	7968	15,3	29,0	52,2	14,0	
JUUPAJOKI	259	2417	16,8	28,3	51,5	19,1	
KANGASALA	356	21664	3,8	31,1	62,2	13,9	
KIHNIÖ	357	2566	16,1	37,7	42,3	20,2	
KIIKOINEN	138	1356	27,6	21,0	48,6	13,2	
KUHMALAHTI	169	1138	20,2	29,1	47,1	16,0	
KUOREVESI	334	3024	7,5	48,5	44,0	13,7	
KURU	717	2938	19,4	24,0	52,8	17,2	
KYLMÄKOSKI	191	2666	19,2	35,0	41,6	15,7	
LEMPÄÄLÄ	272	15386	3,2	32,6	61,2	15,3	
LUOPIOINEN	318	2472	24,3	26,9	44,9	13,1	
LÄNGELMÄKI	425	1863	26,2	21,5	47,7	18,2	
MOUHJÄRVI	254	2886	20,7	29,0	47,8	14,4	
MÄNTTÄ	84	7292	1,5	45,1	50,3	18,9	
NOKIA	289	26326	2,0	45,3	50,3	17,5	
ORIVESI	545	8996	11,6	28,2	55,6	17,1	
PARKANO	855	8194	10,1	35,8	50,7	17,1	
PIRKKALA	82	11759	1,0	35,4	60,5	15,6	
PÄLKÄNE	239	4199	17,8	30,0	49,6	12,1	
RUOVESI	780	5855	17,1	31,3	48,4	13,1	
SAHALAHTI	137	2244	13,2	45,5	38,9	14,3	
SUODENNIEMI	208	1494	32,3	17,3	45,5	10,7	
TAMPERE	523	186026	0,5	28,7	67,2	20,0	
TOIJALA	51	8125	2,1	42,8	52,0	16,8	
URJALA	475	5842	20,5	33,9	42,3	15,7	
VALKEAKOSKI	273	20988	2,7	51,5	43,5	15,9	
VAMMALA	599	15626	8,6	32,9	54,9	15,9	
VESILAHTI	302	3223	22,3	23,6	50,0	13,5	
VIIALA	51	5133	2,8	43,7	50,6	19,9	

VILJAKKALA	200	1996	20,0	-	34,8	-	41,7	12,9
VILPPULA	471	6090	9,8	-	43,4	-	43,7	18,2
VIRRRAT	1163	8723	15,9	-	28,5	-	51,7	18,0
YLÖJÄRVI	198	19505	1,5	-	35,7	-	59,6	14,8
ÄETSÄ	234	5231	8,9	-	48,0	-	39,1	14,3

KESKI-SUOMI:

HANKASALMI	572	5919	23,4	-	22,2	-	50,4	19,2
JOUTSA	491	4536	21,3	-	20,0	-	54,3	18,0
JYVÄSKYLÄ	106	75353	0,6	-	25,0	-	71,3	22,5
JYVÄSKYLÄN MLK	449	30614	1,9	-	29,6	-	65,7	18,2
JÄMSÄ	670	13092	6,2	-	40,3	-	50,3	17,4
JÄMSÄNKOSKI	401	7881	3,9	-	49,0	-	44,1	19,3
KANNONKOSKI	448	1812	29,1	-	18,4	-	45,6	22,4
KARSTULA	891	5442	20,7	-	26,1	-	48,6	20,1
KEURUU	1261	12345	9,3	-	26,2	-	61,1	18,2
KINNULA	461	2254	32,2	-	12,6	-	48,9	22,8
KIVIJÄRVI	485	1777	28,0	-	11,7	-	52,4	20,5
KONNEVESI	515	3343	26,8	-	21,9	-	47,0	17,3
KORPILAHTI	617	5132	18,3	-	23,1	-	54,7	20,4
KUHMOUNEN	682	3148	21,4	-	24,9	-	49,3	21,7
KYYJÄRVI	450	1940	27,9	-	23,8	-	42,4	12,2
LAUKAA	652	16409	8,3	-	29,4	-	58,9	18,5
LEIVONMÄKI	381	1295	23,3	-	24,6	-	48,9	16,1
LUHANKA	215	1005	34,4	-	15,1	-	48,3	15,1
MULTIA	736	2219	23,8	-	23,2	-	47,8	22,3
MUURAME	147	7444	3,4	-	32,0	-	61,7	18,8
PETÄJÄVESI	458	3738	17,1	-	22,1	-	56,8	20,6
PIHTIPUDAS	1077	5491	28,8	-	17,9	-	49,9	19,7
PYLKÖNMÄKI	367	1200	28,8	-	16,6	-	47,0	24,4
SAARIJÄRVI	887	10824	16,4	-	28,4	-	52,7	21,0
SUMIAINEN	230	1395	22,1	-	23,9	-	49,6	17,5
SUOLAHTI	58	5932	0,6	-	43,2	-	52,8	21,4
TOIVAKKA	364	2454	15,2	-	20,8	-	59,8	18,3
UURAINEN	350	3082	19,7	-	24,3	-	52,6	19,8
VIITASAARI	1250	8267	19,8	-	23,6	-	53,6	17,5
ÄÄNEKOSKI	600	13753	4,7	-	45,9	-	46,5	19,6

ETELÄ-POHJANMAA:

ALAHÄRMÄ	353	5206	24,9	-	31,2	-	39,7	8,0
ALAJÄRVI	739	9631	18,4	-	28,1	-	48,6	15,7
ALAVUS	790	10158	17,9	-	27,8	-	50,6	13,7
EVIJÄRVI	356	3243	31,7	-	19,9	-	43,4	12,8
ILMAJOKI	606	11944	16,5	-	26,6	-	52,5	15,6
ISOJOKI	642	2835	33,8	-	20,7	-	42,6	16,7
JALASJÄRVI	822	9490	25,4	-	25,2	-	44,1	14,0
JURVA	445	5034	14,6	-	38,8	-	43,3	14,1
KARIJOKI	186	1884	32,2	-	28,7	-	32,4	13,0
KAUHAJOKI	1300	15303	16,8	-	28,6	-	49,8	18,9
KAUHAVA	483	8574	14,9	-	26,9	-	53,7	10,6

KORTESJÄRVI	329	2749	37,9	-	21,1	-	35,3	8,9
KUORTANE	463	4694	24,2	-	24,5	-	44,9	11,6
KURIKKA	463	11108	12,8	-	34,4	-	47,7	15,8
LAPPAJÄRVI	419	4339	26,5	-	21,4	-	47,8	15,0
LAPUA	738	14400	14,8	-	32,8	-	48,8	14,5
LEHTIMÄKI	272	2243	27,4	-	21,1	-	47,8	13,3
NURMO	347	10340	6,0	-	27,7	-	63,6	11,6
PERÄSEINÄJOKI	445	3991	23,2	-	28,9	-	43,3	14,1
SEINÄJOKI	129	29281	1,5	-	22,1	-	72,8	16,9
SOINI	553	2902	30,3	-	17,6	-	48,8	18,2
TEUVA	554	7019	20,1	-	32,1	-	44,7	13,6
TÖYSÄ	299	3183	21,0	-	24,6	-	49,3	13,7
VIMPELI	289	3702	16,1	-	30,1	-	50,3	18,0
YLIHÄRMÄ	151	3223	16,4	-	32,2	-	48,2	6,3
YLISTARO	482	5845	23,5	-	26,1	-	47,2	14,9
ÄHTÄRI	804	7515	12,6	-	21,0	-	63,9	16,8

VAASAN RANNIKKOSEUTU:

ISOKYRÖ	355	5272	23,8	-	27,9	-	44,1	13,7
KASKINEN	10	1571	2,4	-	53,8	-	42,0	9,7
KORSNÄS	230	2309	33,5	-	15,1	-	47,9	5,9
KRISTIINANKAUPU	679	8634	16,7	-	24,1	-	56,4	11,2
KRUUNUPYY	713	6992	22,2	-	27,3	-	45,8	9,1
LAIHIA	506	7498	13,6	-	33,2	-	50,2	13,1
LUOTO	137	3948	6,5	-	46,4	-	44,8	11,6
MAALAHTI	511	5839	20,1	-	22,9	-	53,9	8,9
MAKSAMAA	146	1145	22,3	-	24,8	-	50,4	11,1
MUSTASAARI	828	16321	9,3	-	25,2	-	62,8	9,5
NÄRPIÖ	970	10166	32,3	-	18,4	-	46,4	7,5
ORAVAINEN	203	2383	25,5	-	24,8	-	45,0	8,5
PEDERSÖREN KUNT	791	10162	20,2	-	32,7	-	43,7	14,8
PIETARSAARI	89	19905	1,5	-	41,4	-	54,0	8,0
UUSIKAARLEPPY	722	7652	28,0	-	23,8	-	44,5	10,8
VAASA	183	65908	0,6	-	29,1	-	67,5	16,5
VÄHÄKYRÖ	176	4904	12,4	-	35,9	-	49,1	10,5
VÖYRI	425	3682	24,1	-	20,9	-	51,3	8,4

KESKI-POHJANMAA:

HALSUA	415	1639	37,5	-	11,9	-	44,4	10,9
HIMANKA	228	3368	26,9	-	21,4	-	47,0	13,0
KANNUS	408	6270	16,2	-	30,4	-	50,3	9,1
KAUSTINEN	354	4510	27,5	-	21,1	-	46,8	13,9
KOKKOLA	328	35510	2,6	-	28,4	-	65,3	20,7
KÄLVIÄ	666	4607	20,9	-	23,4	-	51,7	16,5
LESTIJÄRVI	481	1110	37,2	-	13,9	-	44,4	17,0
LOHTAJA	415	3084	36,4	-	18,8	-	37,4	14,1
PERHO	752	3360	30,4	-	20,2	-	44,1	14,3
TOHOLAMPI	569	3982	32,4	-	21,4	-	41,8	10,2
ULLAVA	164	1132	42,3	-	18,3	-	29,9	10,7
VETELI	506	4009	29,2	-	22,0	-	42,8	15,4

*ennakkotieto

Seutukunnat

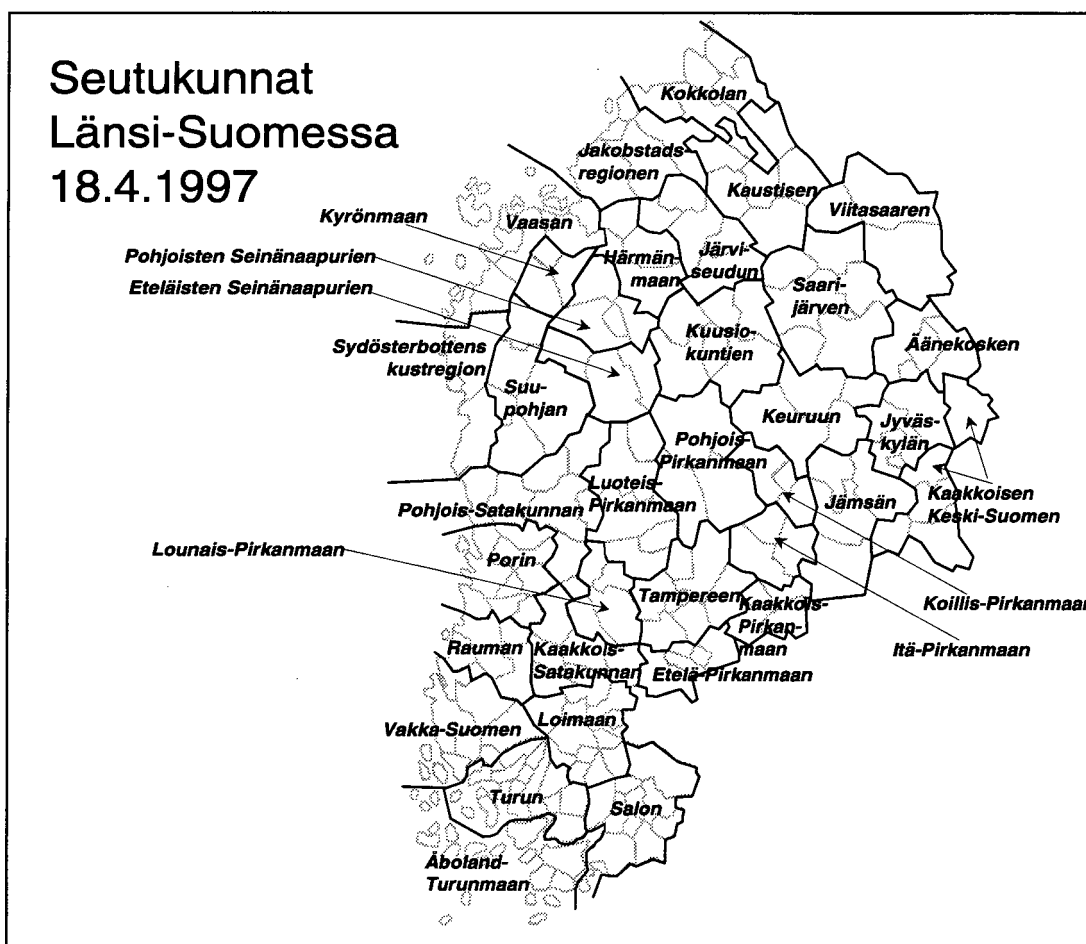
Seutukunnat (NUTS 4) ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia ryppäitä. Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä käytettiin kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Sisäasiainministeriön päätöksellä seutukuntajakoa muutettiin 18.4.1997. Tässä yhteydessä seutukuntien määrä väheni kolmella.

Länsi-Suomessa astui 18.4.1997 voimaan seuraavat seutukuntamuutokset:

- * Mouhijärvi siirrettiin Tampereen seutukunnasta Lounais-Pirkanmaan seutukuntaan
- * Harjavalta siirrettiin Kaakkois-Satakunnan seutukunnasta Porin seutukuntaan
- * Kiikoisten kunta muutettiin Lounais-Pirkanmaan seutukunnasta Pohjois-Satakunnan seutukuntaan

Suomen kaikkiaan 85 seutukunnasta 36 sijaitsee tämän katsauksen tarkastelualueella. Kuntien lukumäärä vaihtelee Länsi-Suomen seutukunnissa kolmesta seitsemääntoista.

Lisätietoja Suomen seutukunnista ja niiden välisistä eroista löytyy Tilastokeskuksen vuosittain ilmestyvästä ja vastaavalla tavalla toteutetusta Seutukuntakatsaus -julkaisusta.

Kuva 5. Seutukunnat Länsi-Suomessa 1997.

VÄESTÖ

Uuden Länsi-Suomen läänin alueella asuvien osuus koko maan väestöstä oli 36 % vuoden 1996 lopussa. Alueellisesti uusi lääni kattaa lähes neljänneksen koko maan pinta-alasta. Alueella asui vuoden 1996 lopussa yhteensä 1 826 156 henkeä. Maakunnittain tarkasteltuna Varsinais-Suomessa asukkaita oli 437 491, Satakunnassa 241 948, Pirkanmaalla 440 913, Keski-Suomessa 259 096, Etelä-Pohjanmaalla 199 836, Vaasan rannikkoseudulla 174 291 ja Keski-Pohjanmaalla 72 581. Väkiluvultaan Länsi-Suomen suurimmat kaupungit ovat Tampere ja Turku. Väestöltään pienimmät kunnat (alle 1000 asukasta vuonna 1996) ovat Velkua, Iniö, Kodisjoki, Houtskari, Särkisalo, Vestanfjärd ja Askainen.

Väestömuutokset

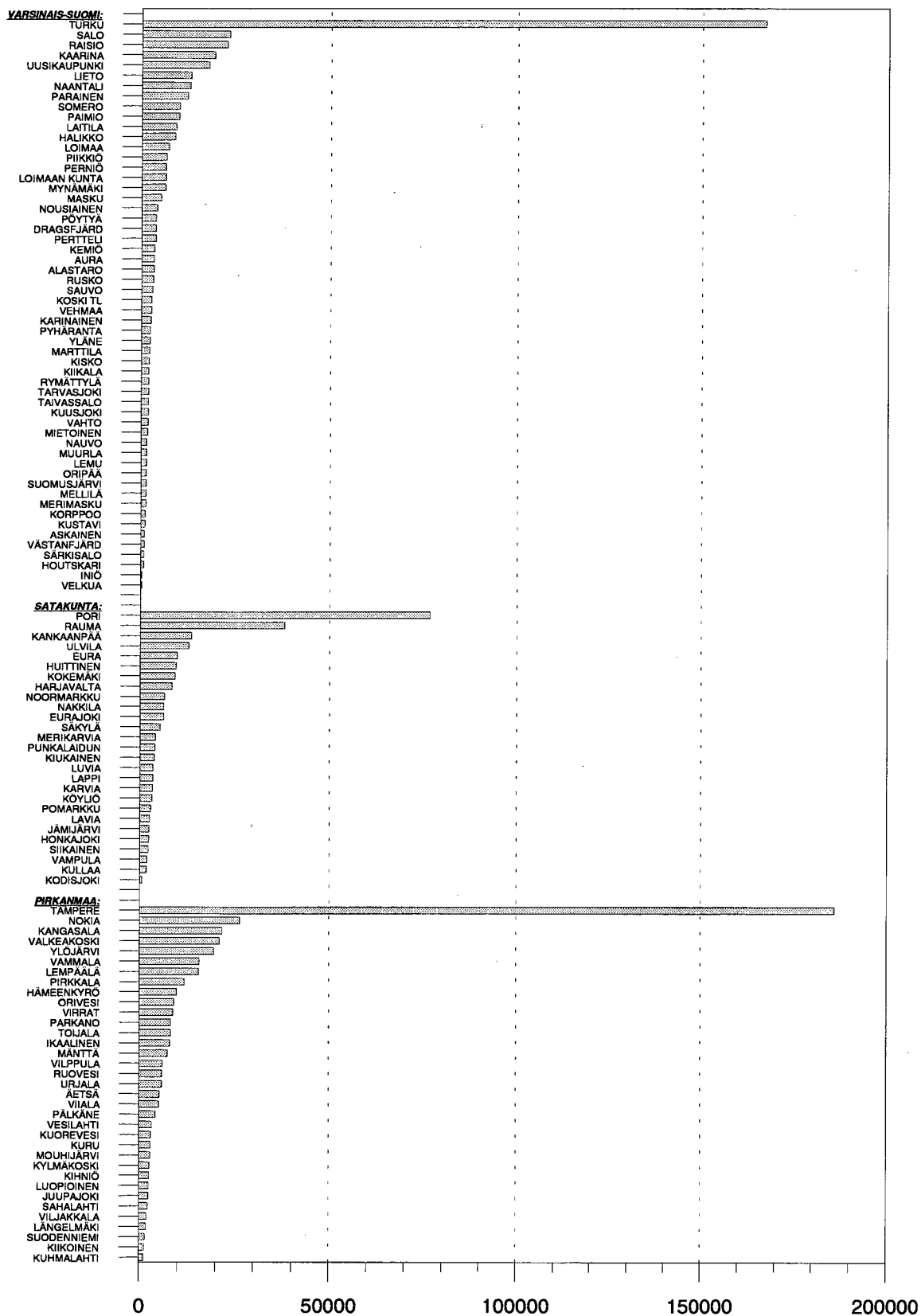
Varsinais-Suomen väkiluku on kasvanut vuosien 1980 - 1996 välillä noin 7.5 %, mikä on hieman enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Satakunnassa ja Etelä-Pohjanmaalla vuoden 1996 väkiluku oli pienempi kuin vuosina 1985 ja 1990. Kunnittain tarkasteltuna väestö kasvoi suhteellisesti eniten vuosien 1985 ja 1995 välillä Merimaskun, Velkuan ja Muuramen kunnissa (yli 30 %) ja väheni eniten Luhangalla ja Kaskisissa. Väestönkasvu oli suurinta Muuramessa myös vuonna 1996. Suhteellisesti eniten väestöä menetti samana vuonna Luhanka.

Ikä- ja sukupuolirakenne

Länsi-Suomen maakunnissa, kuten myös koko maassa, 45 - 49 -vuotiaat muodostivat suurimman viisvuotiskäluokan vuonna 1996. Keski- ja Etelä-Pohjanmaalla alle 20-vuotiaiden osuudet olivat suuremmat kuin koko maassa keskimäärin. Työikäisiä oli vuonna 1996 suhteellisesti eniten Jyväskylässä ja vähiten Kiikoisten kunnassa. Suurimmat erot nuorten ja yli 64 -vuotiaiden osuudessa ovat Luodon kunnassa, missä alle 15 -vuotiaita on suhteellisesti eniten. Vähiten nuoria oli Iniön kunnassa. Yli 65 -vuotiaiden osuus oli suurin Särkisalon kunnassa.

Vuonna 1996 koko maassa väestön keski-ikä oli 38.5 vuotta. Länsi-Suomen 49 kunnassa väestön keski-ikä oli tätä alhaisempi. Kunnittaisessa tarkastelussa Särkisalossa on keski-ikä korkein ja Luodon kunnassa matalin. Vuodesta 1980 vuoteen 1996 väestön keski-ikä on laskenut 17 kunnassa, eniten Velkualla. Suurin keski-ikä nousu on tapahtunut Kaskisissa, lähes kahdeksan vuotta. Hieman yli puolet Länsi-Suomen kunnista on sukupuolirakenteeltaan naisvaltaisia. Naisennemistöisimmät kunnat ovat Loimaa, Turku, Seinäjoki ja Tampere. Suhteellisesti vähiten naisia oli vuonna 1996 Kinnulan ja Multian kunnissa, jossa 1000 miestä kohti oli alle 900 naista.

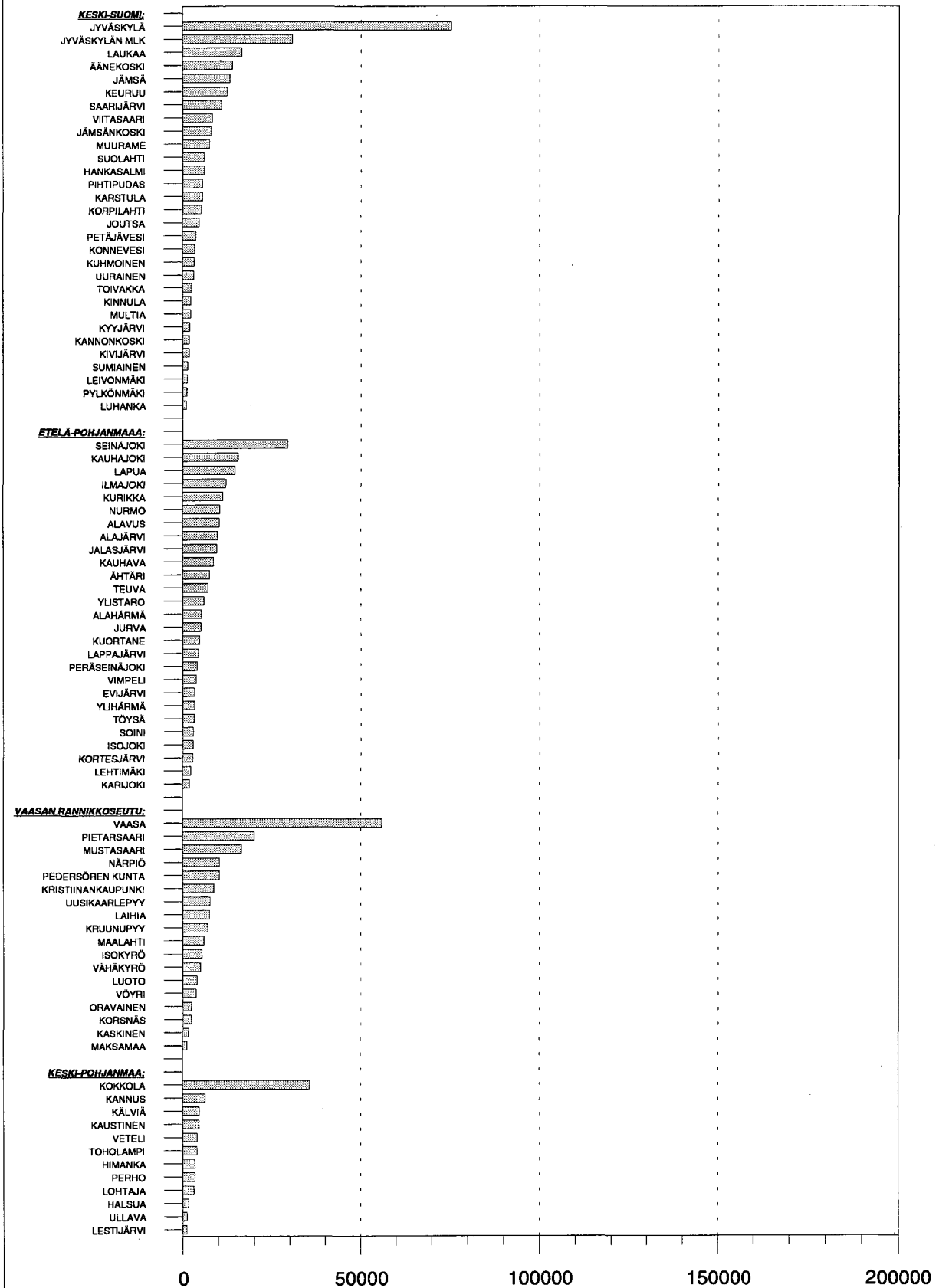
Väkiluku kunnittain 31.12.1996

Lähde: TK/Väestötillastot

Kuva 6a. Väkiluku kunnittain 31.12.1996.

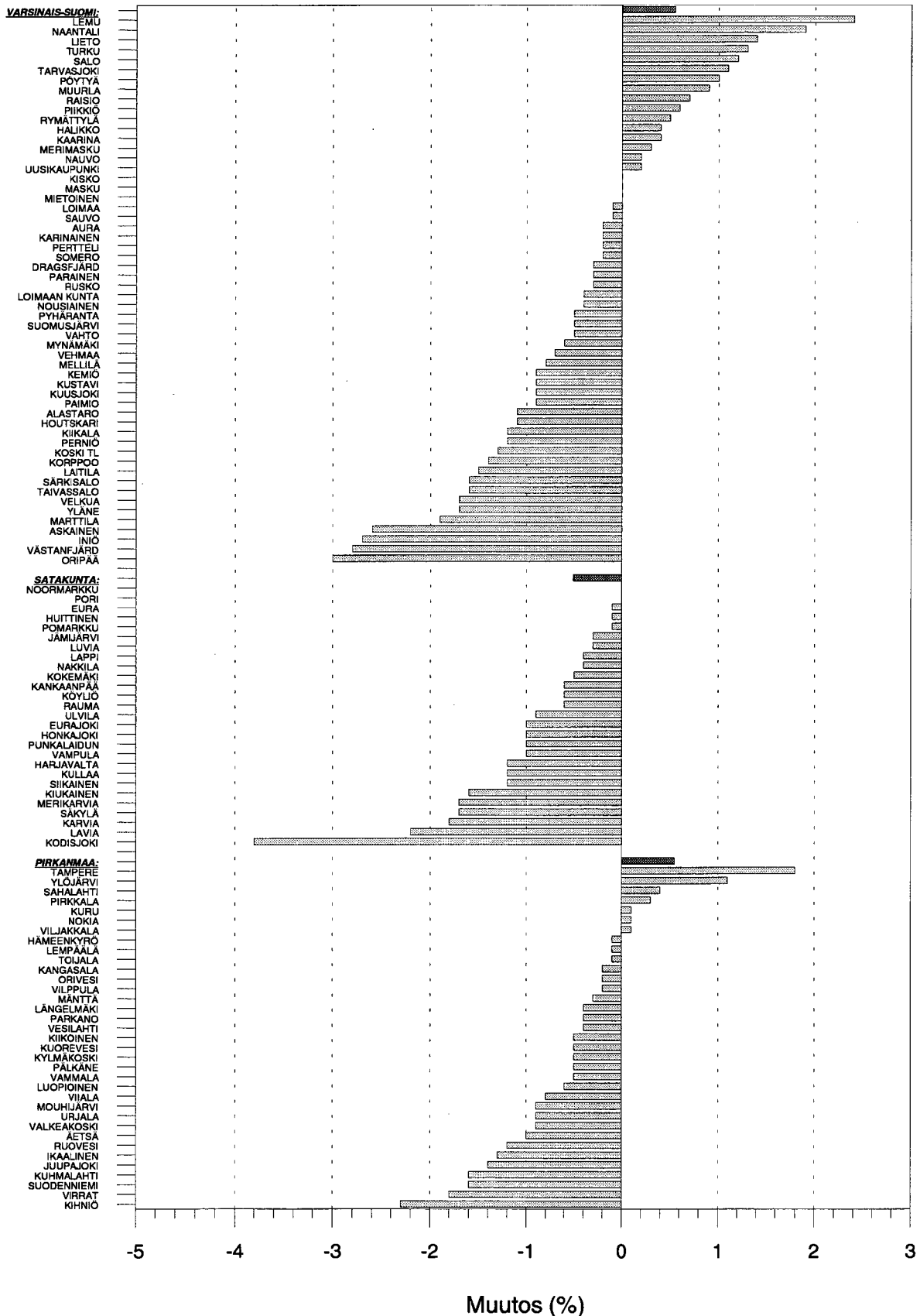
Väkiluku kunnittain 31.12.1996

Lähde:TK/Väestötilastot

Kuva 6b. Väkiluku kunnittain 31.12.1996.

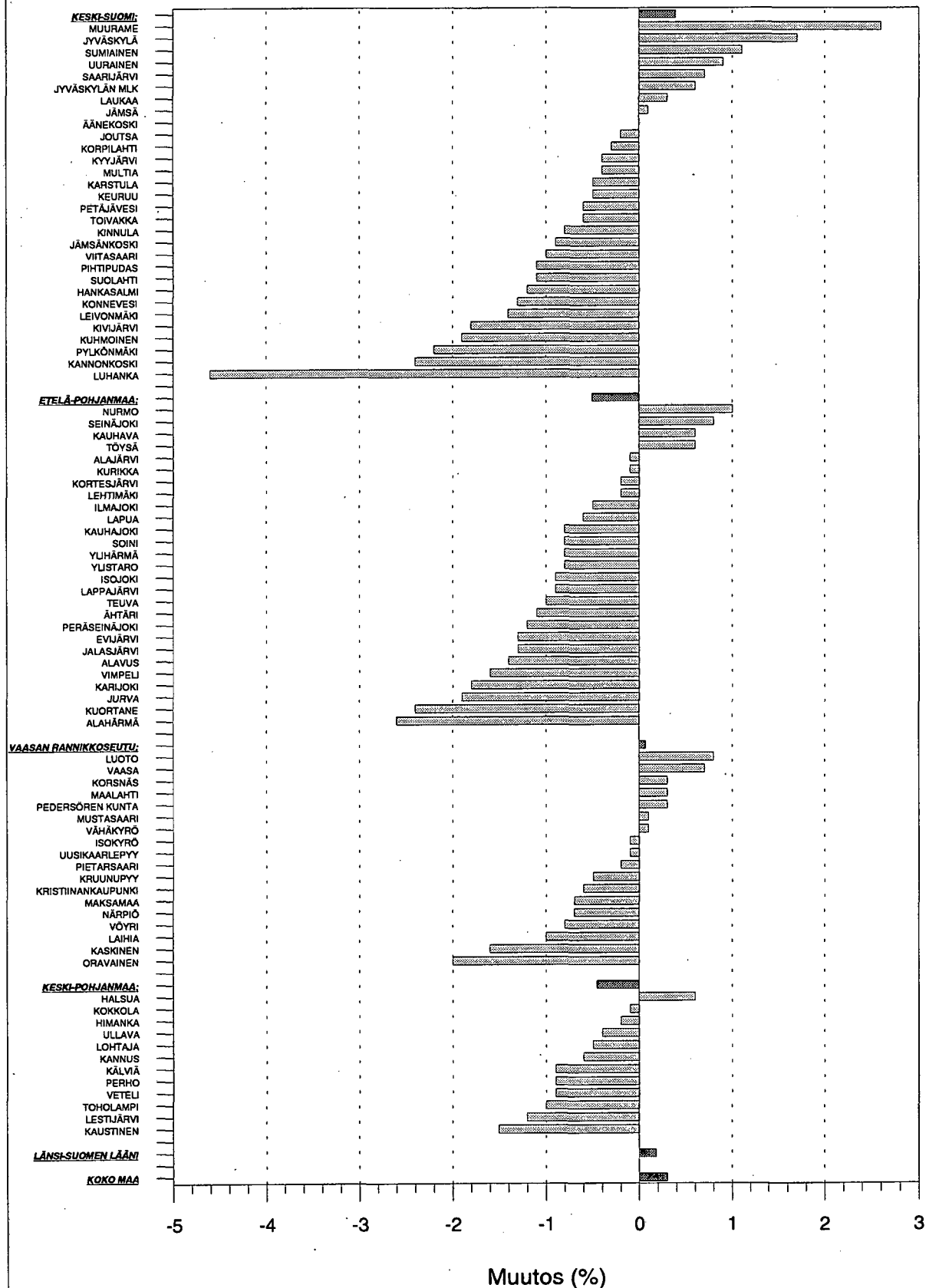
Väkiluvun muutos kunnittain 1995 - 1996

Lähde:TK/Väestötilastot

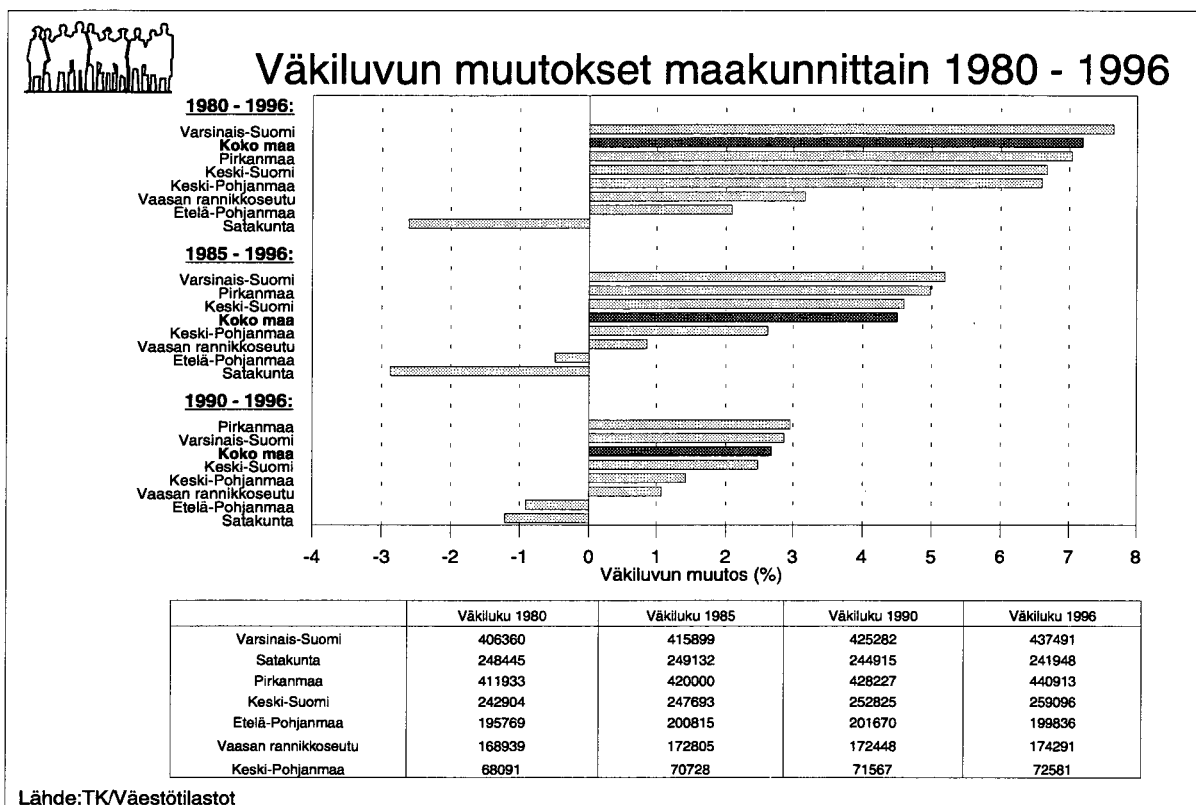
Kuva 7a. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 - 1996

Väkiluvun muutos kunnittain 1995 - 1996

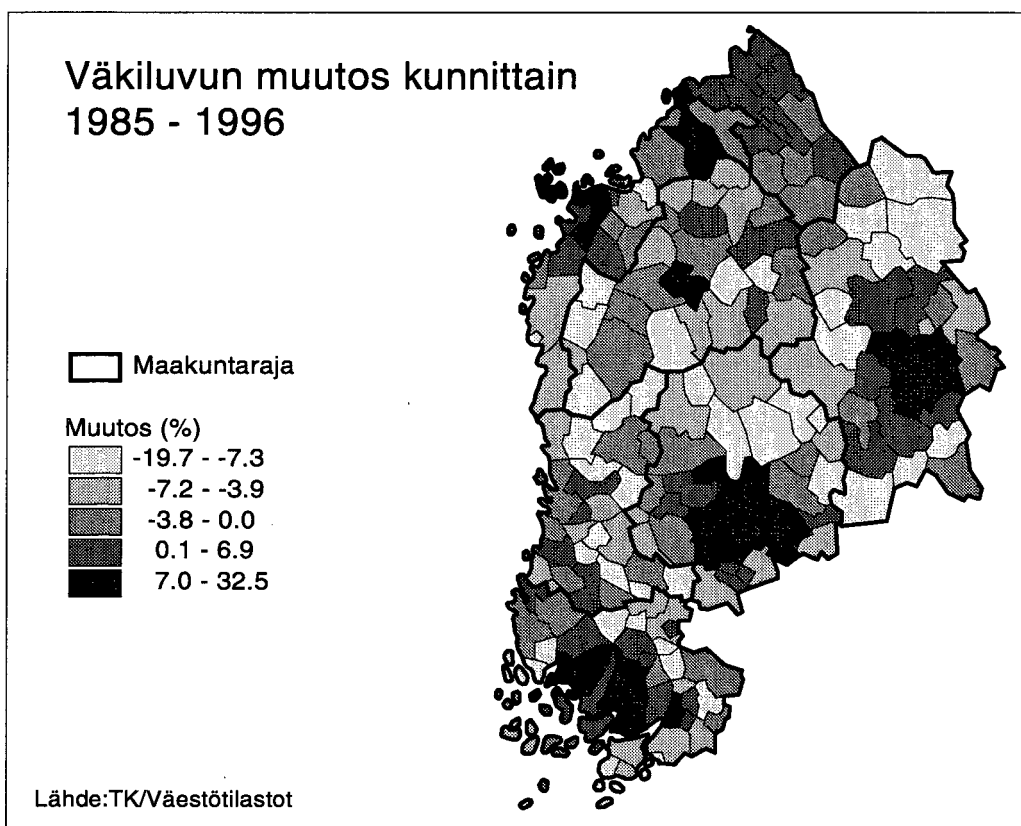

Lähde: TK/Väestötilastot

Kuva 7b. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 - 1996

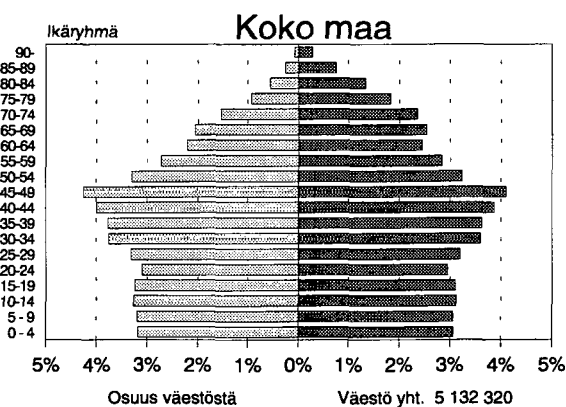
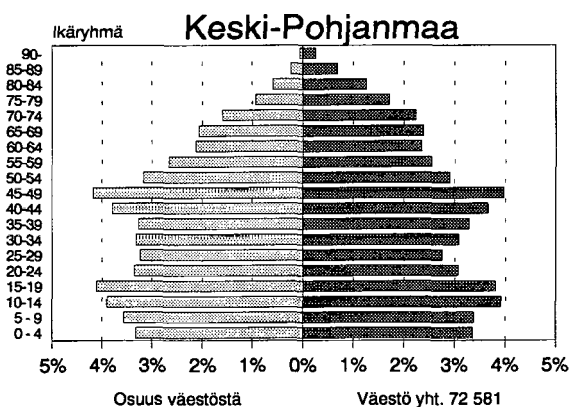
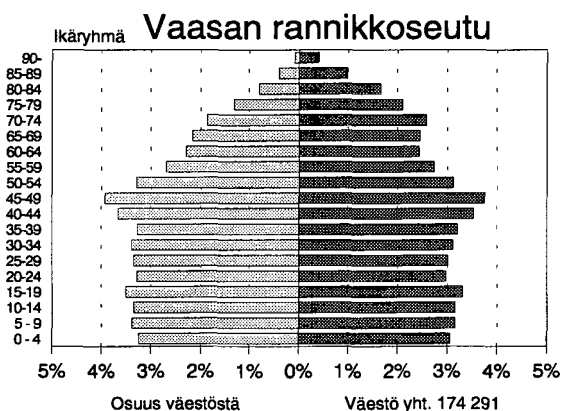
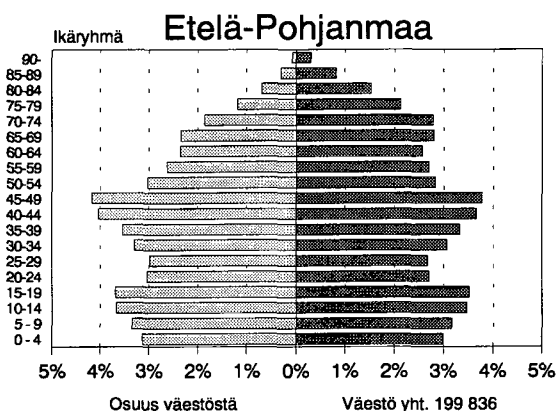
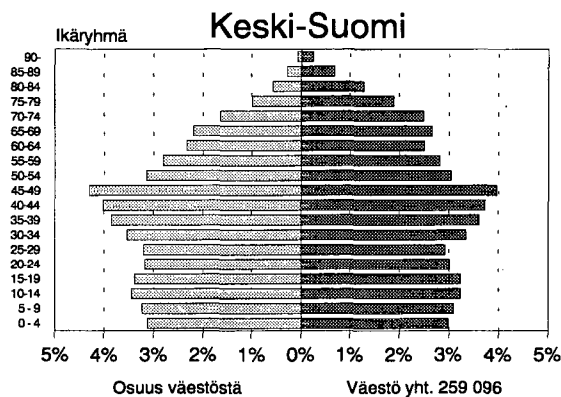
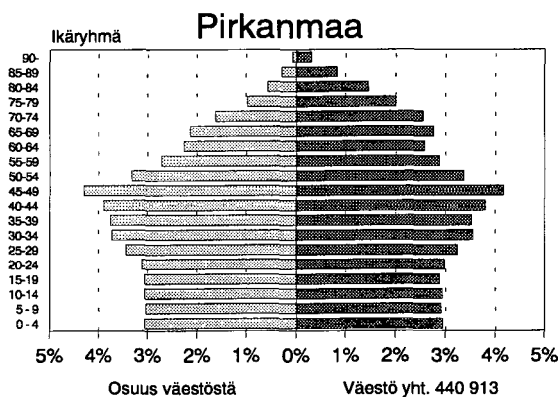
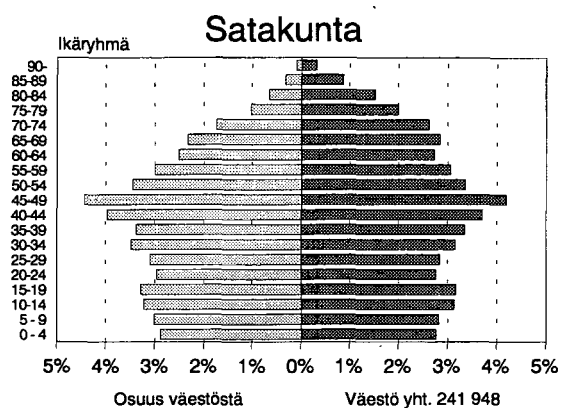
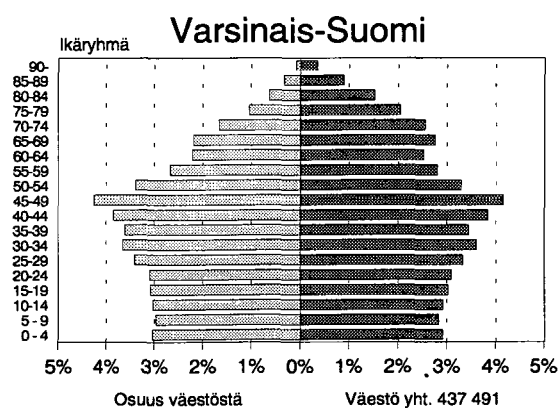

Kuva 8. Väkiluvun muutokset maakunnittain 1980 - 1996.

Kuva 9. Väkiluvun muutos kunnittain 1985 - 1996.

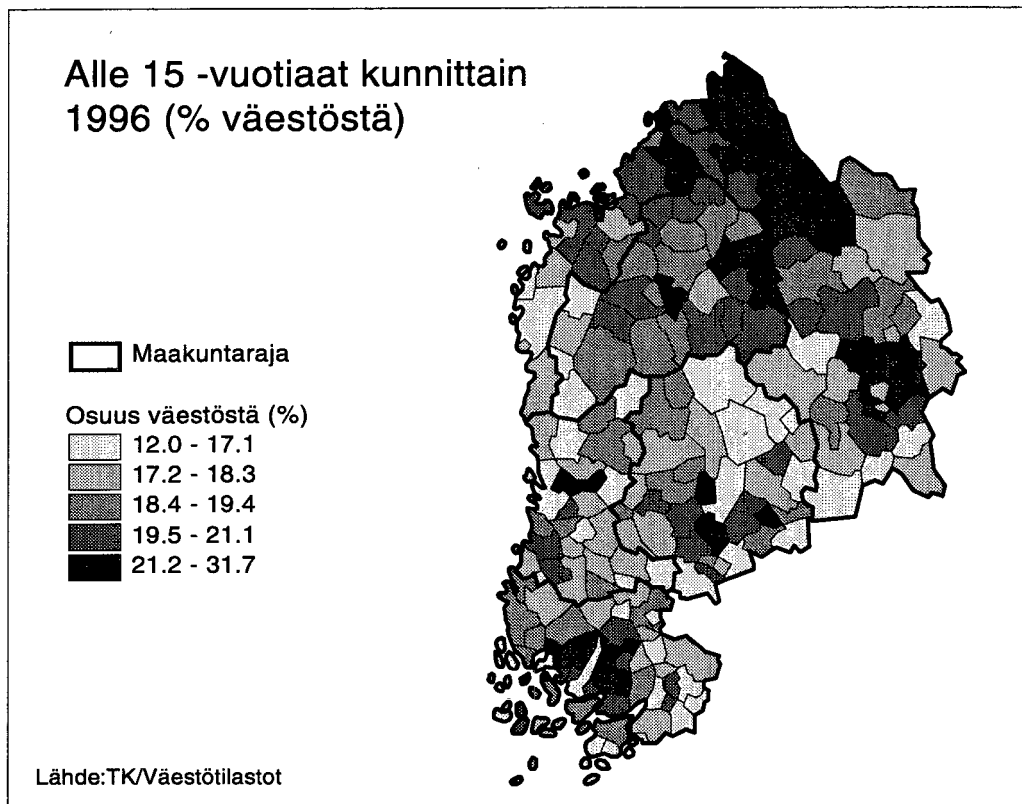
Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 1996

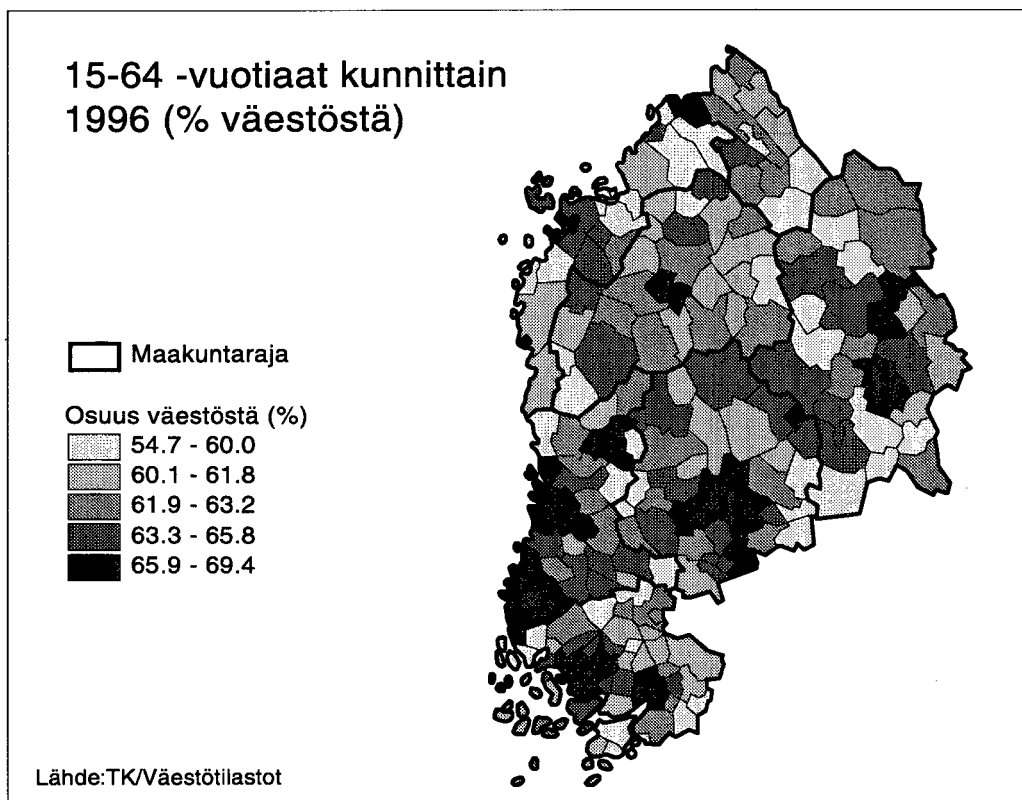
Lähde: TK/Väestötilastot

Miehet Naiset

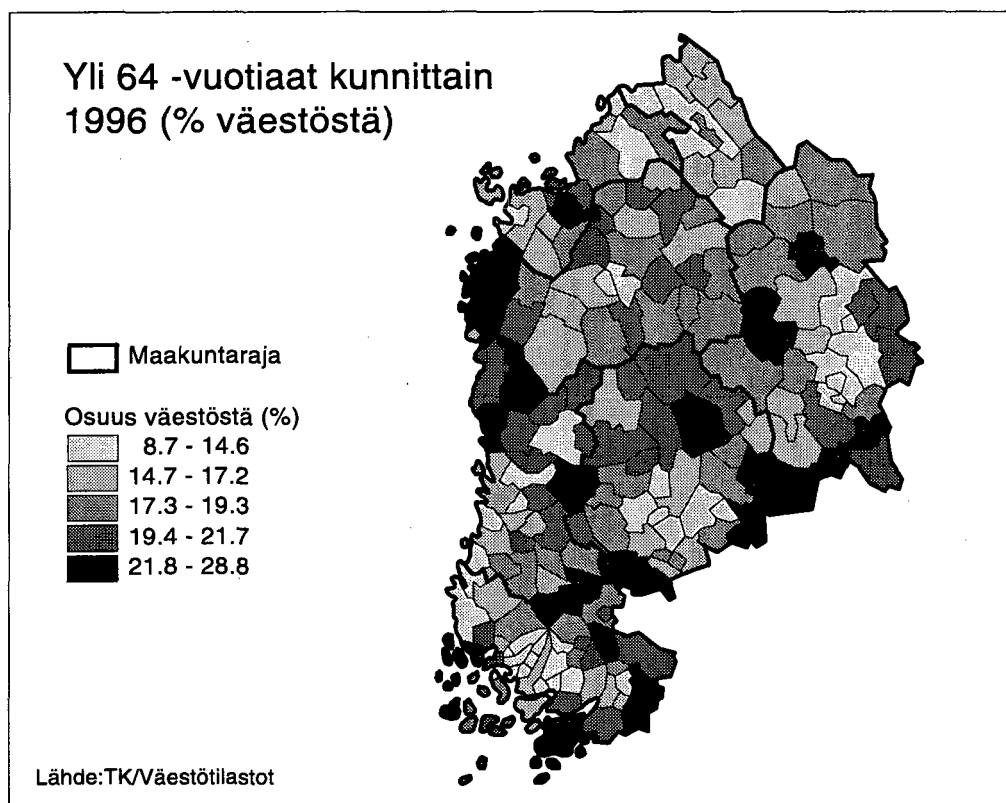
Kuva 10. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 1996.

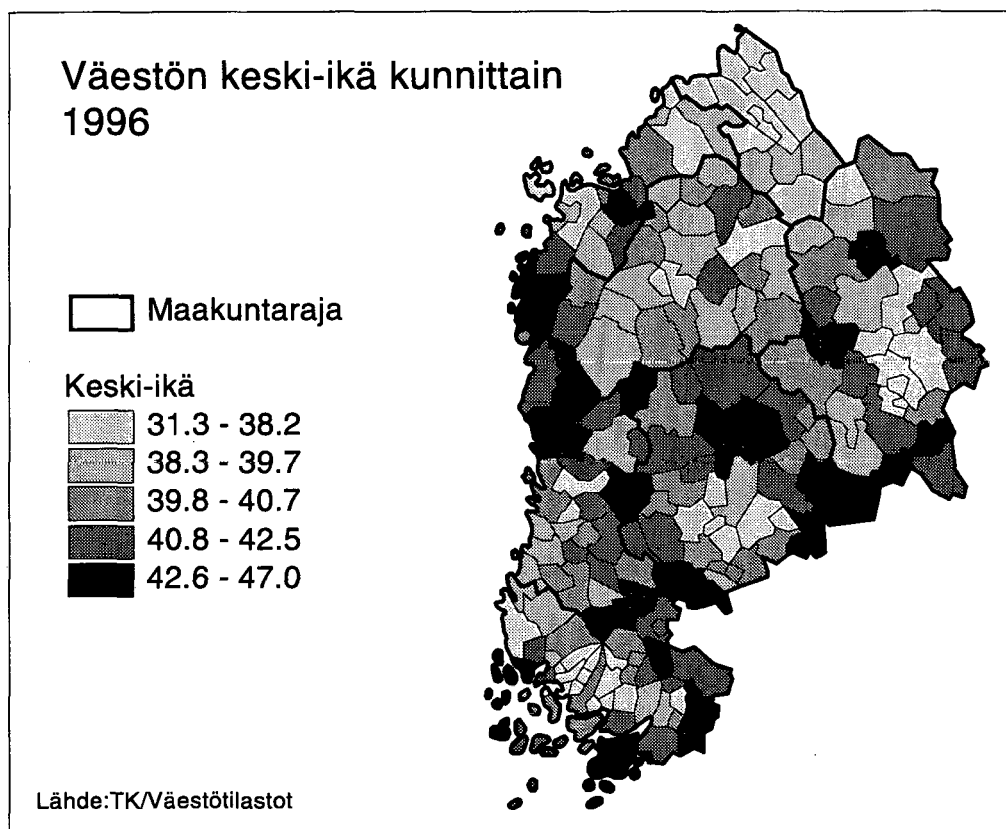
Kuva 11. Alle 15 -vuotiaat kunnittain 1996.

Kuva 12. 15 - 64 -vuotiaat kunnittain 1996.

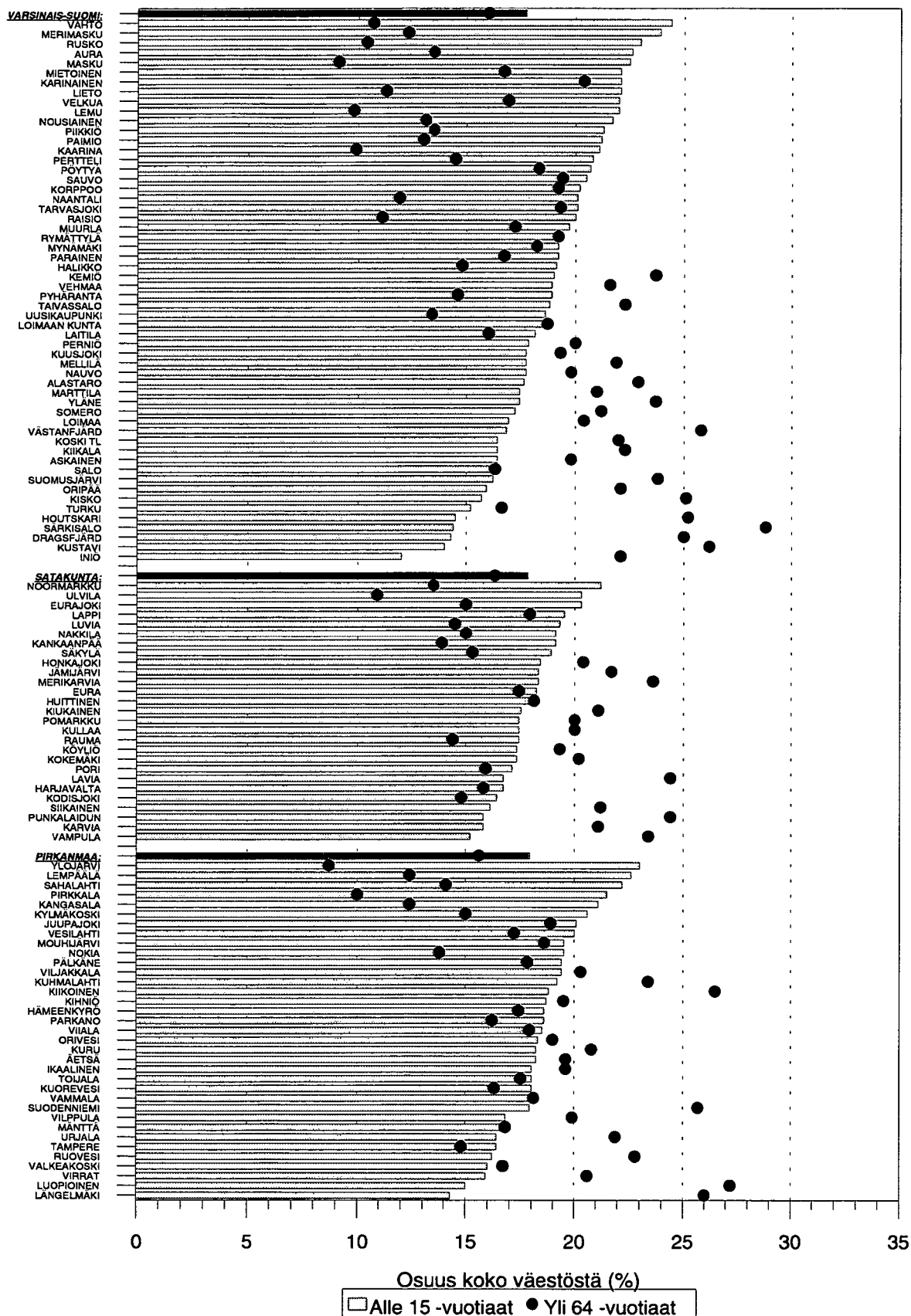

Kuva 13. Yli 64 -vuotiaat kunnittain 1996.

Kuva 14. Väestön keski-ikä kunnittain 1996.

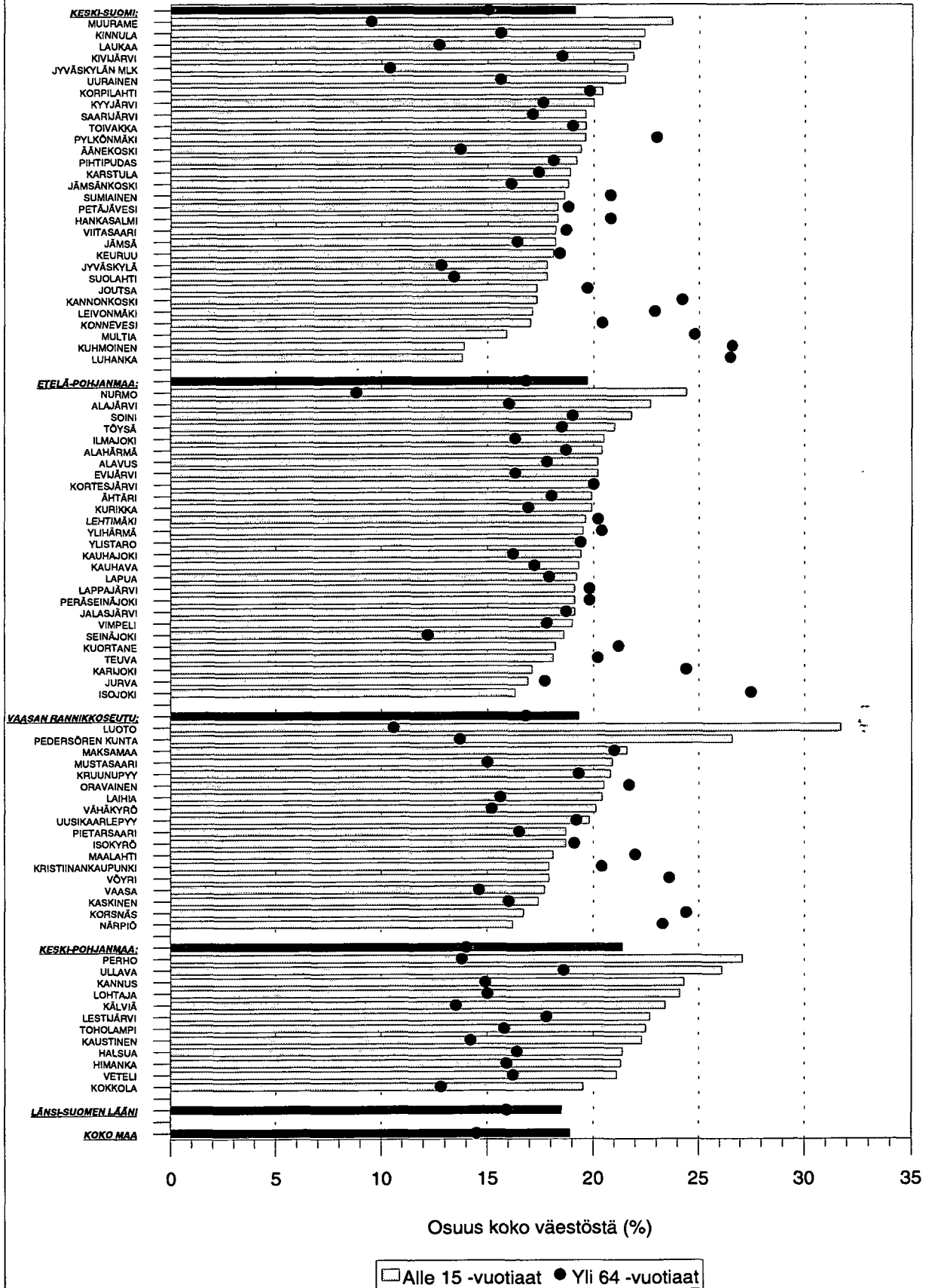
Alle 15 - ja yli 64 -vuotiaat kunnittain 31.12.1996

Lähde: TK/Väestötilastot

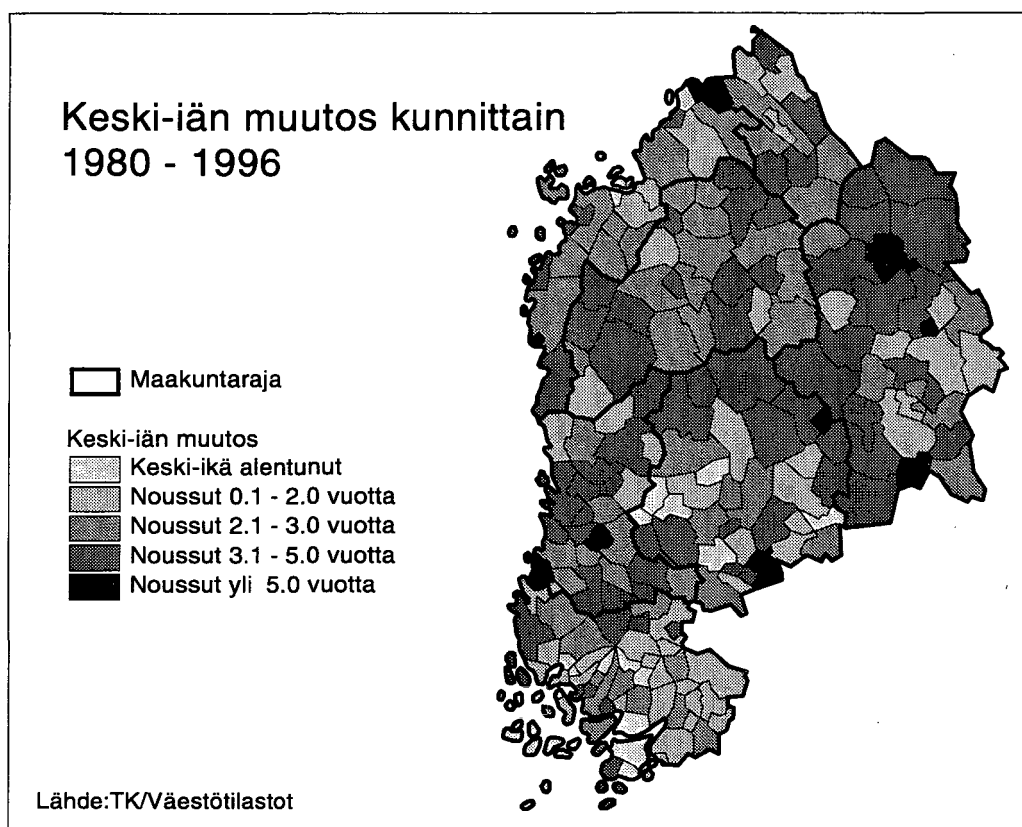
Kuva 15a. Alle 15- ja yli 64 -vuotiaat kunnittain 1996.

Alle 15 - ja yli 64 -vuotiaat kunnittain 31.12.1996

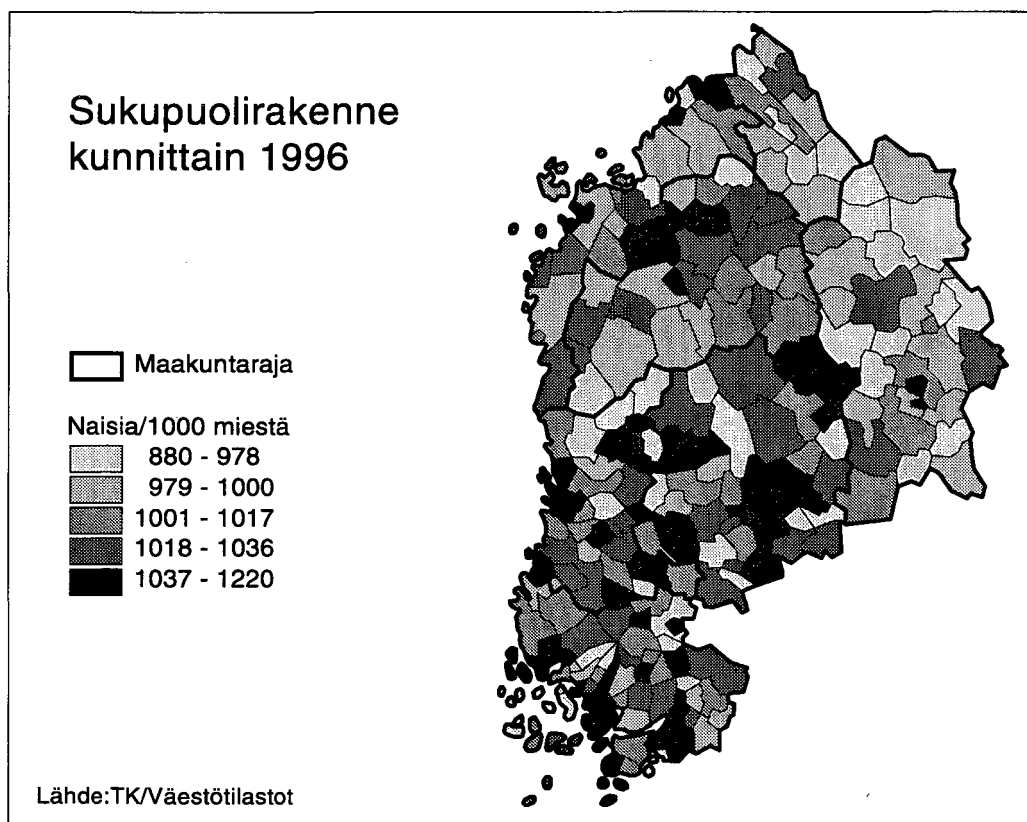

Lähde: TK/Väestötillastot

Kuva 15b. Alle 15- ja yli 64 -vuotiaat kunnittain 1996.

Kuva 16. Keski-ikä muutos kunnittain 1980 - 1996.

Kuva 17. Sukupuolirakenne kunnittain 1996.

Hedelmällisyys ja syntyneiden enemmyys

Syntyvyyttä voidaan mitata yleisellä hedelmällisyysluvulla, jossa elävänä syntyneiden lasten määrää verrataan 15 - 49 -vuotiaiden naisten määrään. Vuonna 1996 koko maan keskimääräinen hedelmällisyysluku oli 48.4. Länsi-Suomen kunnista suhde oli Iniön kunnassa 0. Siellä ei syntynyt lapsia lainkaan. Korkein suhde oli Luodon kunnassa.

Länsi-Suomen maakunnissa Keski-Pohjanmaata lukuunottamatta syntyneiden enemmyys eli luonnollinen väestönlisäys on pysytellyt vuosien 1993 - 1996 välisenä aikana maan keskiarvon alapuolella. Vuonna 1996 myös Keski-Suomen arvo ylitti koko maan keskimääräisen arvon. Satakunnassa syntyneiden enemmyys oli vuonna 1996 negatiivinen. Kuolleiden määrä ylitti syntyneiden määrän. Kunnittaisessa tarkastelussa suurin syntyneiden enemmyys oli vuonna 1996 Luodon, Vahton, Lemun ja Pedersören kunnissa. Negatiivisin se oli vastaavasti Luhangalla.

Muuttotase, ulkomaalaisväestö ja ruotsinkieliset

Kuntien välinen nettomuutto on ollut positiivinen aikajaksolla 1993 - 1996 Pirkanmaalla ja Varsinais-Suomessa. Vuonna 1996 myös Keski-Suomen maakunnissa kuntien välinen nettomuutto oli positiivinen. Suurimmat suhteelliset muuttotappiot ovat kahden viimeisimmän vuoden aikana kokeneet Keski- ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat. Länsi-Suomen kunnista vuonna 1996 muuttotase oli positiivinen 48 kunnassa. Positiivisin se oli Muuramen kunnassa ja negatiivisin Kodisjoella.

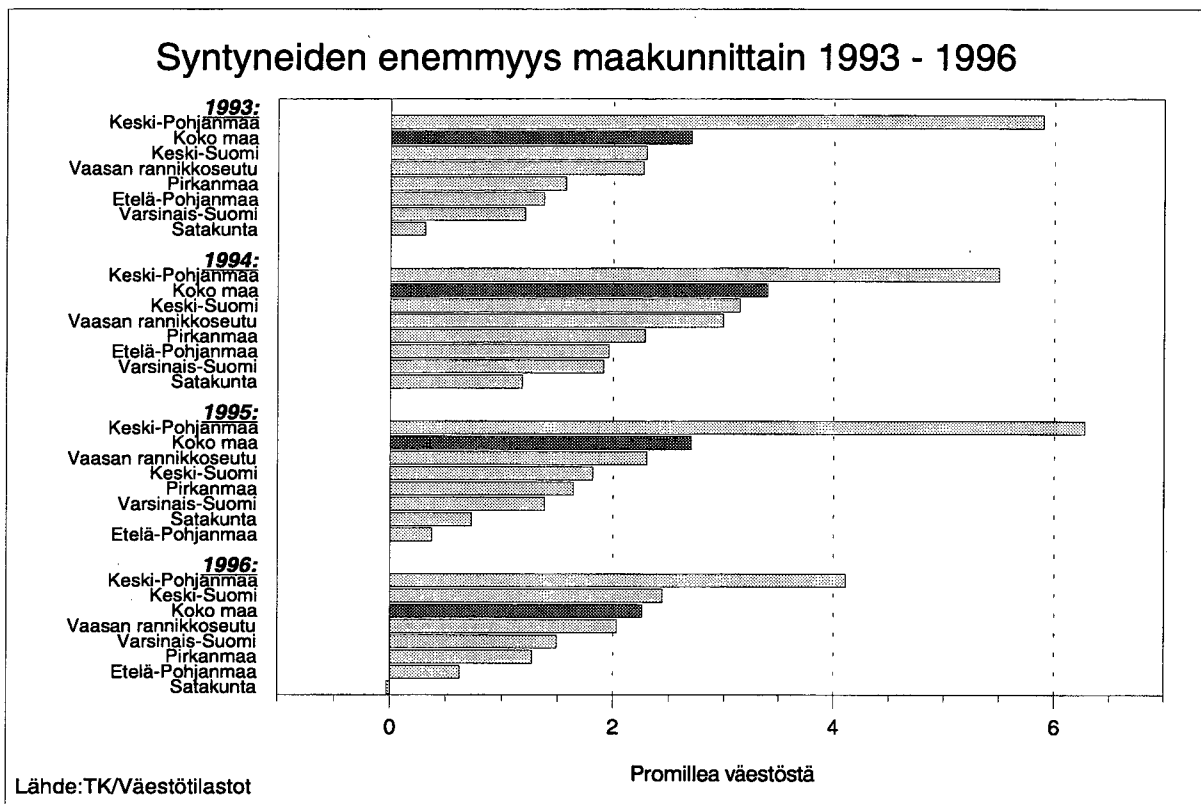
Varsinais-Suomen alueelle muutettiin vuonna 1996 eniten Uudeltamaalta ja Satakunnasta, mutta muuttoliike myös vastakkaiseen suuntaan oli voimakasta. Varsinais-Suomen muuttotase oli Uuttamaata ja Ahvenanmaata lukuunottamatta positiivinen muihin maakuntiin nähden. Uudenmaan maakunnan osuus korostuu myös muiden maakuntien muutoissa. Kaikissa maakunnissa nettomuutto on negatiivisin suhteessa Uudenmaan maakuntaan.

Vuonna 1996 koko maassa ulkomaalaisten osuus oli 14 promillea väestöstä. Länsi-Suomen alueella tämä osuus on pienempi. Suhteellisesti eniten ulkomaalaisia asui Närpiössä, Oravaisissa ja Turussa. Kodisjoella ei asunut vuonna 1996 lainkaan ulkomaalaisia. Ruotsalaiset muodostavat Keski- ja Etelä-Pohjanmaalla sekä Vaasan rannikkoseudulla suurimman yksittäisen ulkomaalaisryhmän, muissa maakunnissa taas venäläiset.

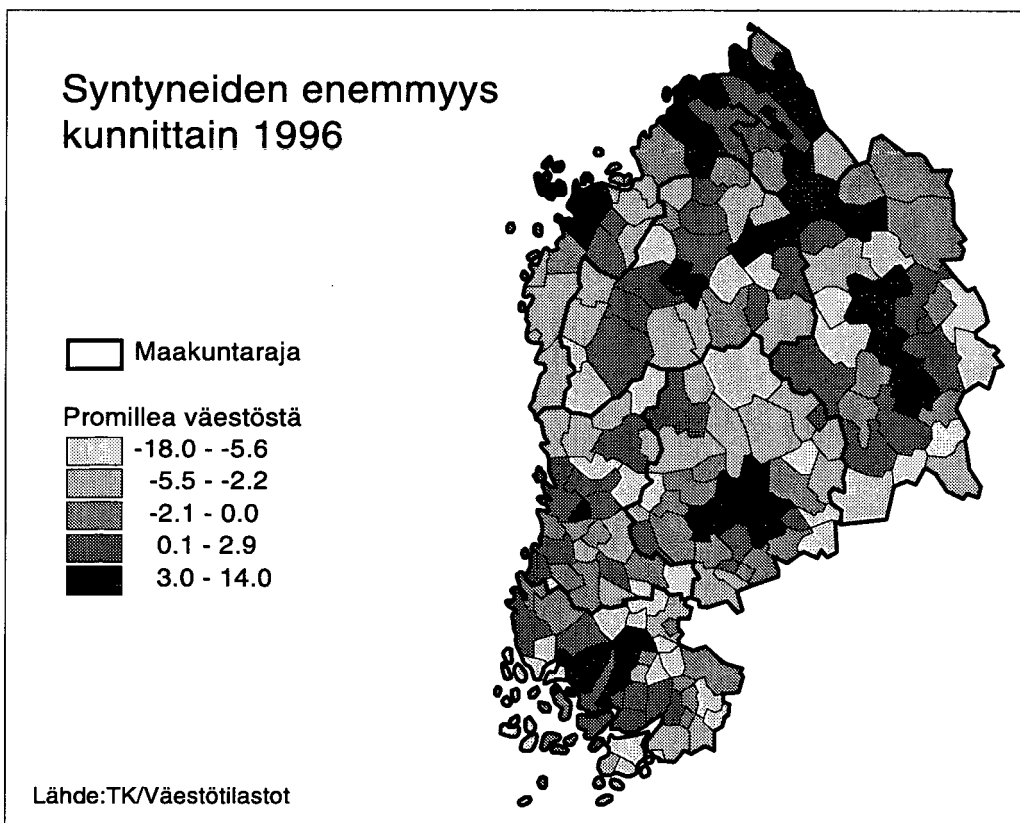
Suurin ruotsinkielisten osuus on Korsnäsin, Maksamaan ja Luodon rannikkokunnissa, yli 93 % vuonna 1996. Vuonna 1995 koko maan väkiluku lisääntyi 3.5 %. Ruotsinkielisen väestön määrä väheni samana vuonna Länsi-Suomessa 2 %, koko maassa hieman vähemmän. Syntyneiden enemmyys oli Länsi-Suomen ruotsinkielisillä positiivinen, tosin alhaisempi kuin koko maan väestöllä keskimäärin.

Väestöennuste

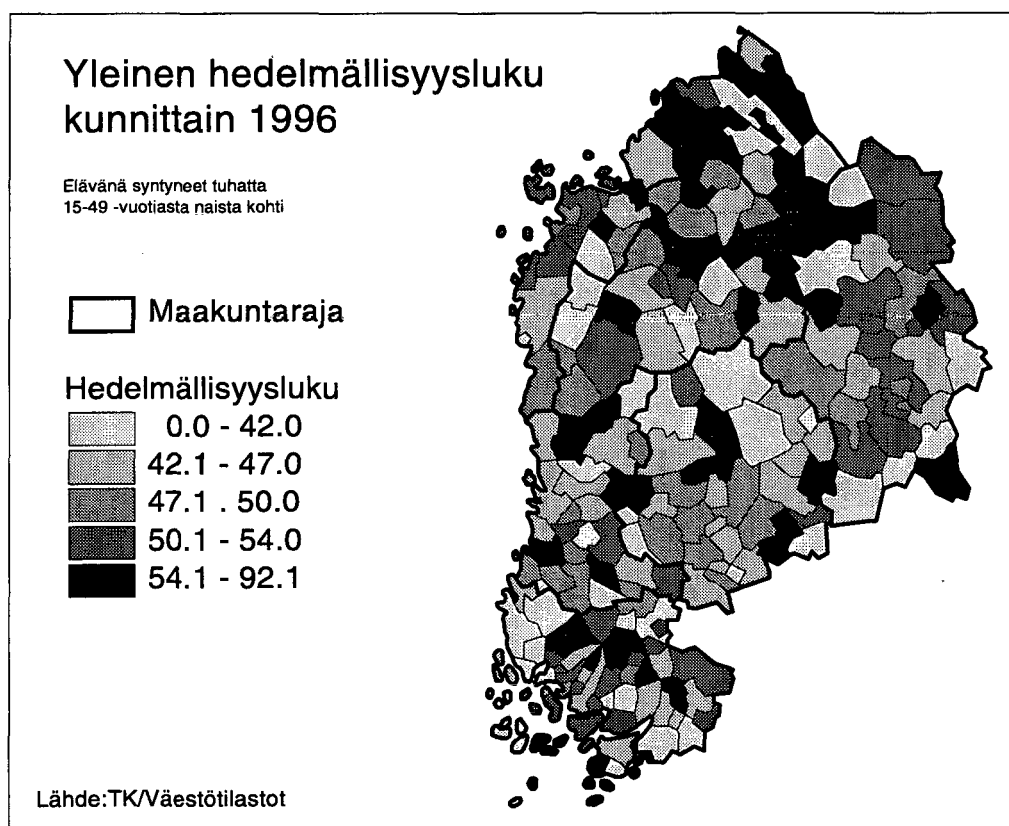
Tulevaa väestönkehitystä kuvataan Tilastokeskuksen laskeman trendiennusteen avulla, jossa väestönkehitystä pyritään ennustamaan käyttämällä hyväksi viime vuosina tapahtunutta kehitystä. Malliennusteessa on otettu huomioon syntyvyyden ja kuolleisuuden lisäksi muuttoliikkeen vaikutus väestönmuutokseen. Ikäryhmittäisen ennusteen mukaan työikäisen väestön määrä kääntyy laskuun vuoden 2010 jälkeen kaikissa Länsi-Suomen maakunnissa kuten myös koko maassa. Tosin Satakunnassa tämä lasku on alkanut aikaisemmin. Alle 15 -vuotiaiden määrä laskee yli 65 -vuotiaiden määrän alapuolelle vuoden 2005 paikkeilla Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla. Satakunnassa ja koko maassa tämä alitus tapahtuu ennusteen mukaan jo aikaisemmin ja muissa maakunnissa vastaavasti myöhemmin.

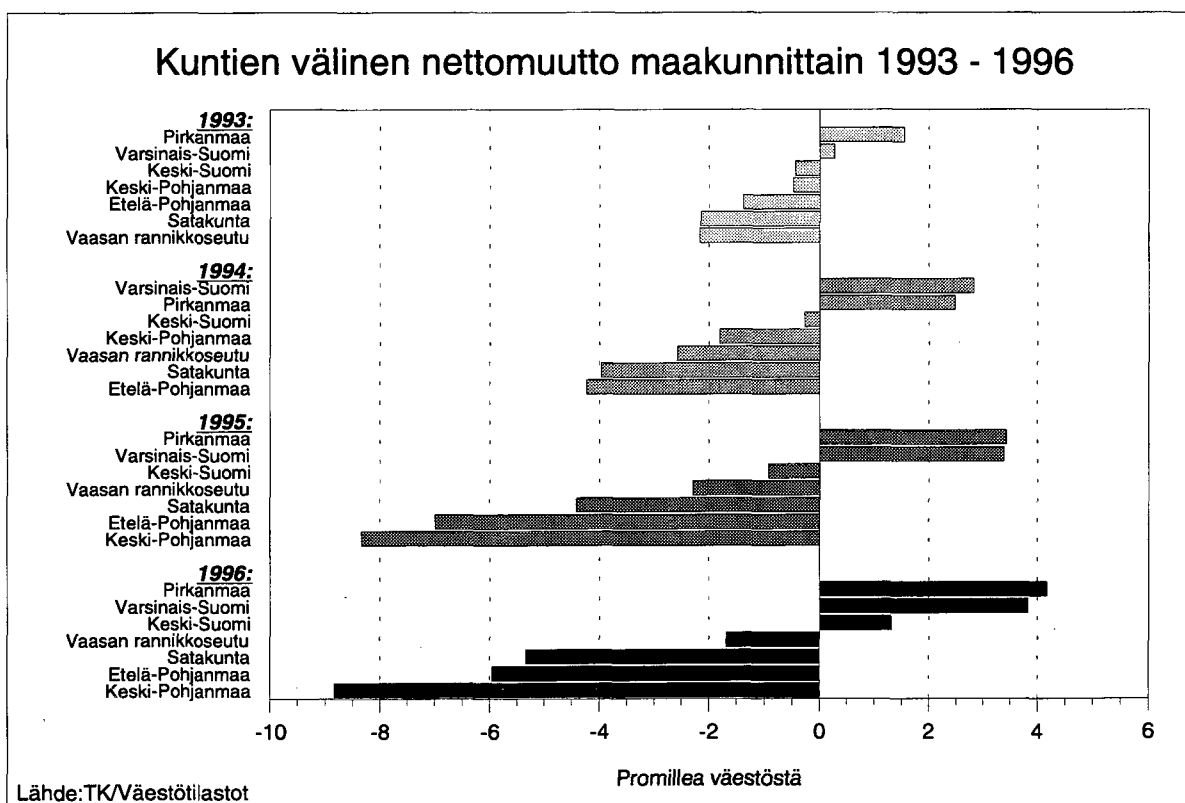
Kuva 18. Syntyneiden enemmitys maakunnittain 1993 - 1996.

Kuva 19. Syntyneiden enemmitys kunnittain 1996.

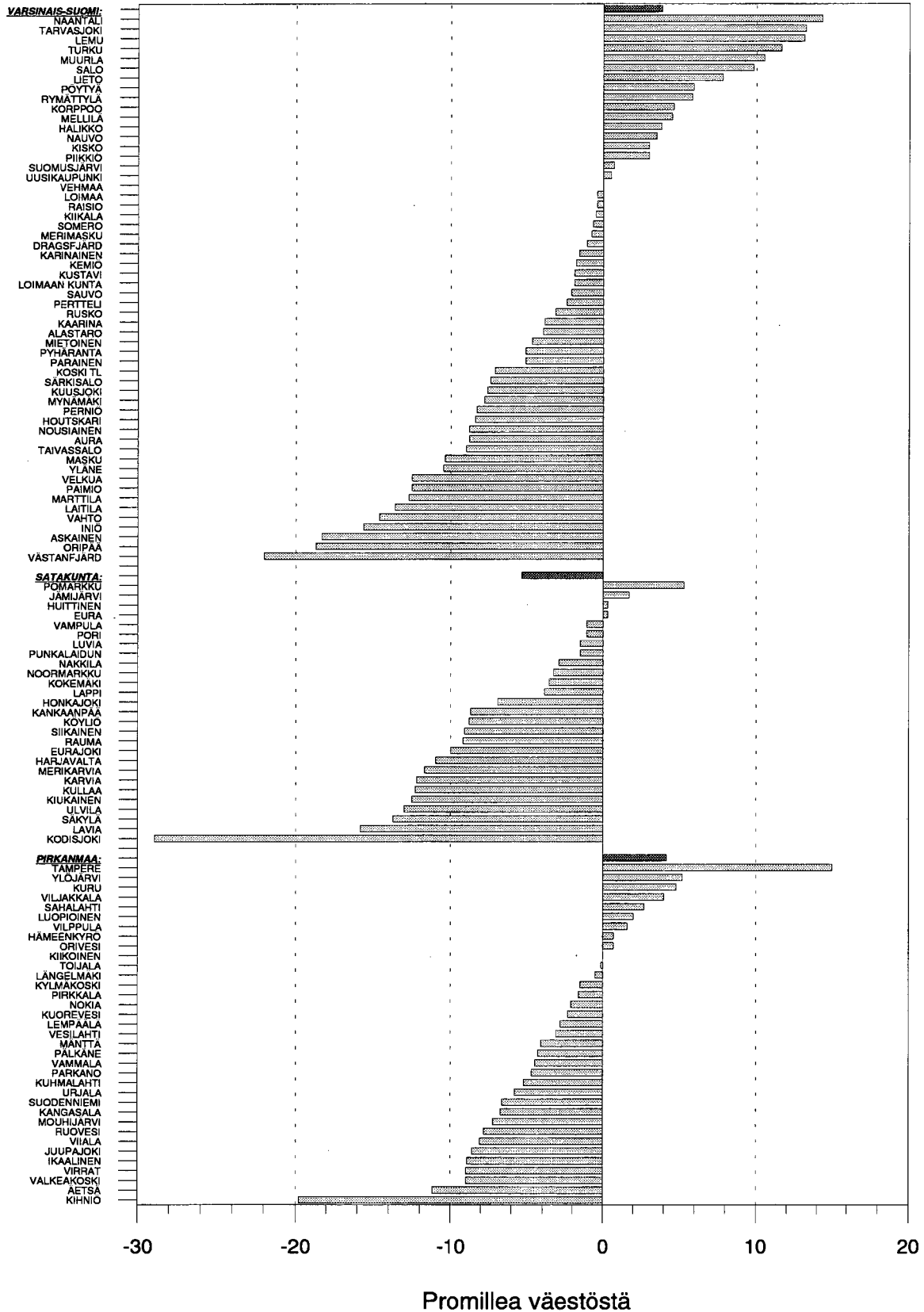

Kuva 20. Yleinen hedelmällisyysluku kunnittain 1996.

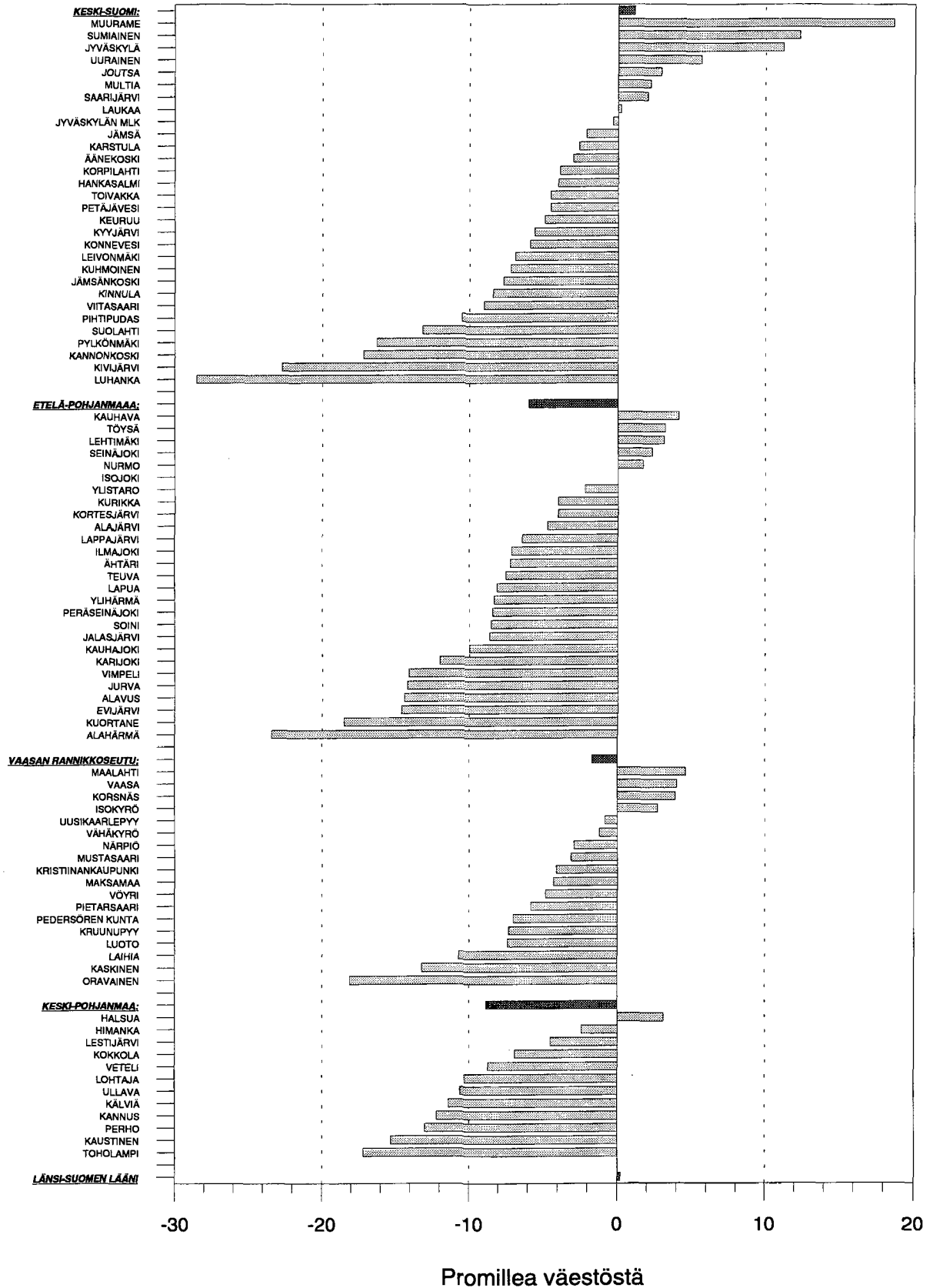
Kuva 21. Kuntien välinen nettomuutto maakunnittain 1993 - 1996.

Muuttotase kunnittain 1996

Lähde: TK/Väestötilastot

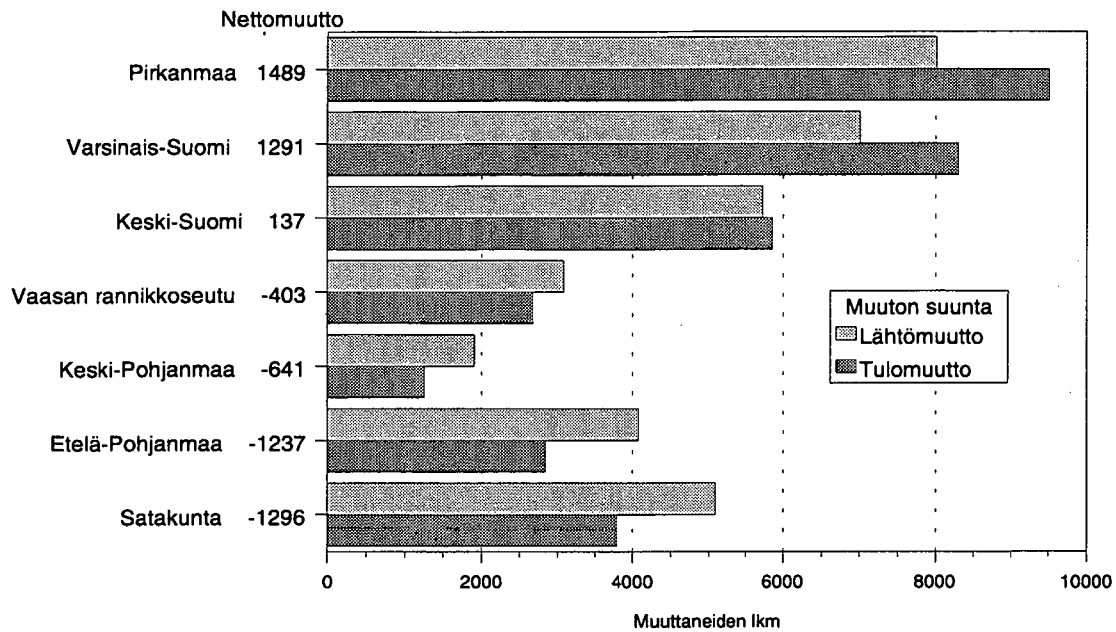
Muuttotase kunnittain 1996

Lähde:TK/Väestötilastot

Kuva 22b. Muuttotase kunnittain 1996.

Maakuntien muutot 1996

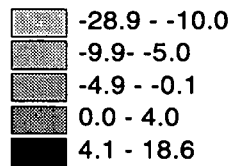
Lähde:TK/Väestötillastot

Kuva 23. Maakuntien muutot 1996.

Muuttotase kunnittain 1996

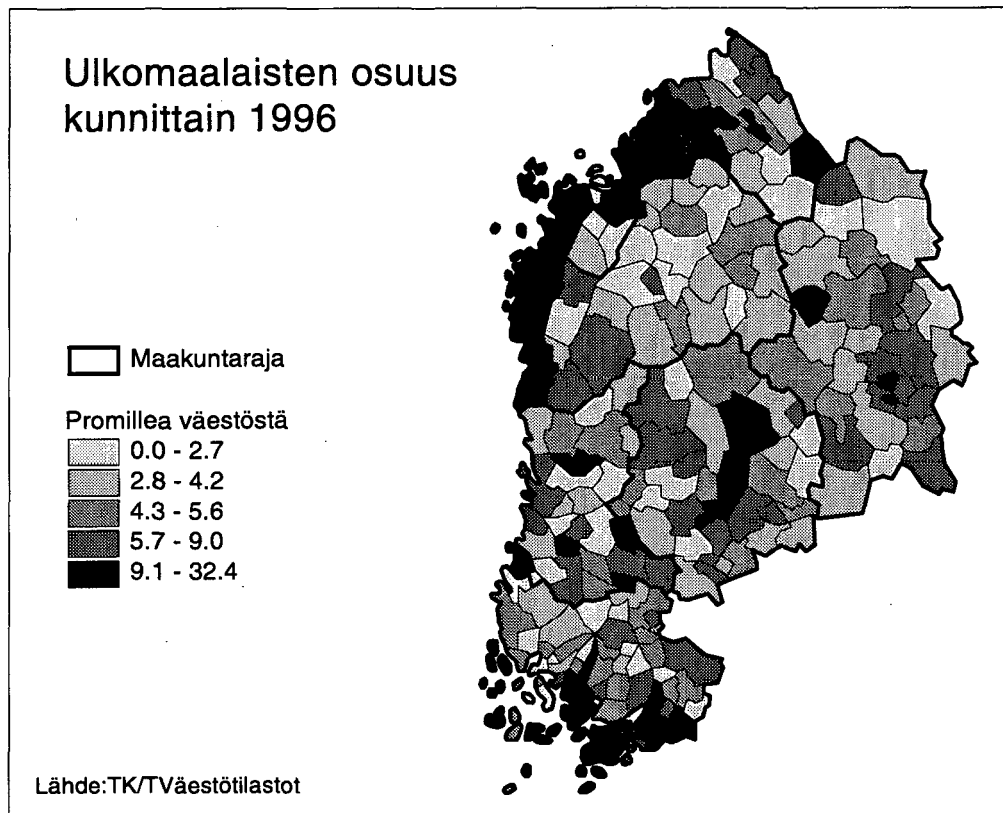
Maakuntaraja

Promillea väestöstä

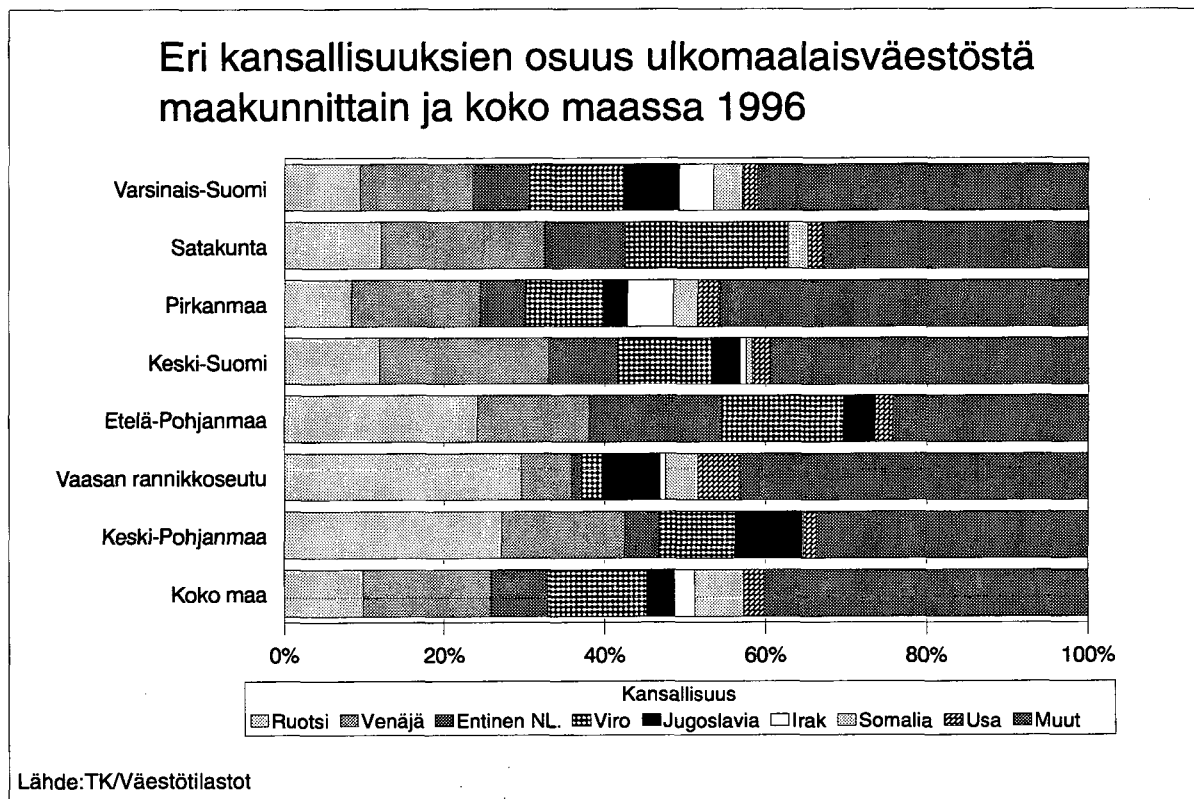

Lähde:TK/Väestötillastot

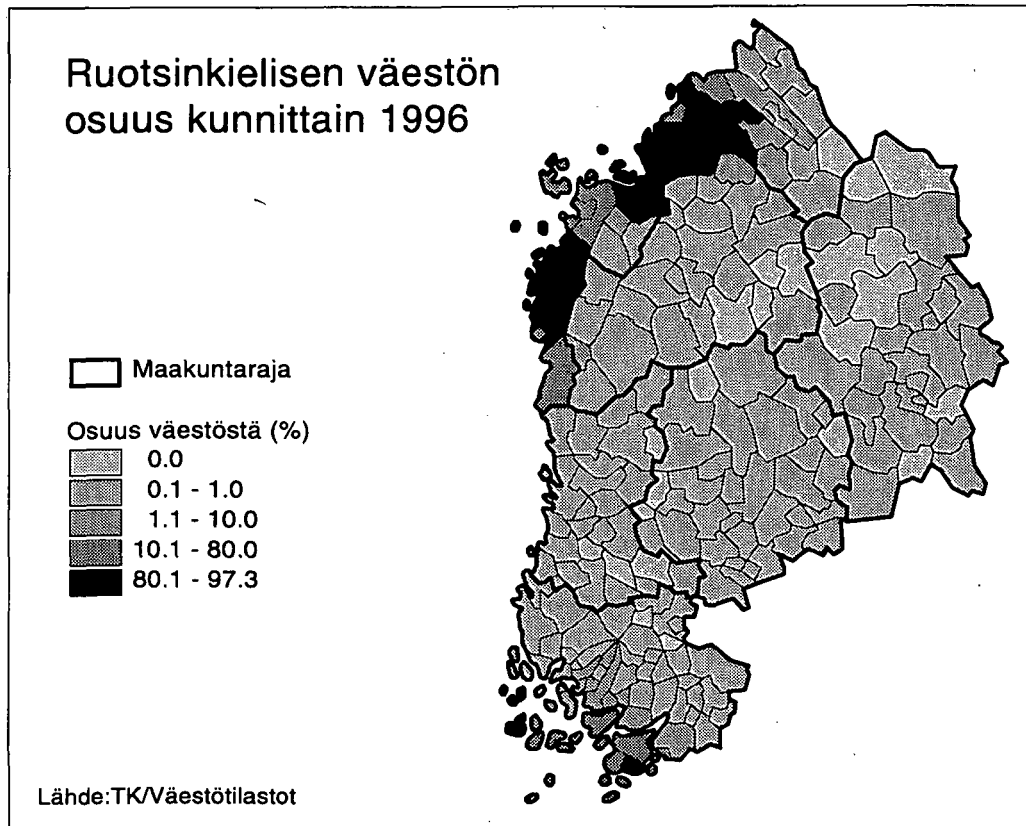
Kuva 24. Muuttotase kunnittain 1996.

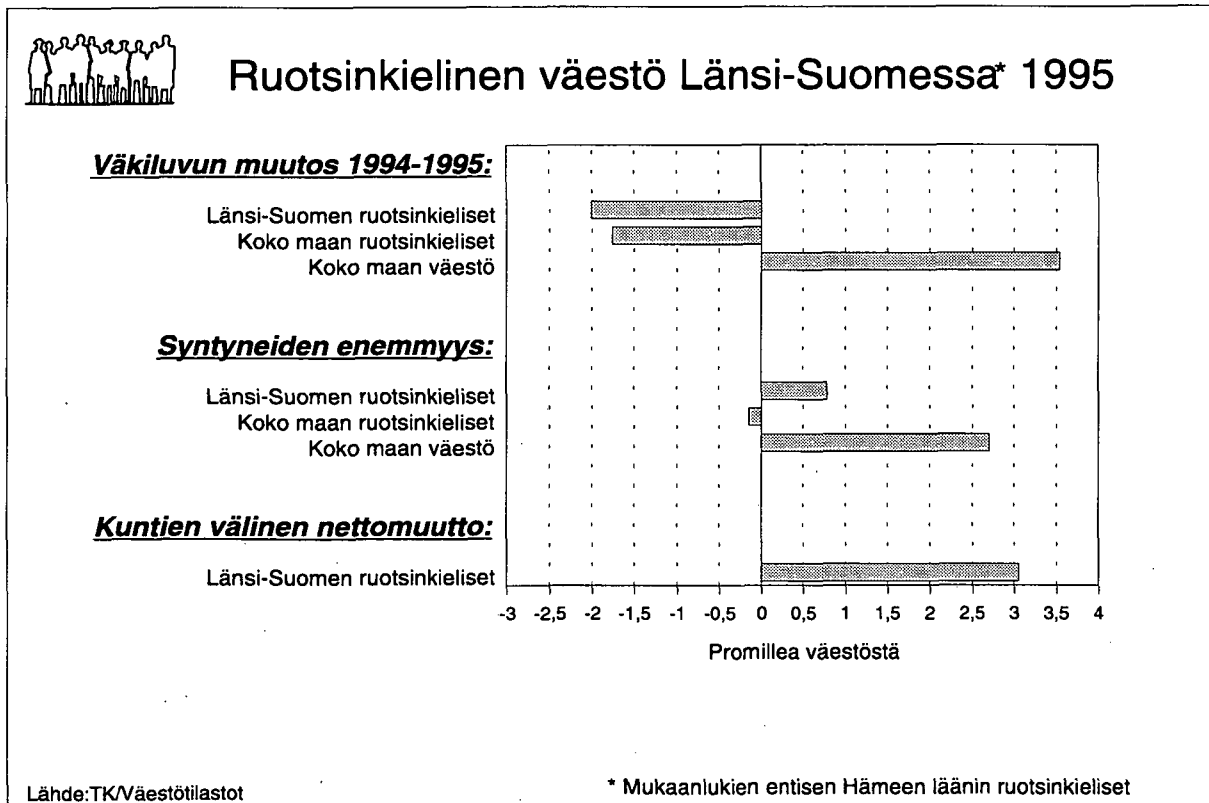
Kuva 25. Ulkomaalaisten osuus kunnittain 1996.

Kuva 26. Eri kansallisuuksien osuus ulkomaalaisväestöstä maakunnittain ja koko maassa 1996.

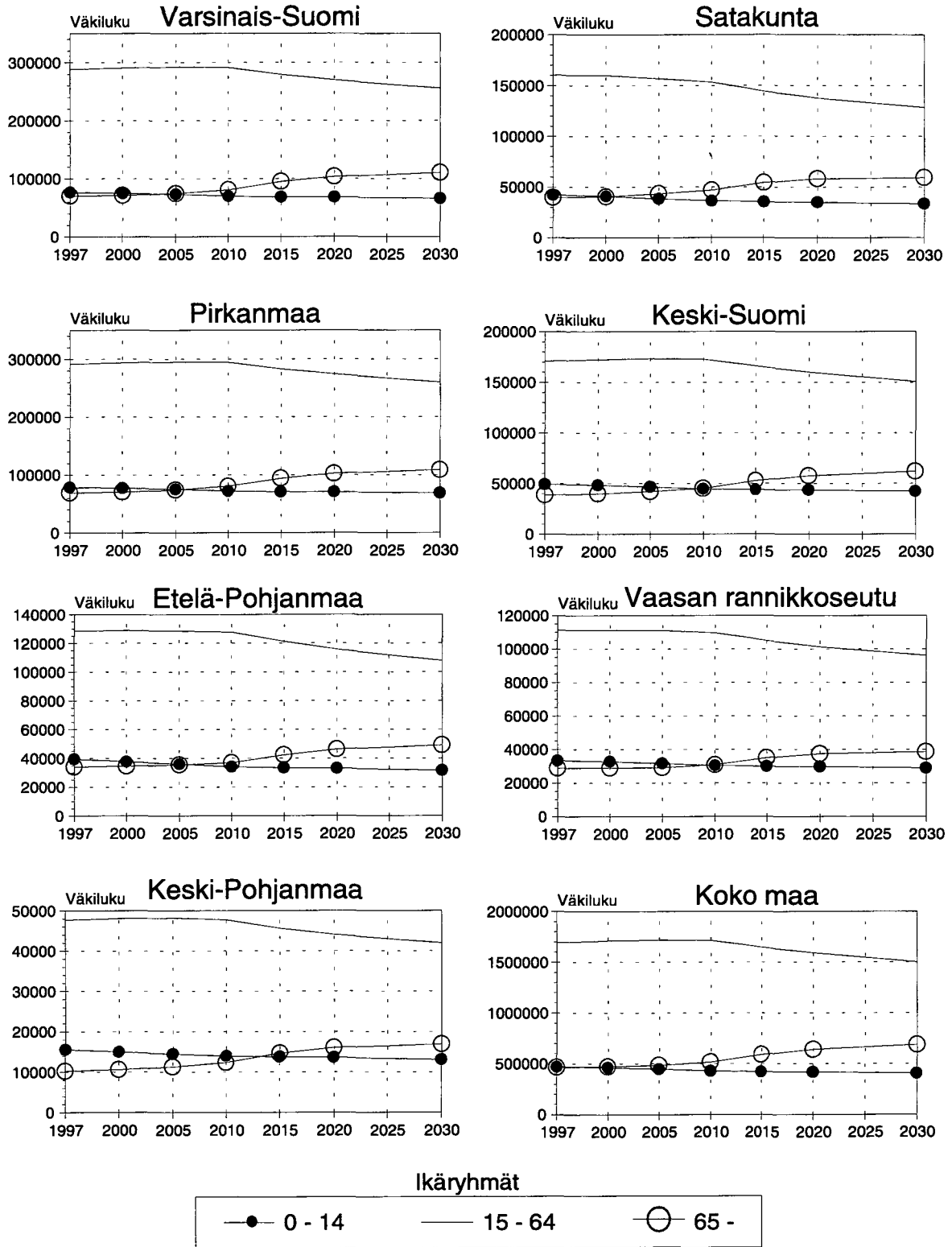

Kuva 27. Ruotsinkielisen väestön osuus kunnittain 1996.

Kuva 28. Ruotsinkielinen väestö Länsi-Suomessa 1995.

Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain ja koko maassa 1997 - 2030

Lähde:TK/Väestötilastot

Huom! Erilaiset asteikot

Kuva 29. Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain ja koko maassa 1997 - 2030.

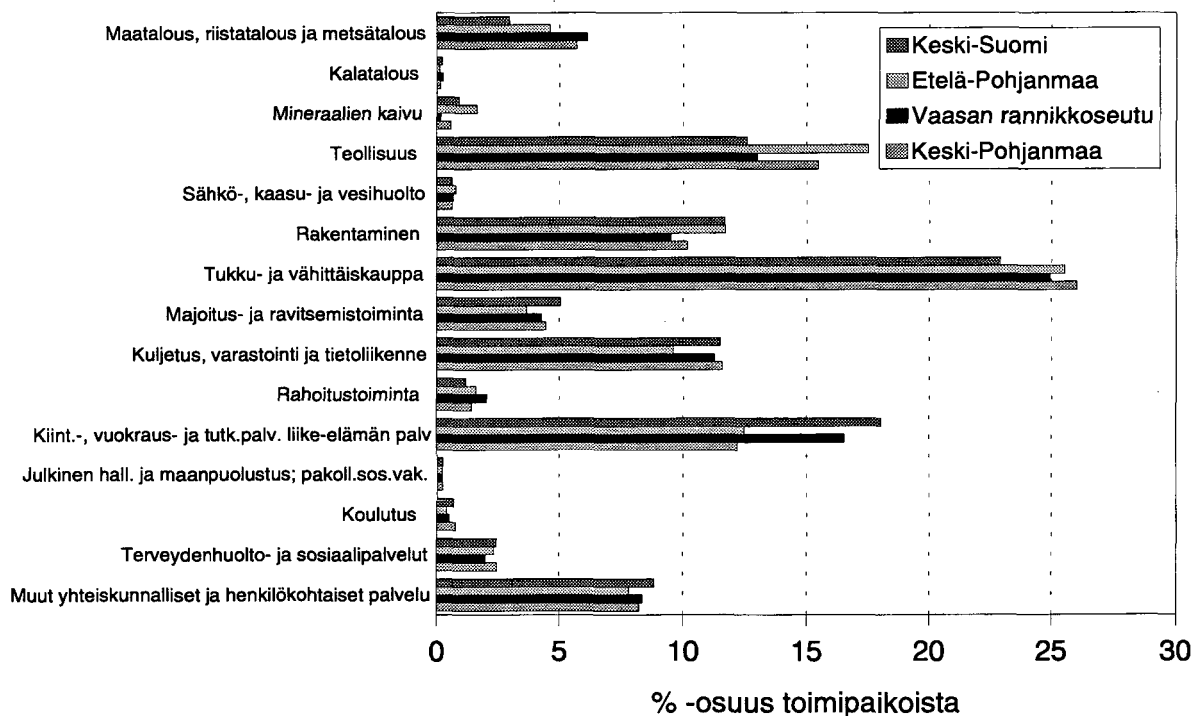
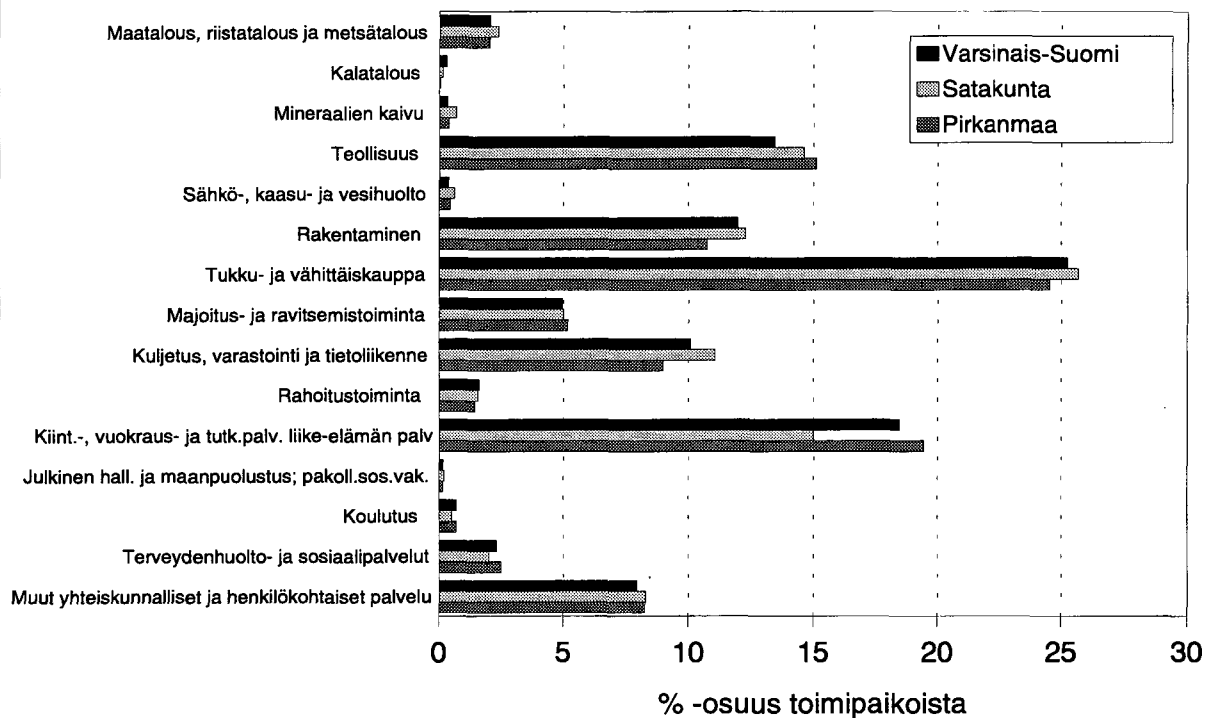
ELINKEINOELÄMÄ

Yritysten toimipaikat

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan vuoden 1997 elokuussa oli Länsi-Suomen alueella noin 98 850 yritysten toimipaikkaa. Näistä noin 24 400 oli Varsinais-Suomessa, 12 600 Satakunnassa, 23 900 Pirkanmaalla, 12 550 Keski-Suomessa, 11 650 Keski-Pohjanmaalla, 10 000 Vaasan rannikkoseudulla ja 3 800 Keski-Pohjanmaan maakunnassa. Tukku- ja vähittäiskaupan osuus oli kaikilla alueilla suurin, yli 22 % kaikista toimipaikoista. Seuraavaksi suurimman ryhmän muodostivat kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalvelut sekä liike-elämän palvelut lukuunottamatta Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakuntia. Näillä alueilla teollisuus oli toiseksi suurin toimialaryhmä. Kunnittaisessa tarkastelussa yritysten toimipaikkoja oli asukasta kohti eniten Velkuan ja Kustavin kunnissa, vähiten taas Viljakkalassa ja Kuorevedellä.

Vuonna 1995 teollisuus oli suurin yksittäinen toimiala kaikissa Länsi-Suomen maakunnissa henkilökunnan määrällä mitattuna. Liikevaihdon määrällä mitattuna tukku- ja vähittäiskaupan toimiala oli suurin toimialaryhmä Etelä-Pohjanmaalla ja koko maassa. Muissa maakunnissa teollisuus oli myös liikevaihdon määrällä mitattuna suurin. Länsi-Suomen 22 kunnassa oli toimipaikkojen liikevaihto keskimäärin yli miljoona markkaa yhtä työntekijää kohti. Suomen korkein arvo oli Kaskisissa. Länsi-Suomen kuntien alhaisin se oli Velkuan, Kodisjoen ja Kuoreveden kunnissa.

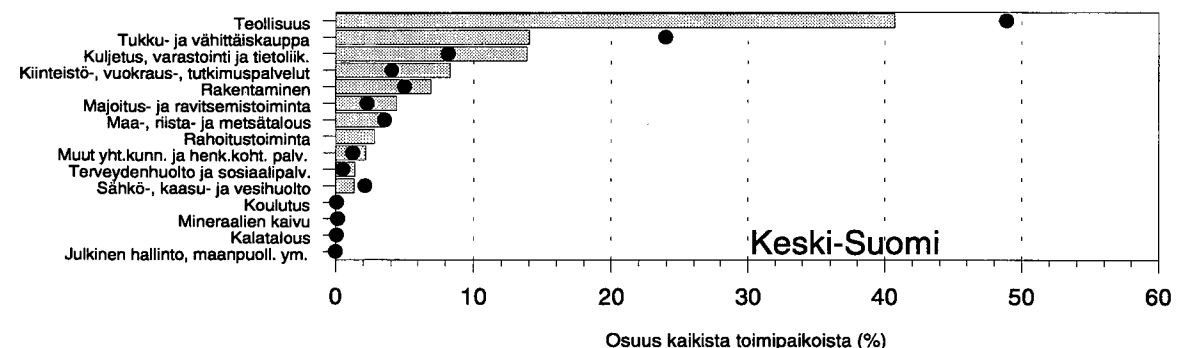
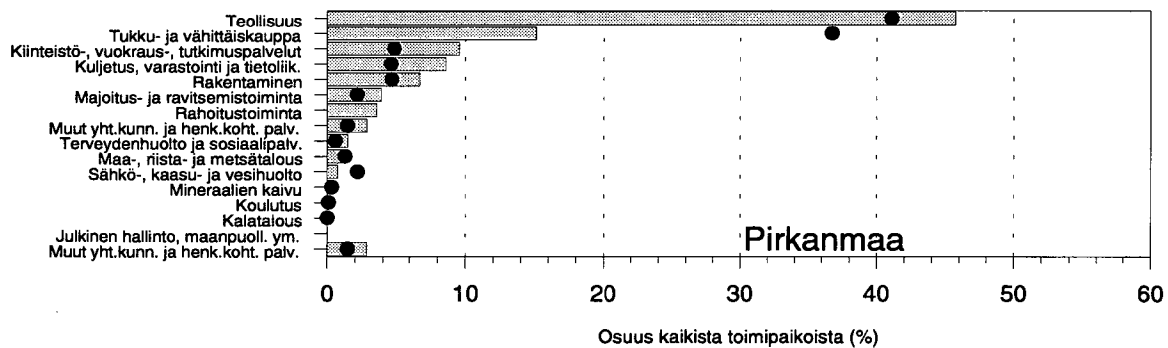
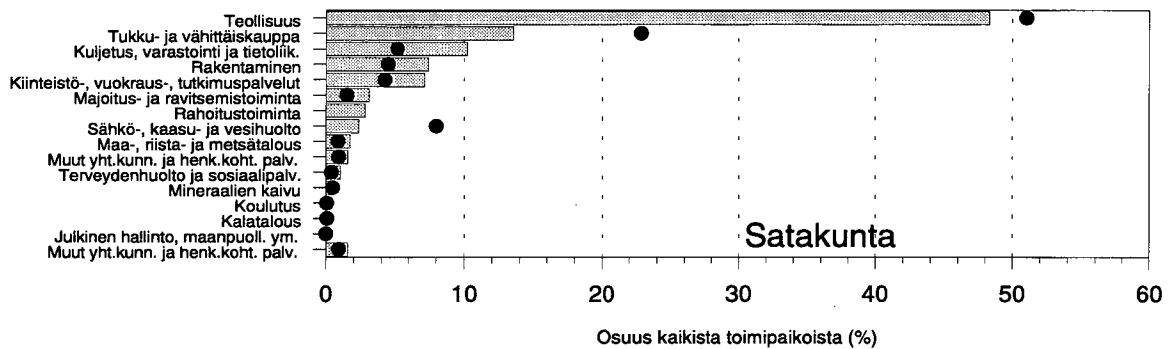
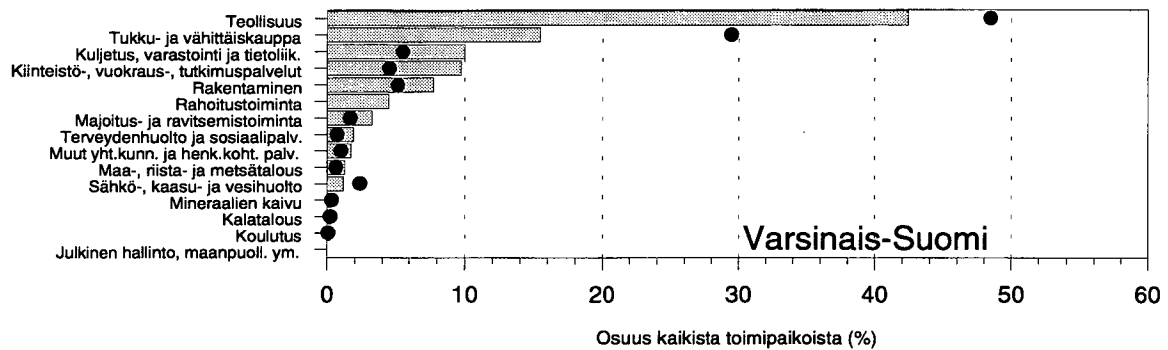
Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 1997

Lähde: TK/Yritys- ja toimipaikkarekisteri
(elokuu 1997, tarkistamaton rekisteritieto)

Kuva 30. Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 1997.

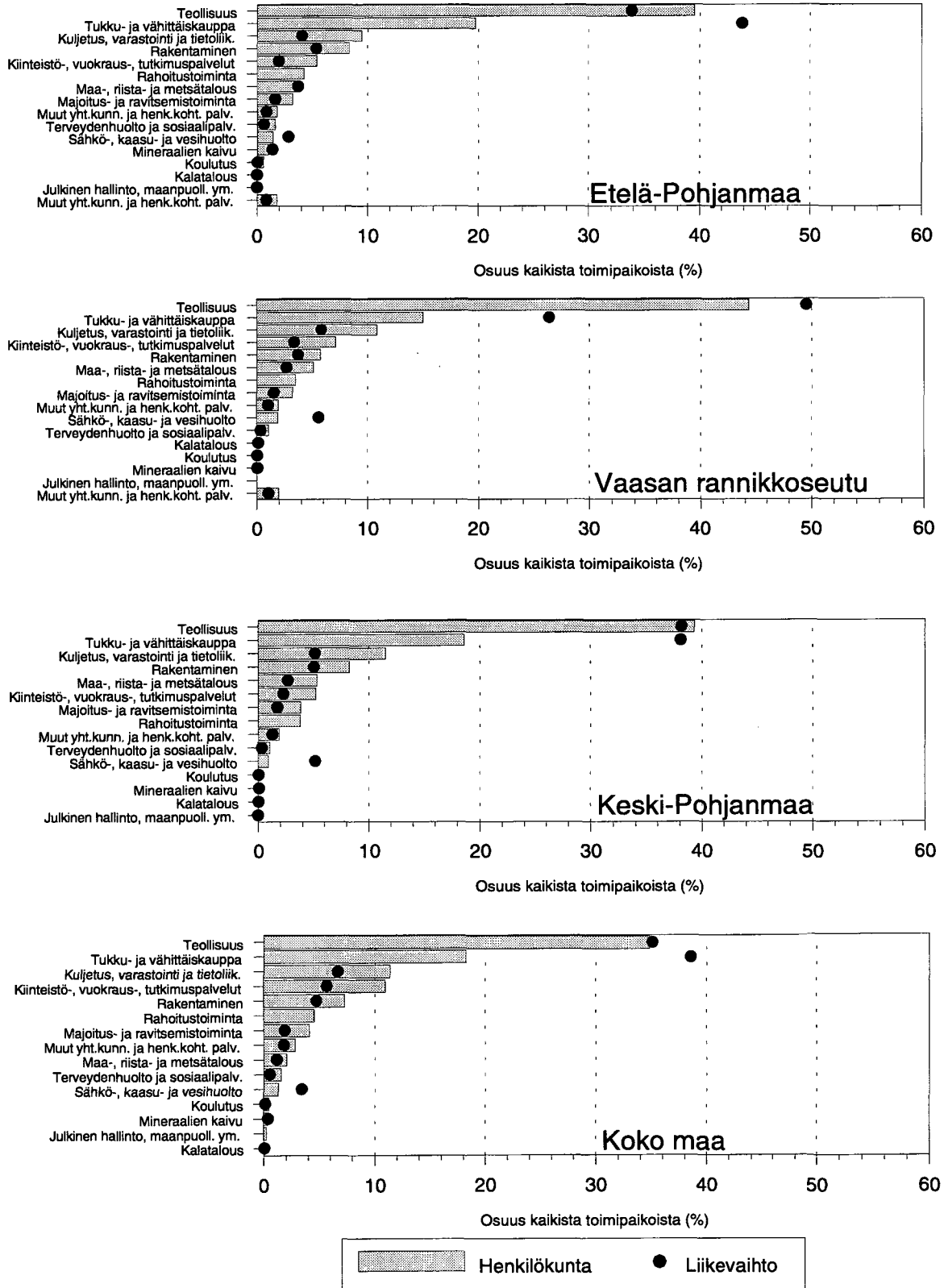
Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1995

Lähde: TK/Yritystilastot

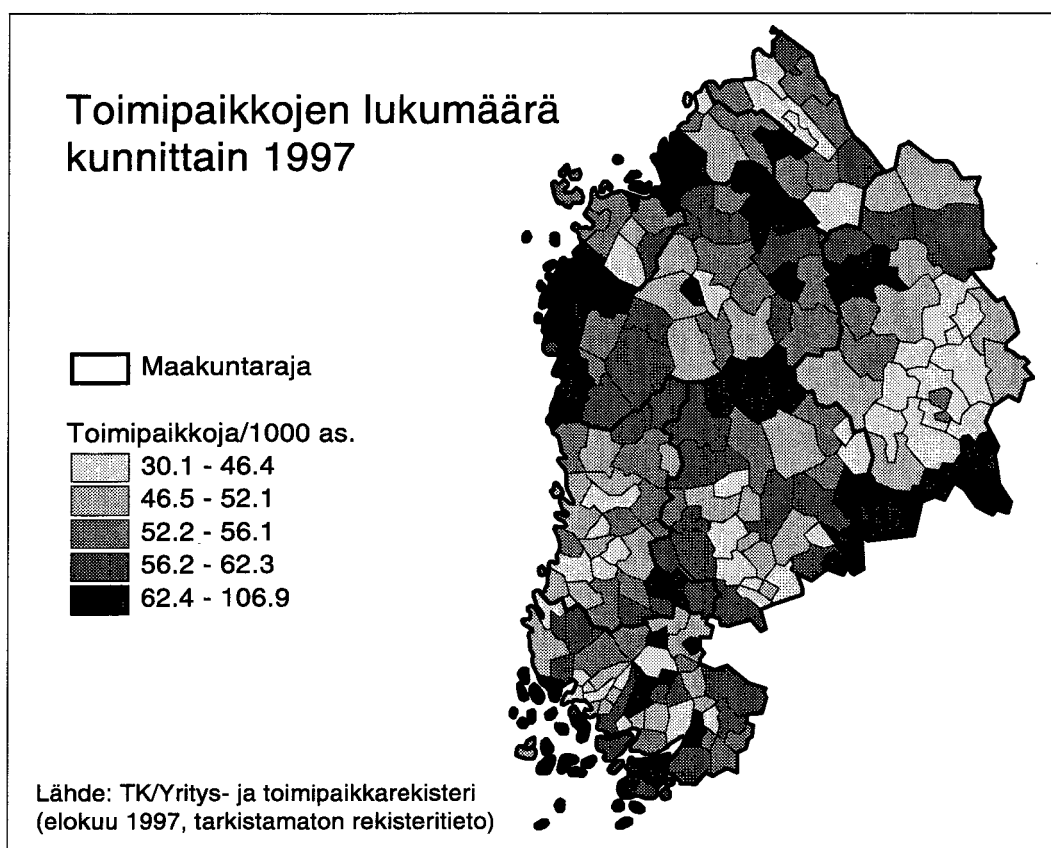
Kuva 31. Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1995.

Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla, Keski-Pohjanmaalla ja koko maassa 1995

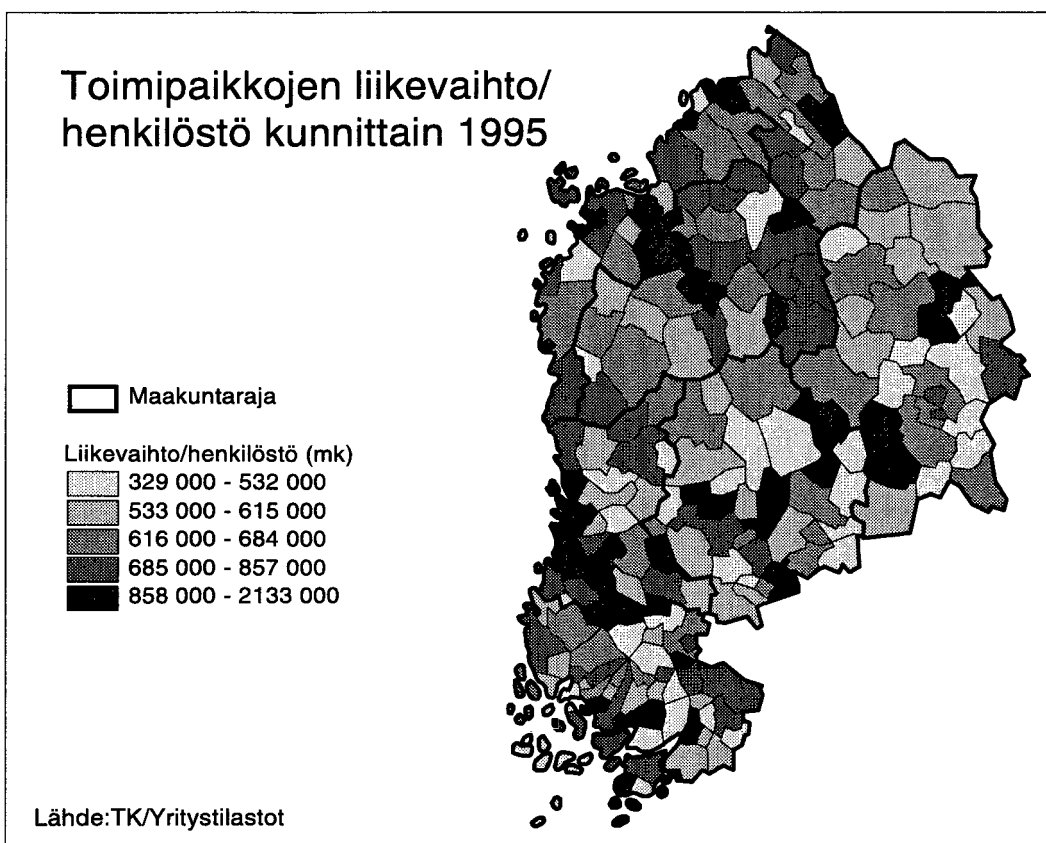

Lähde:TK/Yritystilastot

Kuva 32. Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla, Keski-Pohjanmaalla ja koko maassa 1995.

Kuva 33. Toimipaikkojen lukumäärä kunnittain 1997.

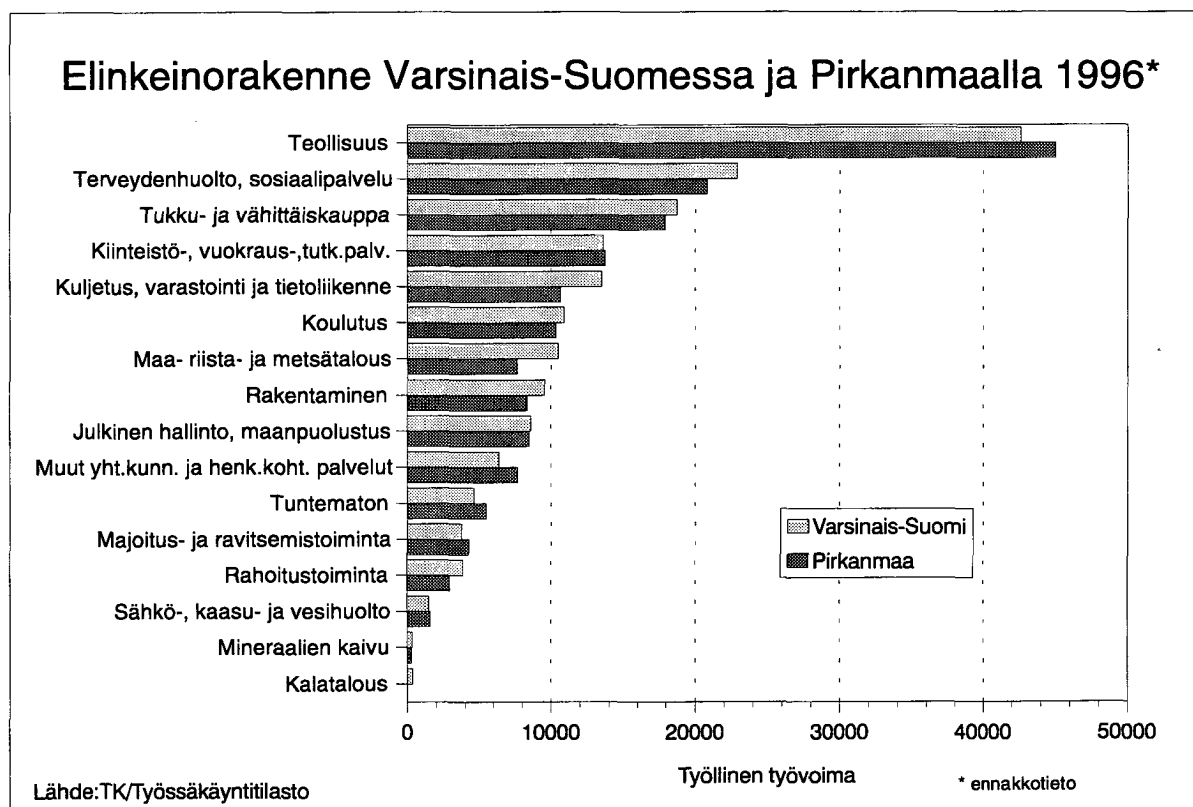

Kuva 34. Toimipaikkojen liikevaihto/henkilöstö kunnittain 1995.

Elinkeinorakenne

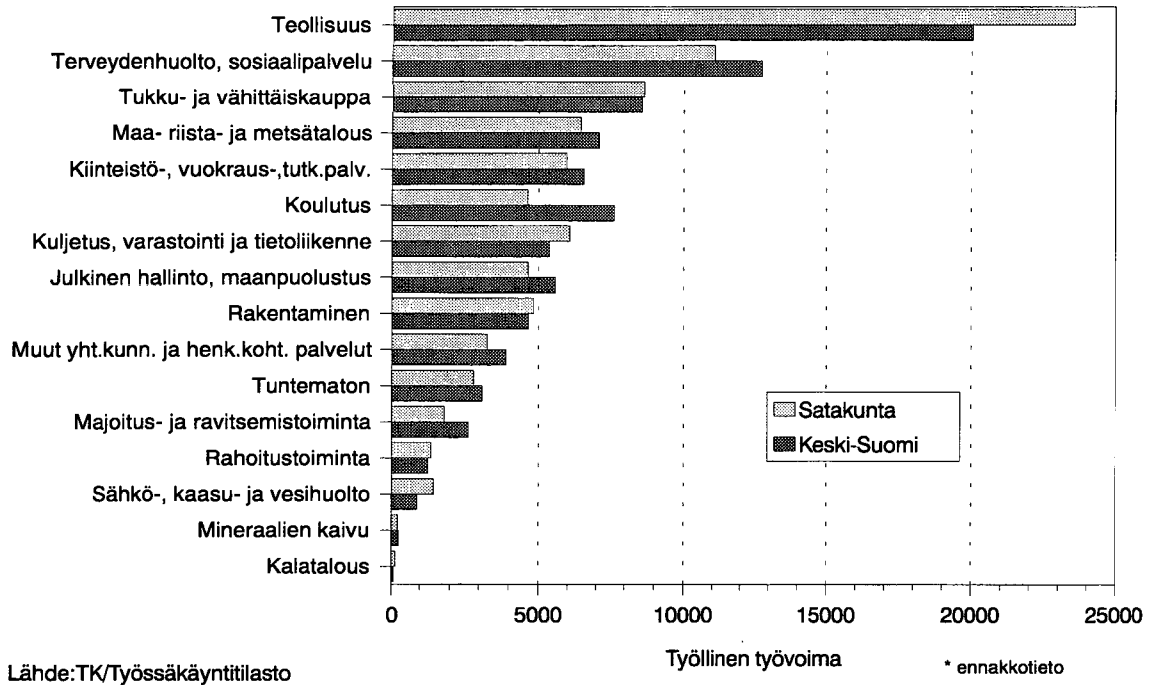
Vuonna 1996 (ennakkotieto) Varsinais-Suomessa asui 171 606 työllistä. Satakunnassa vastaava luku oli 86 900, Pirkanmalla 165 134, Keski-Suomessa 90 343, Etelä-Pohjanmaalla 70 112, Vaasan rannikkoseudulla 67 411 ja Keski-Pohjanmaalla 25 555. Toimialaluokituksen kirjain-
tasolla tarkasteltuna teollisuuden osuus työllisestä työvoimasta oli kaikissa maakunnissa suurin. Teollisuudessa toimikin Keski-Pohjanmaata lukuunottamatta suhteellisesti enemmän työllisiä kuin koko maassa keskimäärin.

Työllisten määrä on vähentynyt Satakunnassa ja Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla vuodesta 1994 vuoteen 1996 (vuoden 1996 tiedot ovat ennakotietoja). Muissa maakunnissa ja koko maassa työllisten määrä on vastaavana aikana lisääntynyt. Toimialoista eniten lisäystä tapahtui Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla ja Keski-Suomessa teollisuuden toimialoilla. Keski-Pohjanmaalla sähkö-, kaasu- ja vesihuollon työllisten määrä lisääntyi kolmessa vuodessa yli 30 %. Koko maassa rakennustoimialojen työllisten määrä on lisääntynyt suhteellisesti eniten, lähes 4 % vuoteen 1994 verrattuna. Kaikissa maakunnissa Varsinais-Suomea lukuunottamatta suurimmat suhteelliset työpaikkojen menetykset olivat maa- ja metsätalouden toimialoilla.

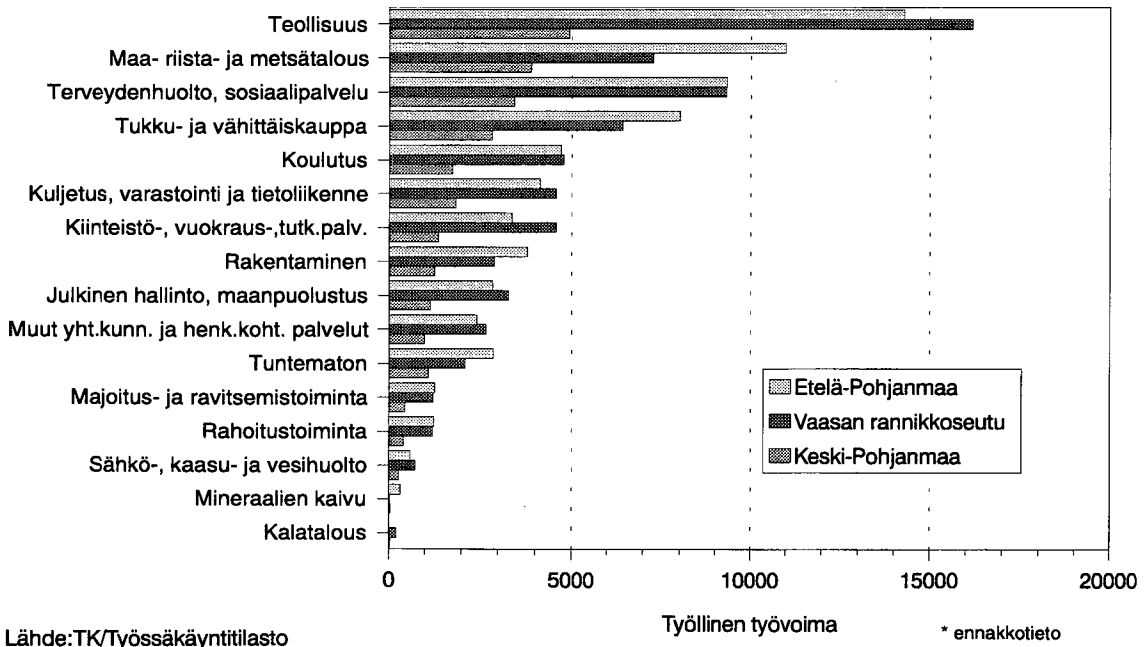
Kuva 35. Elinkeinorakenne Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla 1996.

Elinkeinorakenne Satakunnassa ja Keski-Suomessa 1996*

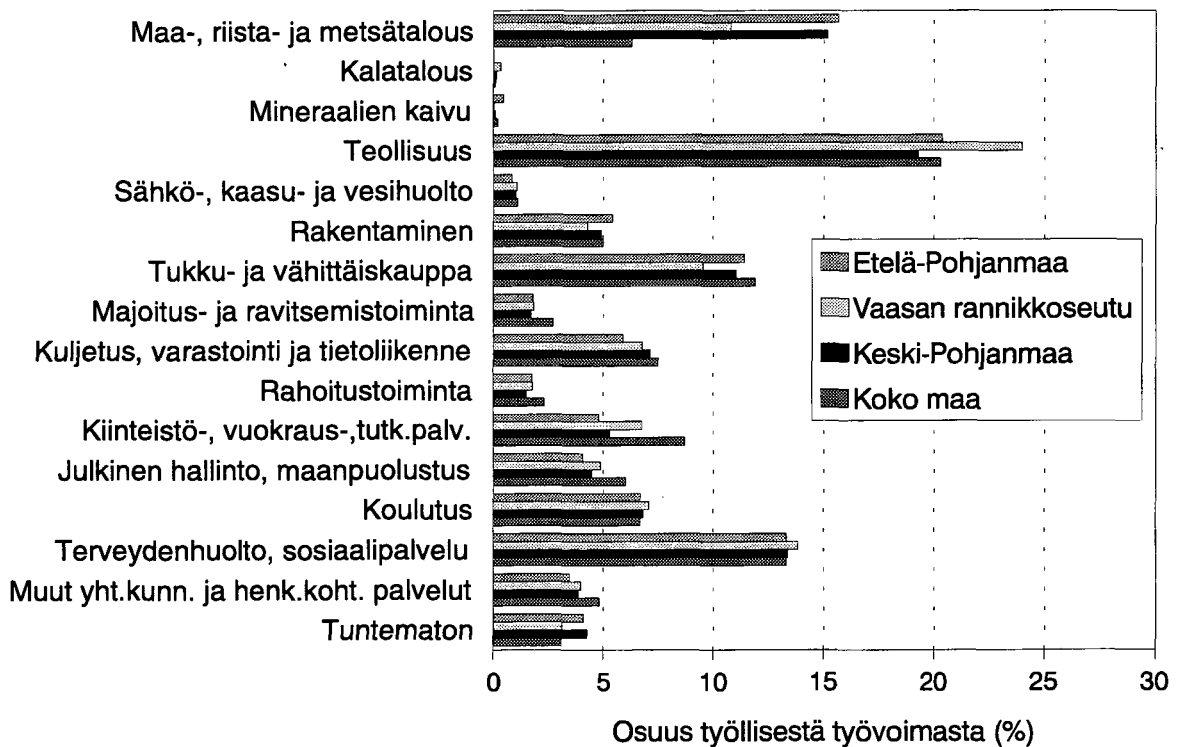
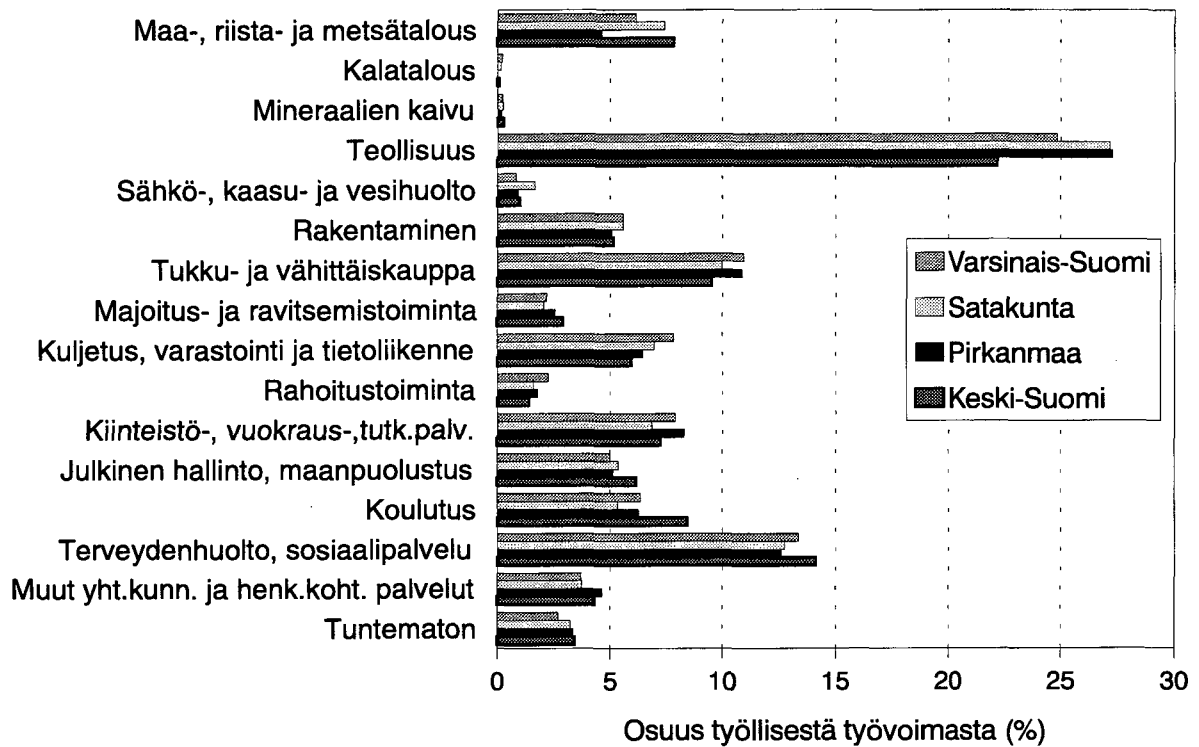
Kuva 36. Elinkeinorakenne Satakunnassa ja Keski-Suomessa 1996.

Elinkeinorakenne Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla ja Keski-Pohjanmaalla 1996*

Kuva 37. Elinkeinorakenne Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla ja Keski-Pohjanmaalla 1996.

Elinkeinorakenne maakunnittain ja koko maassa 1996*

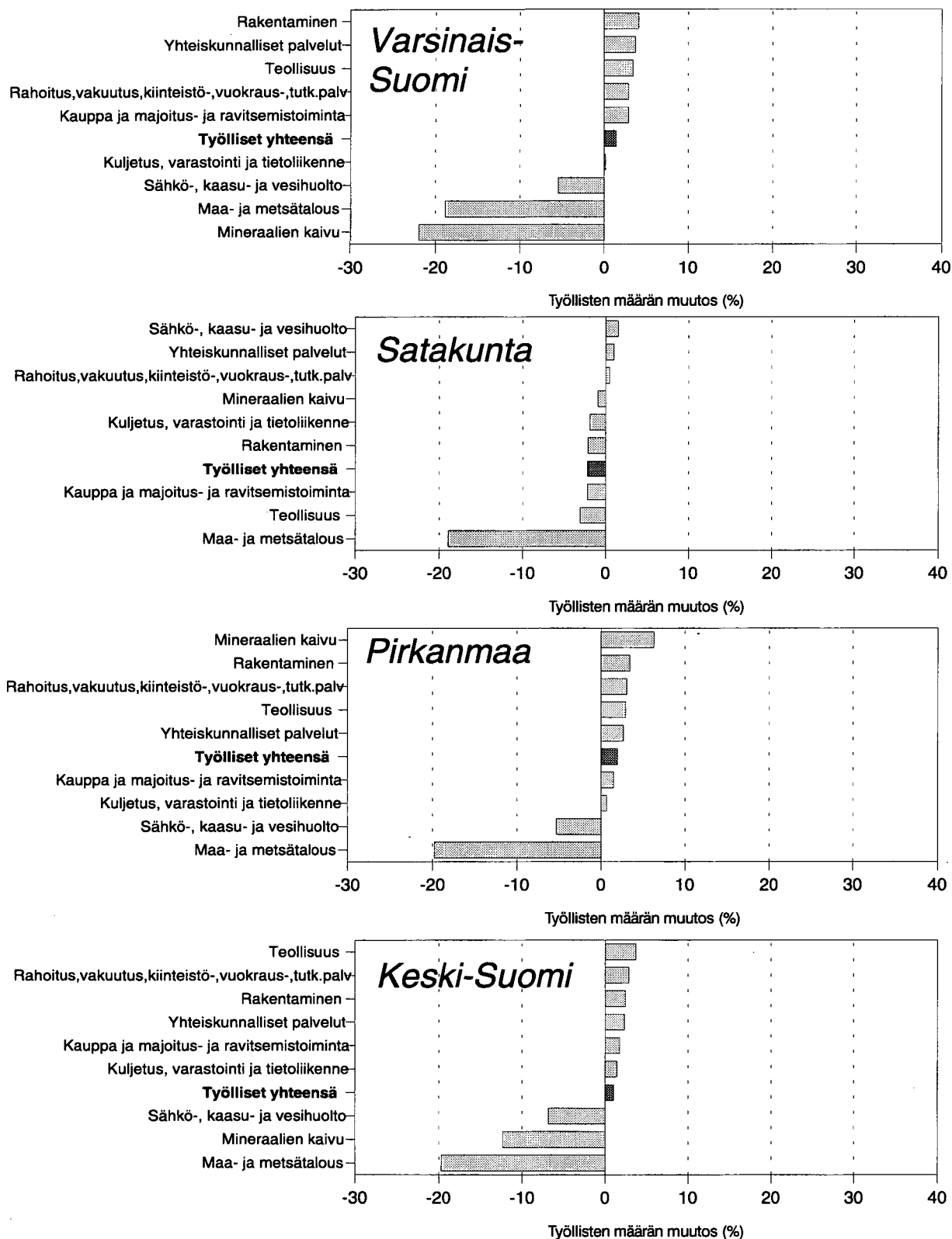

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 38. Elinkeinorakenne maakunnittain ja koko maassa 1996.

Elinkeinorakenteen muutos Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1994 - 1996*

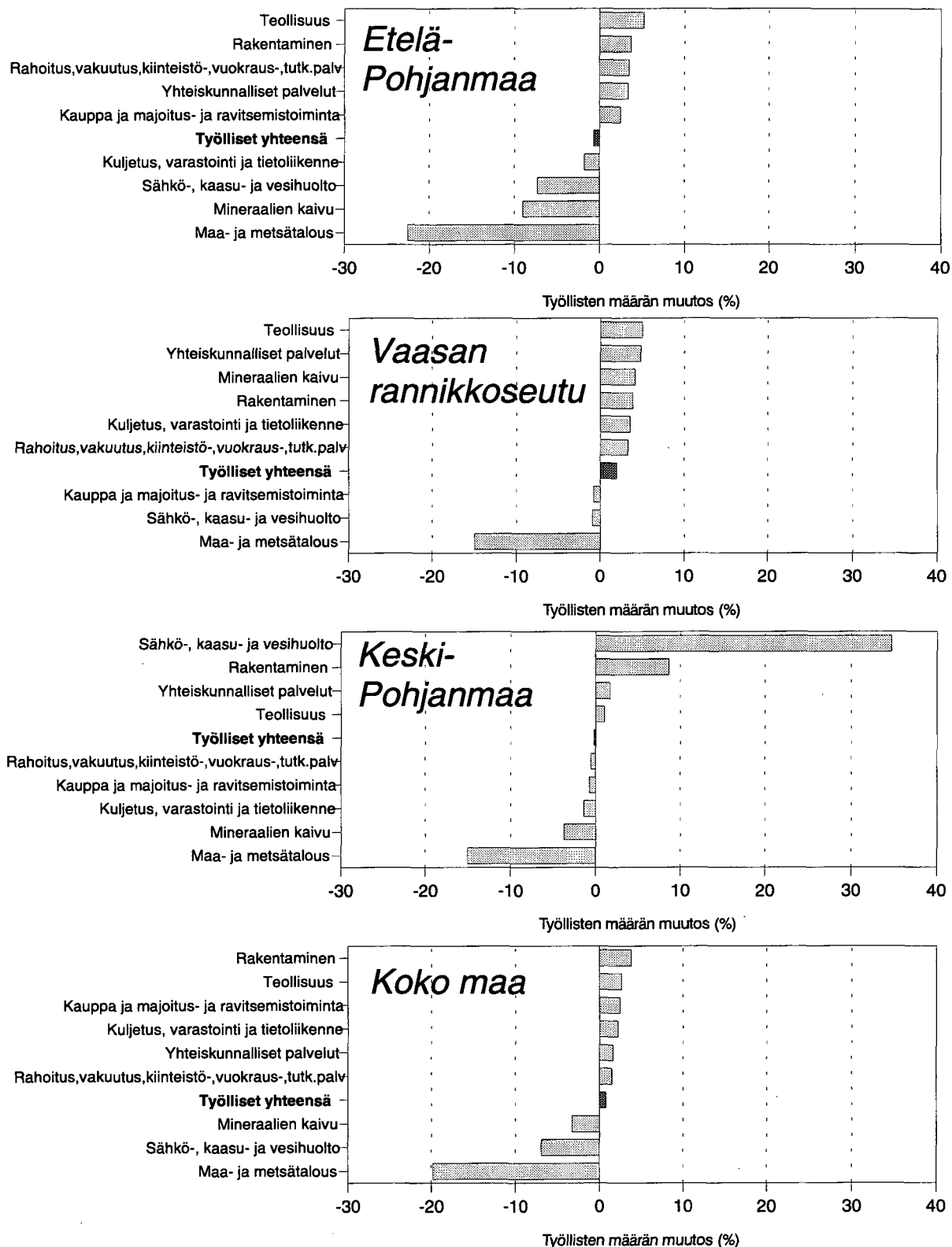

Lähde:TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 39. Elinkeinorakenteen muutos Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1994 - 1996.

Elinkeinorakenteen muutos Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla, Keski-Pohjanmaalla ja koko maassa 1994 - 1996*

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

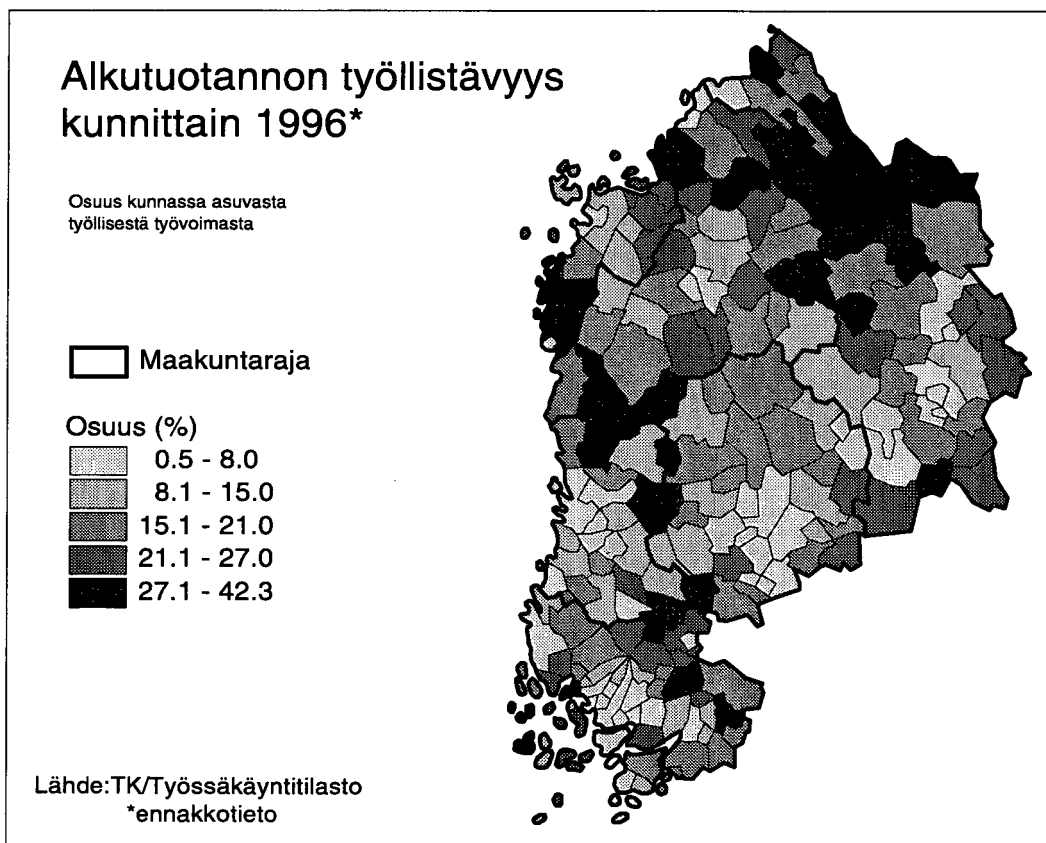
Kuva 40. Elinkeinorakenteen muutos Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla, Keski-Pohjanmaalla ja koko maassa 1994 - 1996.

Alkutuotanto

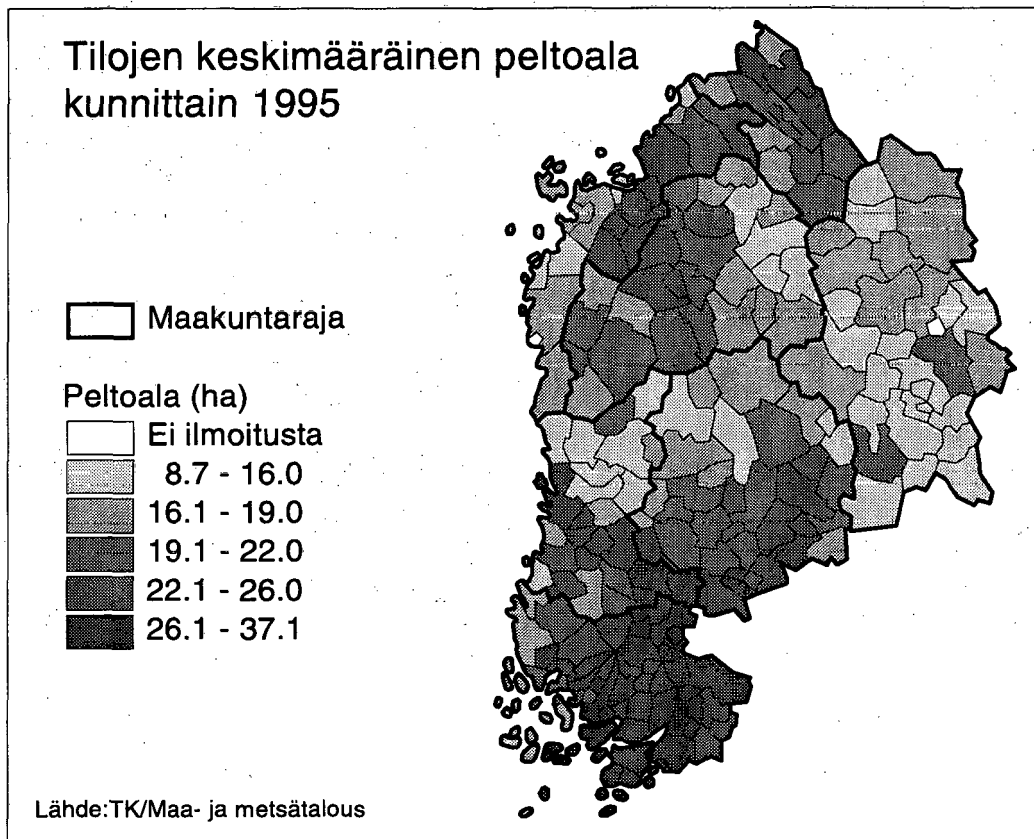
Alkutuotannon työllistävyys oli vuonna 1996 (ennakkotieto) suurin Ullavan kunnassa, jossa yli 42 % työllisistä toimi sen piirissä. Myös Lohtajan, Korttesjärven, Halsuan ja Lestijärven kunnissa alkutuotannon osuus työvoimasta oli vähintään 35 %. Vähäisin sen osuus oli Raision ja Tampereen kaupungeissa. Seitsemässä Länsi-Suomen kunnassa alkutuotannon osuus työllisistä oli alle yhden prosentin.

Länsi-Suomen suurin peltoala tilaa kohti oli vuonna 1995 Loimaan kunnassa. Pienimmät peltoalat olivat Jyväskylässä ja Iniön kunnassa, keskimäärin alle 9 hehtaaria tilaa kohti. Tilojen keskimääräiset metsäalat olivat suurimmat Lemun ja Loimaan kunnissa.

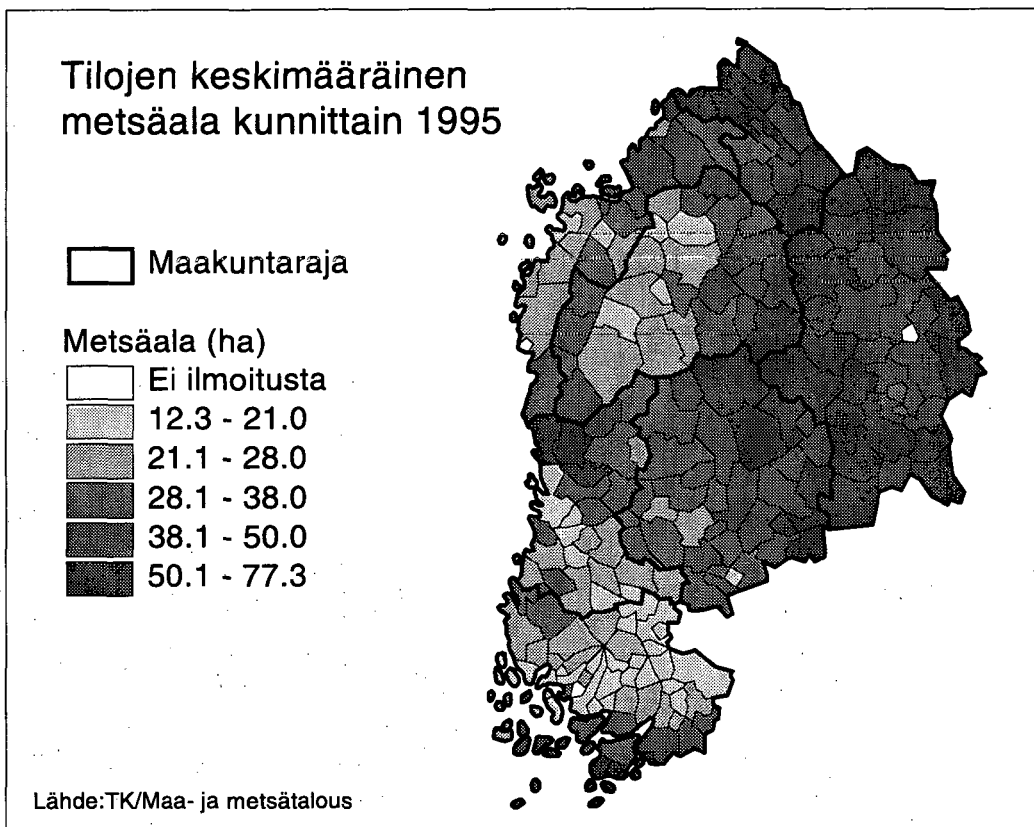
Vuonna 1995 tilojen keskimääräinen verotettava tulo valtionverotuksessa oli pienin Iniön (73 791 mk) ja suurin Lemun kunnassa (186 829 mk).

Kuva 41. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 1996.

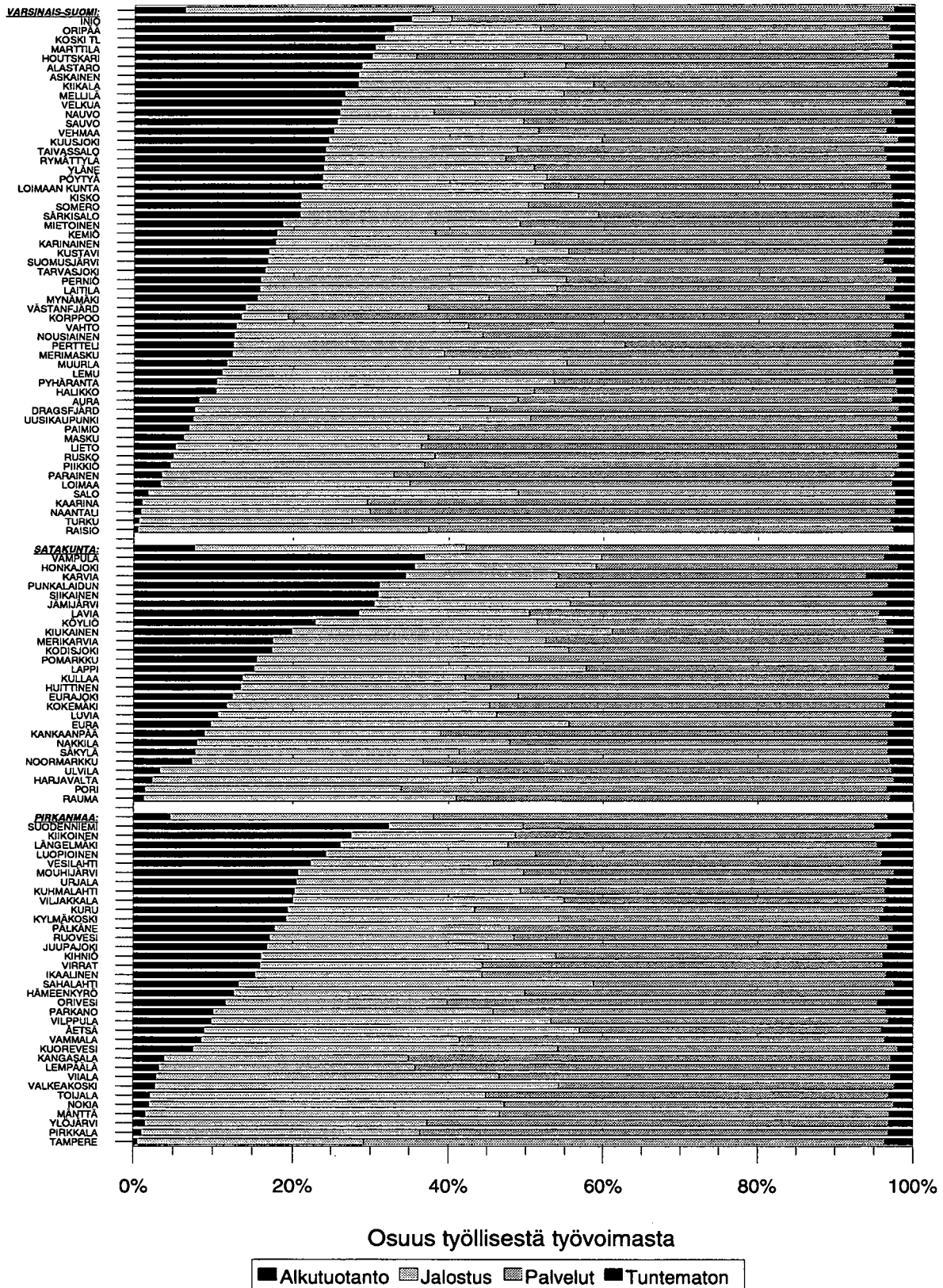
Kuva 42. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 1995.

Kuva 43. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 1995.

Elinkeinorakenne kunnittain 1996*

Kunnat järjestetty alkutuotannon mukaan

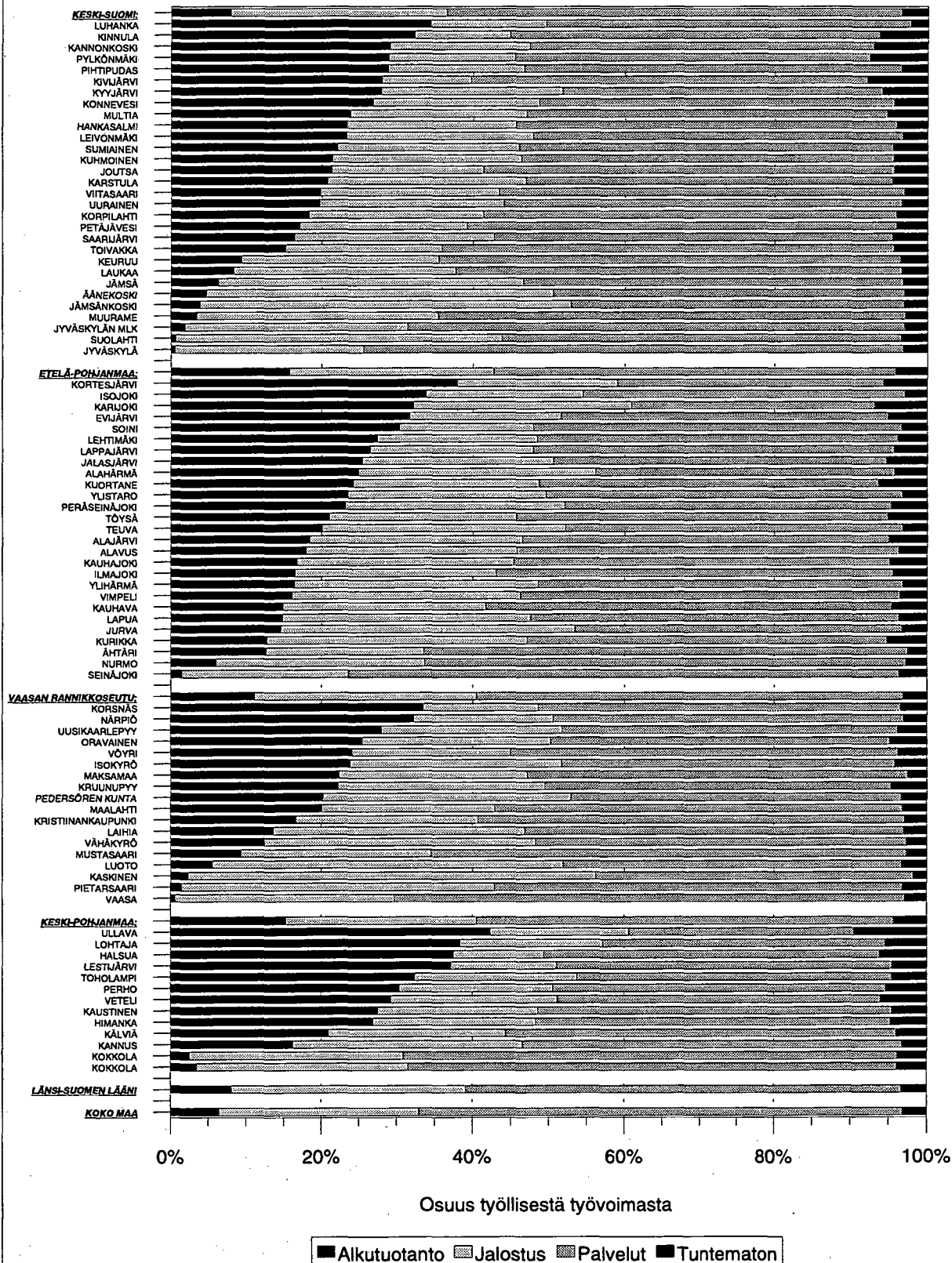
Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 44a. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, alkutuotannon mukaan järjestetty.

Elinkeinorakenne kunnittain 1996*

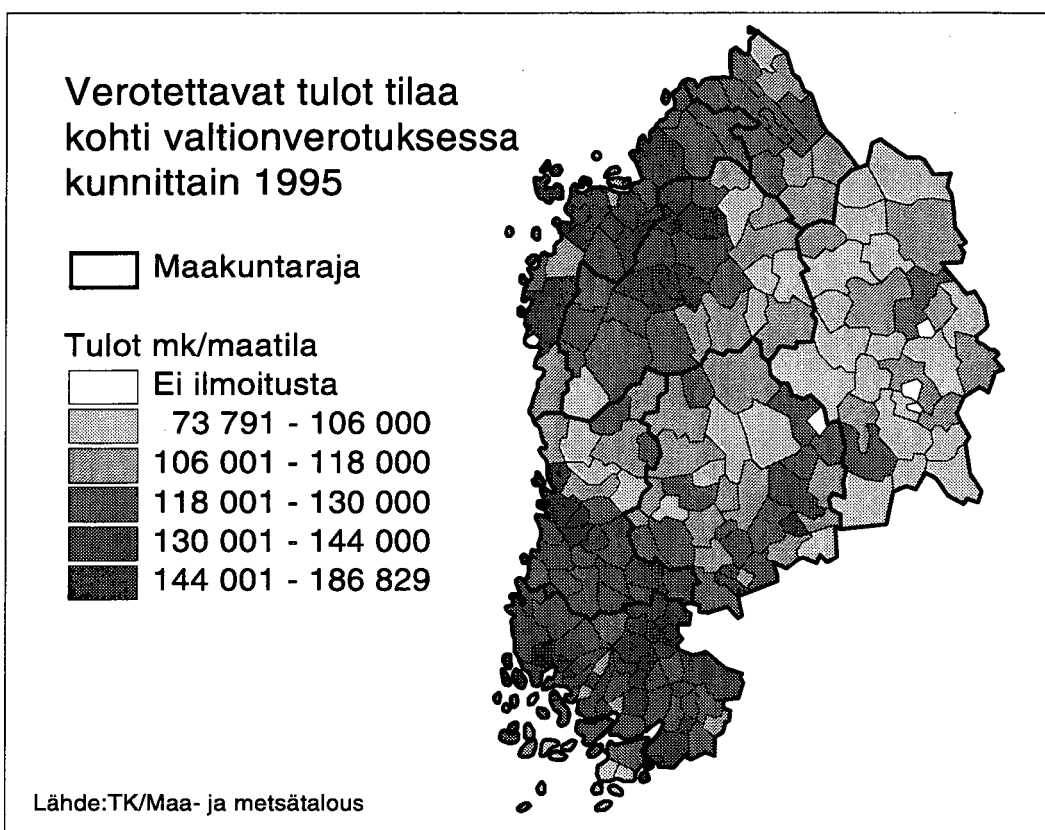
Kunnat järjestetty alkutuotannon mukaan

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 44b. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, alkutuotannon mukaan järjestetty.

Kuva 45. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 1995.

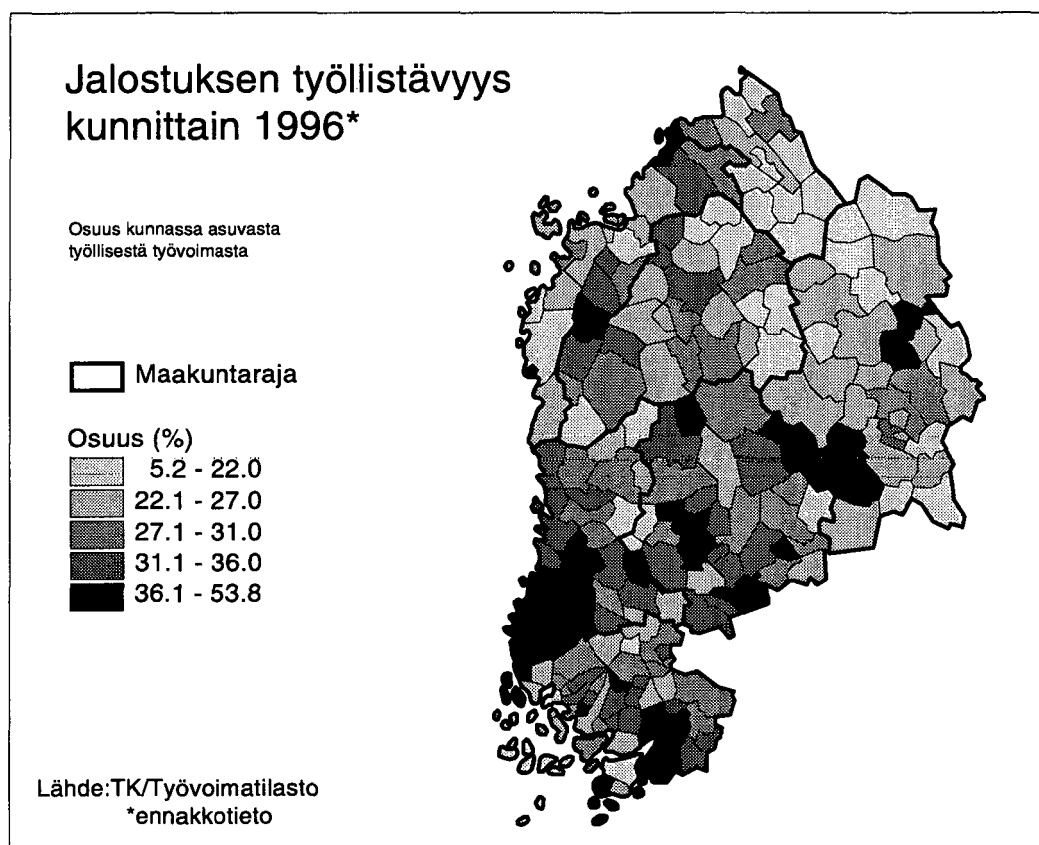
Jalostus

Vuonna 1996 jalostuksen työllistävyys oli suhteellisesti suurin Kaskisissa, Valkeakoskella ja Perttelissä. Niiden työllisestä työvoimasta yli 50 % työskenteli sen piirissä. Suhteellisesti vähiten jalostus työllistää Iniön ja Houtskarın kunnissa asuvia (ennakkotieto).

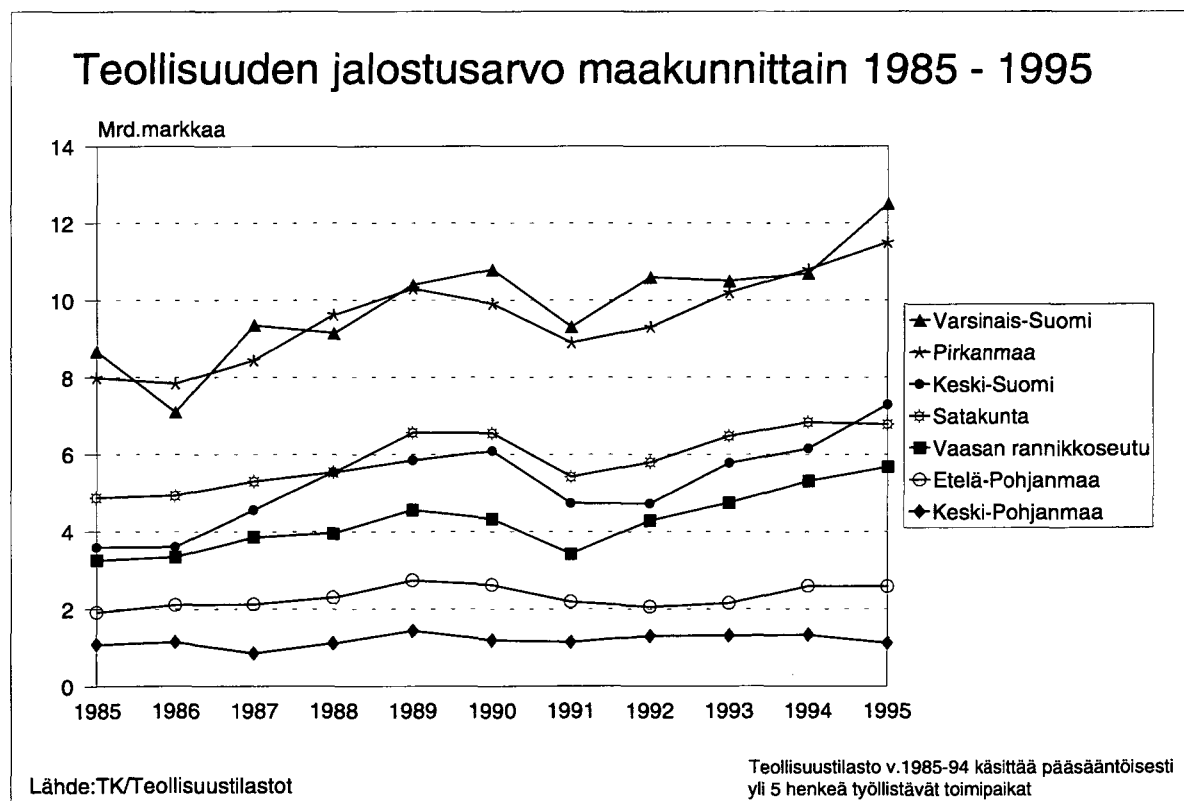
Yksittäisistä teollisuustoimialoista eniten toimipaikkoja kaikissa maakunnissa Keski-Pohjanmaata lukuunottamatta oli perusmetallien ja metallituotteiden valmistuksessa. Nämä toimialat kattoivat Satakunnassa yli viidesosan kaikista teollisuuden toimipaikoista elokuussa 1997. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin elokuun poikkileikkauksetietoihin. Vastaavasti Keski-Pohjanmaalla suurin yksittäinen teollisuudenala oli tekstiilien ja vaatteiden valmistus.

Teollisuuden jalostusarvo oli Varsinais-Suomessa 12.5 miljardia markkaa vuonna 1995. Pirkanmaalla vastaava arvo oli 11.5, Keski-Suomessa 7.3, Satakunnassa 6.8, Vaasan rannikkoseudulla 5.7, Etelä-Pohjanmaalla 2.6 ja Keski-Pohjanmaalla 1.1 miljardia markkaa. Vuoden 1995 tilastoinnissa on tapahtunut muutos edellisiin vuosiin verrattuna. Aikaisempina vuosina teollisuustilastot kattoivat pääsääntöisesti vain yli 5 henkeä työllistävät toimipaikat.

Teollisuuden jalostusarvosta yli 47 % muodostui Keski-Suomessa massan, paperin ja paperituotteiden valmistuksessa vuonna 1995. Kunnittain tarkasteltuna teollisuuden jalostusarvo ylitti Kaskisissa 474 000 markkaa asukasta kohti, mikä on koko Suomen korkein arvo. Keskimäärin suurimmat teollisuustoimipaikat henkilökunnan määrällä mitattuna olivat Sahalahden kunnassa.

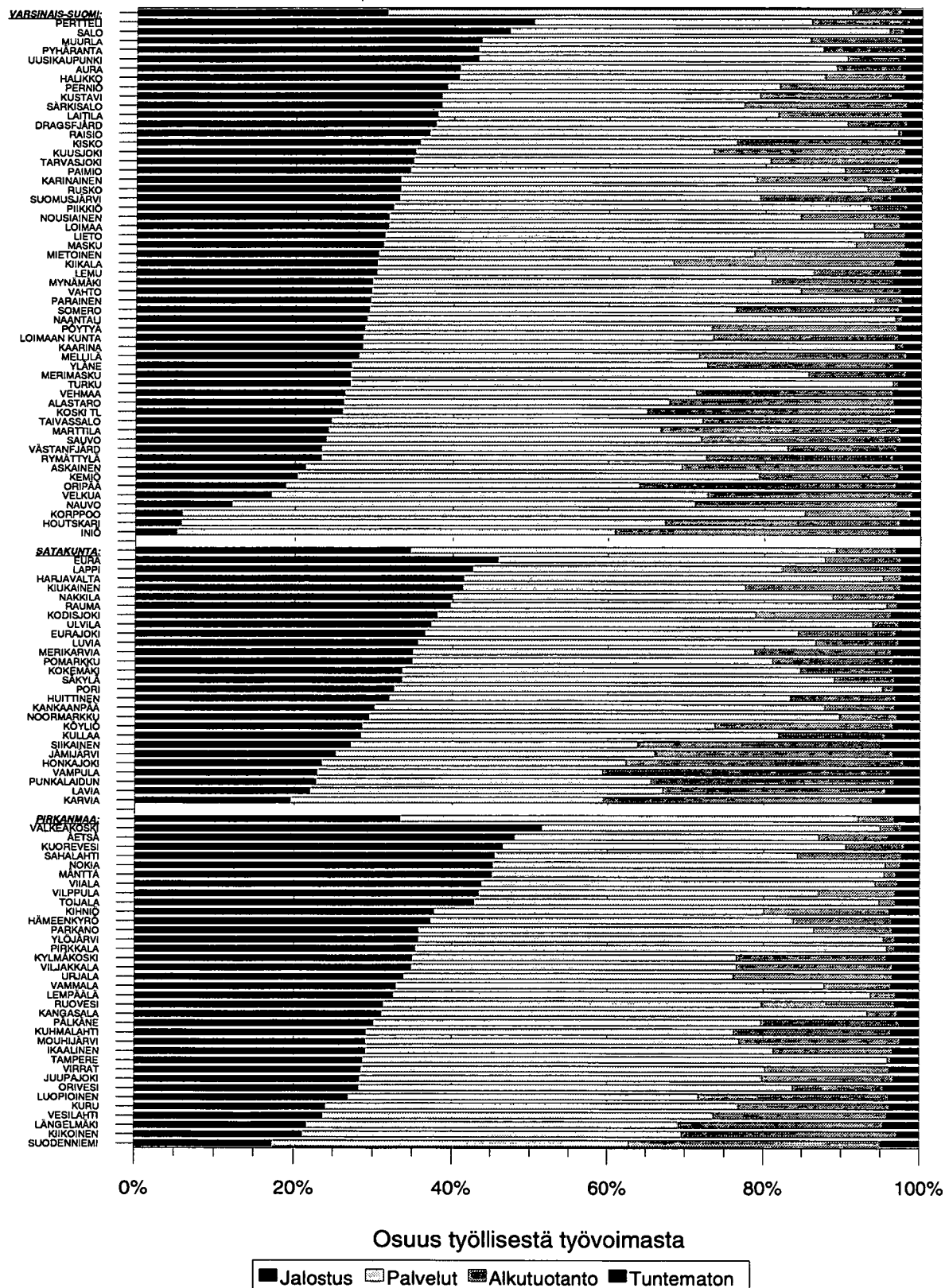
Kuva 46. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 1996.

Kuva 47. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 - 1995.

Elinkeinorakenne kunnittain 1996*

Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan

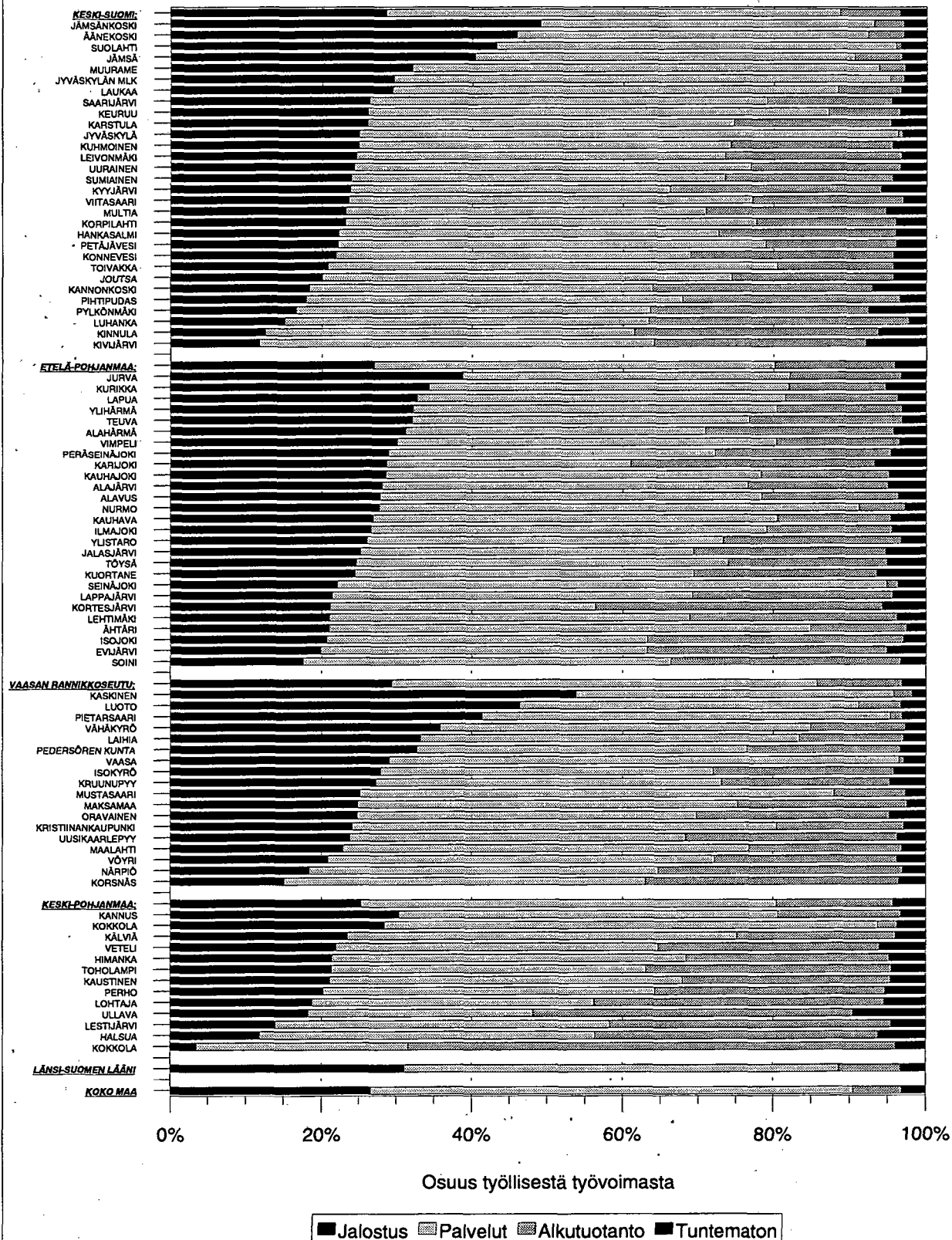
Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 48a. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, jalostuksen mukaan järjestetty.

Elinkeinorakenne kunnittain 1996*

Kunnat järjestetty jalostuksen mukaan

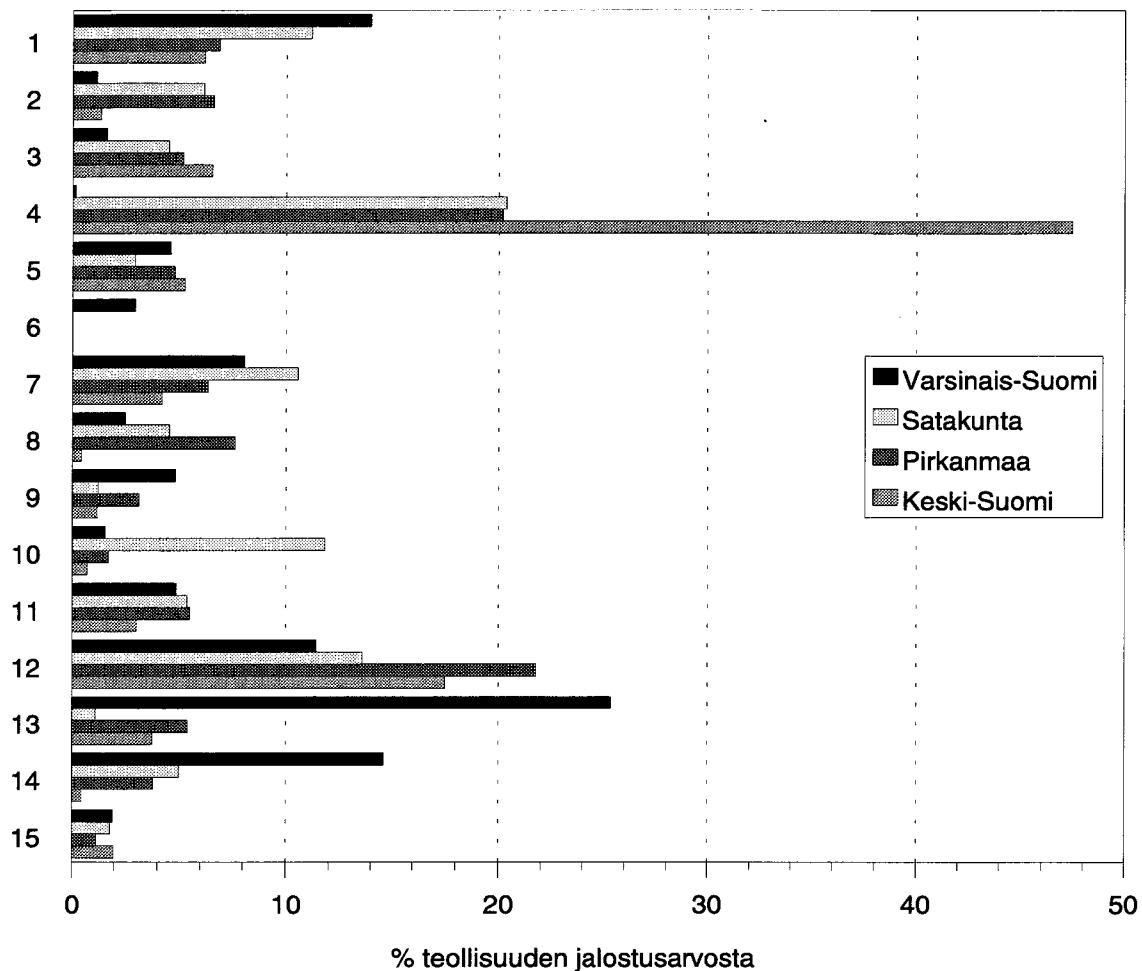

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 48b. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, jalostuksen mukaan järjestetty.

Teollisuuden jalostusarvo toimialoittain Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1995

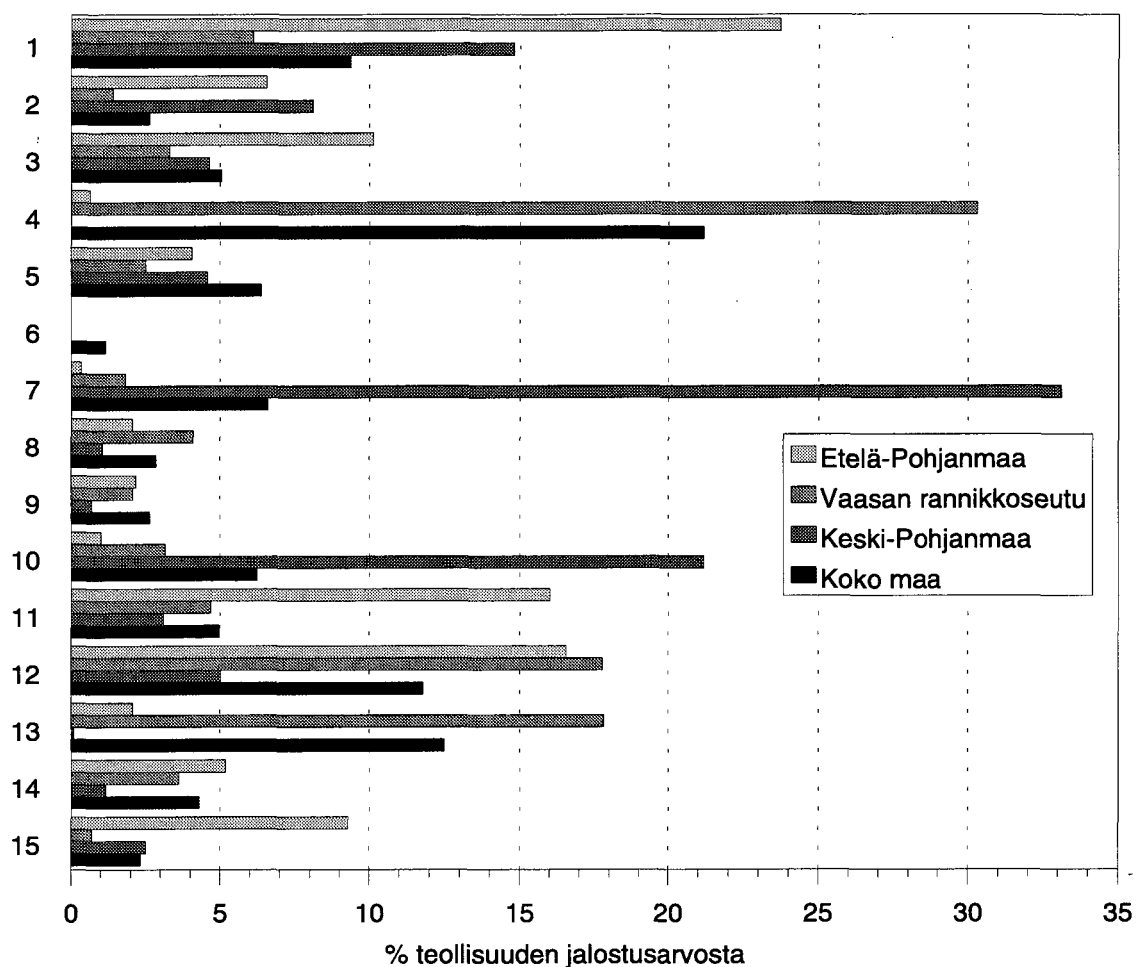
- 1 ELINTARVIKE- JA TUPAKKATEOLLISUUS
- 2 TEKSTIILIEN, VAATTEIDEN, NAHKATUOTTEIDEN JA JALKINEIDEN VALMISTUS
- 3 PUUTAVARAN JA PUUTUOTTEIDEN VALMISTUS
- 4 MASSAN, PAPERIN JA PAPERITUOTTEIDEN VALMISTUS
- 5 KUSTANTAMINEN JA PAINAMINEN
- 6 ÖLJYTUOTTEIDEN JA KOKSIN VALMISTUS
- 7 KEMIKAALIEN JA KEMIAALLISTEN TUOTTEIDEN VALMISTUS
- 8 KUMI- JA MUOVITUOTTEIDEN VALMISTUS
- 9 LASI-, SAVI- JA KIVITUOTTEIDEN VALMISTUS
- 10 PERUSMETALLIEN VALMISTUS
- 11 METALLITUOTTEIDEN VALMISTUS
- 12 KONEIDEN JA LAITTEIDEN VALMISTUS
- 13 SÄHKÖTEKNISTEN TUOTTEIDEN JA INSTRUMENTTIEN VALMISTUS
- 14 KULKUNEUVOJEN VALMISTUS
- 15 HUONEKALUJEN VALMISTUS, MUU VALMISTUS

Tilastointimuutos vuodesta 1994

Lähde:TK/Teollisuustilastot

Kuva 49. Teollisuuden jalostusarvo toimialoittain Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1995.

Teollisuuden jalostusarvo toimialoittain Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla, Keski-Pohjanmaalla ja koko maassa 1995

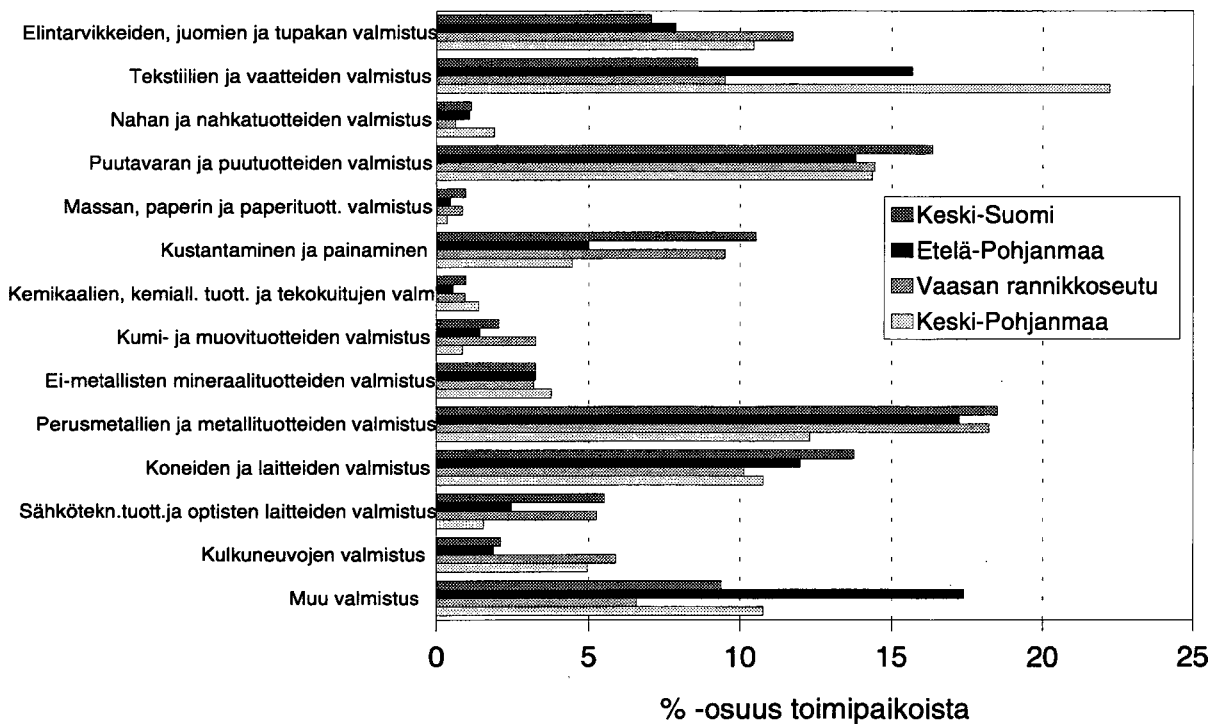
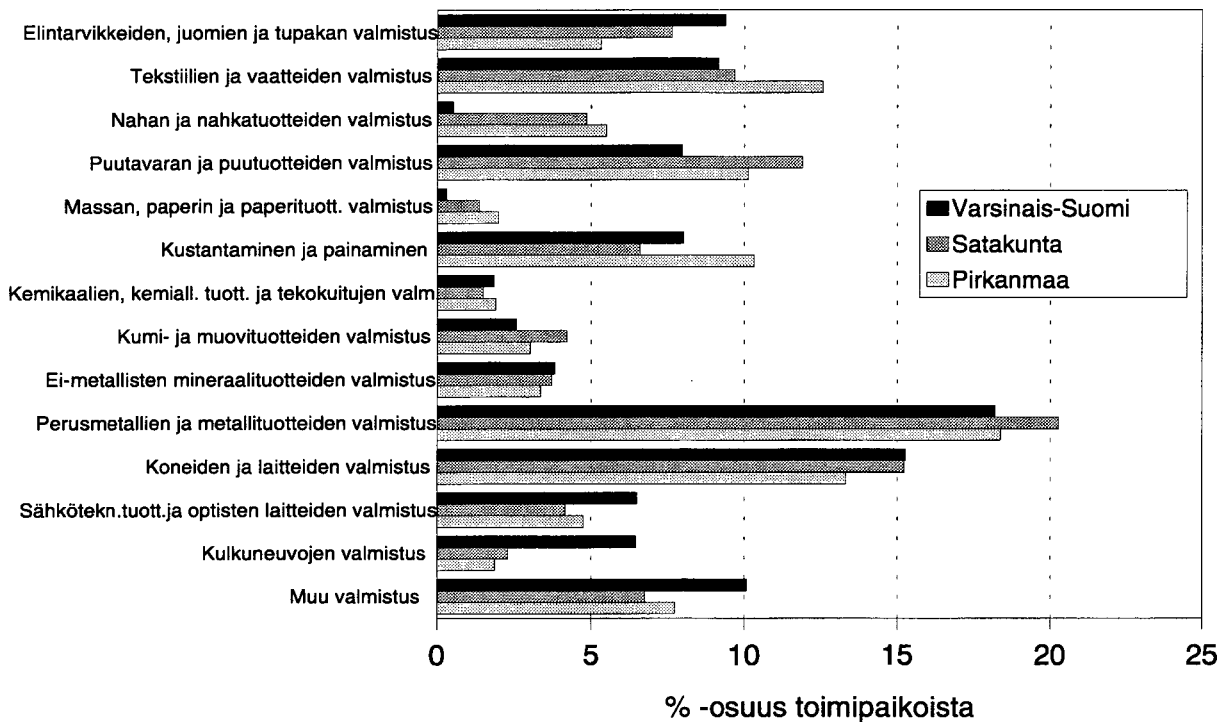
- 1 ELINTARVIKE- JA TUPAKKATEOLLISUUS
- 2 TEKSTIILIEN, VAATTEIDEN, NAHKATUOTTEIDEN JA JALKINEIDEN VALMISTUS
- 3 PUUTAVARAN JA PUUTUOTTEIDEN VALMISTUS
- 4 MASSAN, PAPERIN JA PAPERITUOTTEIDEN VALMISTUS
- 5 KUSTANTAMINEN JA PAINAMINEN
- 6 ÖLJYTUOTTEIDEN JA KOKSIN VALMISTUS
- 7 KEMIKAALIEN JA KEMIALLISTEN TUOTTEIDEN VALMISTUS
- 8 KUMI- JA MUOVITUOTTEIDEN VALMISTUS
- 9 LASI-, SAVI- JA KIVITUOTTEIDEN VALMISTUS
- 10 PERUSMETALLIEN VALMISTUS
- 11 METALLITUOTTEIDEN VALMISTUS
- 12 KONEIDEN JA LAITTEIDEN VALMISTUS
- 13 SÄHKÖTEKNISTEN TUOTTEIDEN JA INSTRUMENTTIEN VALMISTUS
- 14 KULKUNEUVOJEN VALMISTUS
- 15 HUONEKALUJEN VALMISTUS, MUU VALMISTUS

Tilastointimuutos vuodesta 1994

Lähde:TK/Teollisuustilastot

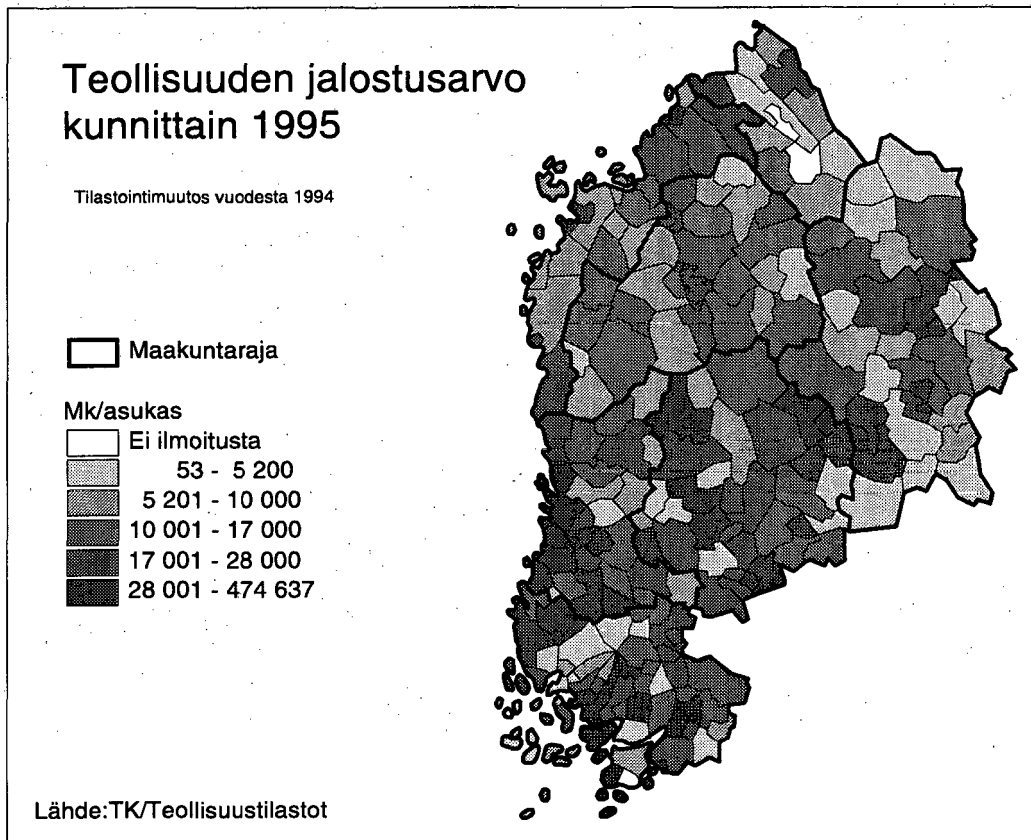
Kuva 50. Teollisuuden jalostusarvo Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla ja koko maassa 1995.

Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 1997

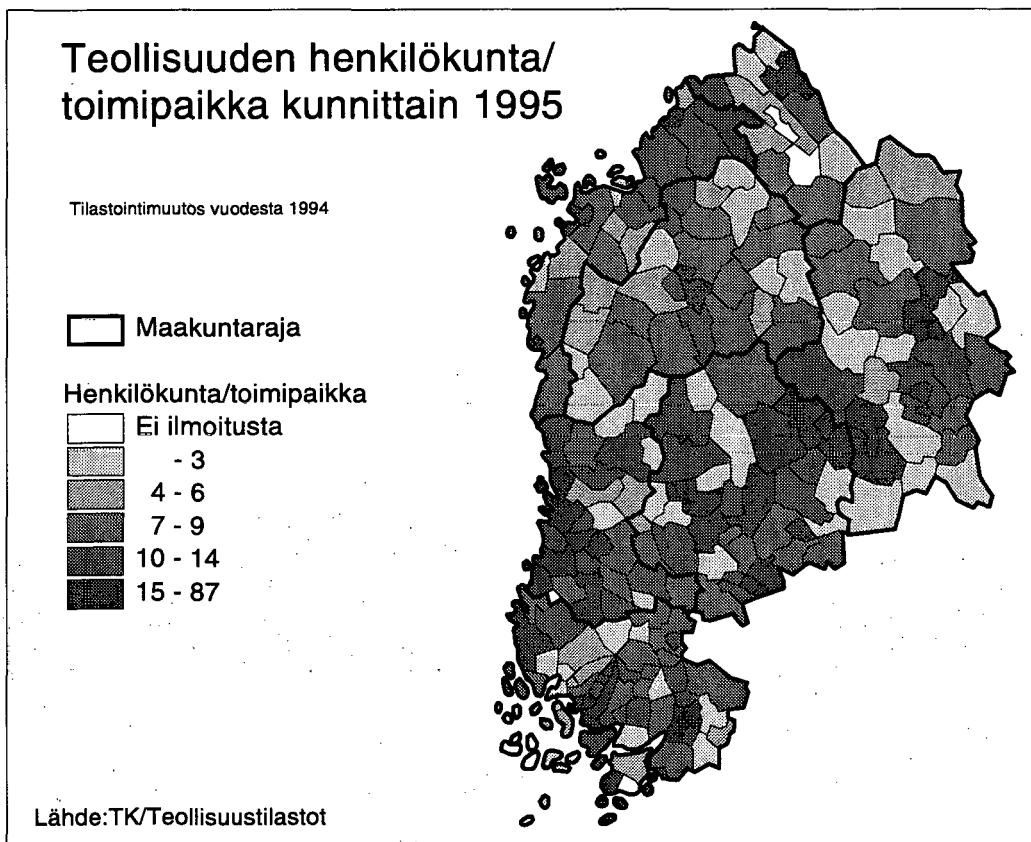

Lähde: TK/Yritys- ja toimipaikkarekisteri
(elokuu 1997, tarkistamaton rekisteritieto)

Kuva 51. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 1997.

Kuva 52. Teollisuuden jalostusarvo kunnittain 1995.

Kuva 53. Teollisuuden henkilökunta/toimipaikka kunnittain 1995.

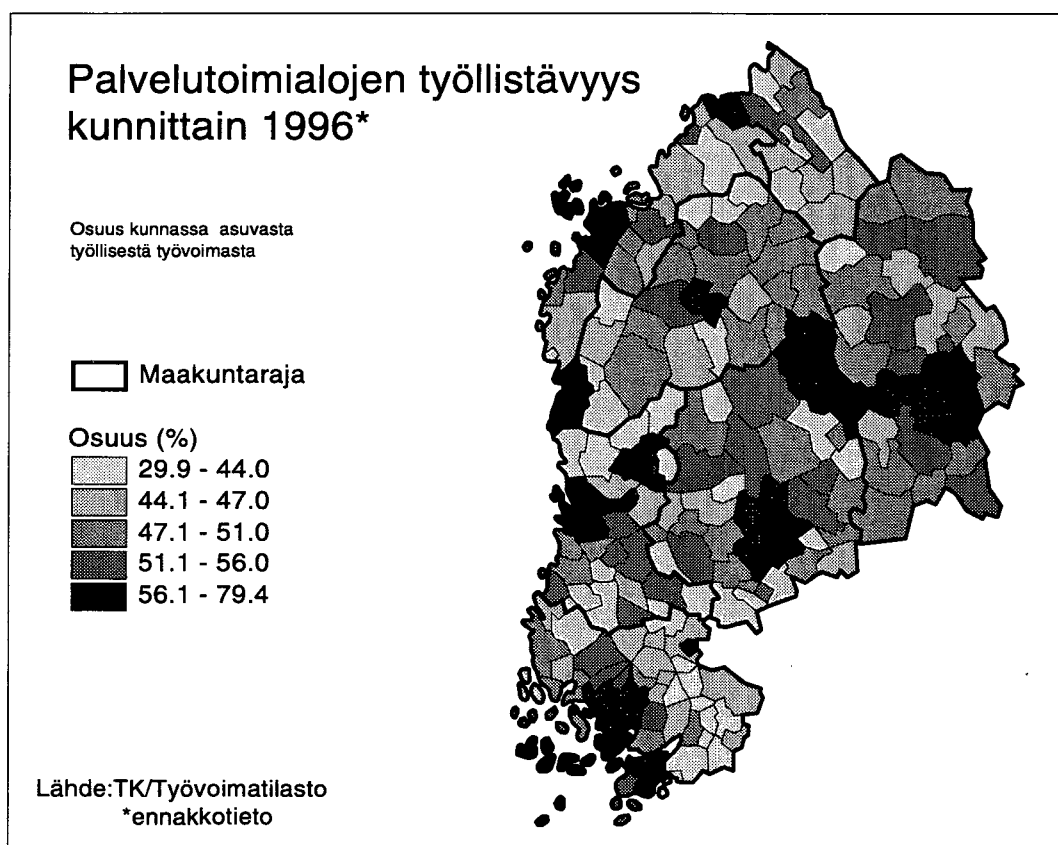
Palvelut

Palvelutoimialojen osuus kunnassa asuvasta työllisestä työvoimasta oli suurin Korppoossa, Seinäjoella ja Jyväskylässä vuonna 1996 (ennakkotieto). Länsi-Suomen läänissä yleensä palvelut työllistävät suhteellisesti vähemmän kuin koko maassa keskimäärin. Vähäisin palvelutoimialojen merkitys oli Ullavan ja Karijoen kunnissa.

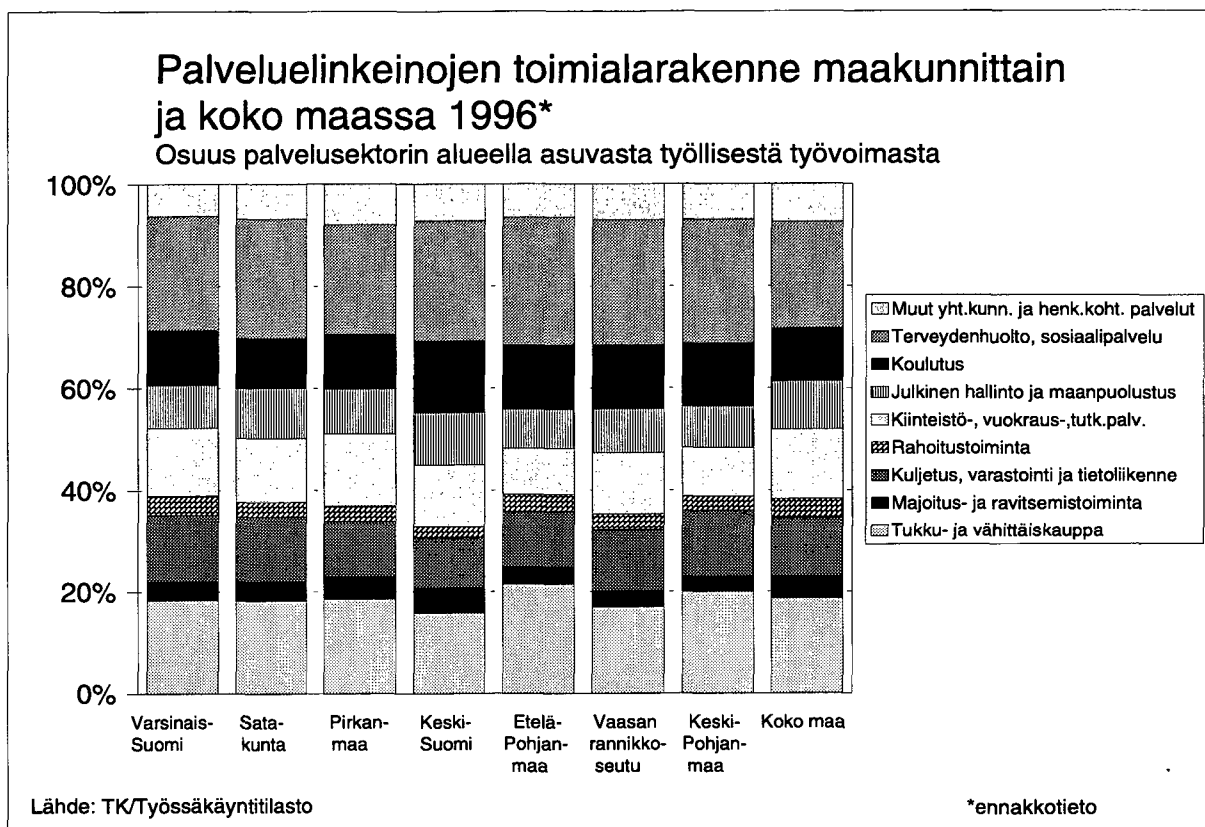
Tarkemmalla toimialajaotuksella tukku- ja vähittäiskauppa työllistää eteläpohjalaisia suhteellisesti enemmän kuin koko maan työllisiä keskimäärin. Keski-Suomessa koulutustoimialan osuus on suurempi kuin koko maassa keskimäärin.

Konkurssit

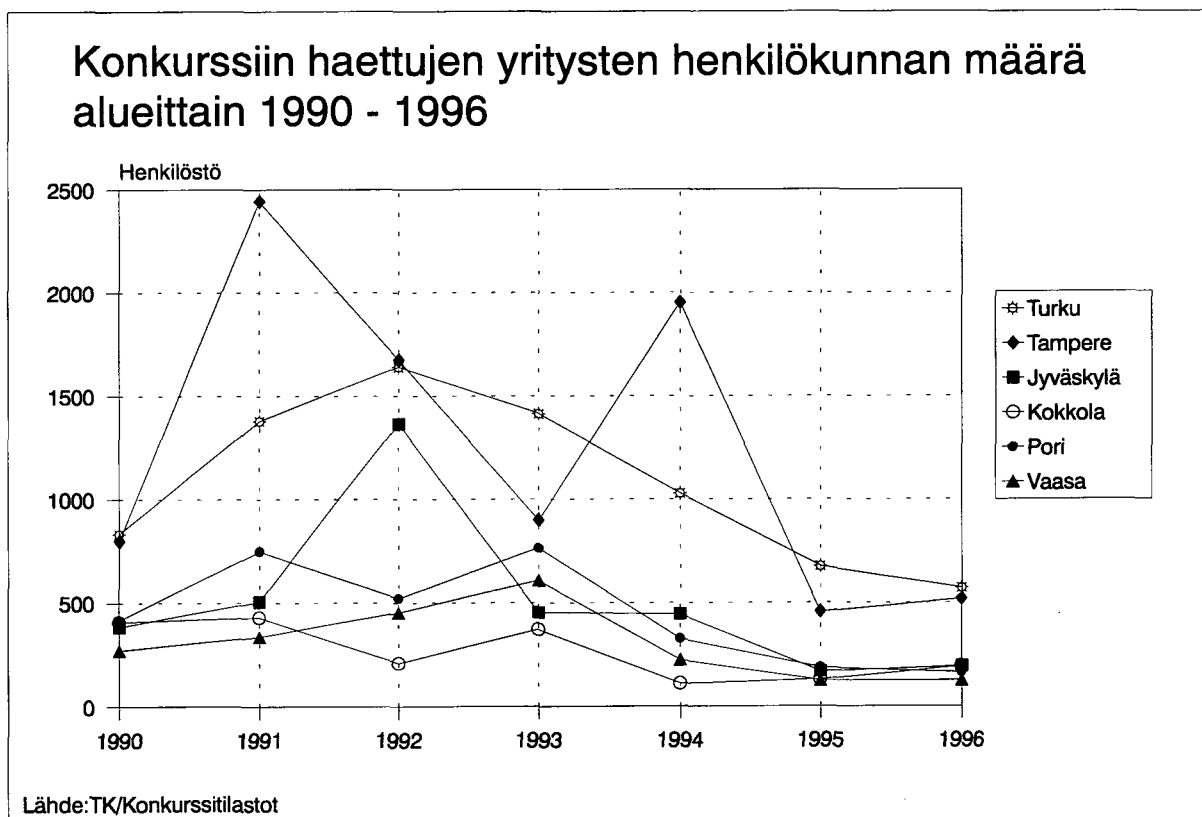
Konkurssiyritysten henkilömäärä on laskenut kaikissa tarkastelukunnissa viime vuosina. Vuonna 1993 astui voimaan uusi laki yrityssaneerauksista, joka on osaltaan laskenut konkurssien määriä. Vuonna 1996 Tampereella ja Turussa konkurssiin haettujen yritysten henkilömäärä oli yli 500. Muissa tarkastelukunnissa henkilömäärä oli alle 200.

Kuva 54. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 1996.

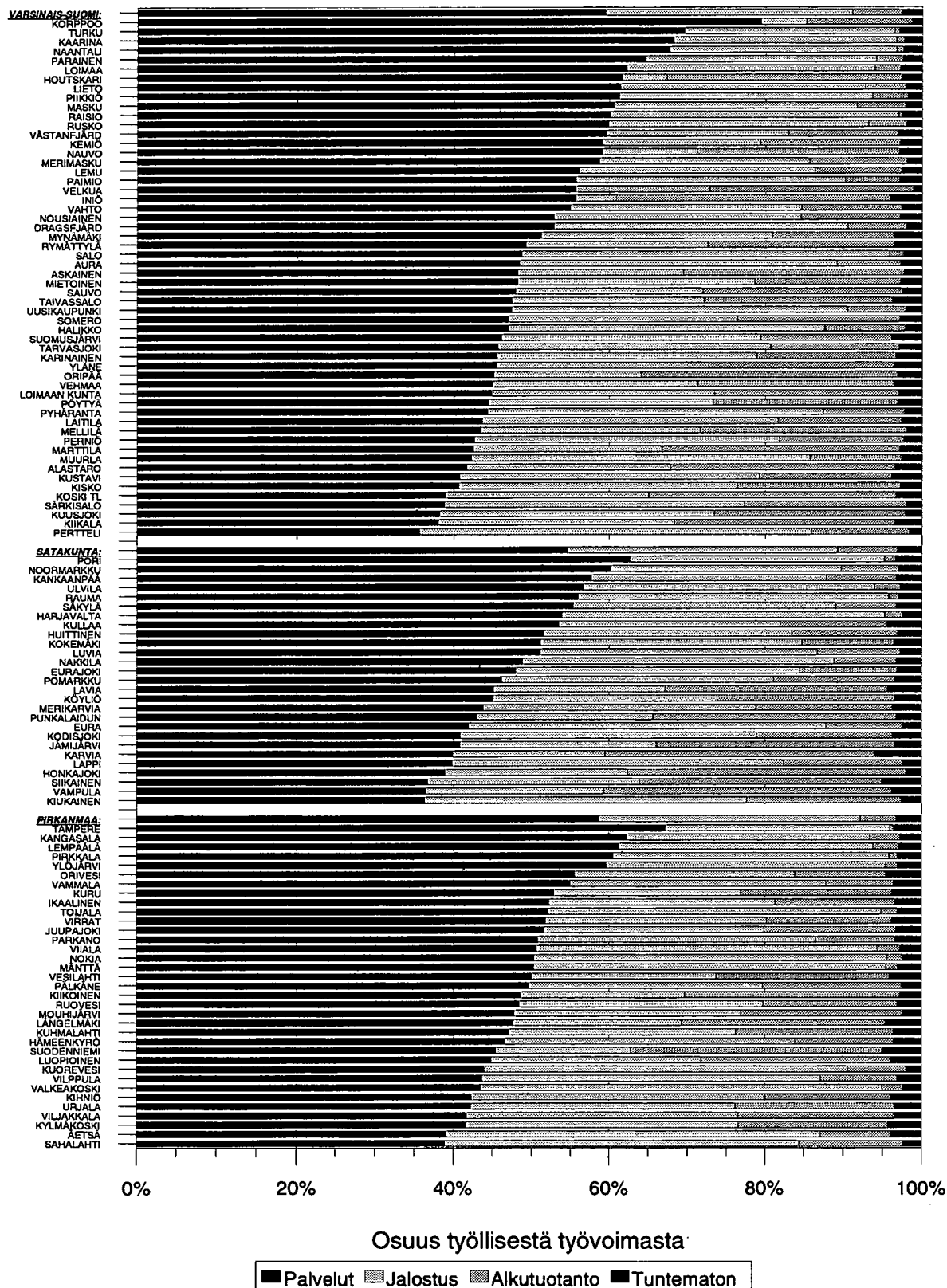
Kuva 55. Palveluelinkeinojen toimialarakenne maakunnittain ja koko maassa 1996.

Kuva 56. Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä alueittain 1990 - 1996.

Elinkeinorakenne kunnittain 1996*

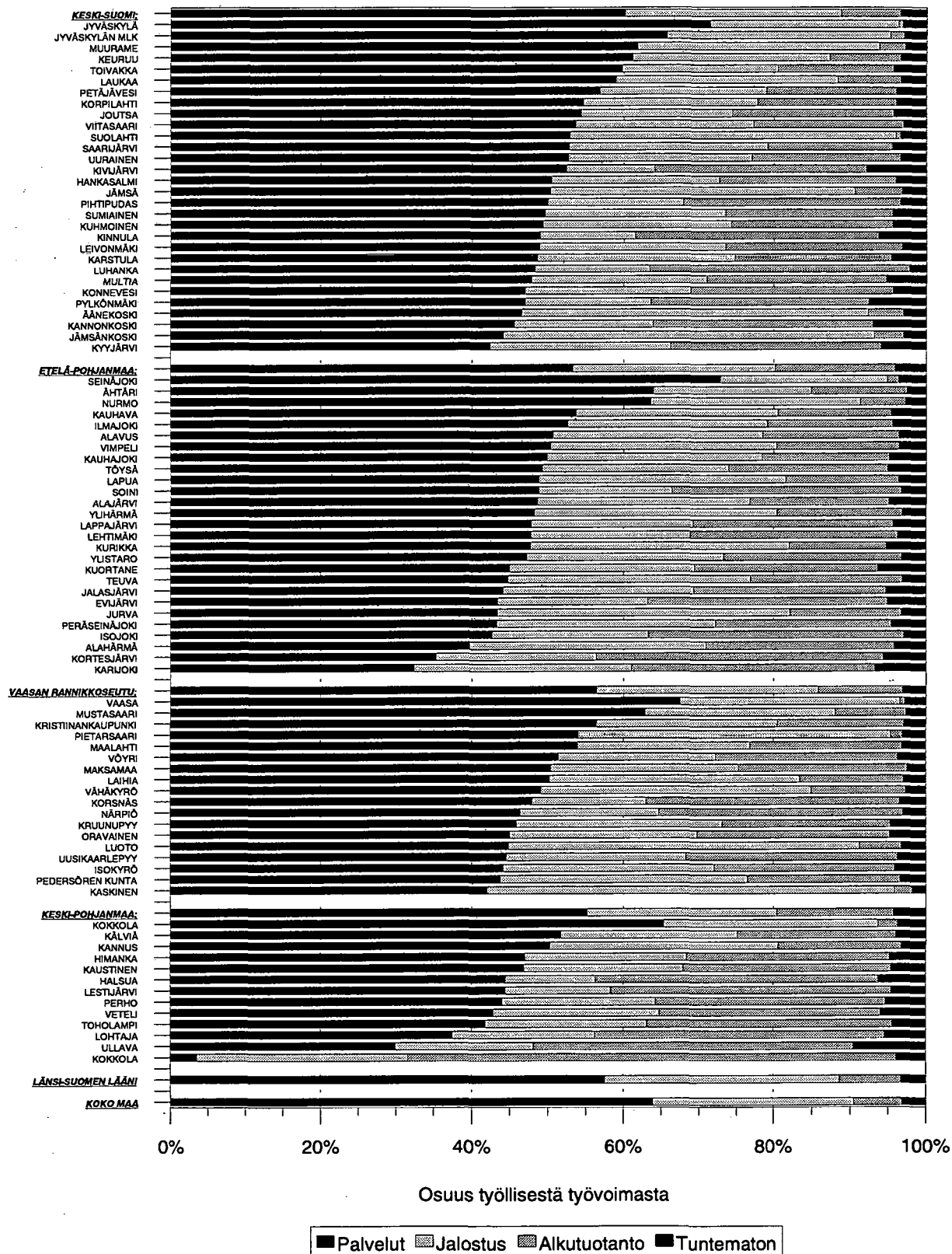
Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan

Kuva 57a. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, palvelutoimialojen mukaan järjestetty.

Elinkeinorakenne kunnittain 1996*

Kunnat järjestetty palvelutoimialojen mukaan

Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

*ennakkotieto

Kuva 57b. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, palvelutoimialojen mukaan järjestetty.

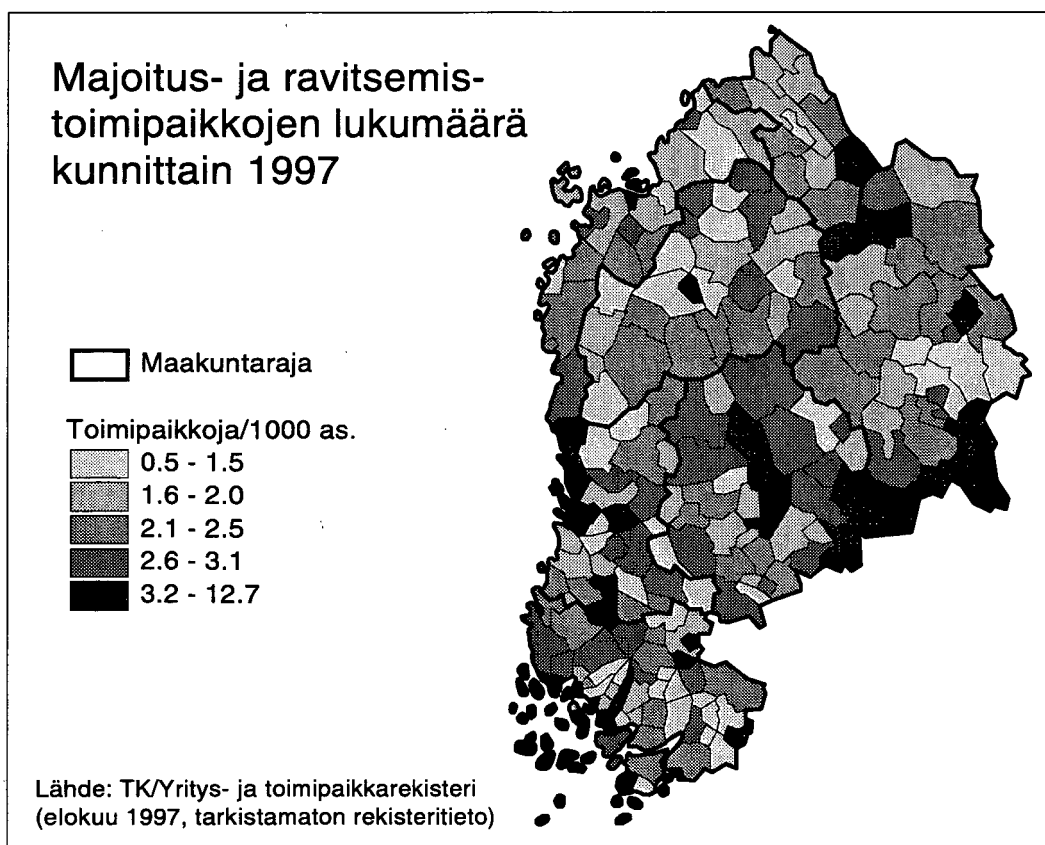
Matkailu

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkareisterin mukaan majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja oli elokuussa 1997 Länsi-Suomessa yhteensä 4 726 kpl. Varsinais-Suomessa näitä toimipaikkoja oli 1 208, Satakunnassa 626, Pirkanmaalla 1 238, Keski-Suomessa 635, Etelä-Pohjanmaalla 425, Vaasan rannikkoseudulla 426 ja Keski-Pohjanmaalla 168. Asukasluukuun suhteutettuna majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja on eniten Velkuan ja Kustavin kunnissa. Siikaisten, Köyliön ja Halikon kunnissa niiden määrä on asukasluukuun suhteutettuna pienin.

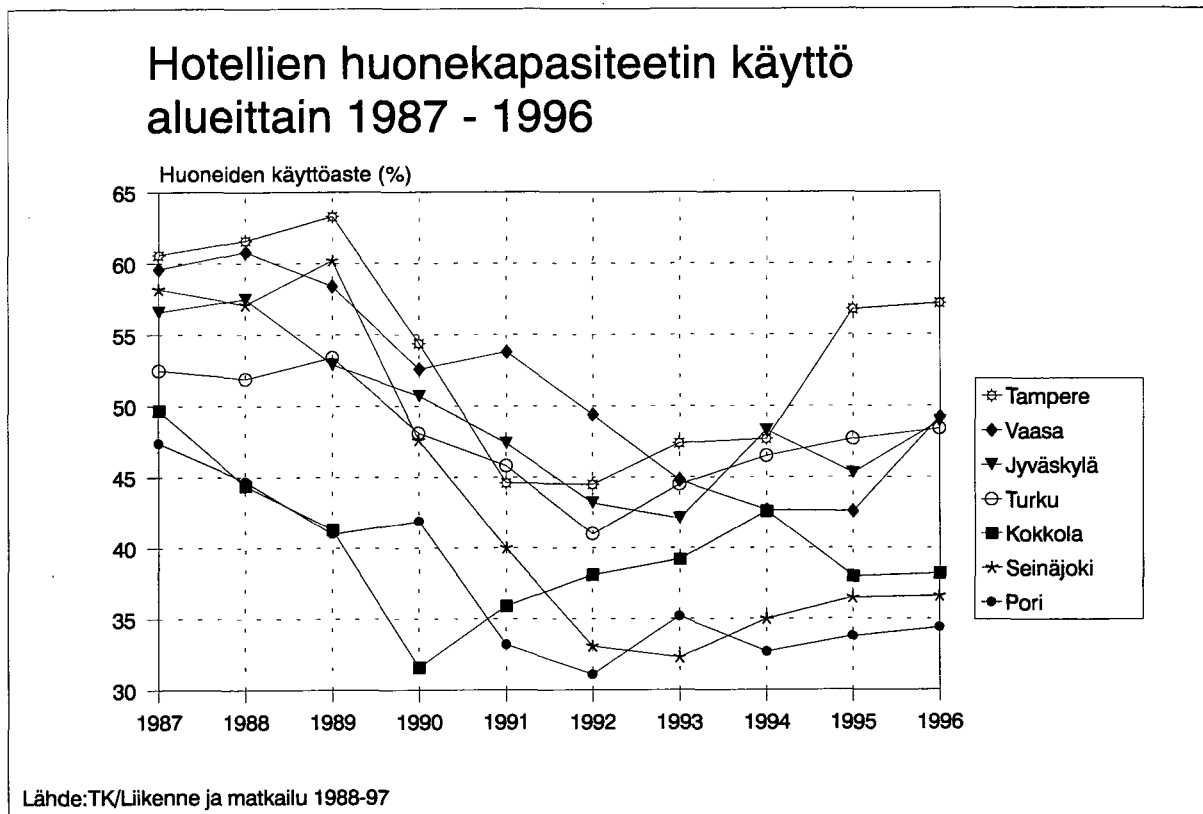
Hotellien huonekapasiteetin käyttöaste oli vuonna 1996 kaikissa tarkasteltavissa kunnissa alhaisempi kuin vuonna 1987. Alueen kunnista paras käyttöaste oli Tampereella vuonna 1996 (57.2 %).

Vuonna 1996 kaikissa Etelä-Suomen maakunnissa Satakuntaa lukuunottamatta yöpymisvuorokausia kirjattiin enemmän kuin vuotta aiemmin. Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Pirkanmaalla majoituskapasiteetti oli vuoden 1997 alussa suurempi kuin vuotta aiemmin. Majoituskapasiteettiin lasketaan huoneet ja mökit.

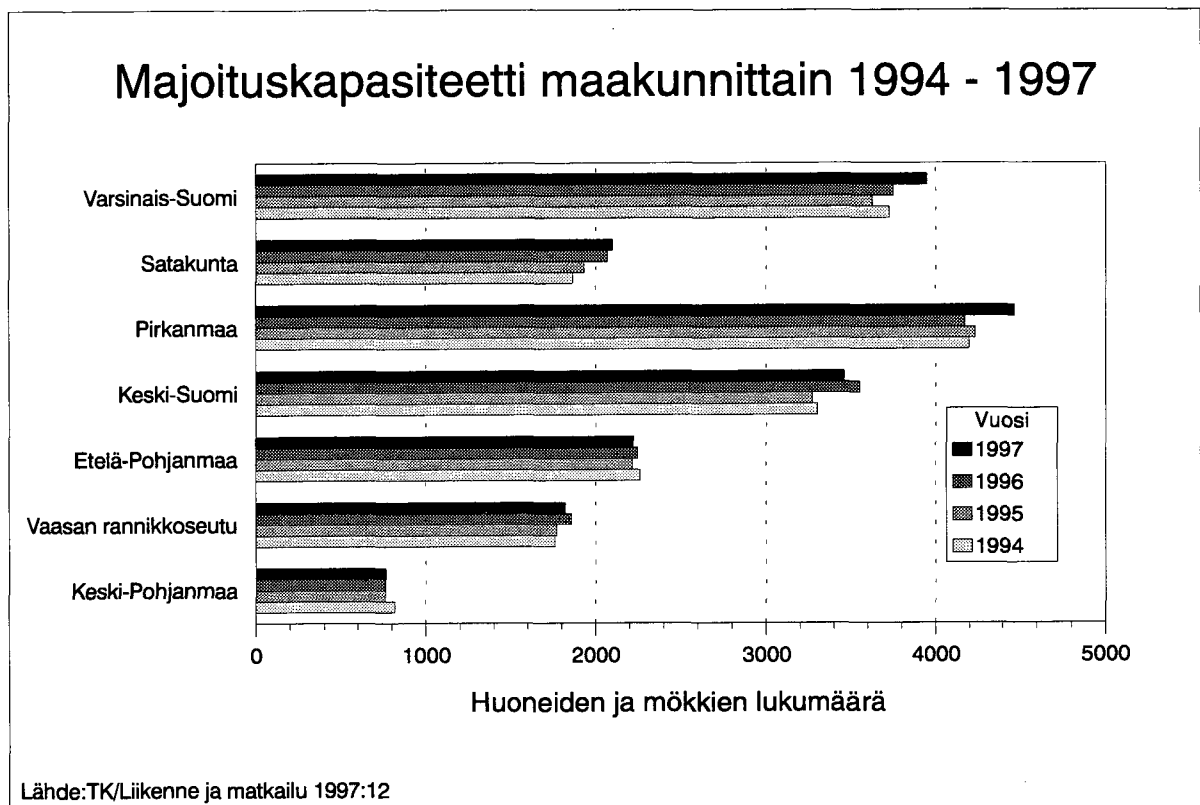
Varsinais-Suomessa ulkomaalaisten yöpyjien osuus on hieman suurempi kuin alueen muissa maakunnissa. Eri ulkomaalaisryhmistä ruotsalaisten turistien osuus korostuu Länsi-Suomessa, varsinkin Vaasan rannikkoseudulla. Keski-Pohjanmaalla hollantilaisten turistien osuus on huomattavasti suurempi kuin muissa maakunnissa tai koko maassa.

Kuva 58. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen lukumäärä kunnittain 1997.

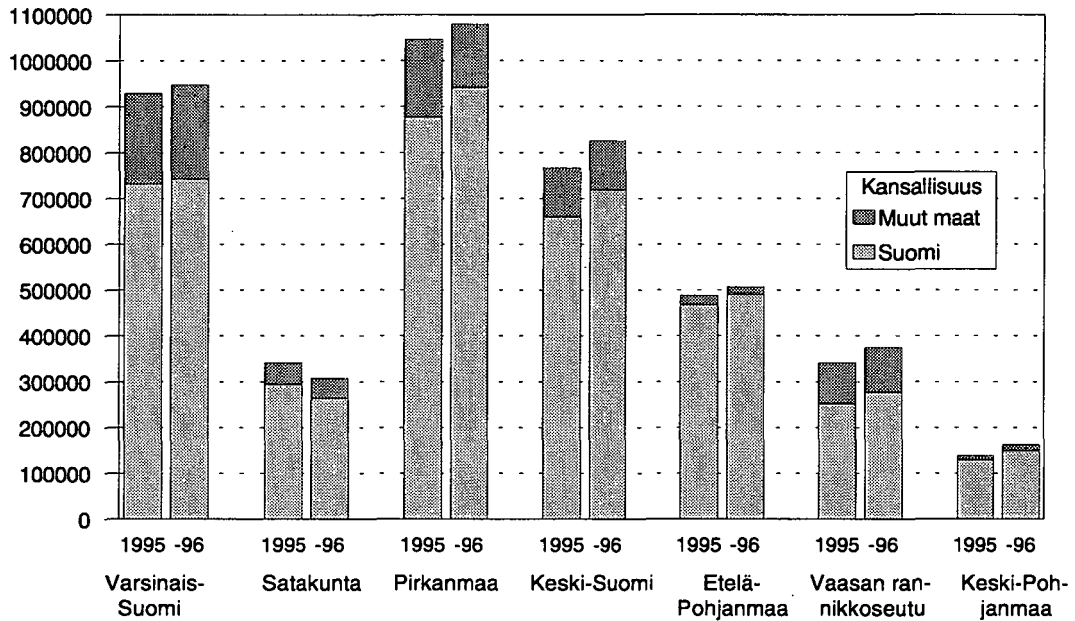
Kuva 59. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 - 1996.

Kuva 60. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 - 1997.

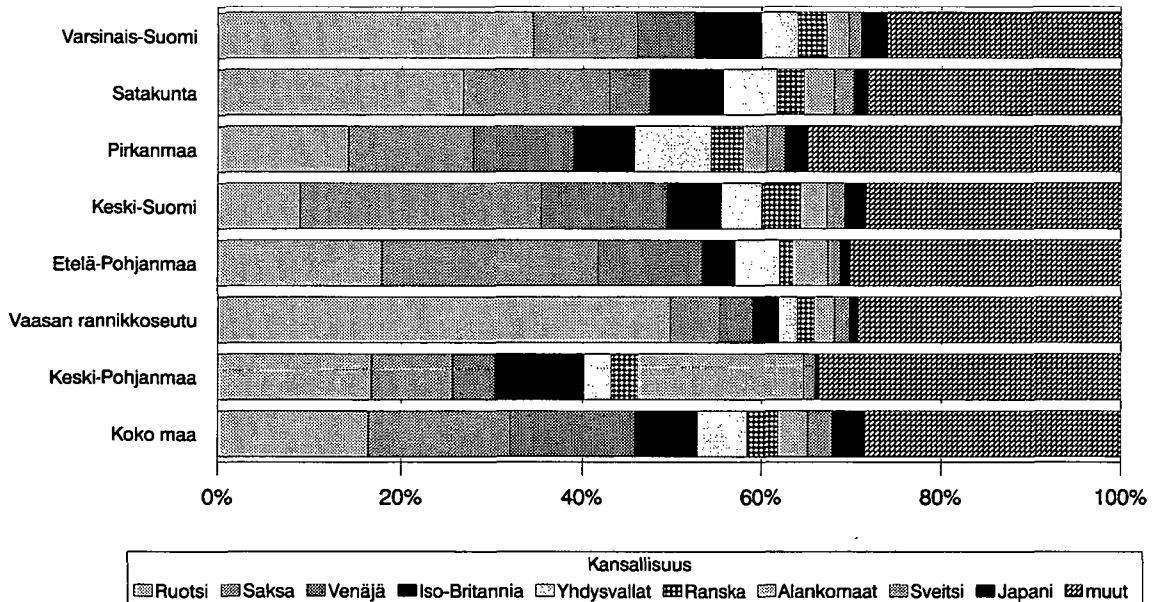
Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 - 1996

Lähde: TK/Matkailutilastot 1996-1997

Kuva 61. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995-1996.

Yöpymisvuorokausien jakautuminen ulkomaalaisten matkailijoiden kesken maakunnittain ja koko maassa 1996

Lähde: TK/Liikenne ja matkailu 1997:12

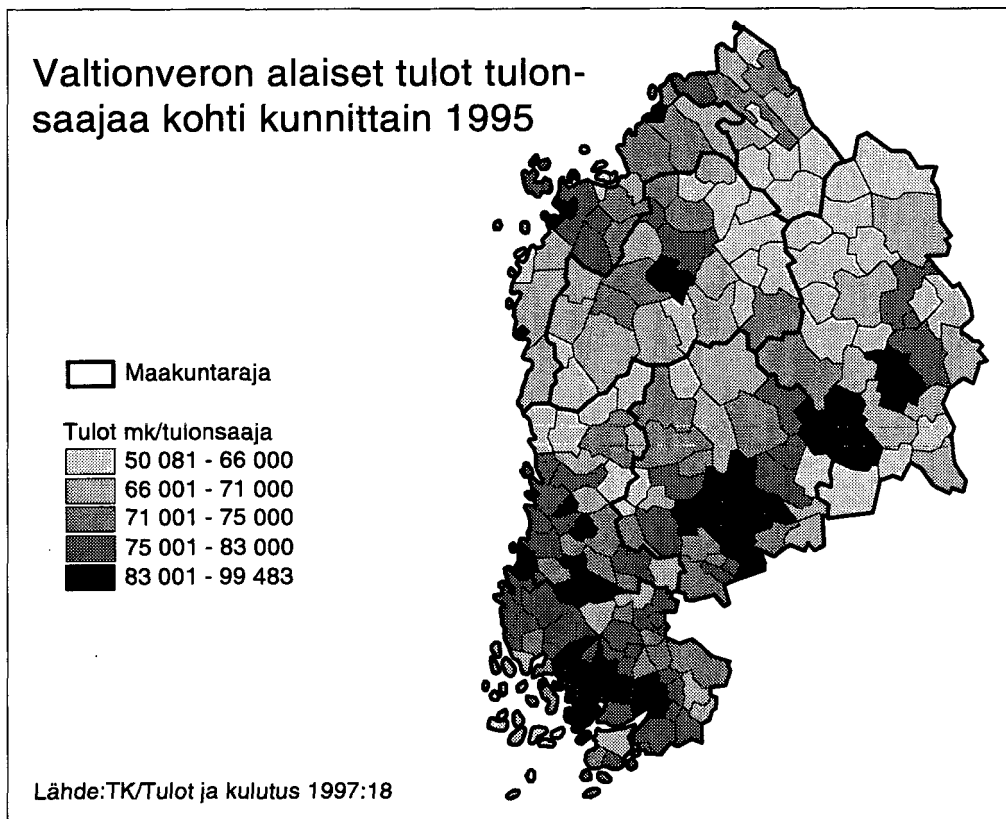
Kuva 62. Yöpymisvuorokausien jakautuminen ulkomaalaisten matkailijoiden kesken maakunnittain ja koko maassa 1996.

Tulonsaajien tulot ja kotitalouksien velat

Vuonna 1995 tulonsaajien keskimääräiset tulot olivat koko Suomessa 85 742 markkaa. Länsi-Suomen läänissä keskimääräiset tulot tulonsaajaa kohti olivat noin 80 000 mk. Kuntatarkastelussa tulonsaajien keskimääräinen tulotaso ylitti 90 000 markkaa yhdeksässä kunnassa; Kaarinassa, Naantalissa, Maskussa, Pirkkalassa, Raisiossa, Kaskisissa, Ruskossa, Ylöjärvellä ja Liedossa. Alhaisin keskitulo oli Iniön kunnassa (50 081 mk).

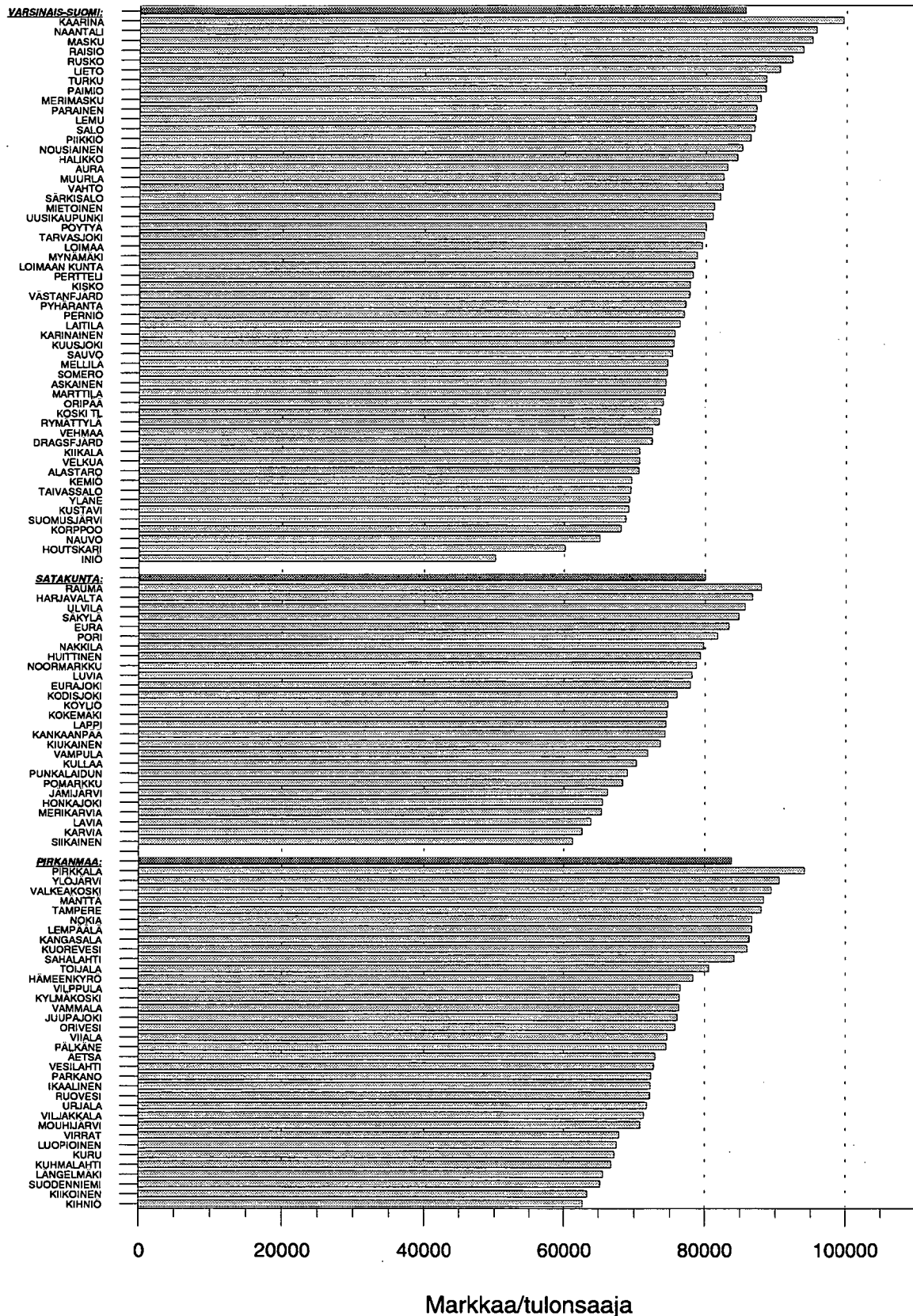
Vuonna 1995 asutokuntien keskitulot olivat 162 599 mk. Asutokuntien keskitulot ovat kasvaneet koko maassa 1.2 % vuodesta 1990. Länsi-Suomen maakunnissa keskitulot ovat kasvaneet eniten Vaasan rannikkoseudulla ja vähiten Keski-Suomessa. Kunnittain tarkasteltuna suurin kasvu keskituloissa oli Maksamaalla. Jyväskylässä asutokuntien keskitulot laskivat noin 4 %.

Velkatalouksien osuus kaikista talouksista vuonna 1995 oli 46.7 %. Länsi-Suomen maakunnista velkatalouksien osuus oli suurin Etelä-Pohjanmaalla ja pienin Keski-Suomessa. Kuntatarkastelussa velkatalouksien osuus oli yli 60 % seitsemässä kunnassa: Lohtajalla, Nurmossa, Merimaskussa, Kaustisilla, Perhossa, Vahtossa ja Ruskossa. Pienin niiden osuus oli Dragsfjärdissä, 33.1 %.

Kuva 63. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kunnittain 1995.

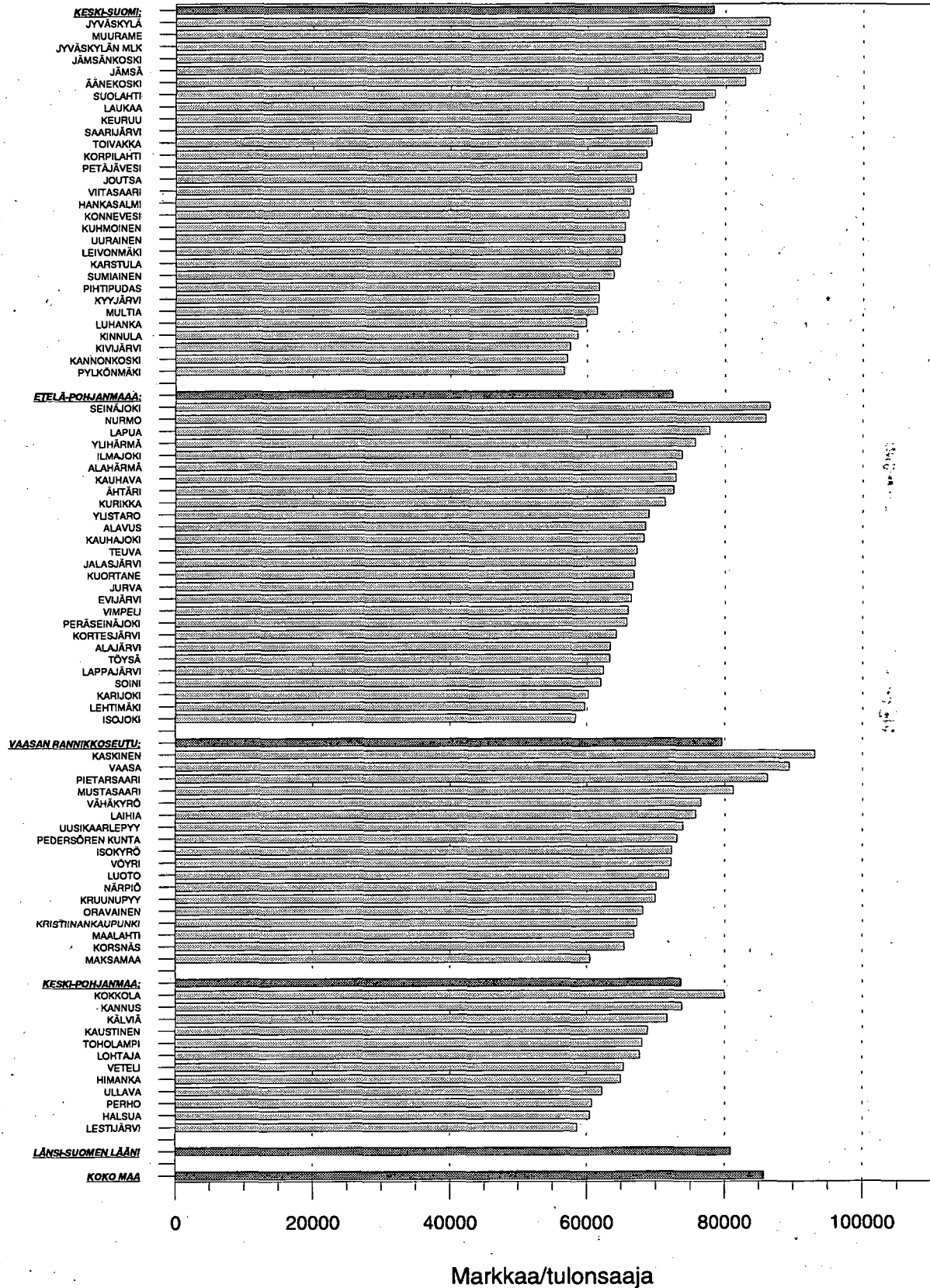
Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kunnittain 1995

Lähde: TK/Tulot ja kulutus 1997:18

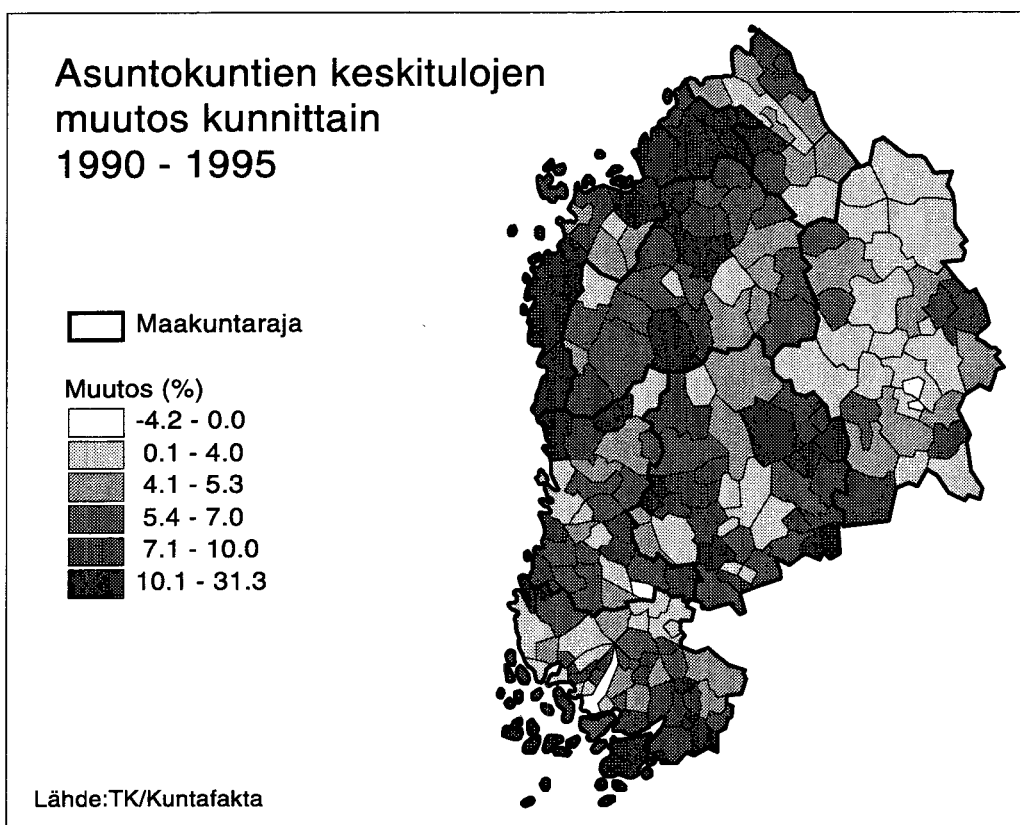
Kuva 64a. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kunnittain 1995.

Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kunnittain 1995

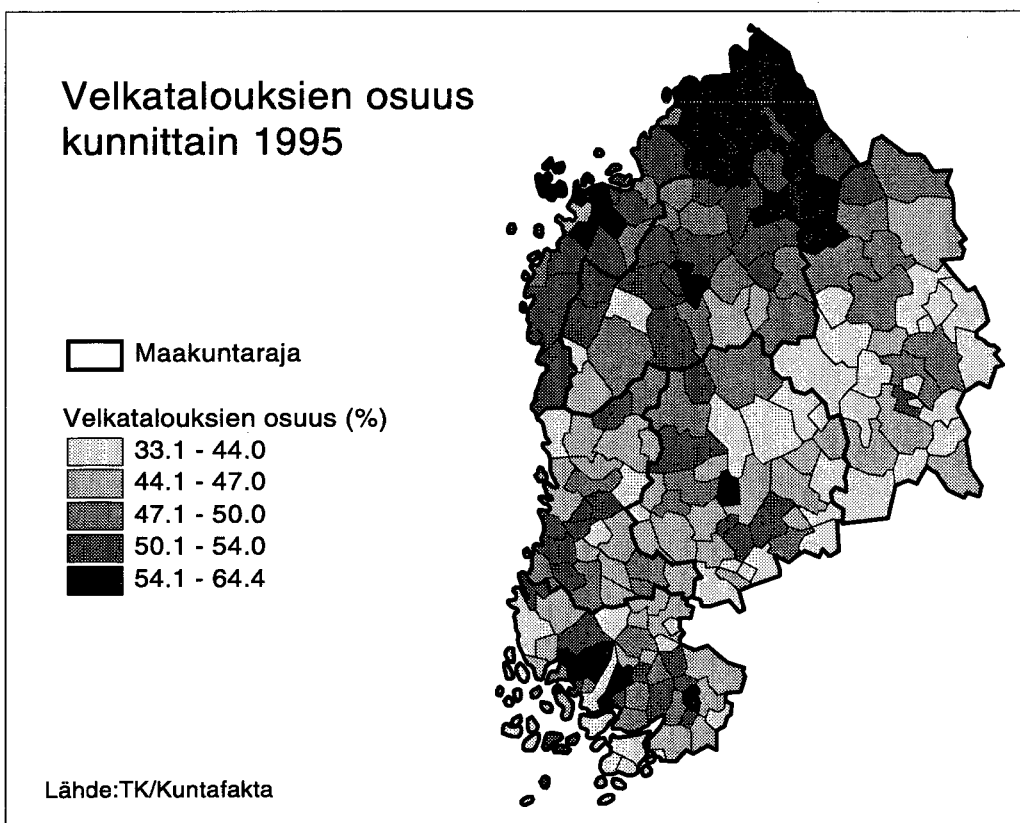

Lähde:TK/Tulot ja kulutus 1997:18

Kuva 64b. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kunnittain 1995.

Kuva 65. Asuntokuntien keskitulojen muutos kunnittain 1990 - 1995.

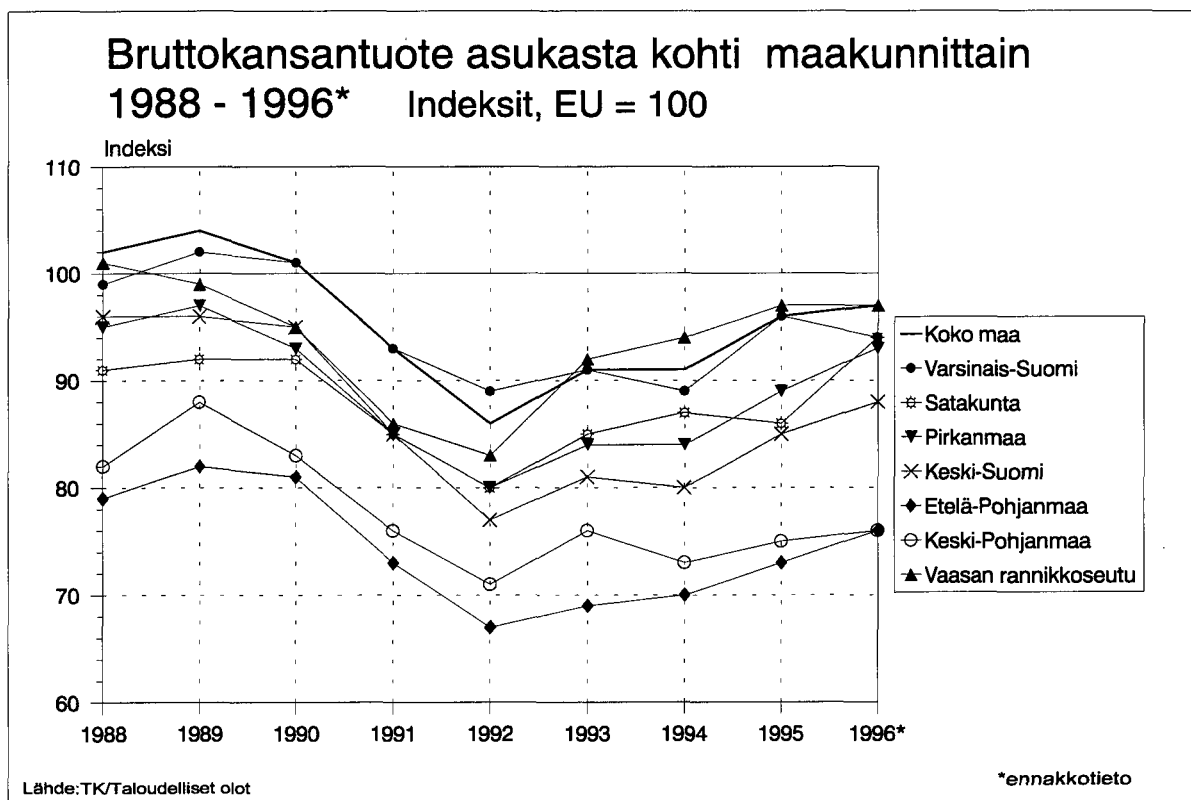

Kuva 66. Velkatalouksien osuus kunnittain 1995.

Bruttokansantuote

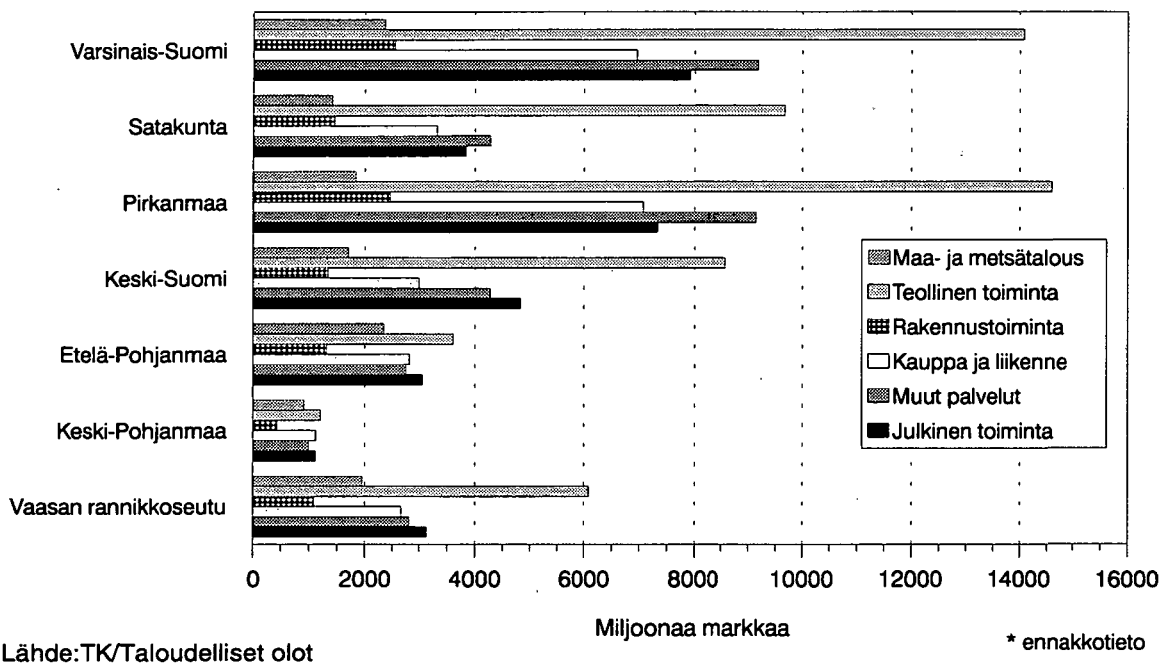
Alueellinen bruttokansantuote on laskettu tuotannontekijähintaisena kunkin vuoden hintatason mukaan. Satakunnassa, Keski-Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja Vaasan rannikkoseudulla BKT/asukas on ollut koko tarkasteluajan alhaisemmalla tasolla kuin koko maassa ja Euroopan unionin maissa keskimäärin. Pirkanmaalla ja Varsinais-Suomessa se oli Euroopan unionin tasoa korkeampi tarkastelujakson alussa. Koko maassa BKT/asukas oli vuoteen 1990 asti yli EU:n tason, mutta laski sen jälkeen.

Vuoden 1996 ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote oli Varsinais-Suomessa 41 942 miljoonaa, Satakunnassa 23 350, Pirkanmaalla 41 345, Keski-Suomessa 23 088, Etelä-Pohjanmaalla 15 472, Vaasan rannikkoseudulla 17 269 ja Keski-Pohjanmaalla 5 611 miljoonaa markkaa. Kaikissa maakunnissa oli teollisuuden osuus BKT:sta suurin.

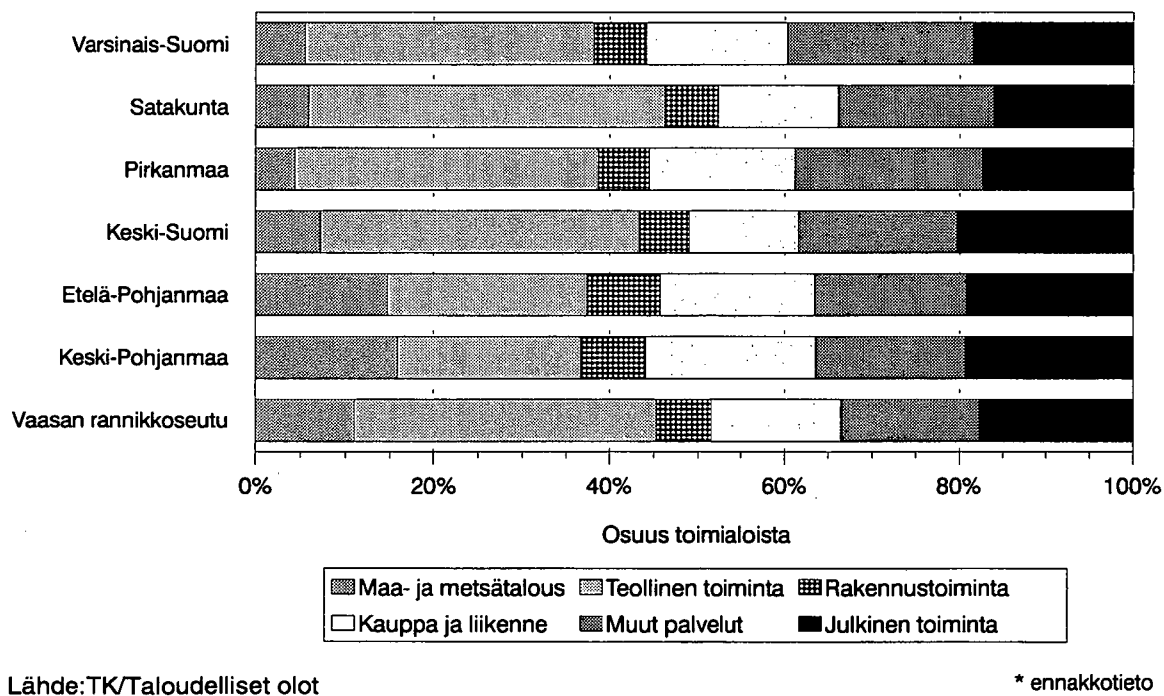
Kuva 67. BKT asukasta kohti maakunnittain 1988 - 1996, EU = 100.

Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1996*

Kuva 68. BKT eri toimialoilla maakunnittain 1996 (markkaa).

Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1996*

Kuva 69. BKT eri toimialoilla maakunnittain 1996 (%).

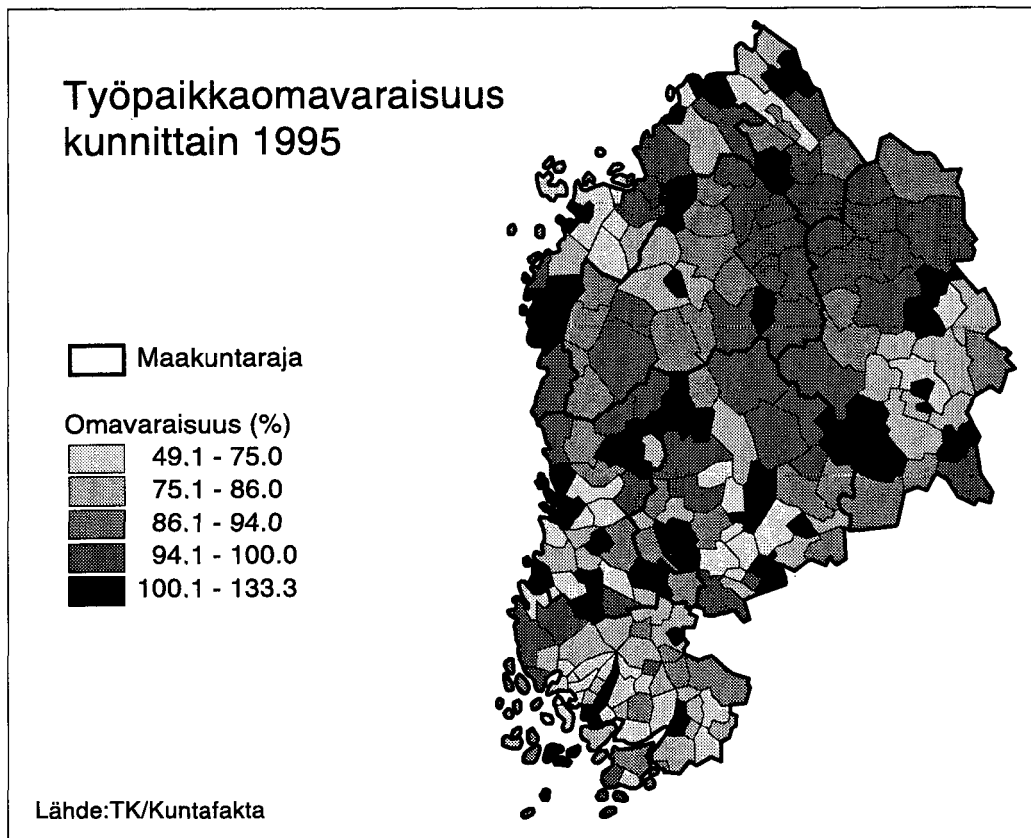
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

Työllisyys

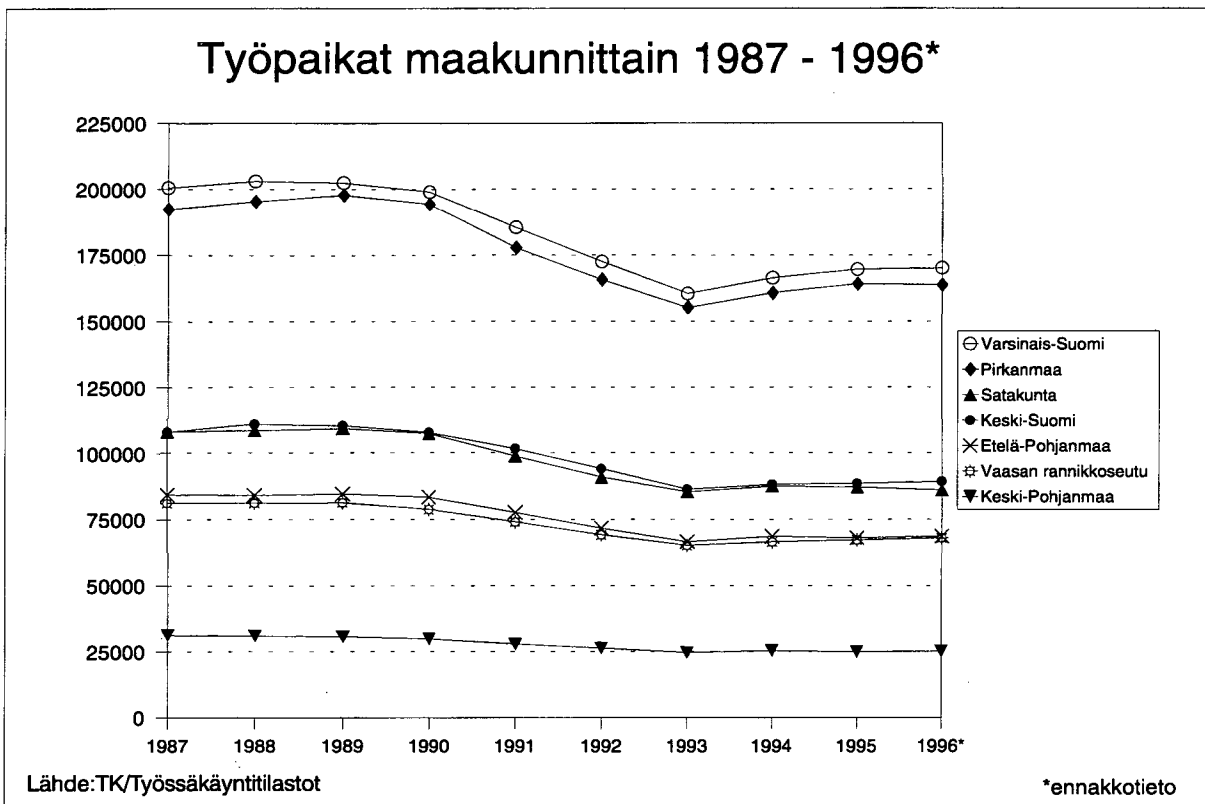
Länsi-Suomen kunnista Kaskisissa ja Salossa työpaikkaomavaraisuusaste oli vuonna 1995 yli 130 %. Suhdeluvun 100 ylitti 33 muutakin kuntaa. Niiden alueella työpaikkojen määrä ylittää työllisten määrän. Pienin omavaraisuusaste oli Kodisjoen ja Merimaskun kunnissa, alle 50 %.

Työpaikkojen määrä on laskenut kaikissa maakunnissa 1980 -luvun loppuvuosista. Tämä lasku on kuitenkin tasaantunut vuoden 1993 jälkeen.

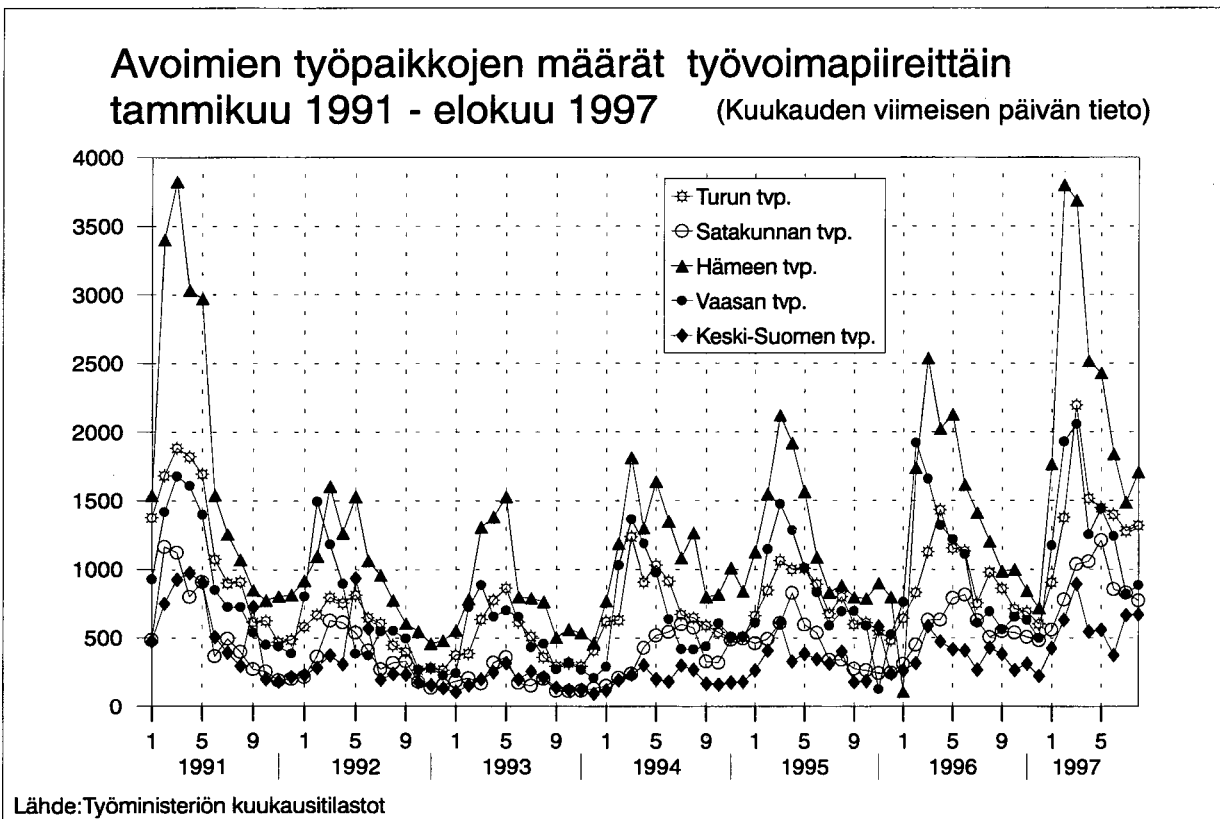
Avoimien työpaikkojen määrien vaihtelussa on säännönmukaisia kuukausittaisia vaihteluita. Maalis-, huhti- ja toukokuussa avoimia työpaikkoja on yleensä tarjolla eniten, vastaavasti joulutammikuussa vähiten.

Kuva 70. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1995.

Kuva 71. Työpaikat maakunnittain 1987 - 1996.

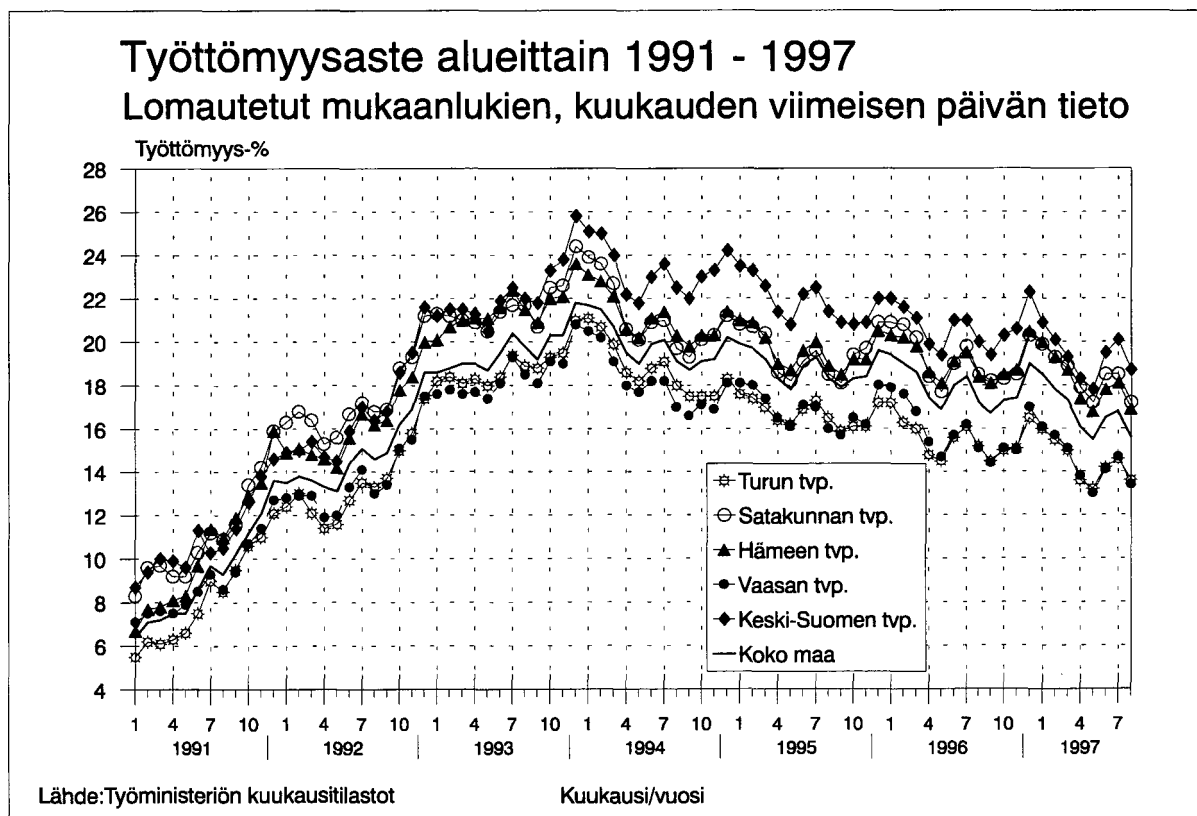
Kuva 72. Avoimien työpaikkojen määrät työvoimapiireittäin 1991 - 1997.

Työttömyys

Työttömyystilanne on vuonna 1997 edelleen synkkä koko Suomessa. Työministeriön tilastojen mukaan koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli elokuussa 15.6 %. Länsi-Suomessa tilanne oli hieman huonompi. Työttömiä oli 16.4 % työvoimasta. Keski-Suomen työvoimapiirin alueella tilanne oli Länsi-Suomen huonoin. Työttömyysaste oli siellä 18.7 %. Työttömyys on kuitenkin laskenut vuoden takaiseen tilanteeseen nähden, Keski-Suomen työvoimapiirin alueella 1.3 prosenttiyksikön verran, koko maassa hieman enemmän.

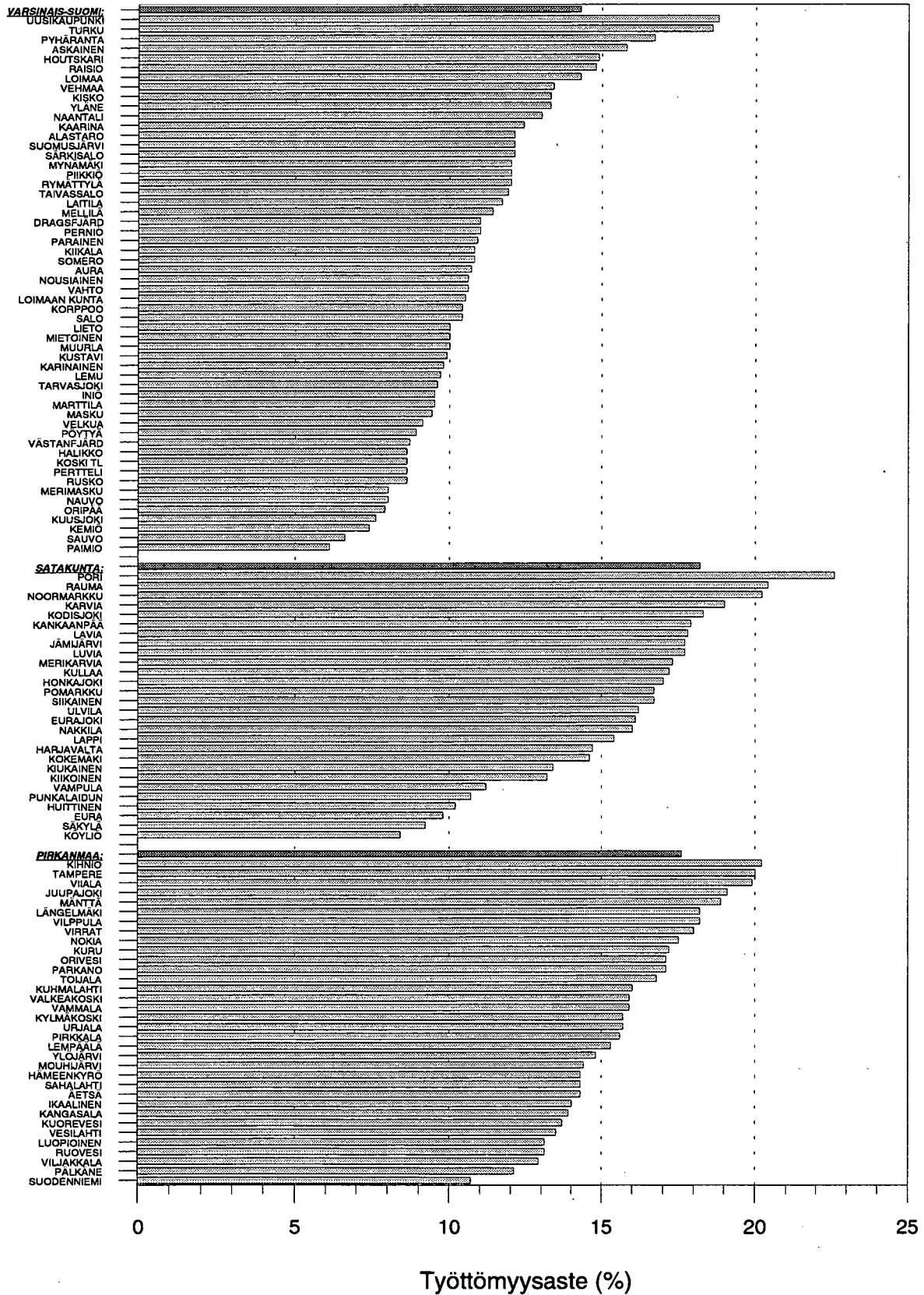
Työttömyysasteen lasku näkyy myös yksittäisten kuntien kohdalla. Vuoden 1996 aikana työttömyys väheni 172 kunnan alueella. Koko Suomessa voimakkainta työttömyyden lasku oli Halsuan kunnassa, 4.8 prosenttiyksikköä. Myös Kuhmalan, Vetelin, Velkuan ja Ullavan kunnissa työttömyys laski yli 3 prosenttiyksikköä. Työttömyys kasvoi 33 kunnassa, eniten Luhangalla (2.4 prosenttiyksikköä) ja Karijoen kunnassa (1.7 prosenttiyksikköä).

Vuoden 1997 elokuussa Länsi-Suomen työttömyysaste oli korkein Pylkönmäellä (24.4 %) ja matalin Korsnäsin kunnassa (5.9 %). Työttömyyden kestolla mitattuna Keski-Suomen ja Hämeen työvoimapiirien alueella tilanne oli hieman parempi kuin koko maassa keskimäärin. Elokuussa 1997 yli neljässäkymmenessä kunnassa enemmän kuin kolmannes kaikista työttömistä oli pitkäaikaistyöttömiä. He olivat olleet yli vuoden ilman työtä. Pienin pitkäaikaisyöttömien osuus oli Ylihärmässä. Nuorten (alle 25 -vuotiaiden) työttömyystilanne on edelleen erityisen synkkä. Pahimmillaan 47 % nuorista oli ilman töitä vuonna 1996.

Kuva 73. Työttömyysaste alueittain 1991 - 1997.

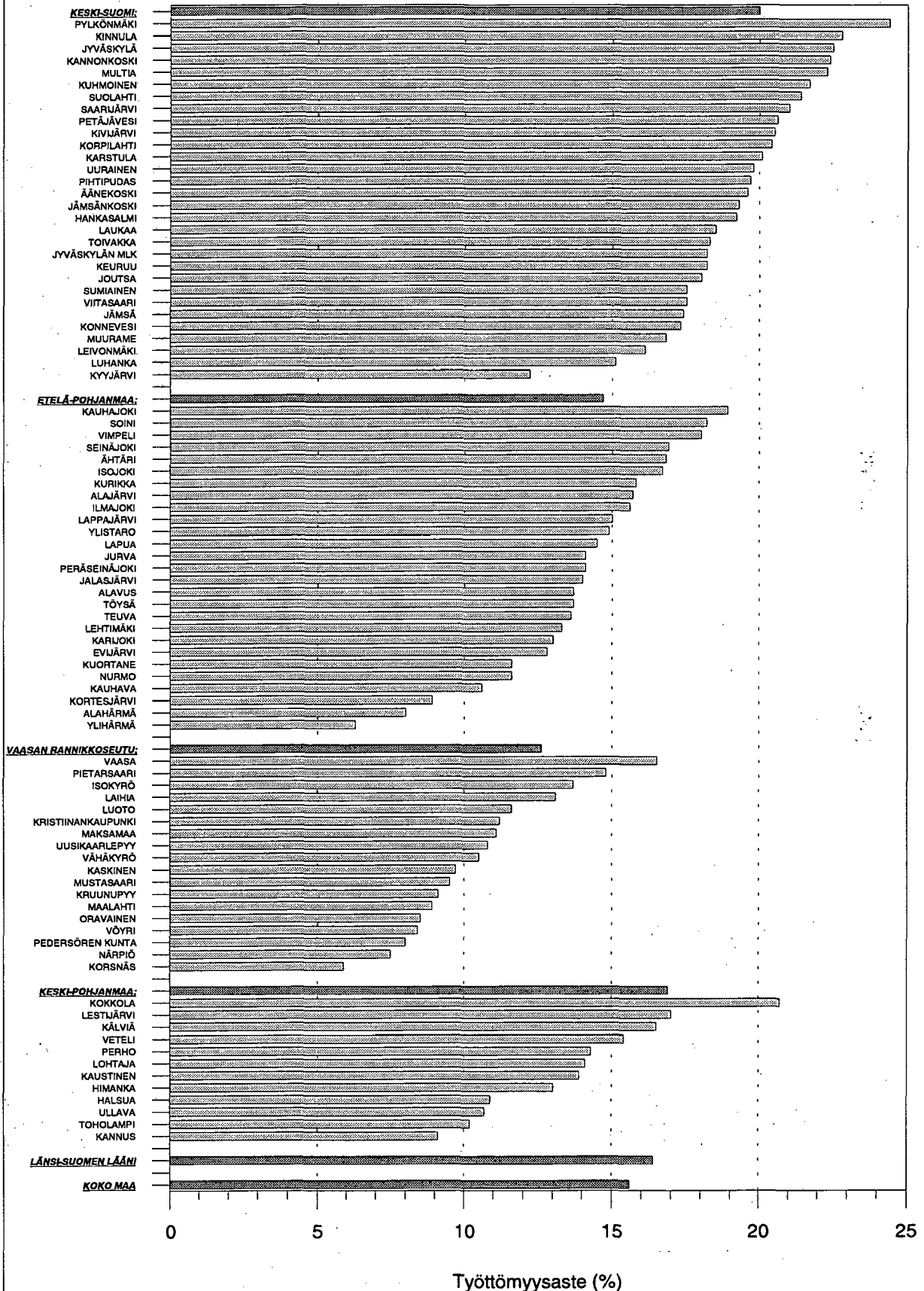
Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1997

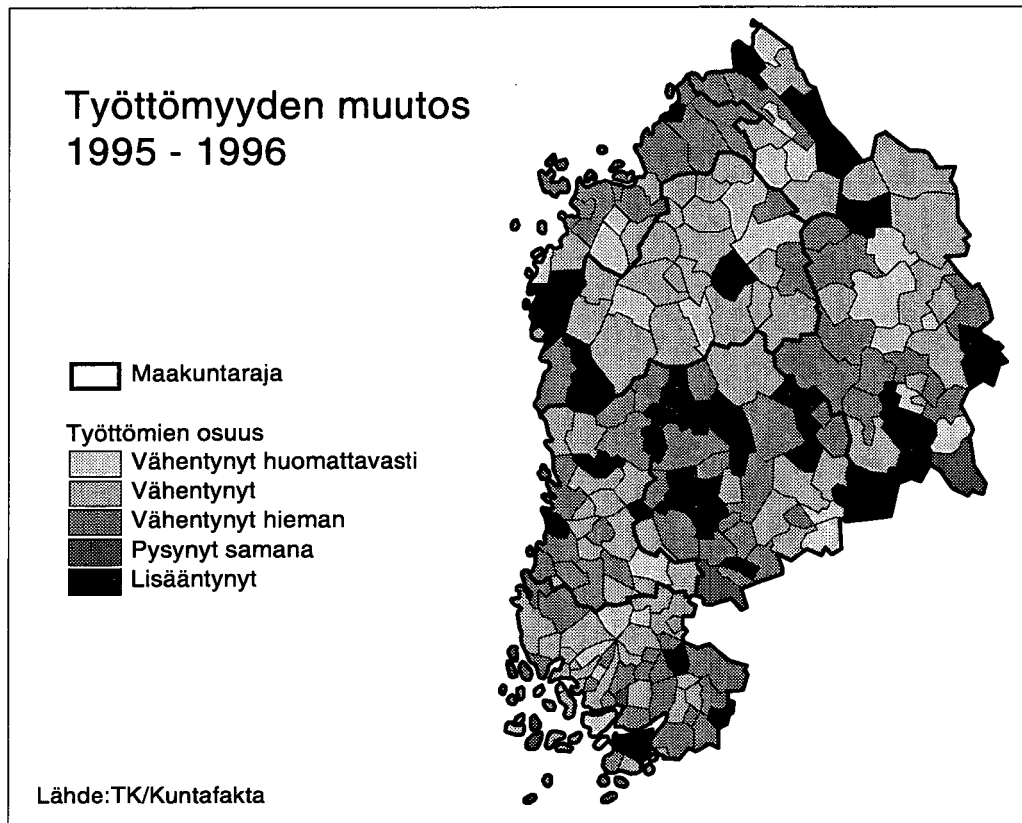
Lähde: Työministeriön tilastot

Kuva 74a. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1997.

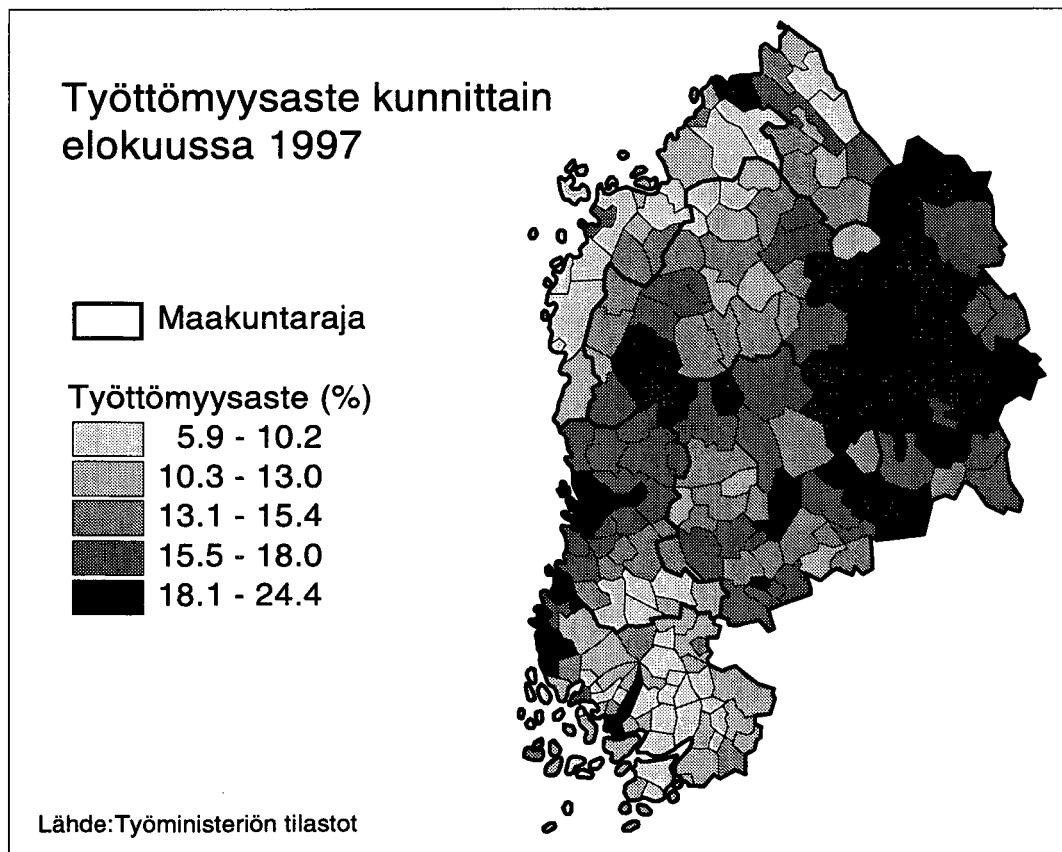
Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1997

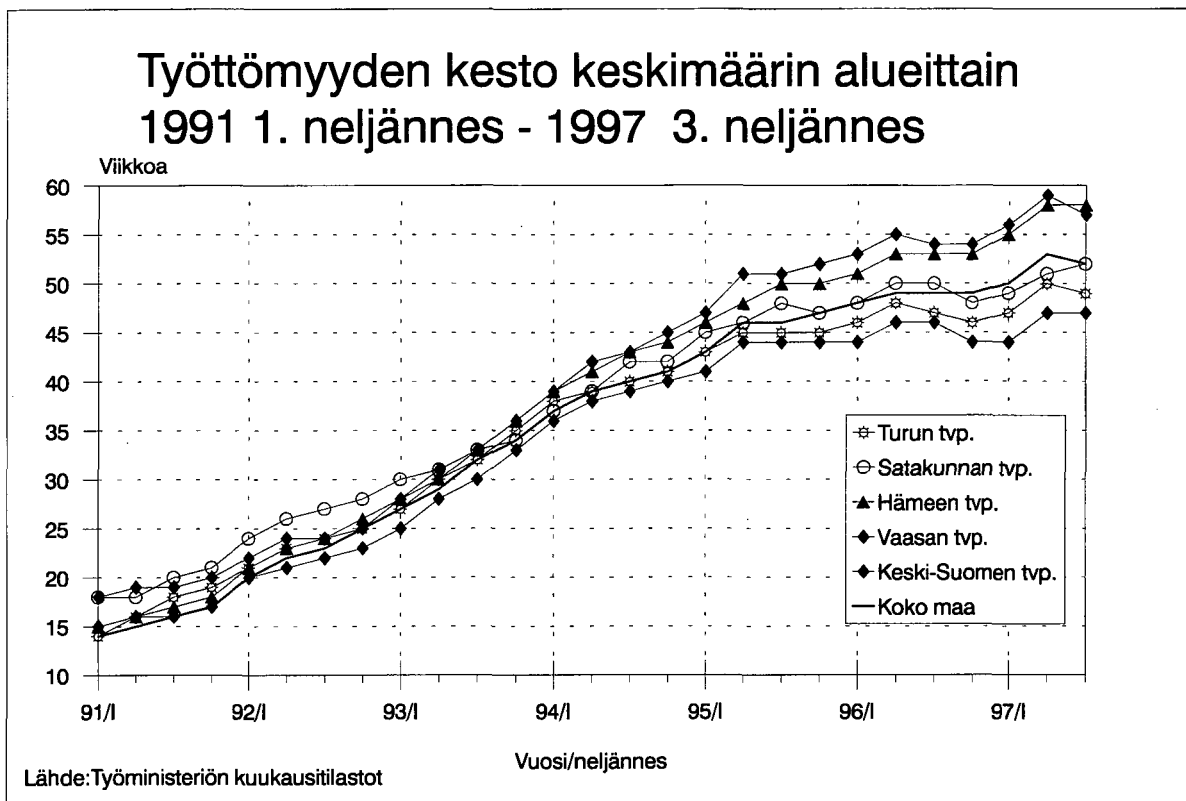
Lähde: Työministeriön tilastot

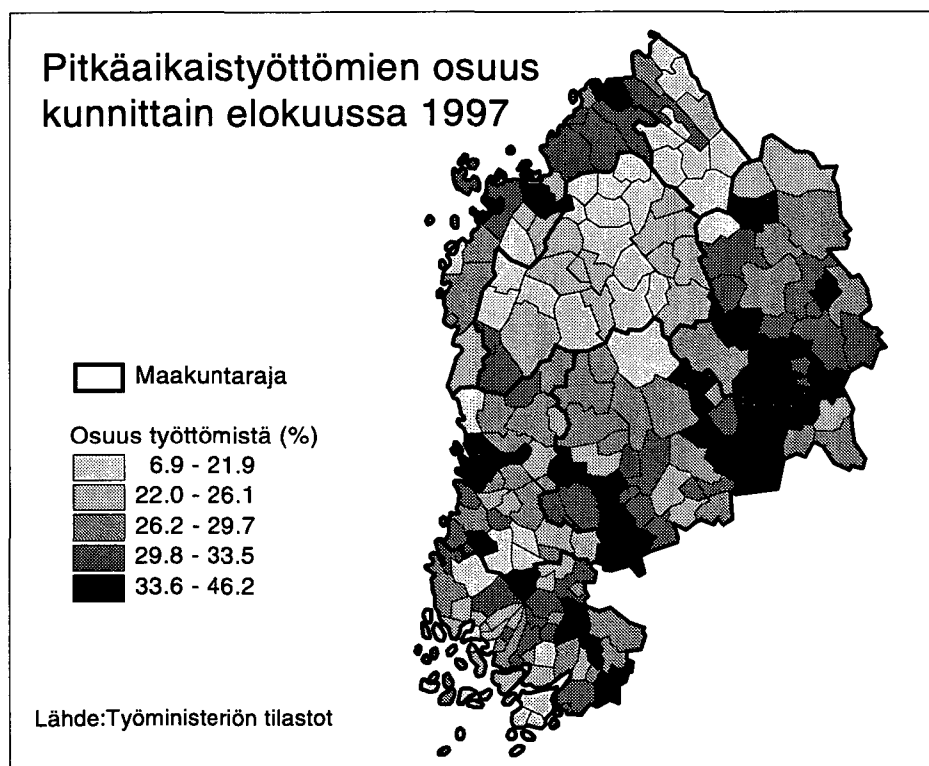
Kuva 75. Työttömyysasteen muutos 1995 - 1996.

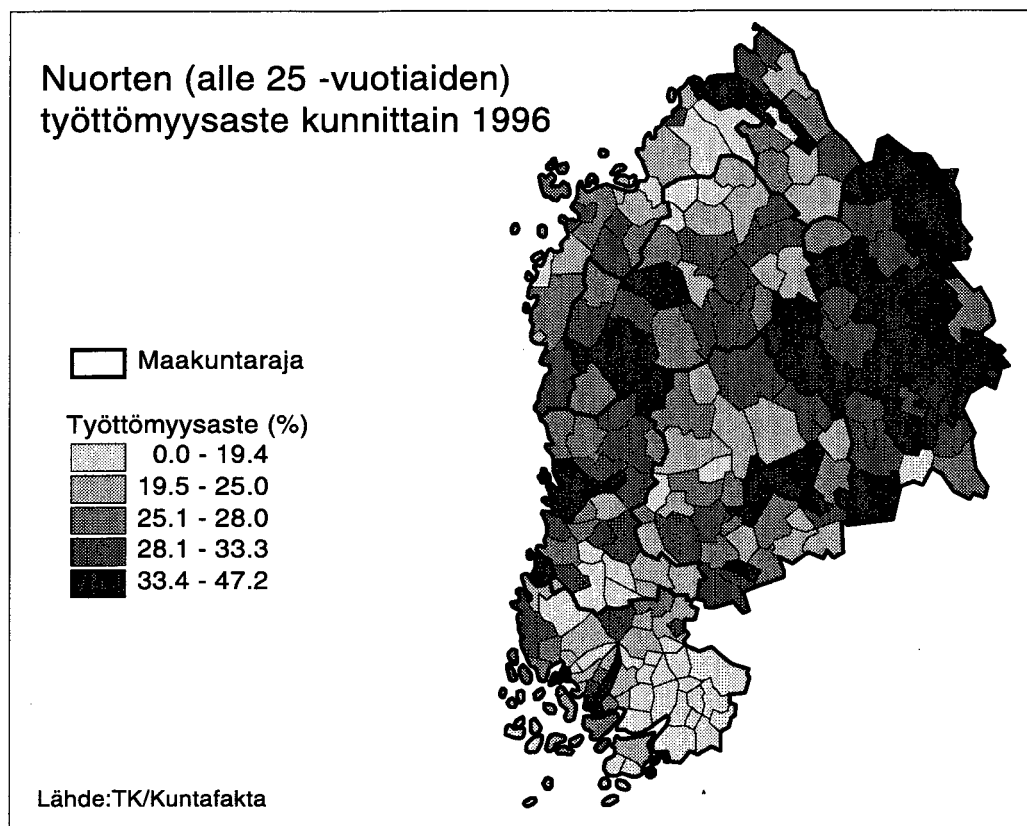
Kuva 76. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1997.

Kuva 77. Työttömyyden kesto keskimäärin alueittain 1991 - 1997.

Kuva 78. Pitkäaikaistyöttömien osuus kunnittain elokuussa 1997.

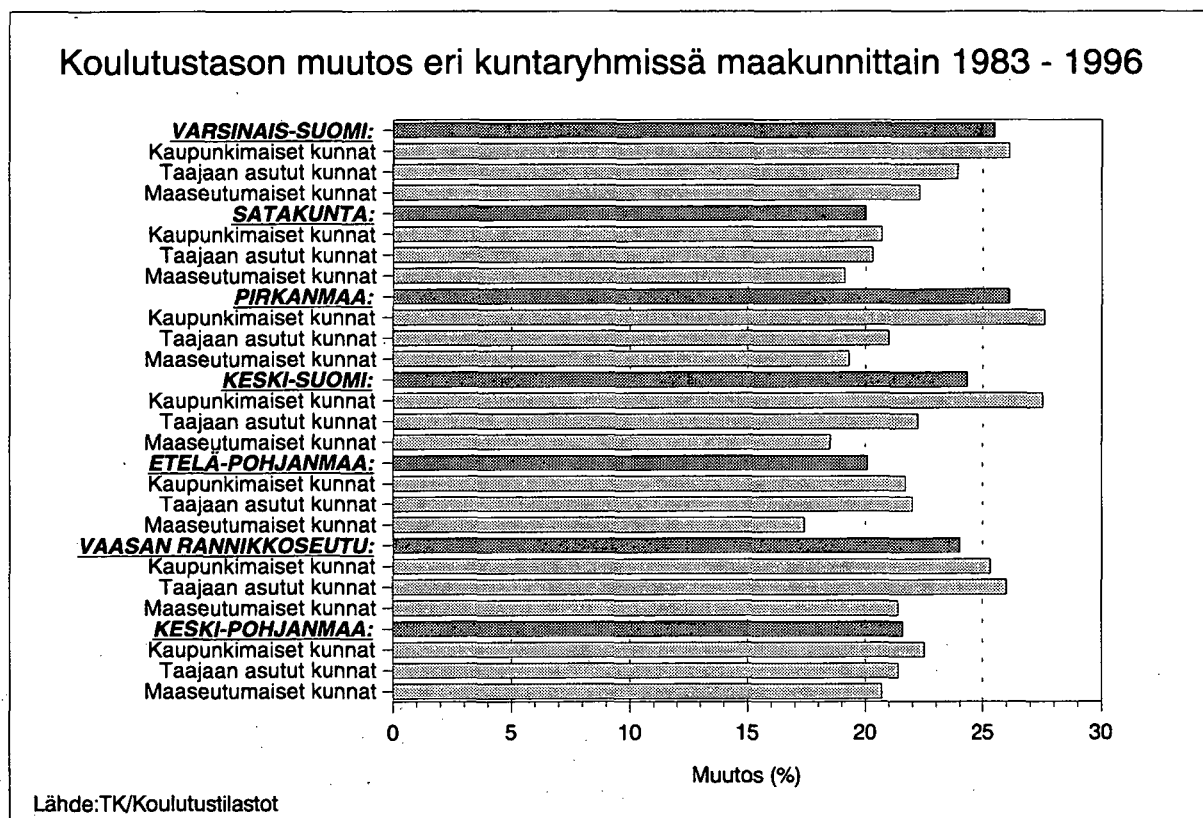

Kuva 79. Nuorten työttömyysaste kunnittain 1996.

KOULUTUS

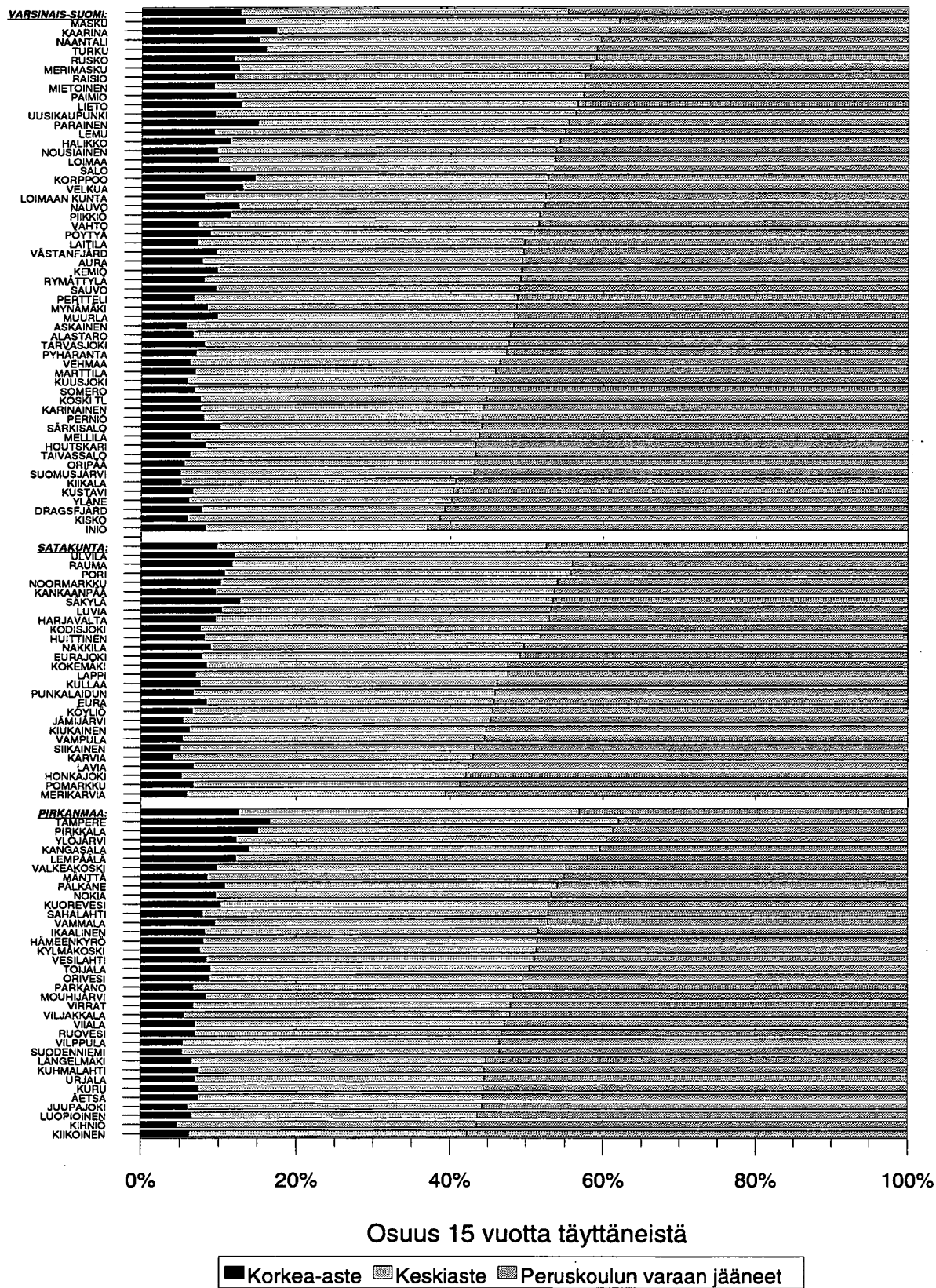
Koulutuksen tasoa voidaan kuvata Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella koulutus-tasomittaimella. Mittain osoittaa kunnan tutkintojen keskiarvon suhteutettuna väkilukuun ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus, sitä korkeampi on koulutustaso. Vuodesta 1983 vuoteen 1996 koulutustaso on noussut Varsinais-Suomessa 25.5 %, Satakunnassa 20 %, Pirkanmaalla 26.1 %, Keski-Suomessa 24.3 %, Etelä-Pohjanmaalla 20.1 %, Vaasan rannikkoseudulla 24.0 % ja Keski-Pohjanmaalla 21.6 %. Kasvu on ollut Vaasan rannikkoseutua ja Etelä-Pohjanmaata lukuun ottamatta kaupunkimaisissa kunnissa voimakkaampaa kuin taajaan asutuissa tai maaseutumaisissa kunnissa. Yksittäisistä kunnista kasvu oli samana aikana nopeinta Merimaskussa, Velkualla ja Tampereella. Hitainta kasvu on ollut Kannonkosken ja Luhangan kunnissa. Vuonna 1996 koko maan koulutustaso oli 293. Tämä arvo ylittyi Länsi-Suomessa 17 kunnassa. Korkein koulutustaso oli Jyväskylässä ja matalin Pylkönmäen ja Kannonkosken kunnissa.

Toinen tapa mitata koulutusta on tarkastella koulutuksen suorittaneiden osuutta 15 vuotta täyttäneestä väestöstä. Kunnittain tarkasteltuna korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli vuonna 1996 suhteellisesti eniten Jyväskylässä, 18.3 %. 12 kunnassa Länsi-Suomen alueella yli 60 % 15 vuotta täyttäneistä oli vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa.

Kuva 80. Koulutustason muutos eri kuntaryhmissä maakunnittain 1983 - 1996.

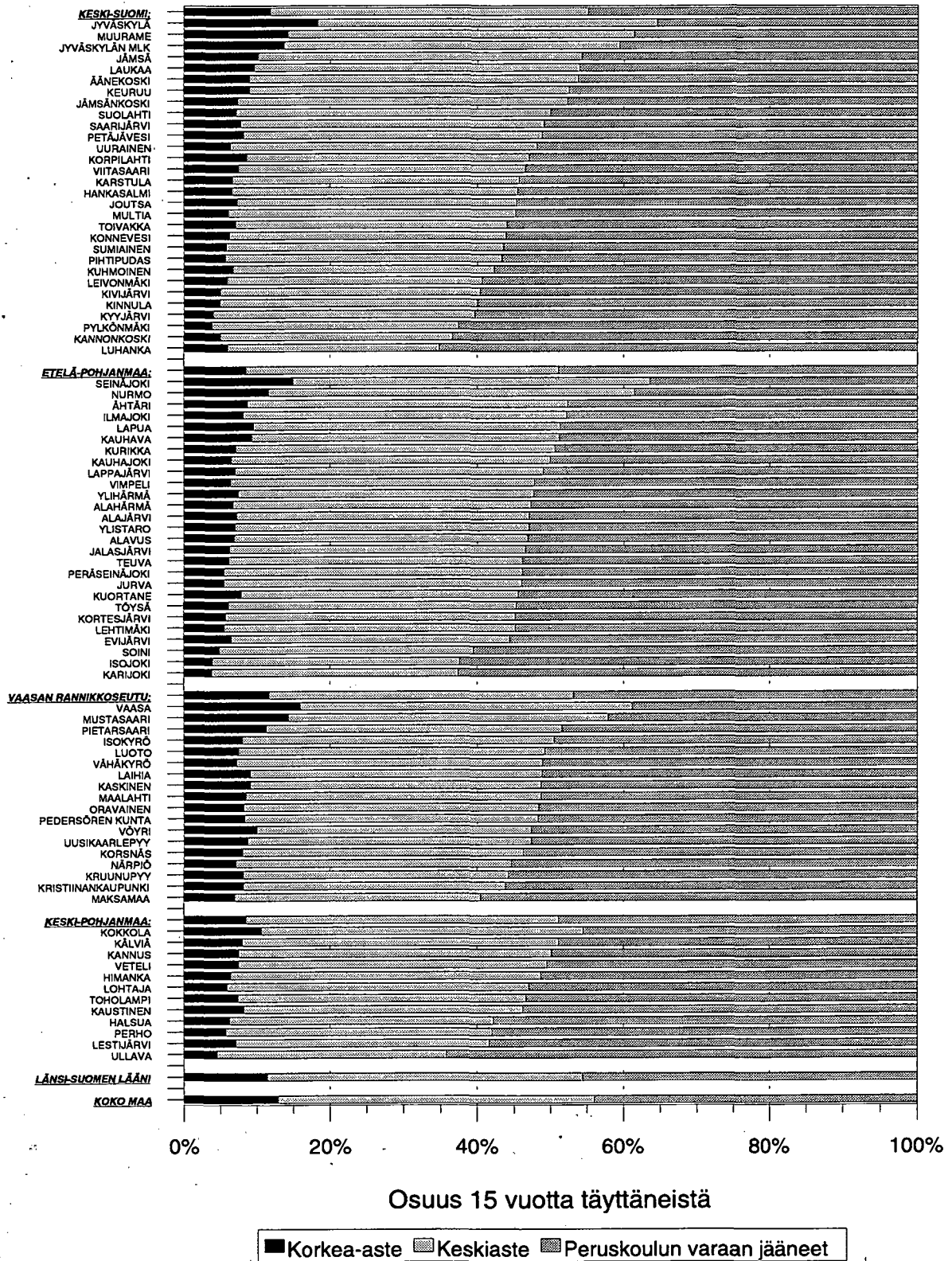
Väestön (yli 15 -vuotiaiden) koulutusaste kunnittain 1996

Lähde: TK/Koulutustilastot

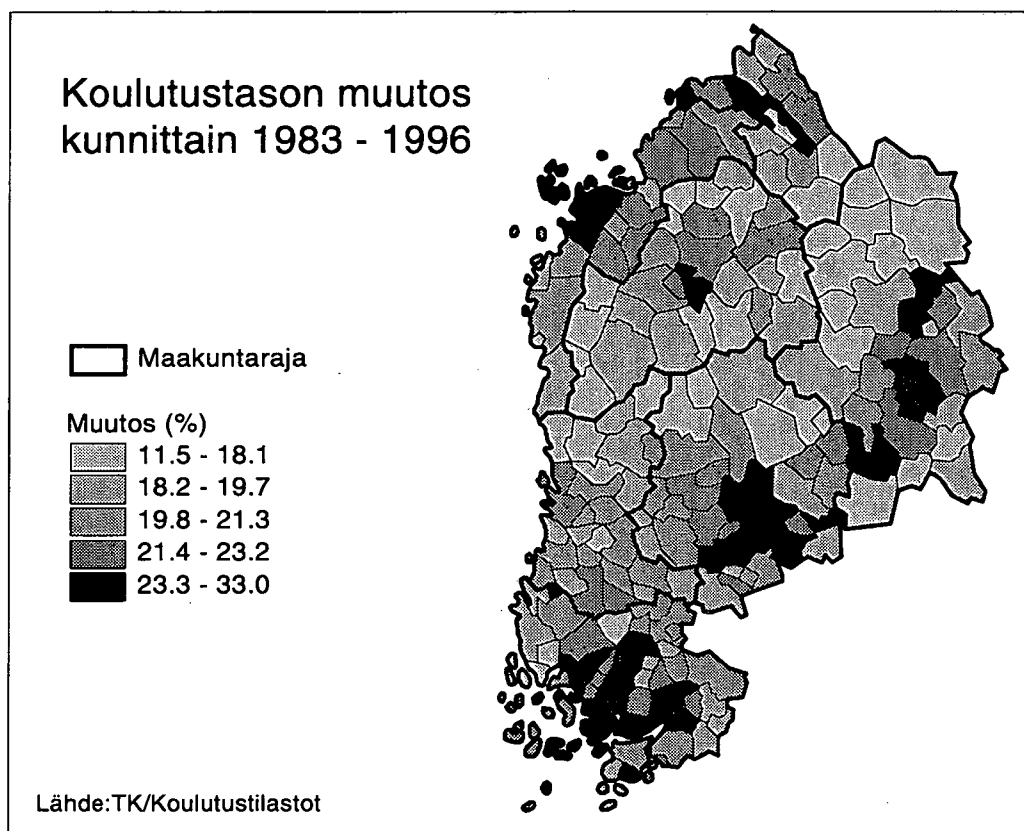
Kuva 81a. Väestön (yli 15 -vuotiaiden) koulutusaste kunnittain 1996.

Väestön (yli 15 -vuotiaiden) koulutusaste kunnittain 1996

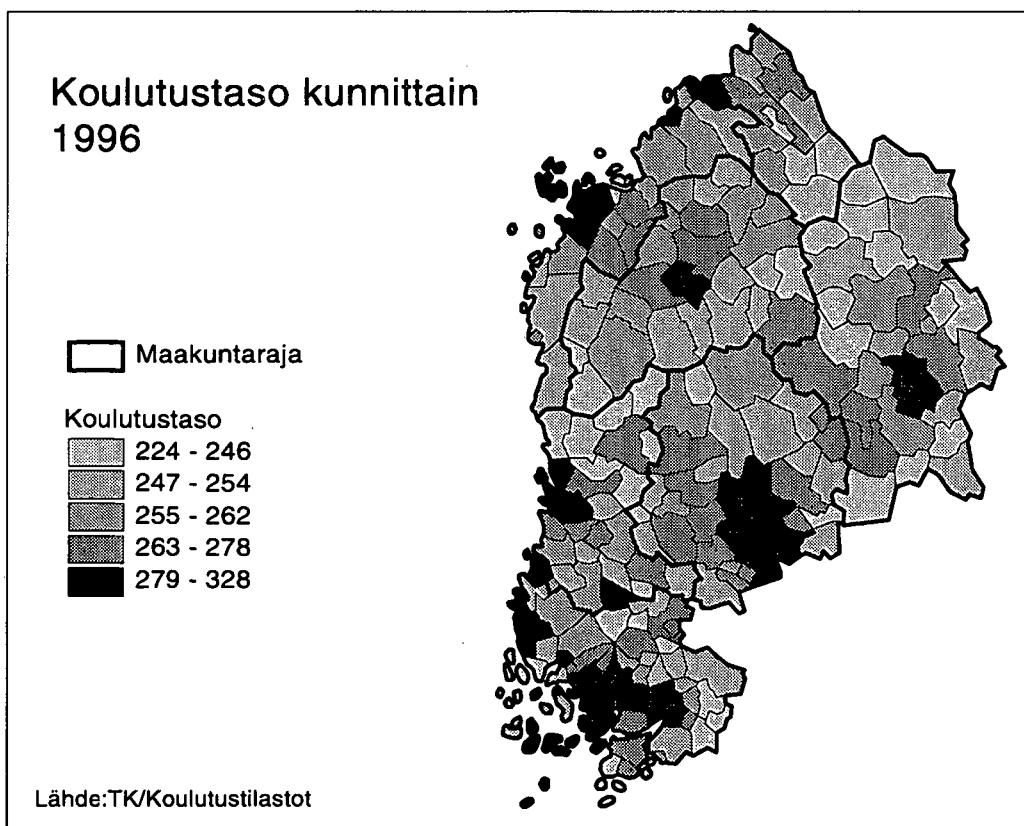

Lähde:TK/Julkinen talous

Kuva 81b. Väestön (yli 15 -vuotiaiden) koulutusaste kunnittain 1996.

Kuva 82. Koulutustason muutos kunnittain 1983 - 1996.

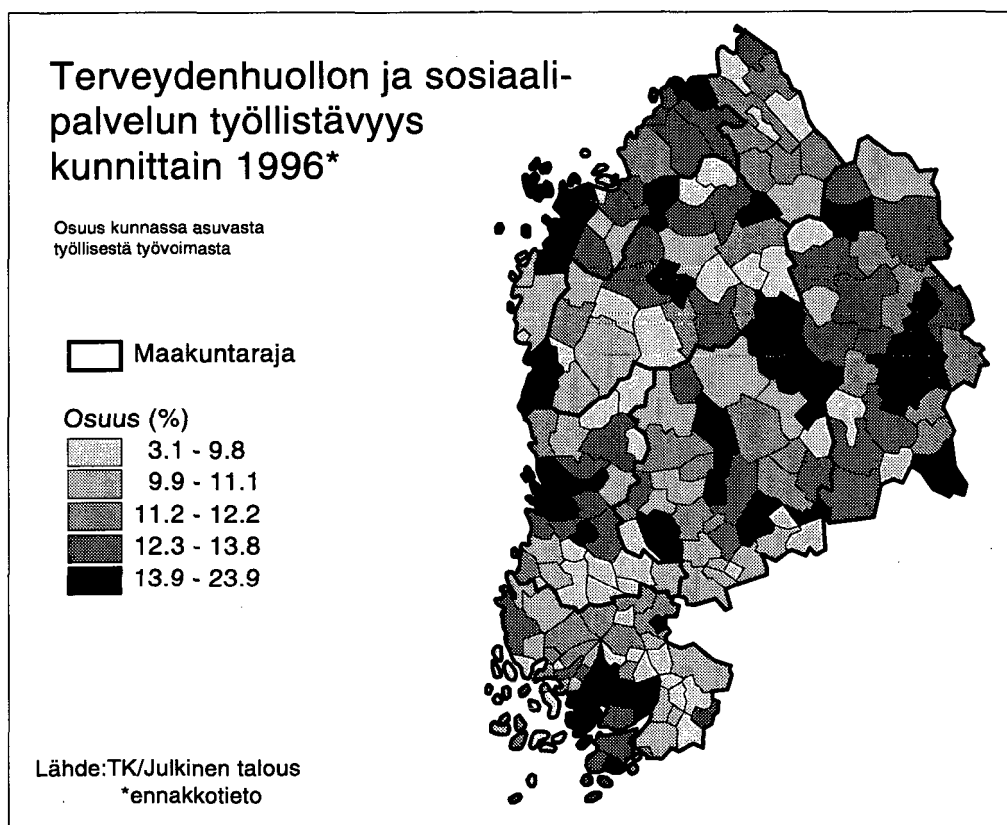
Kuva 83. Koulutustaso kunnittain 1996.

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

Valtaosa koko sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöstä työskenteli erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla vuonna 1996. Toiseksi työllistävin sektori oli lasten päivähoito. Kuntatarkastelussa terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen työllistävyys oli merkittävintä Paimiolla, Seinäjoella ja Harjavallassa. Niissä vähintään viidesosa työllisistä työskenteli näillä toimialoilla vuonna 1996 (ennakkotieto). Vähäisintä terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen työllistävyys oli Iniön ja Kiikalán kunnissa.

Sosiaali- ja terveystoimen kokonaismenot koostuvat mm. lasten päivähoito-, perusterveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidomenoista. Kokonaismenot olivat asukasta kohti vuonna 1996 suurimmat Kivijärvellä, yli 11 800 markkaa. Pienimmillään nämä menot olivat Ruskon kunnassa, 6 025 markkaa (myös kuvat 123a, 123b, sivuilla 108,109).

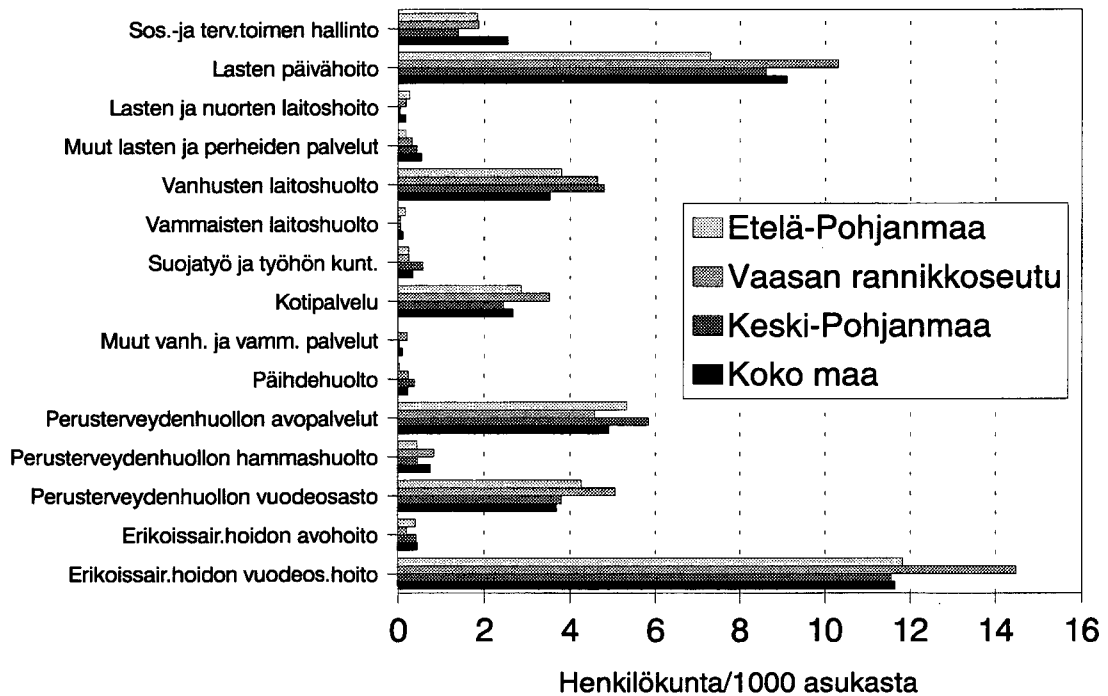
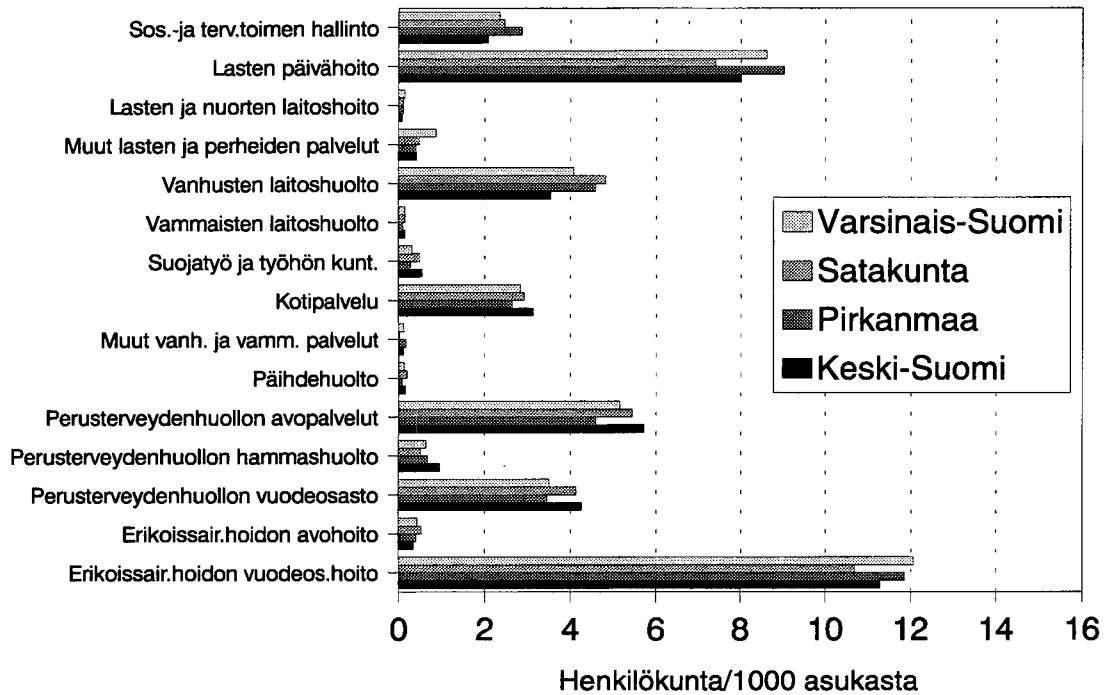
Lasten päivähoitomenot olivat suurimmat Kaarinassa ja Jyväskylässä. Pienimmillään nämä menot olivat Kodisjoen ja Karvian kunnissa. Perusterveydenhuollon menot, hammashuolto mukaanlukien, ylittivät asukasta kohti 4 000 markkaa Luhangalla. Erikoissairaanhoidon kulut vaihtelivat Längelmäen 4 306 markasta Luhangan 426 markkaan.

Kuva 84. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllistävyys kunnittain 1996.

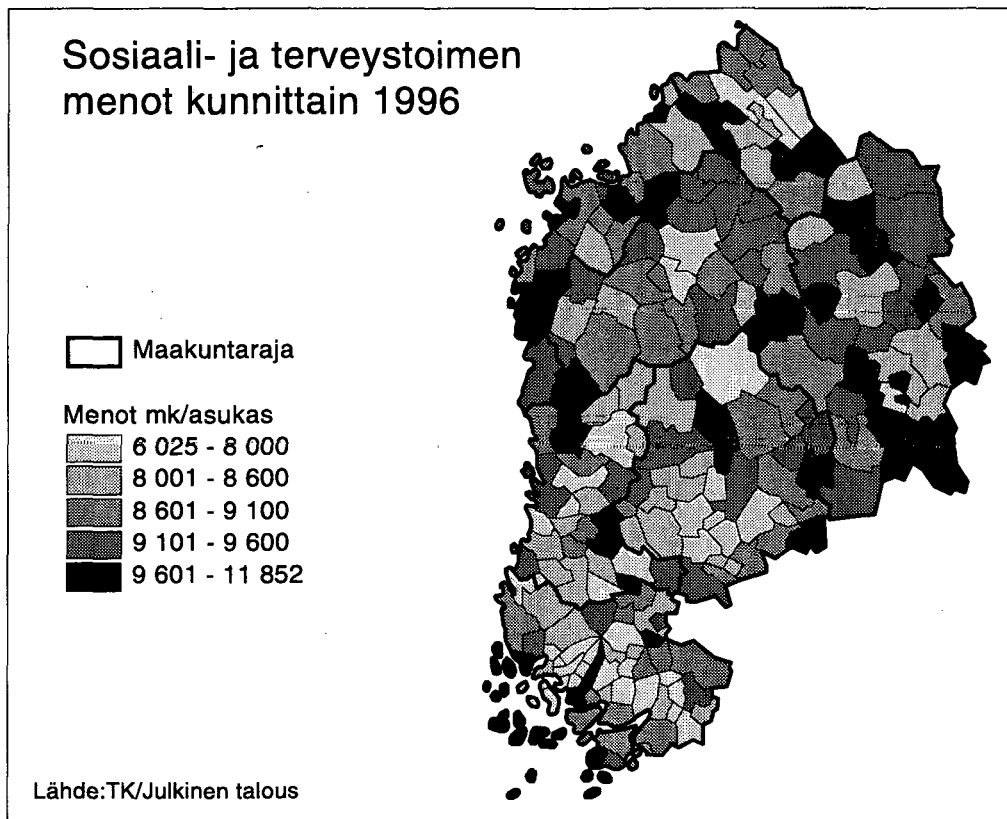
Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain 1996

Koko- ja osa-aikainen kuukausipalkkainen henkilökunta

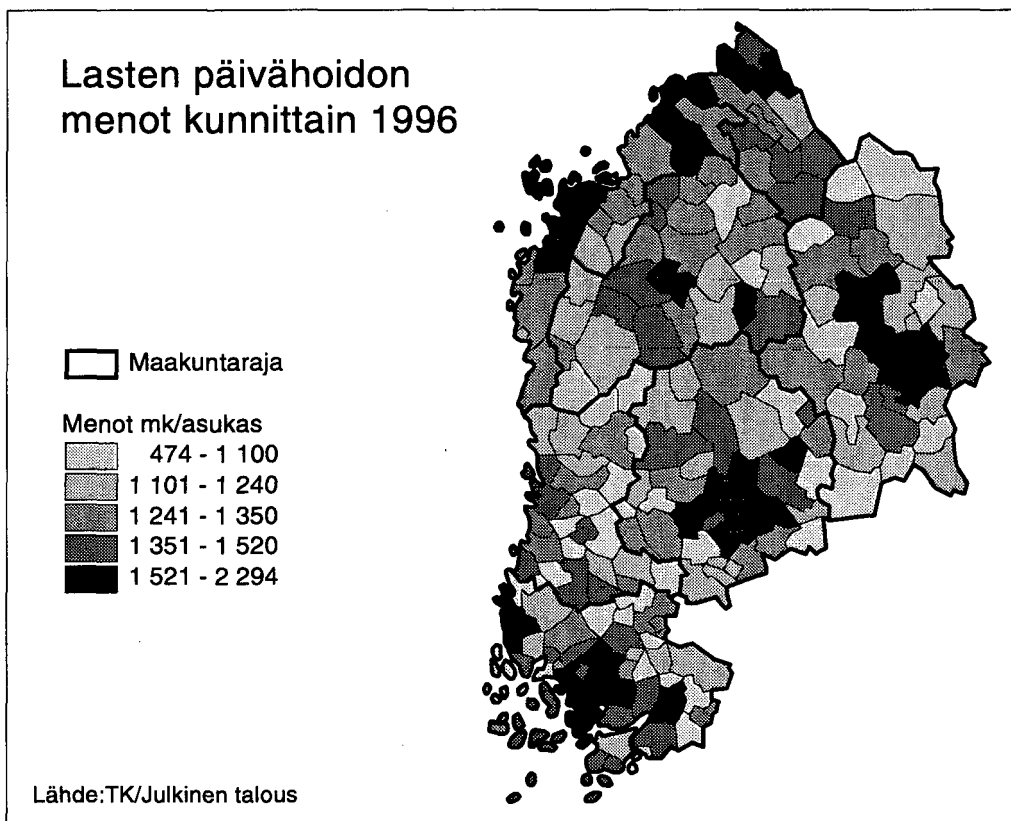

Lähde: Tilastokeskus

Kuva 85. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain 1996.

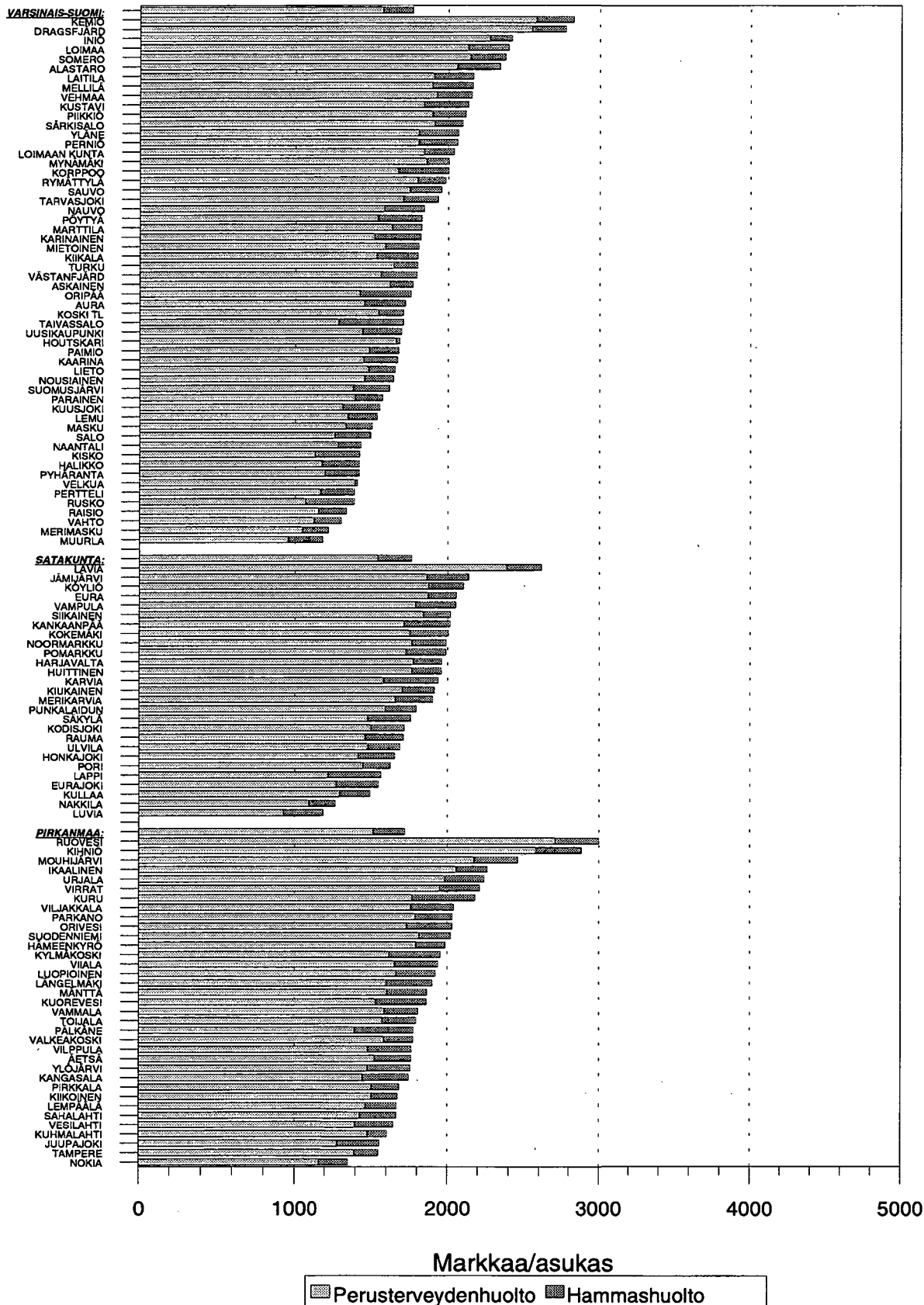

Kuva 86. Sosiaali- ja terveystoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

Kuva 87. Lasten päivähoiton menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

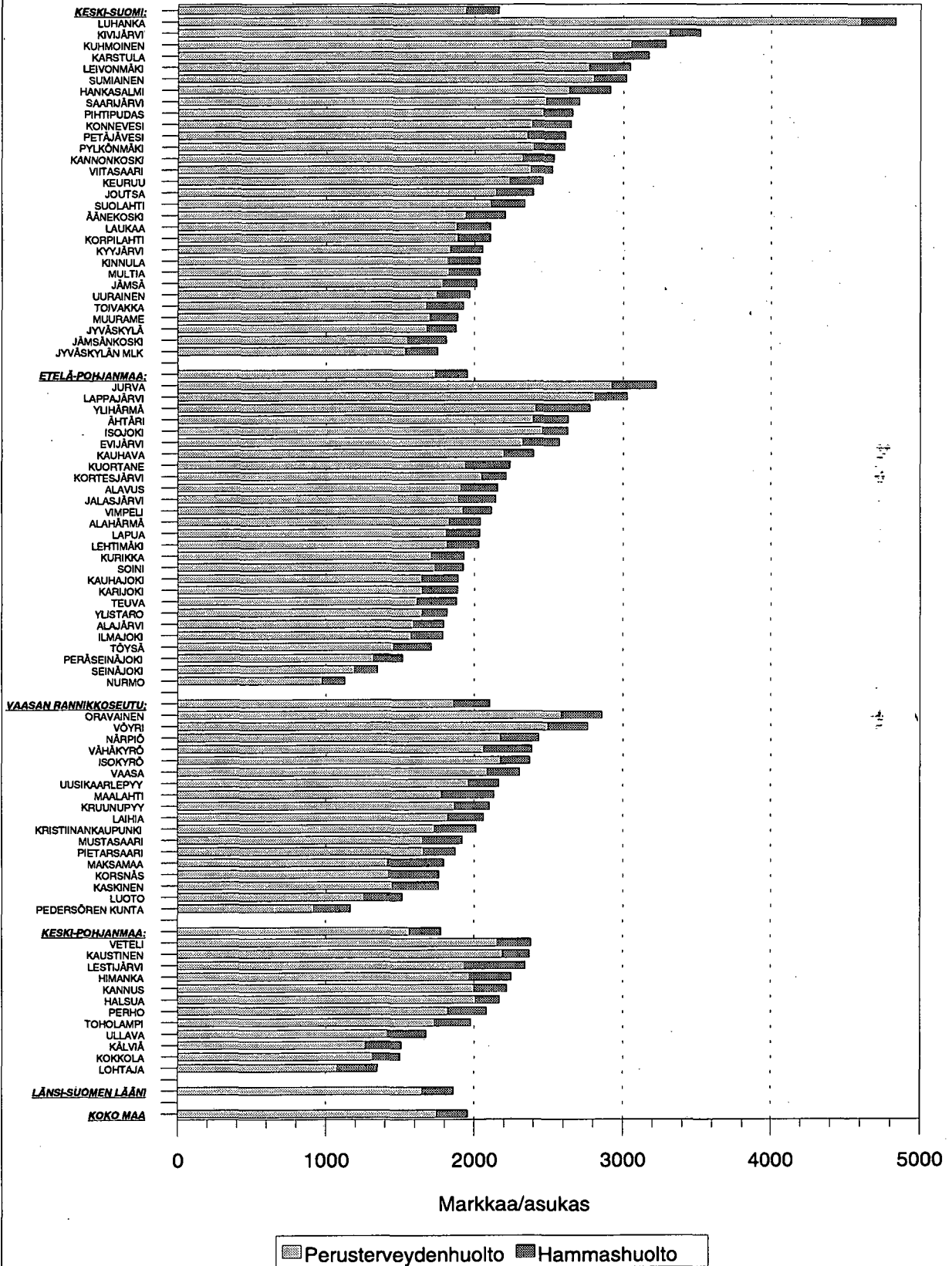
Perusterveyden- ja hammashuollon menot kunnittain 1996 (mk/asukas)

Lähde:TK/Julkinen talous

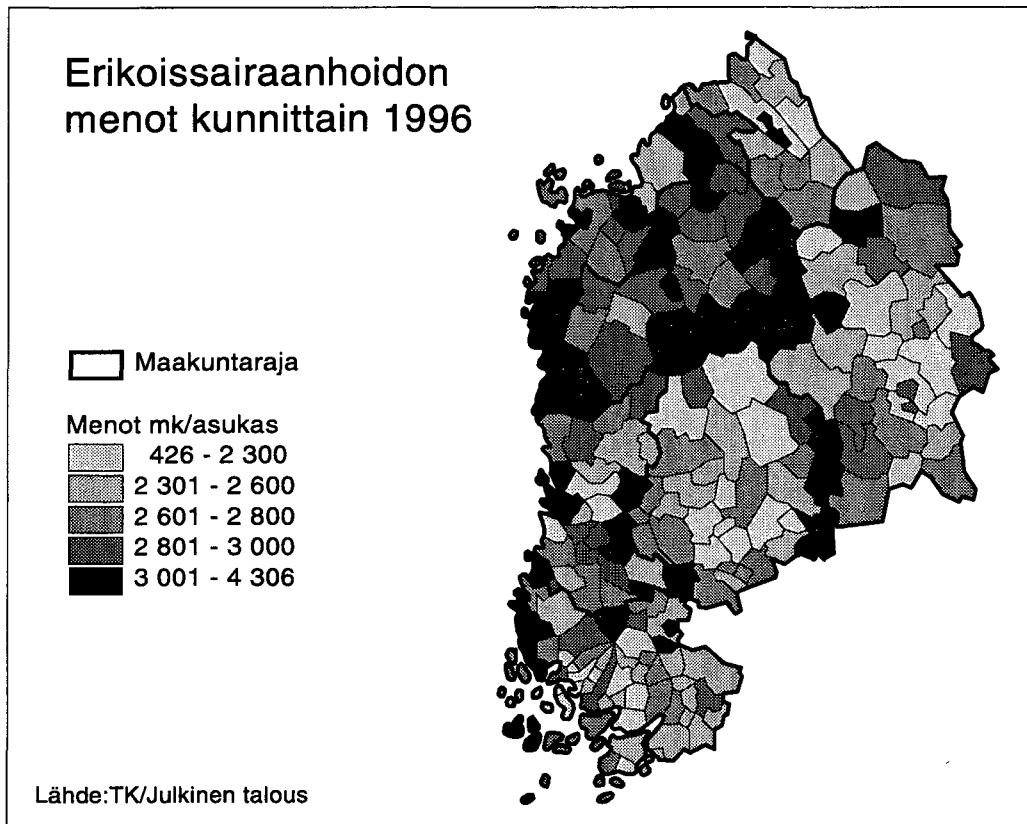
Kuva 88a. Perusterveyden- ja hammashuollon menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

Perusterveyden- ja hammashuollon menot kunnittain 1996 (mk/asukas)

Lähde:TK/Julkinen talous

Kuva 88b. Perusterveyden- ja hammashuollon menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

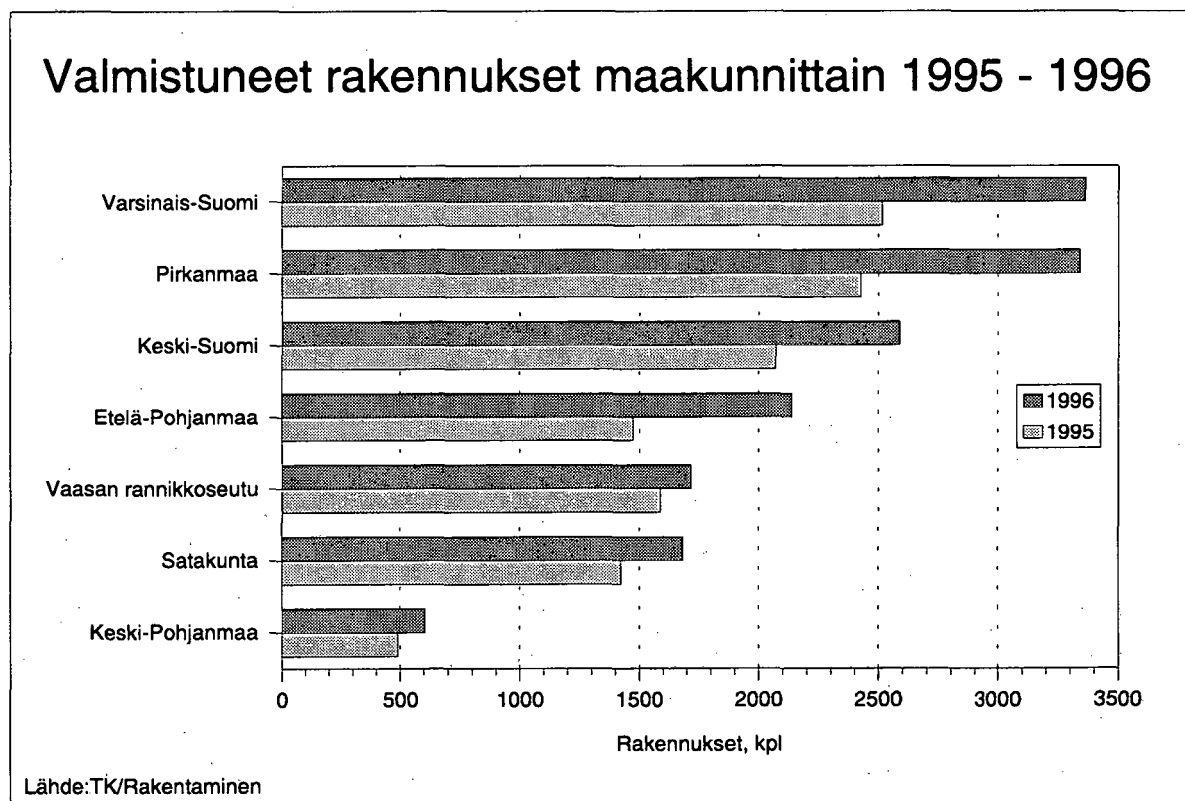
Kuva 89. Erikoissairaanhoidon menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

Vuonna 1996 rakennuksia valmistui Länsi-Suomessa yhteensä 15 500 kpl, mikä on 3 500 enemmän kuin vuotta aiemmin. Eniten rakennuksia valmistui Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla ja vähiten Keski-Pohjanmaalla. Asuntotuotanto maakunnittain on laskenut 1990-luvun alusta lähtien. Kunnittain tarkasteltuna asuntoja tuotettiin vuonna 1996 suhteellisesti eniten Velkuan kunnassa.

Asuntojen hinnat ovat laskeneet vuosikymmenen vaihteen huippuhinnoista. Tosin vuoden 1996 aikana hinnat ovat taas kääntyneet nousuun. Kalleimmat neliöhinnat asunnoista maksettiin Vaasassa, 5 125 mk/neliömetri. Halvimmat asunnot taas olivat Längelmäen kunnassa. Muutaman kunnan alueella asuntokauppoja tehtiin alle 5, joten hintatietoa näiden kuntien osalta ei voi julkistaa. Asuntojen keskipinta-ala oli suurin Merimaskussa, pienin taas Jyväskylässä vuonna 1995. Ahtaasti asuvien asutokuntien osuus oli suurin Luodon kunnassa ja pienin Kaskisissa. Tilastoissa on käytetty normi 3 mukaisia tietoja. Asunto on ahtaasti asuttu (normi 3), jos siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiö lasketaan huonelukuun.

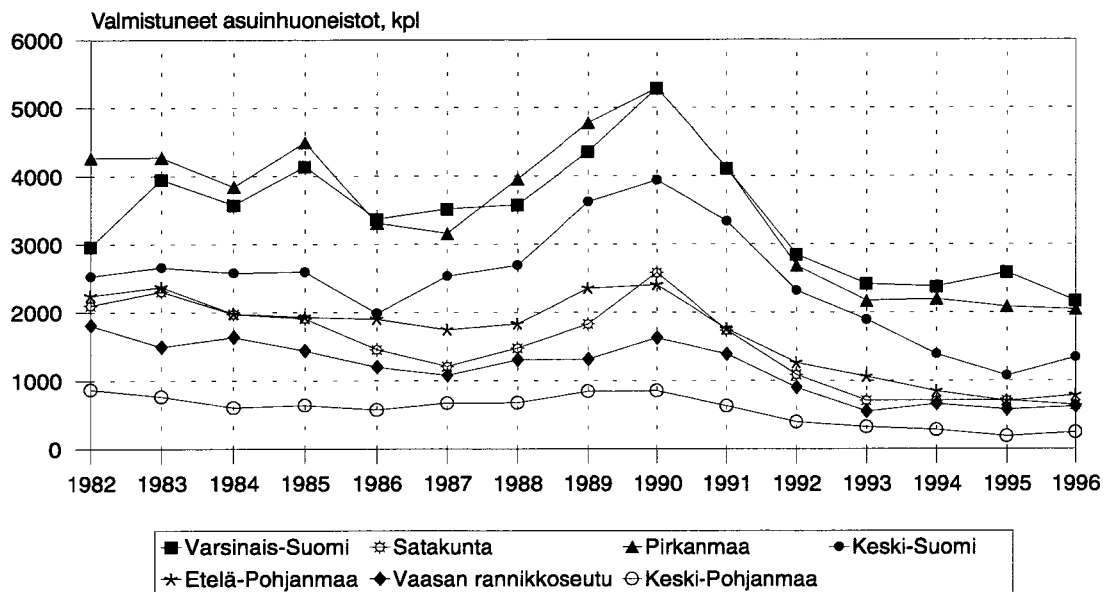
Vuonna 1996 Länsi-Suomessa oli 159 704 kesämökkiä, joista 26 % on Varsinais-Suomessa ja 25 % Pirkanmaalla. Kaikista Suomen kunnista oli kesämökkejä Tampereella viidenneksi eniten (3 440 kpl) ja Uudessakaupungissa kuudenneksi eniten. Asukaslukuun suhteutettuna kesämökkejä oli Länsi-Suomessa eniten Kustavin kunnassa. Seinäjoella tämä suhde oli Länsi-Suomen pienin.

Kuva 90. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1995 - 1996.

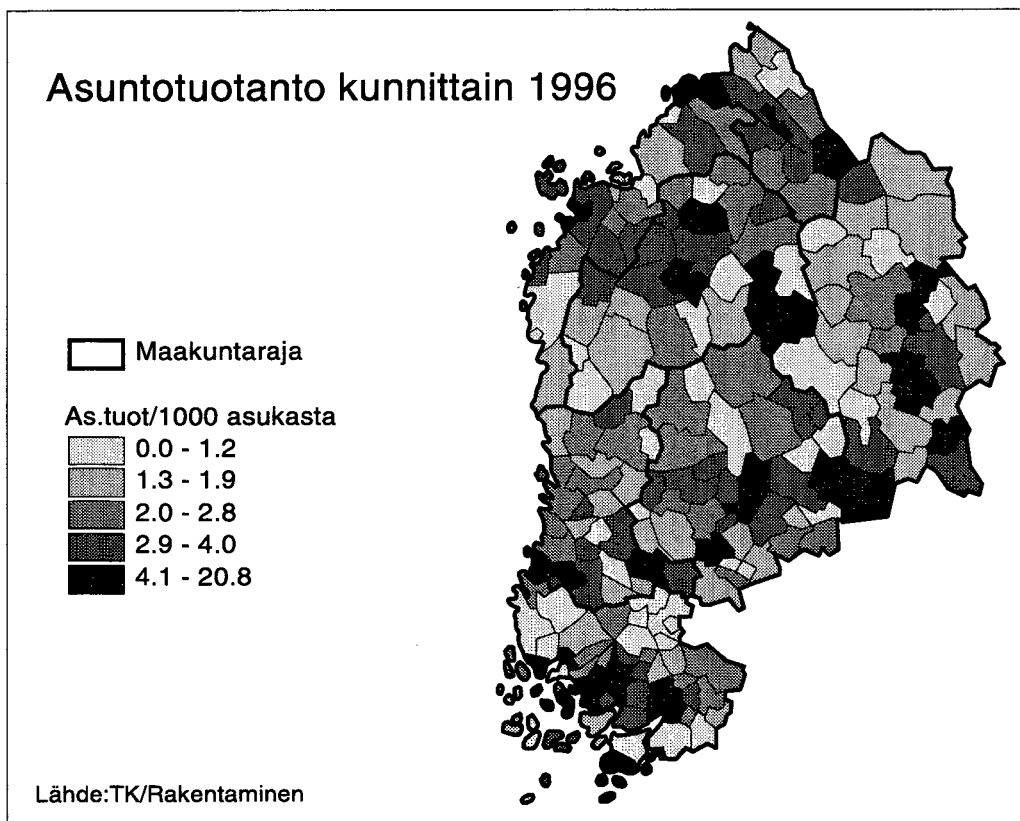

Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 1996

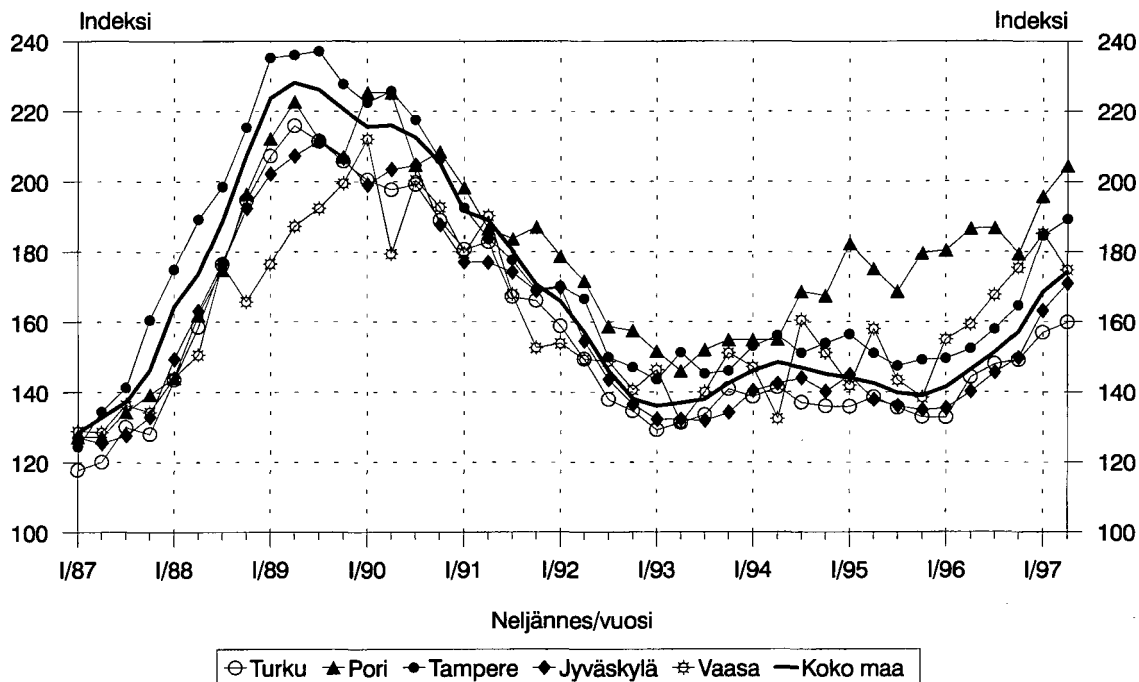
Lähde:TK/Rakentaminen

Kuva 91. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 1996.

Kuva 92. Asuntotuotanto kunnittain 1996.

Asuntojen hintojen kehitys alueittain I/87 - II/97 (Indeksi, 1983 = 100)

Lähde:TK/Asuntojen hinnat

Kuva 93. Asuntojen hintojen kehitys alueittain 1987 - 1997.

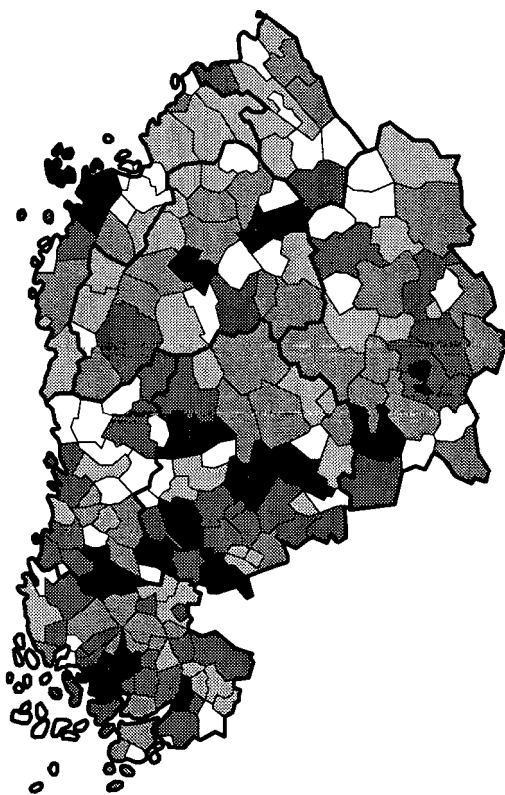
Asuntojen neliöhinnat kunnittain 1996

Uudet ja vanhat
asunto-osakeyhtiöt

Maakuntaraja

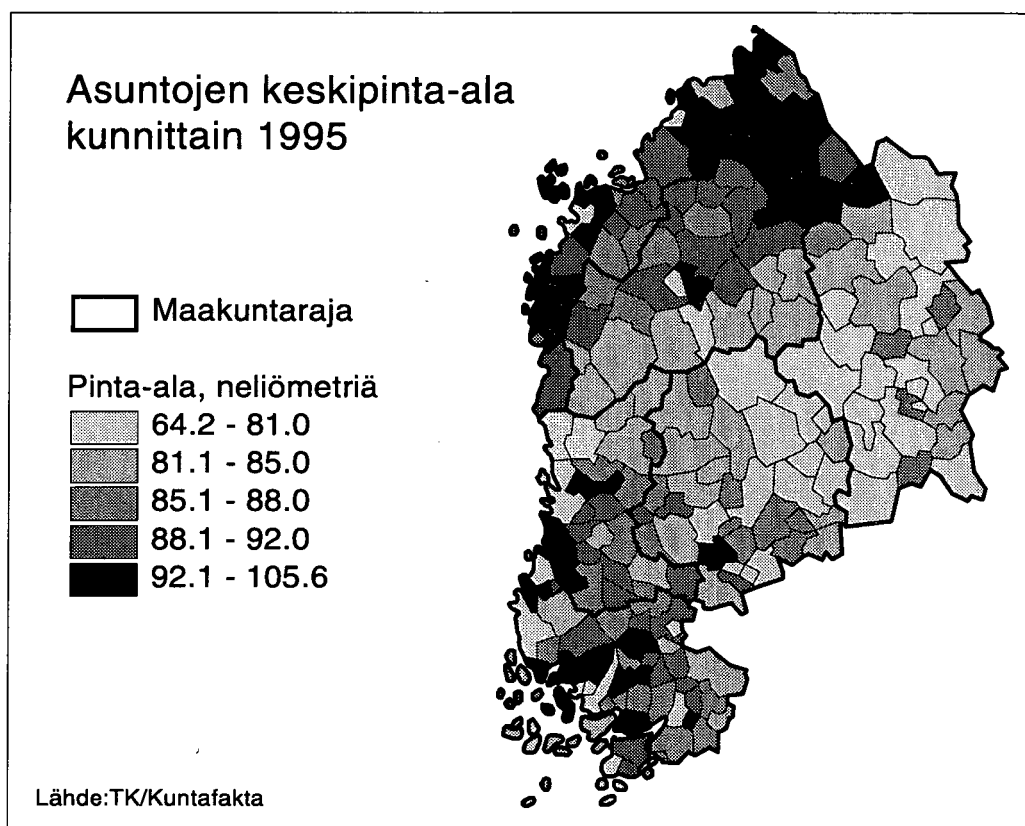
Mk/neliometri

- Alle 5 asuntokauppaa
- 2488 - 3320
- 3321 - 3650
- 3651 - 4050
- 4051 - 5125

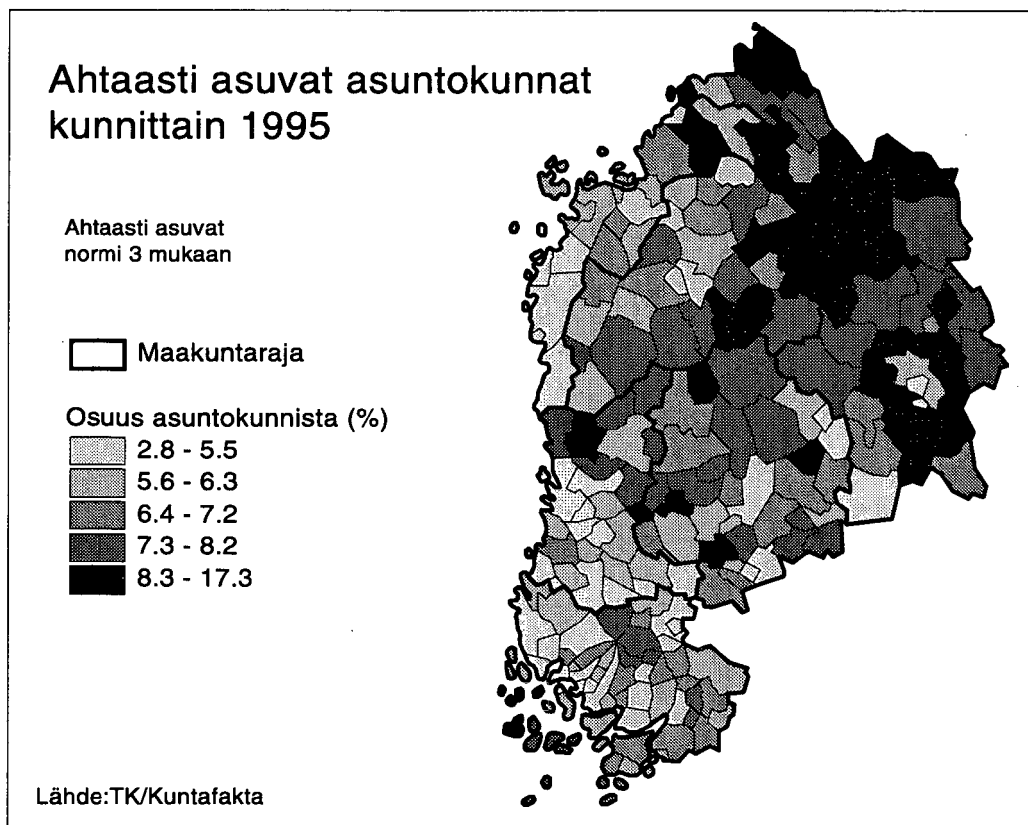

Lähde:TK/Asuminen 1997:5

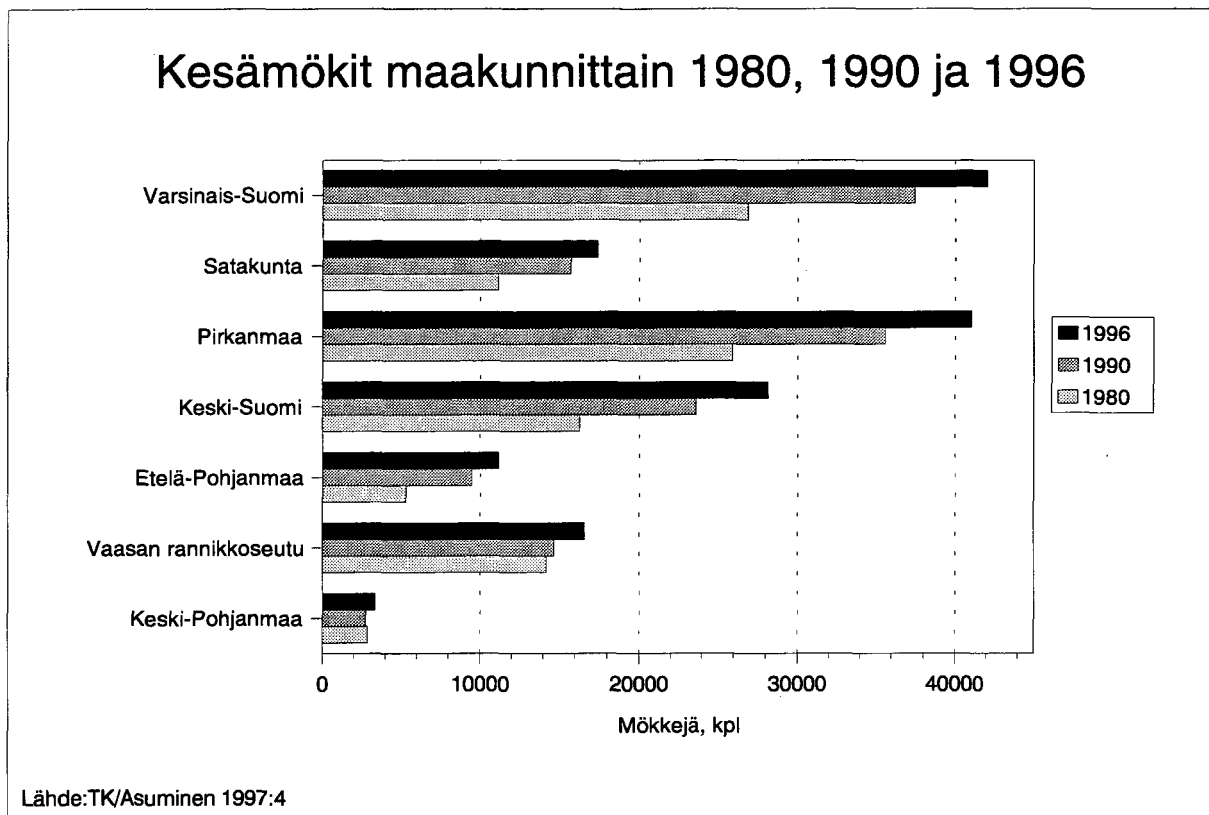
Kuva 94. Asuntojen neliöhinnat kunnittain 1996.

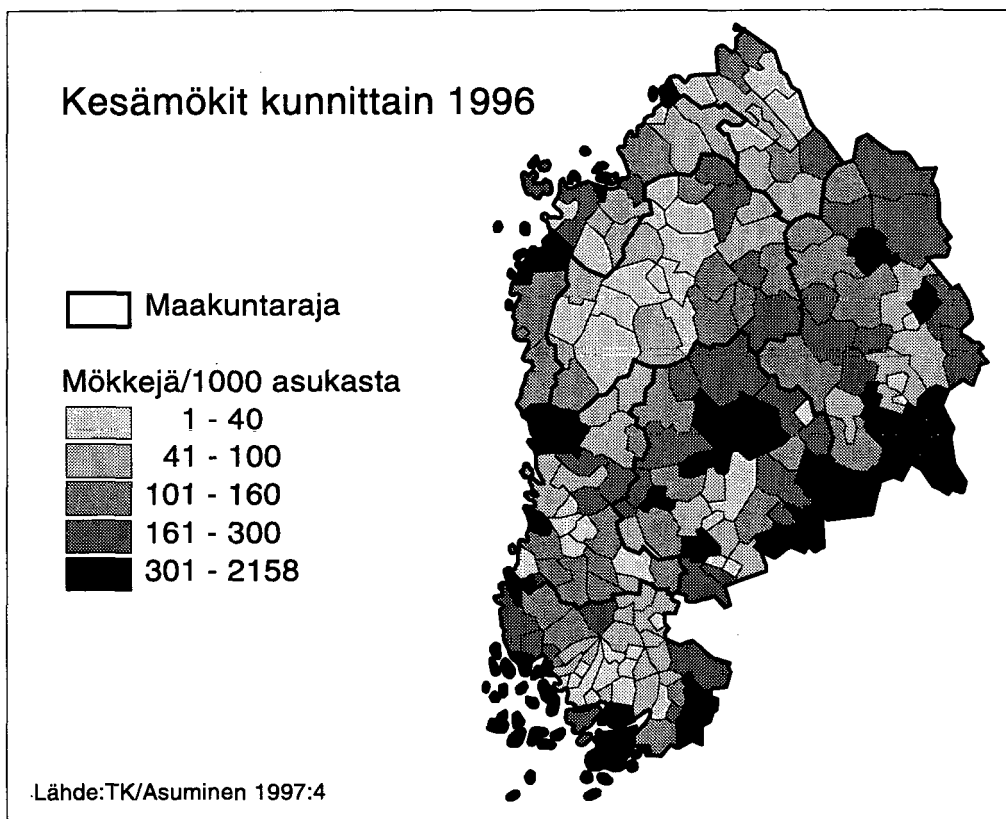
Kuva 95. Asuntojen keskipinta-ala kunnittain 1995.

Kuva 96. Ahtaasti asuvat asuntokunnat kunnittain 1995.

Kuva 97. Kesämökkit maakunnittain 1980, 1990 ja 1996.

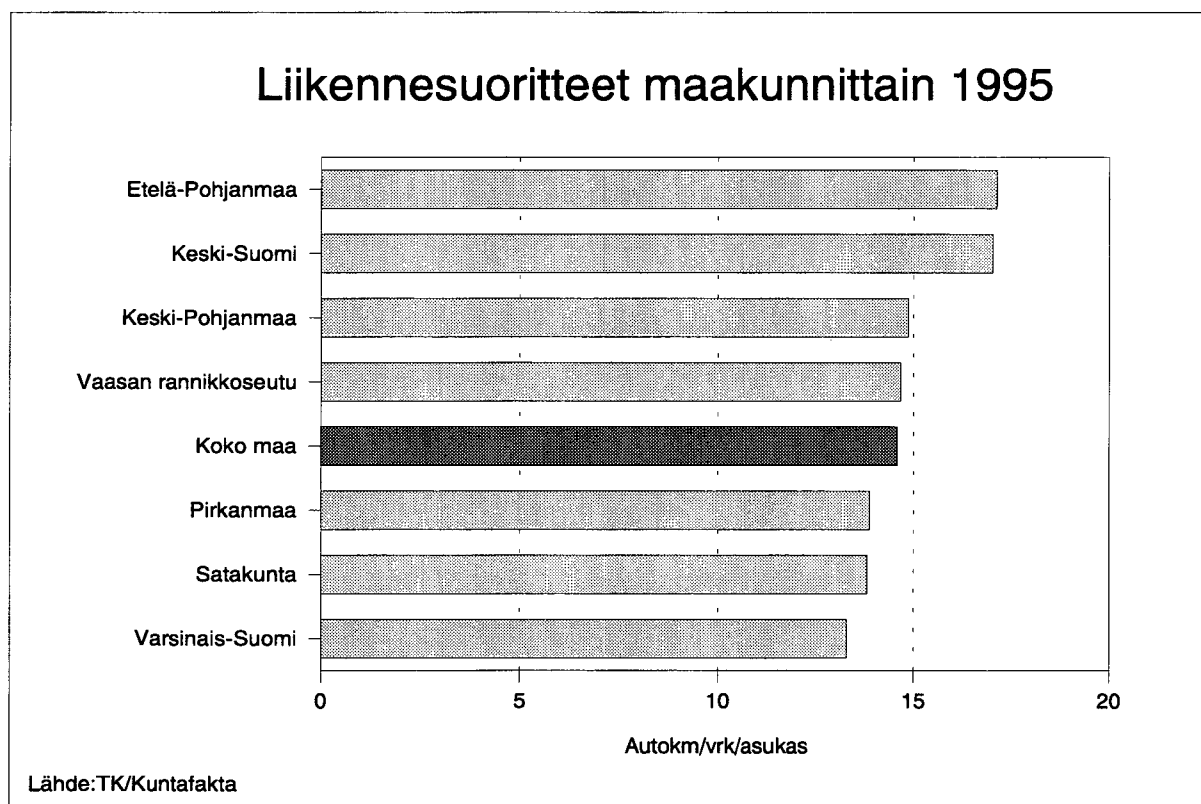
Kuva 98. Kesämökkit kunnittain 1996.

LIIKENNE

Länsi-Suomen neljässä maakunnassa liikennesuoritteet (autokm/vrk/asukas) olivat vuonna 1995 suuremmat kuin koko maassa keskimäärin. Etelä-Pohjanmaalla ja Keski-Suomessa liikennesuoritteita asukasta kohti kertyi yli 17 kilometriä vuorokaudessa. Vuonna 1996 tieliikennekuolemat vähenivät kaikissa Länsi-Suomen maakunnissa. Suhteellisesti eniten liikennekuolemia oli Etelä-Pohjanmaalla, samoin kuin edellisvuonna. Vuonna 1996 Isokyrön kunnassa oli henkilöautoja asukaslukuun suhteutettuna eniten. Vastaavasti vähiten niitä oli Iniössä.

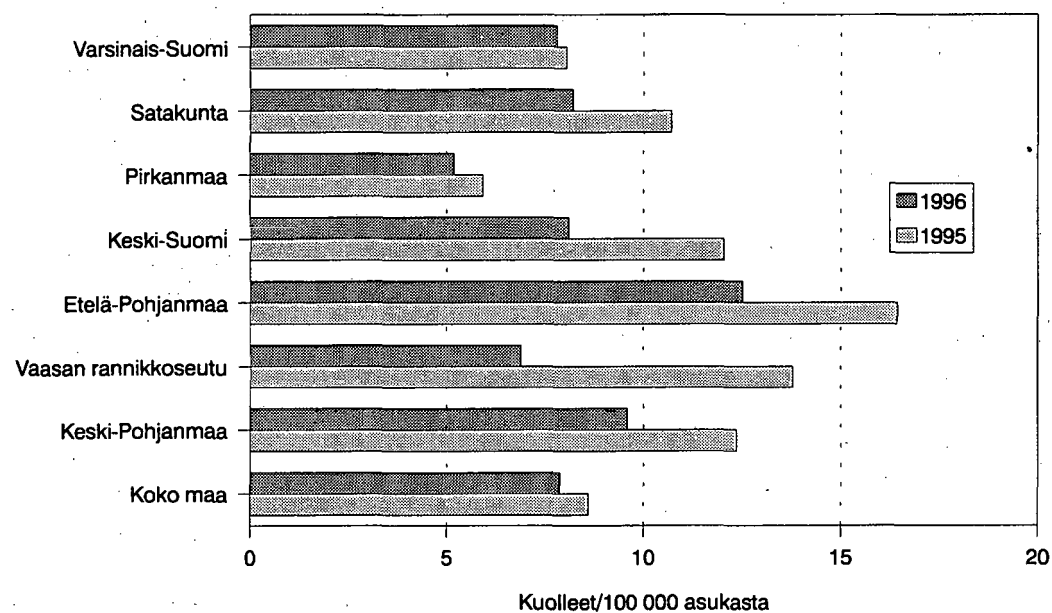
Kotimaan lentoliikenteen matkustajamäärät laskivat 1990 -luvun alussa Länsi-Suomen suurimilla kentillä. Vuonna 1994 matkustajaluvut kääntyivät jälleen nousuun. Länsi-Suomen kolme suurinta kenttää kotimaan liikenteen matkustamäärällä mitattuna ovat Jyväskylän, Vaasan ja Turun lentoasemat. Vuonna 1996 Jyväskylän lentoasemalla saapuneita ja lähteneitä matkustajia oli eniten, lähes 170 000.

Ulkomaan matkustajaliikenne meriteitse oli selvästi vilkkainta Turussa vuonna 1996, lähes 3.5 miljoonaa matkustajaa. Edellisvuoteen verrattuna matkustajamäärä väheni 80 000. Muissa Länsi-Suomen satamissa matkustajaliikenne on vähäisempää. Vaasassa saapuneita ja lähteneitä matkustajia oli yhteensä lähes 700 000. Myös siellä matkustajamäärät ovat vähentyneet. Pietarsaarella ja Uudessakaupungissa matkustajamäärät ovat nousussa.

Kuva 99. Liikennesuoritteet maakunnittain 1995.

Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 - 1996

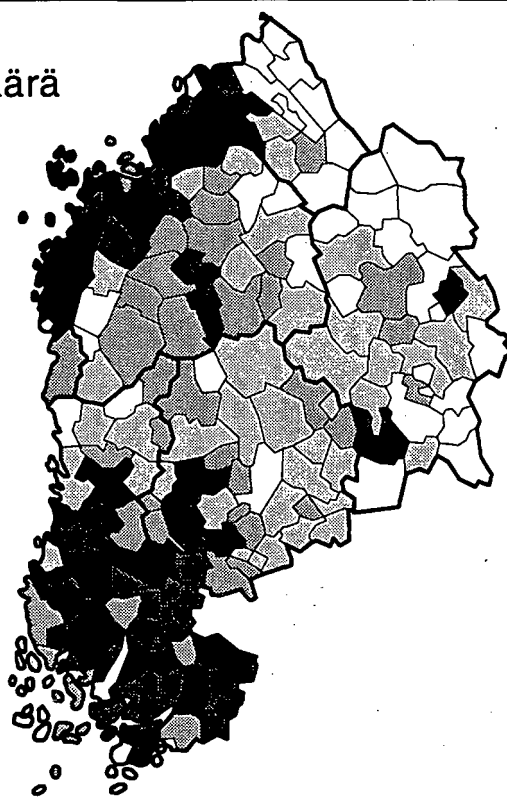
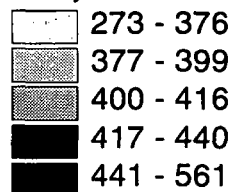
Lähde:TK/Tieliikenneonnettomuudet

Kuva 100. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 - 1996.

Henkilöautojen lukumäärä kunnittain 1996

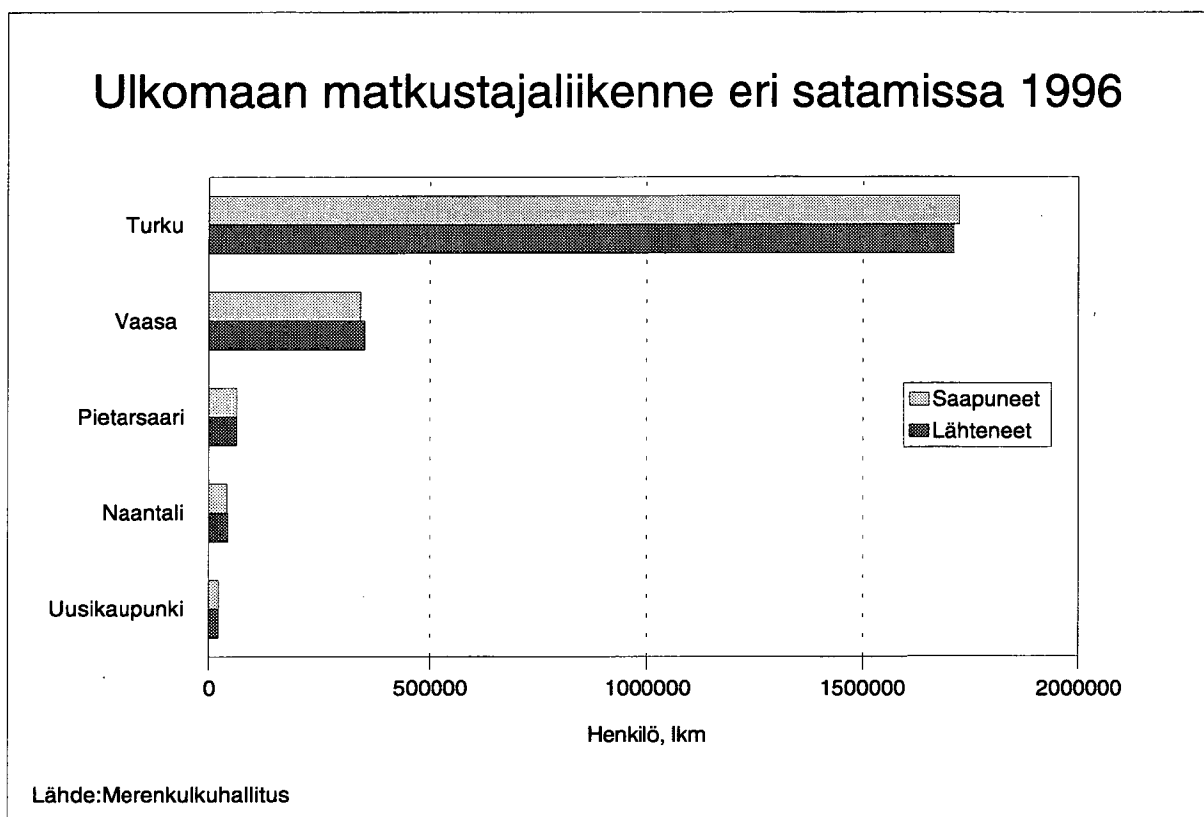
Maakuntaraja

Autoja/1000 as.

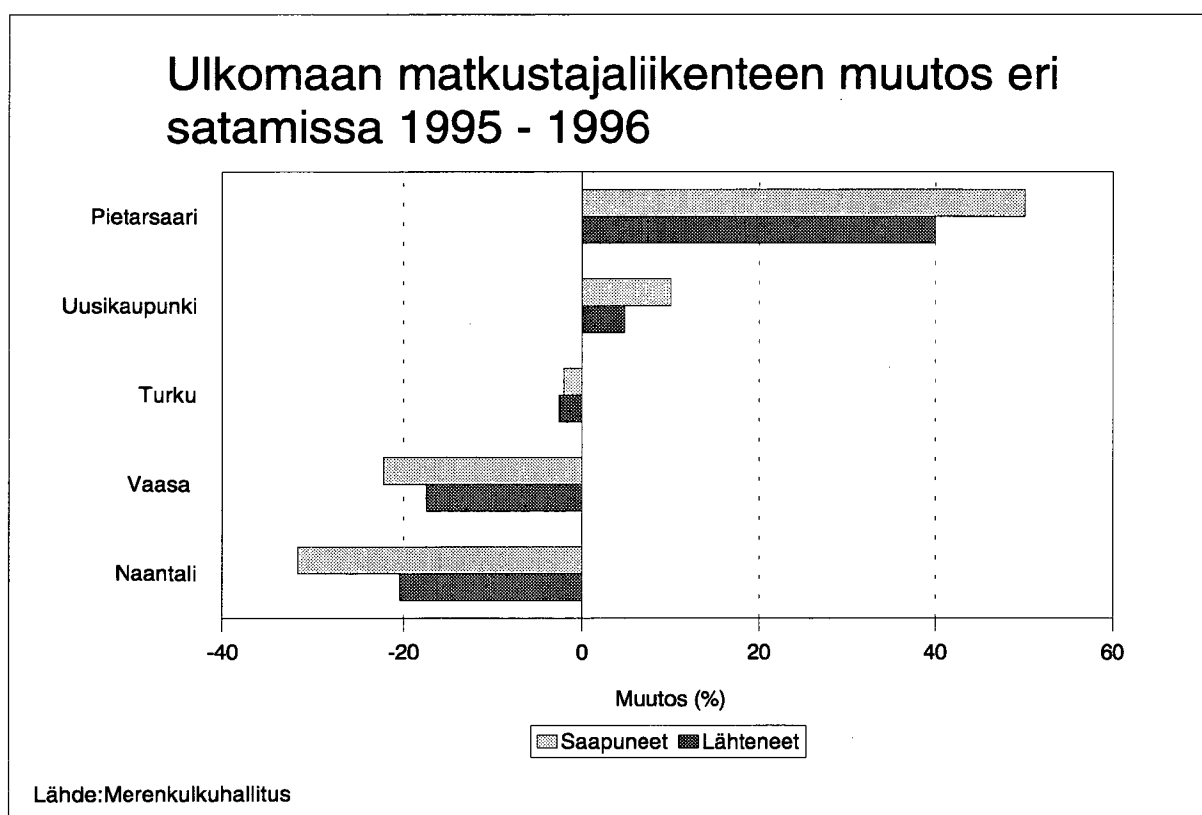

Lähde:TK/Liikennetilastot

Kuva 101. Henkilöautojen lukumäärä kunnittain 1996.

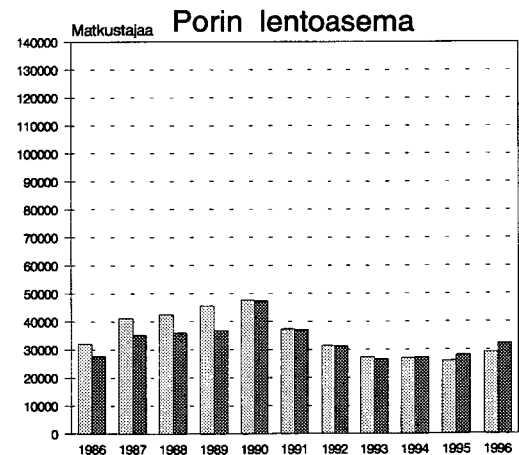
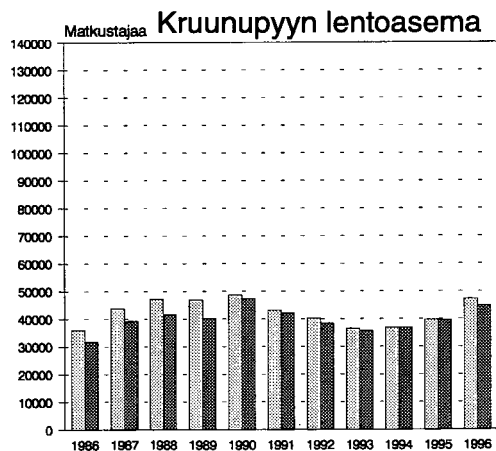
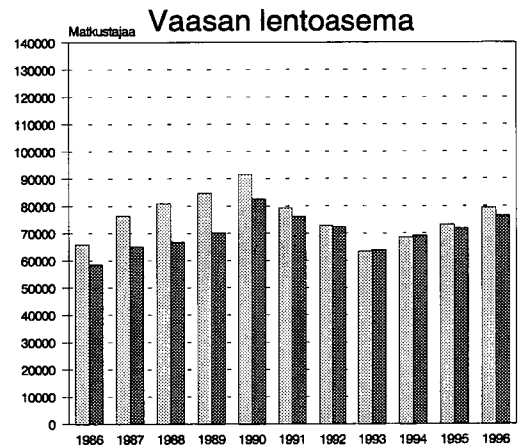
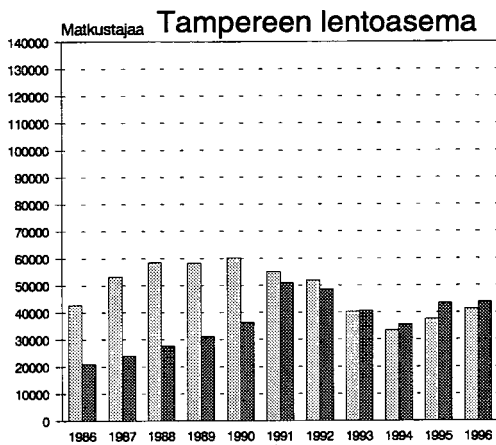
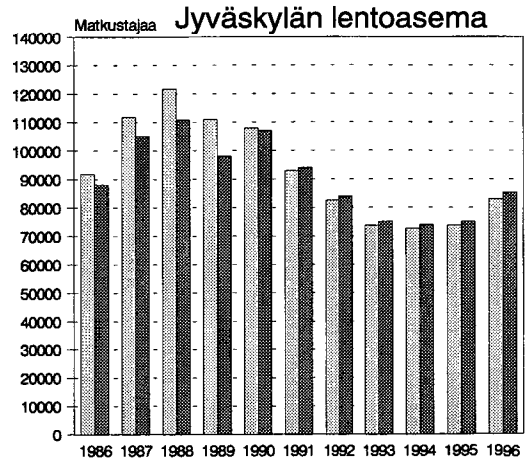
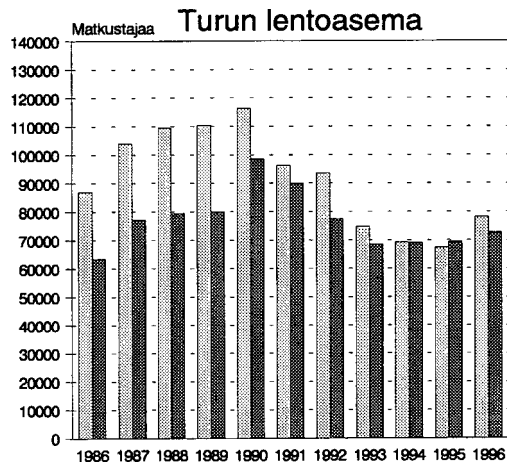

Kuva 102. Ulkomaan matkustajaliikenne eri satamissa 1996.

Kuva 103. Ulkomaan matkustajaliikenteen muutos eri satamissa 1995 - 1996.

Kotimaan lentoliikenne Länsi-Suomen suurimmilla asemilla 1986 - 1996

Saapuneet
 Lähteneet

Lähde:TK/Liikennetilastollinen vuosikirja

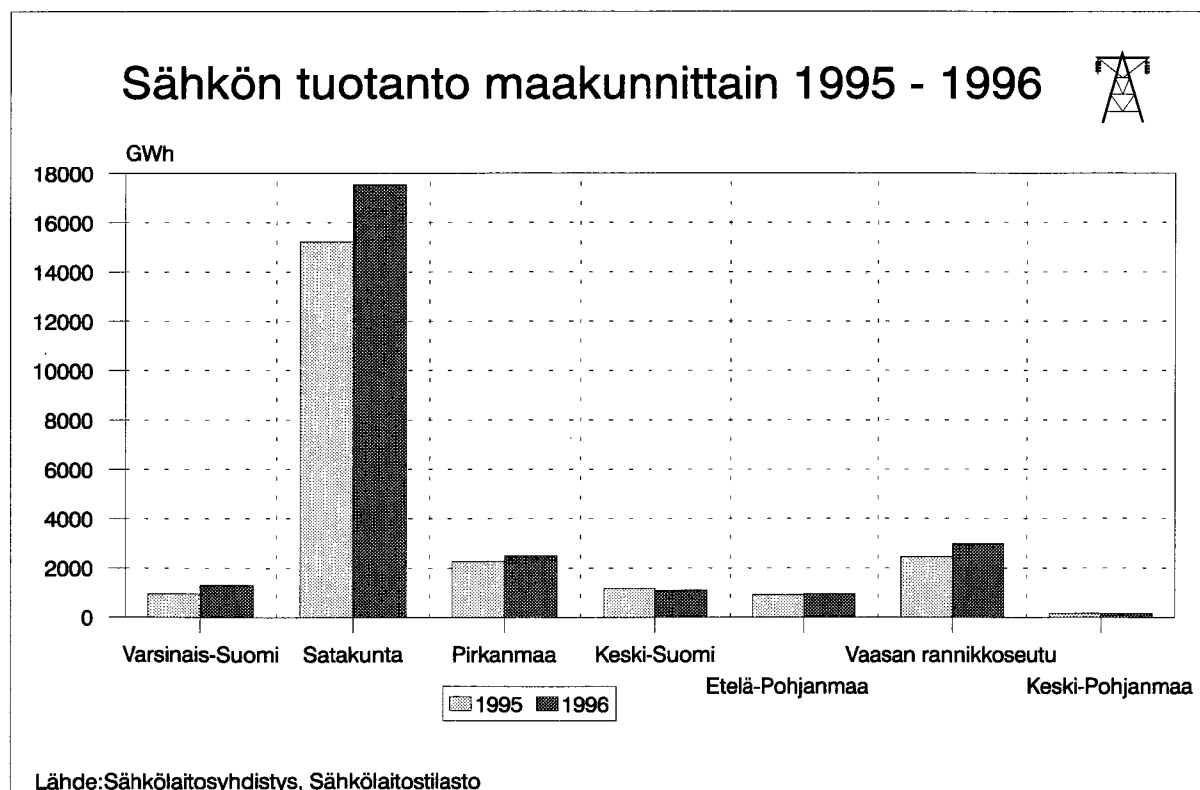
Kuva 104. Kotimaan lentoliikenne Länsi-Suomen suurimmilla lentoasemilla 1986 - 1996.

ENERGIAHUOLTO

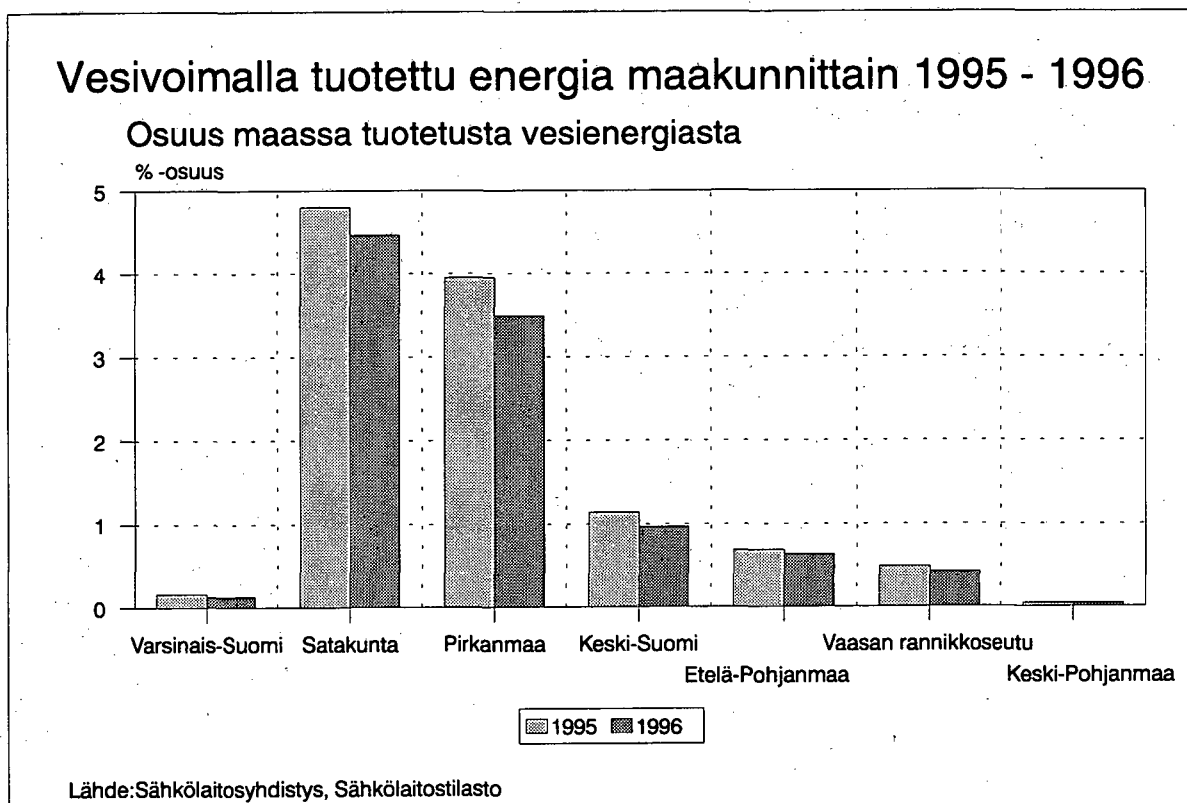
Satakunnassa tuotettiin sähköä lähes 18 000 GWh vuonna 1996. Sähkön tuotanto oli kasvanut edelliseen vuoteen nähden yli 2 000 GWh. Muissa Länsi-Suomen maakunnissa koko tuotanto jää alle 3 000 GWh. Satakunnassa tuotetaan neljännes koko maassa tuotetusta sähköstä. Vastavasti muiden maakuntien osuudet jäävät alle 5 %.

Sähkön kulutus on kasvanut Länsi-Suomen läänin maakunnissa lukuunottamatta Keski-Suomen maakuntaa, jossa se väheni edelliseen vuoteen verrattuna. Sähkön kulutus vuonna 1996 oli Keski-Suomessa 5 398 GWh. Siitä jalostuksen osuus oli 73 %. Myös Satakunnassa, Pirkanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla ja Keski-Pohjanmaalla jalostuksen osuus koko kulutuksesta oli suurin. Sen sijaan Varsinais-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla yksityisen kulutuksen osuus oli suurin. Kunnittaisessa tarkastelussa yksityinen sähkönkulutus oli suurin Särkisalossa ja pienin Jalasjärvellä.

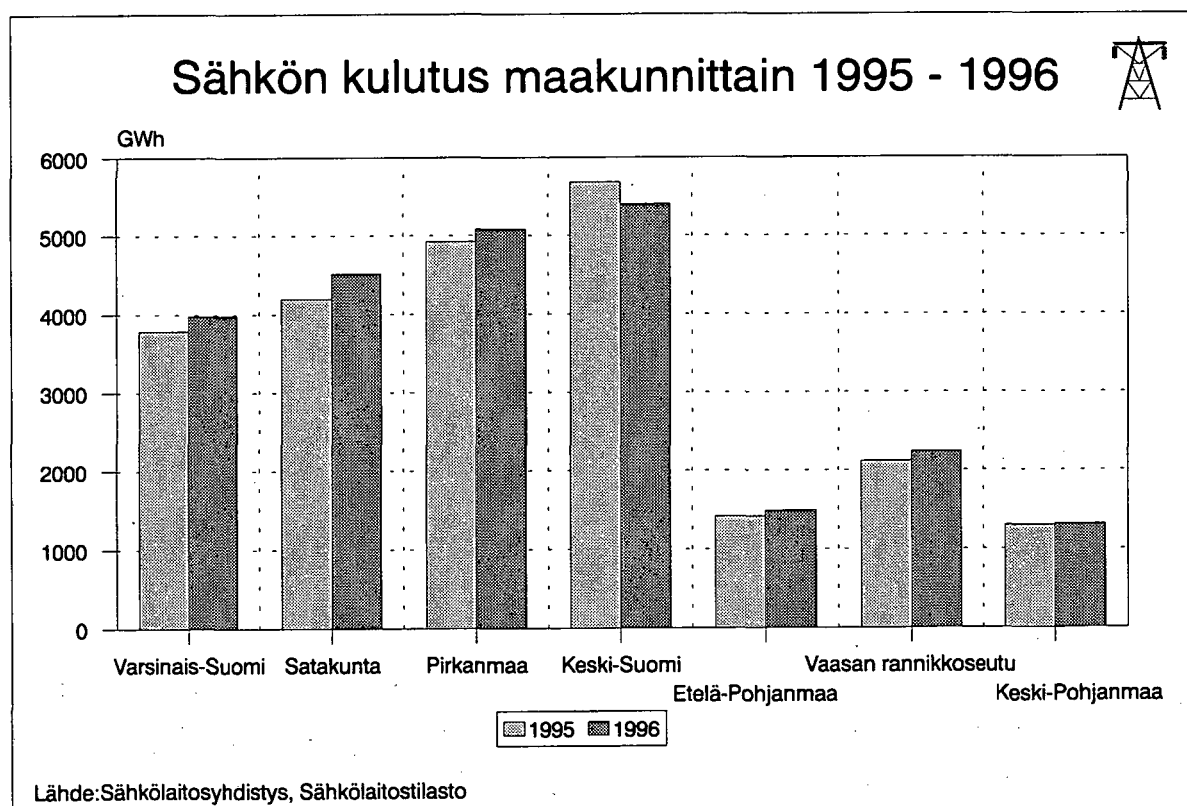
Sähkөөmavaraisuus on paras Satakunnassa, jossa se oli vuonna 1996 lähes 400 %. Myös Vaasan rannikkoseutu on sähkөөmavarainen. Muissa Länsi-Suomen maakunnissa sähkön kulutus on reilusti suurempaa kuin tuotanto.

Kuva 105. Sähkön tuotanto maakunnittain 1995 - 1996.

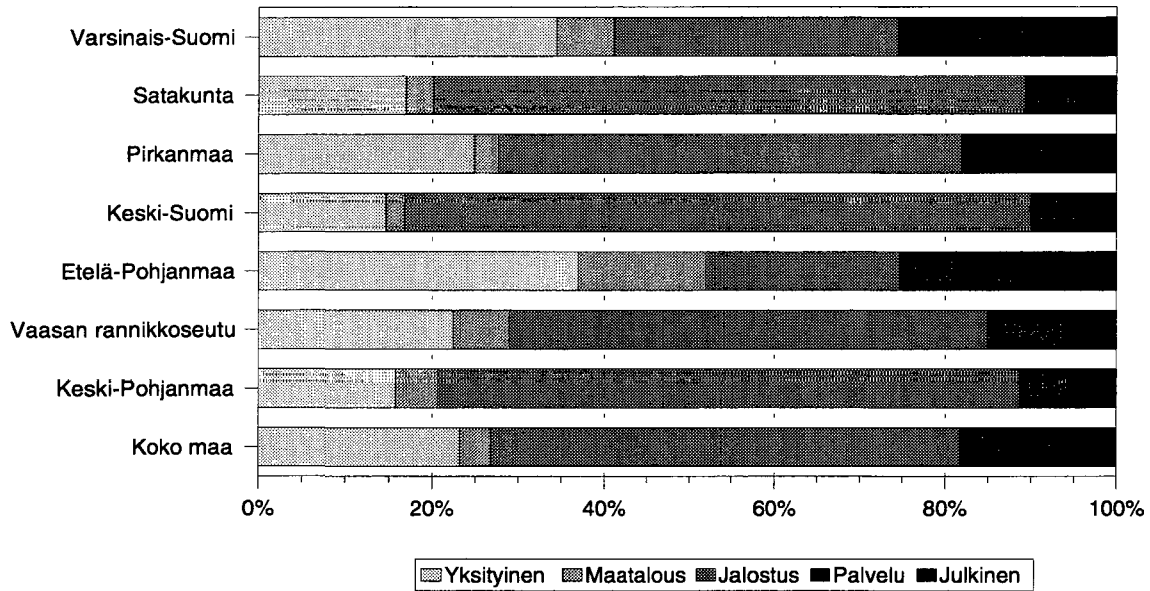

Kuva 106. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1995 - 1996.

Kuva 107. Sähkön kulutus maakunnittain 1995 - 1996.

Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 1996

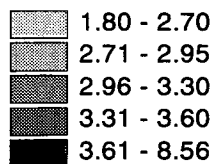
Lähde: Sähkölaitosyhdistys, Sähkölaitostilasto

Kuva 108. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 1996.

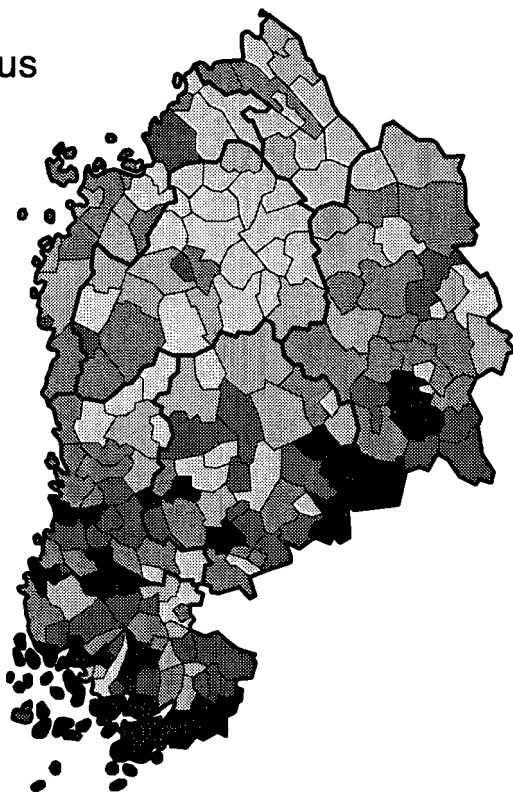
Yksityinen sähkönkulutus kunnittain 1996

Maakuntaraja

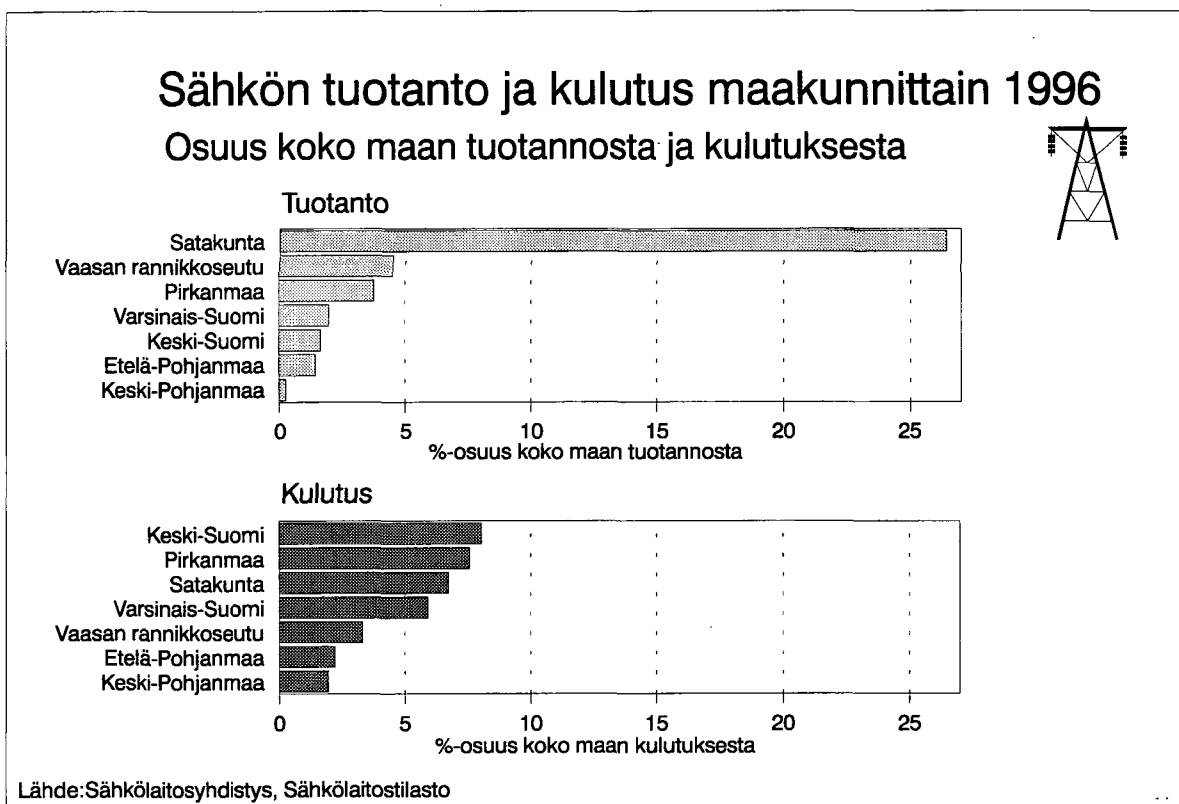
MWh/asukas

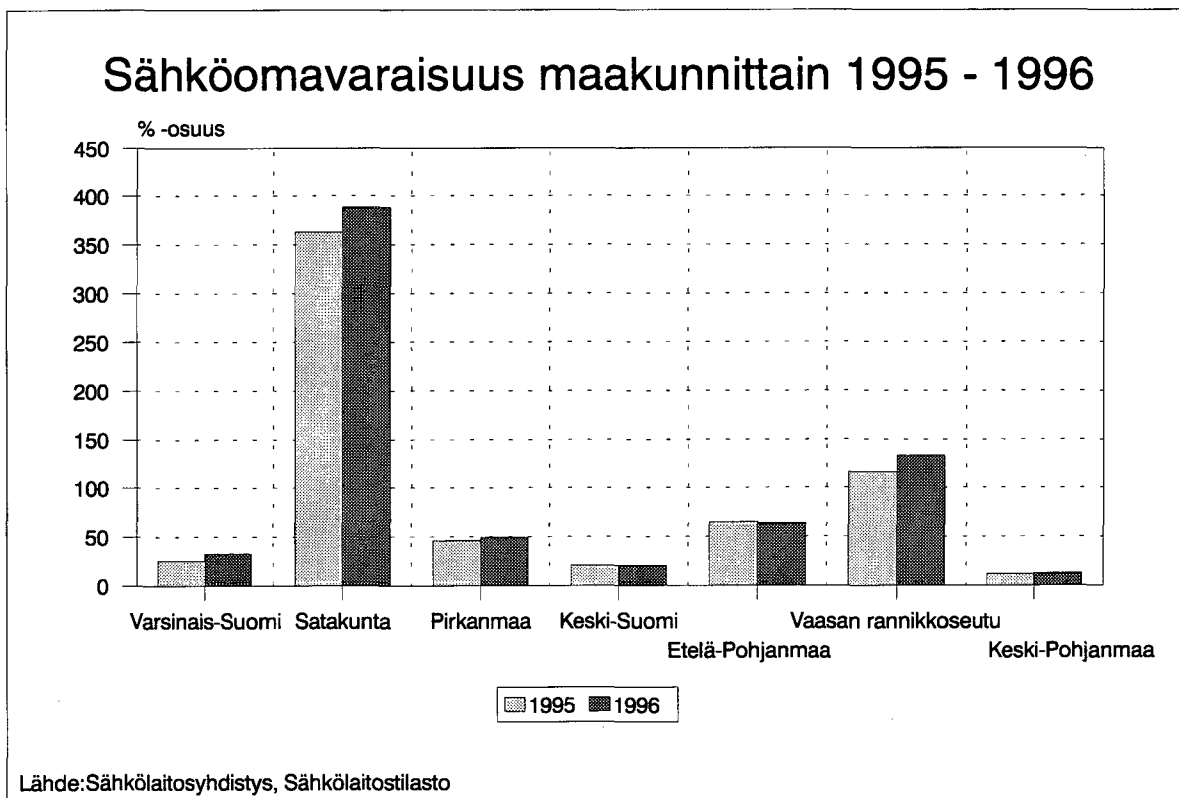
Lähde: Sähkölaitosyhdistys,
Sähkölaitostilasto

Kuva 109. Yksityinen sähkönkulutus kunnittain 1996.

Kuva 110. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1996.

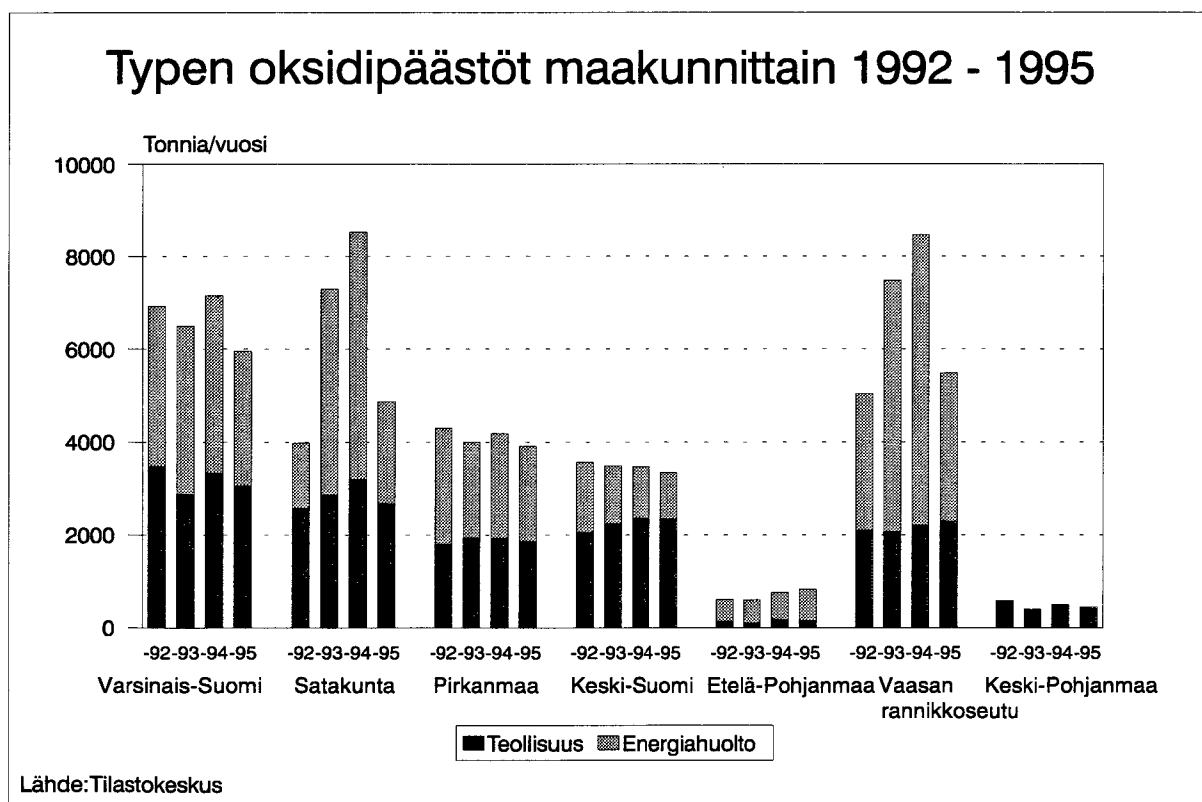
Kuva 111. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1995 - 1996.

YMPÄRISTÖN TILA

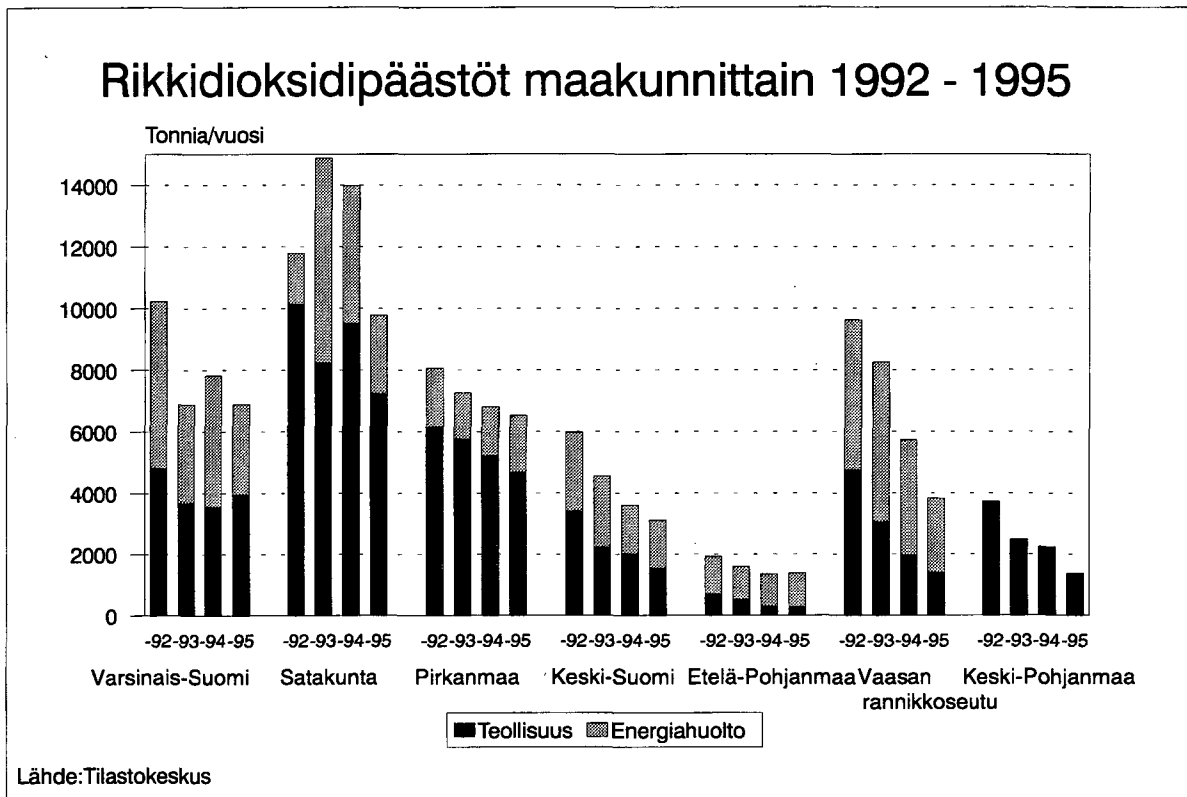
Typen oksidien päästöt kasvoivat huomattavasti Satakunnassa ja Vaasan rannikkoseudulla vuodesta 1992 vuoteen 1994. Vuonna 1995 typen oksidien päästöt kuitenkin vähenivät näillä alueilla. Tämä lasku aiheutui energihuollon päästöjen vähenemisestä. Muissa maakunnissa typen oksidien päästöissä on ollut vain vähäisiä muutoksia. Rikkidioksidipäästöt olivat vuonna 1995 kaikissa maakunnissa alhaisemmalla tasolla kuin vuonna 1992. Hiukkaspäästöt ovat rajuimmin vähentyneet neljän vuoden aikana Vaasan rannikkoseudulla.

Kunnittaisessa tarkastelussa on huomioitu vain ilmoitusvelvolliset laitokset, jos niitä on kunnassa vähintään kolme. Länsi-Suomessa vain 31 kuntaa täyttää tämän kriteerin. Vuonna 1995 rikkidioksidi- ja typen oksidipäästöt olivat suurimmat Naantalissa. Suurimmat hiukkaspäästöt olivat Äänekoskella.

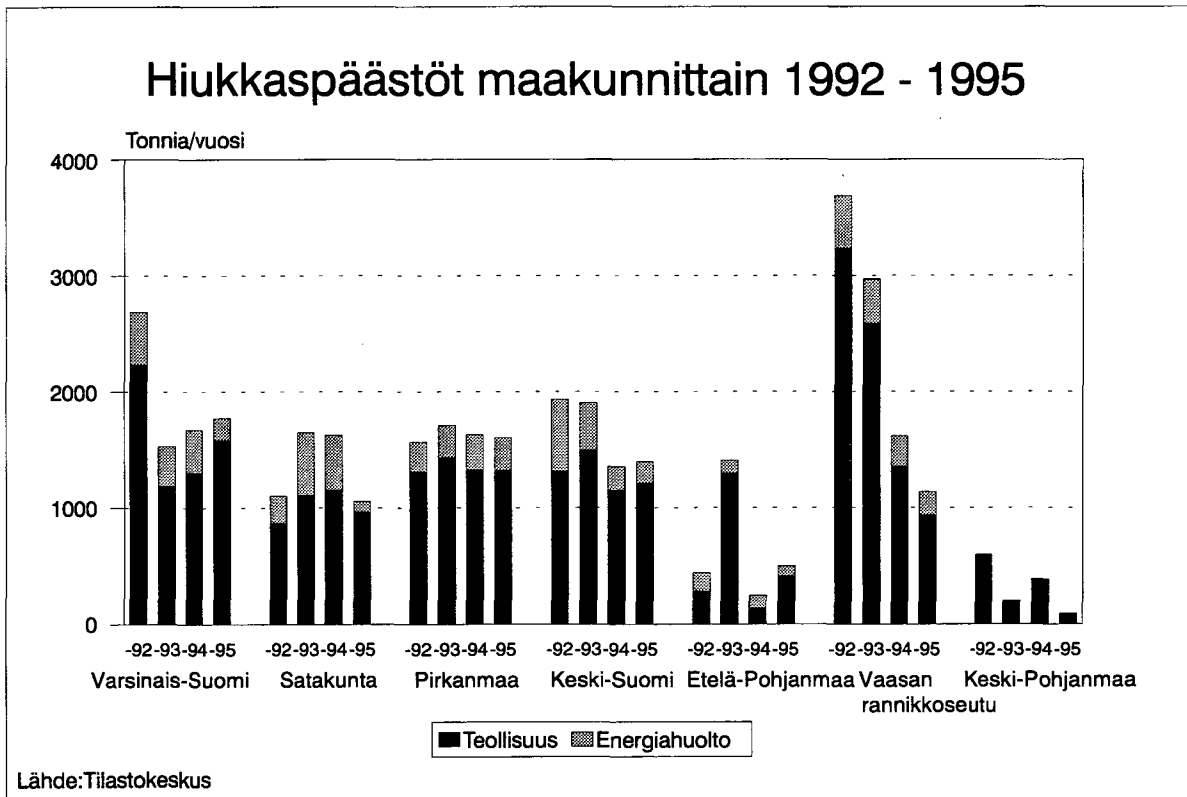
Länsi-Suomen alueella sijaitsee 9 kansallispuistoa ja 4 luonnonpuistoa. Suurin kansallispuisto, Saaristomeren puisto, sijaitsee Dragsfjärdin, Nauvon, Korppoon ja Houtskarinkuntien alueella.

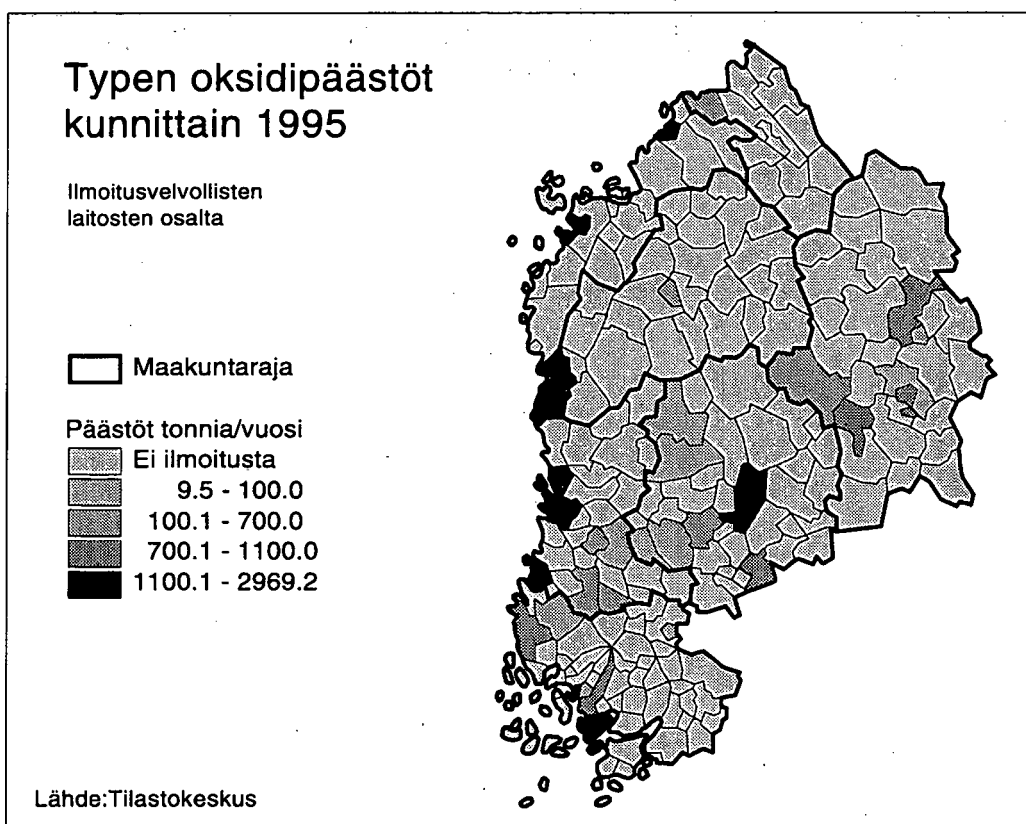
Kuva 112. Typen oksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1995.

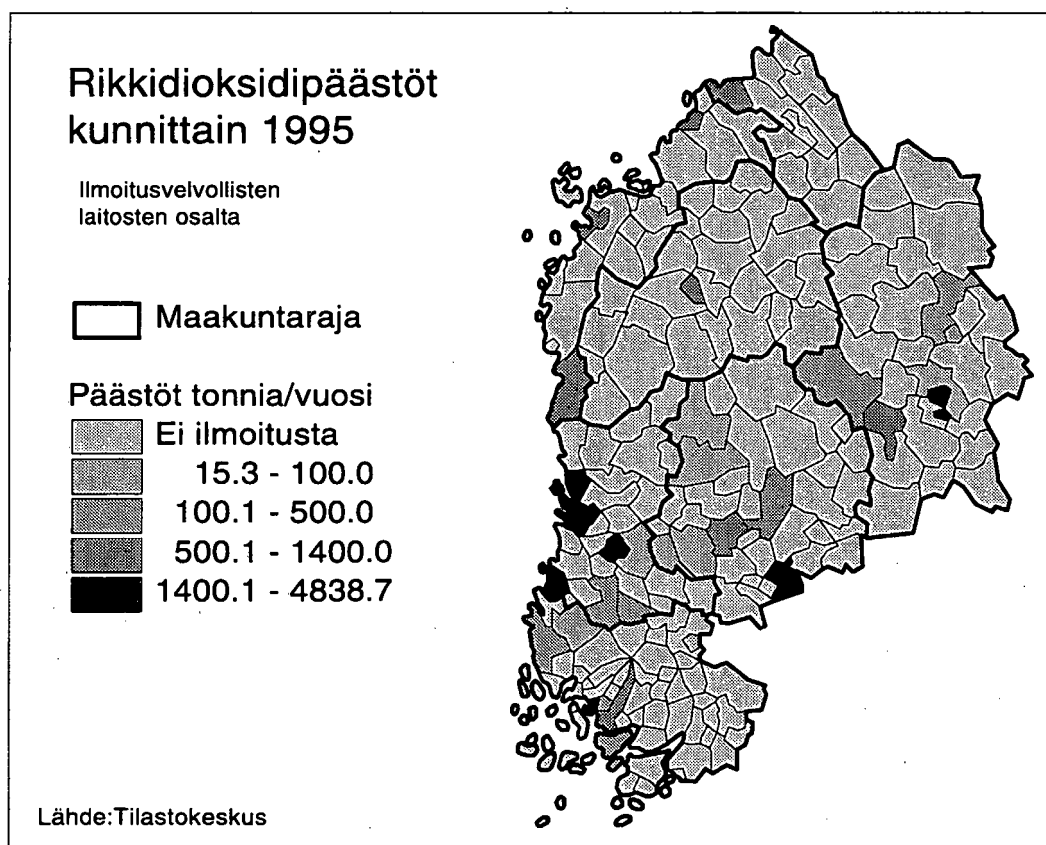
Kuva 113. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1995.

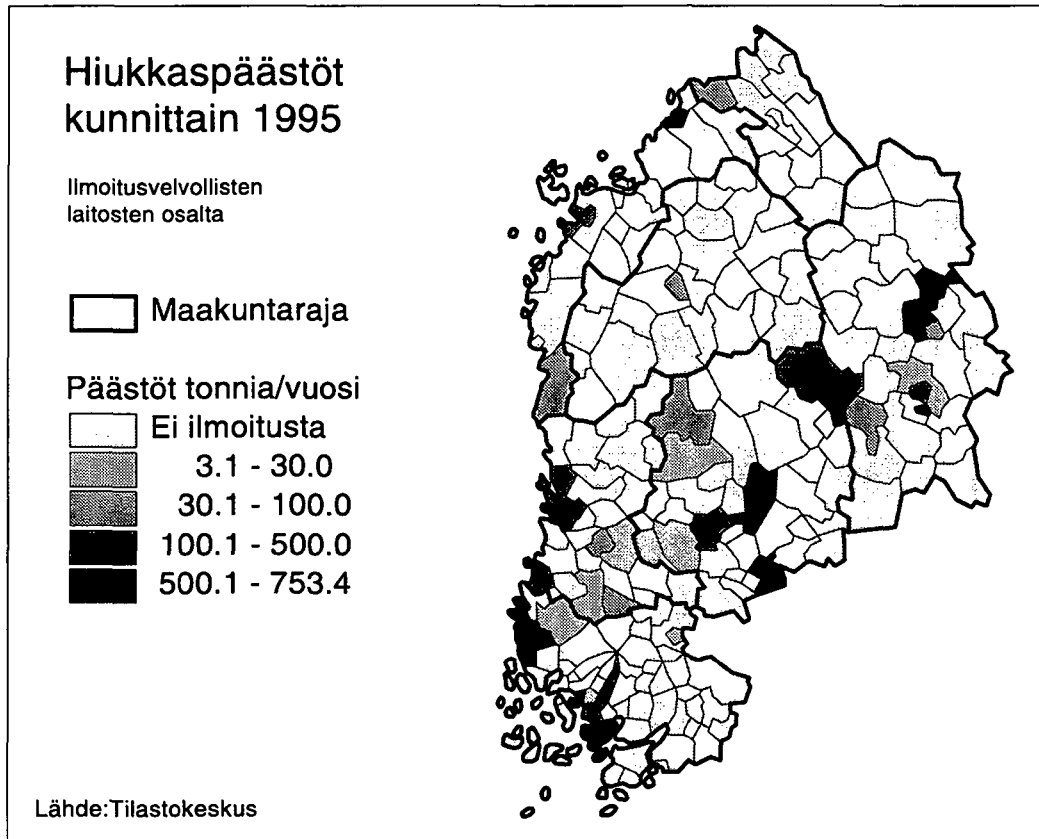
Kuva 114. Hiukkaspäästöt maakunnittain 1992 - 1995.

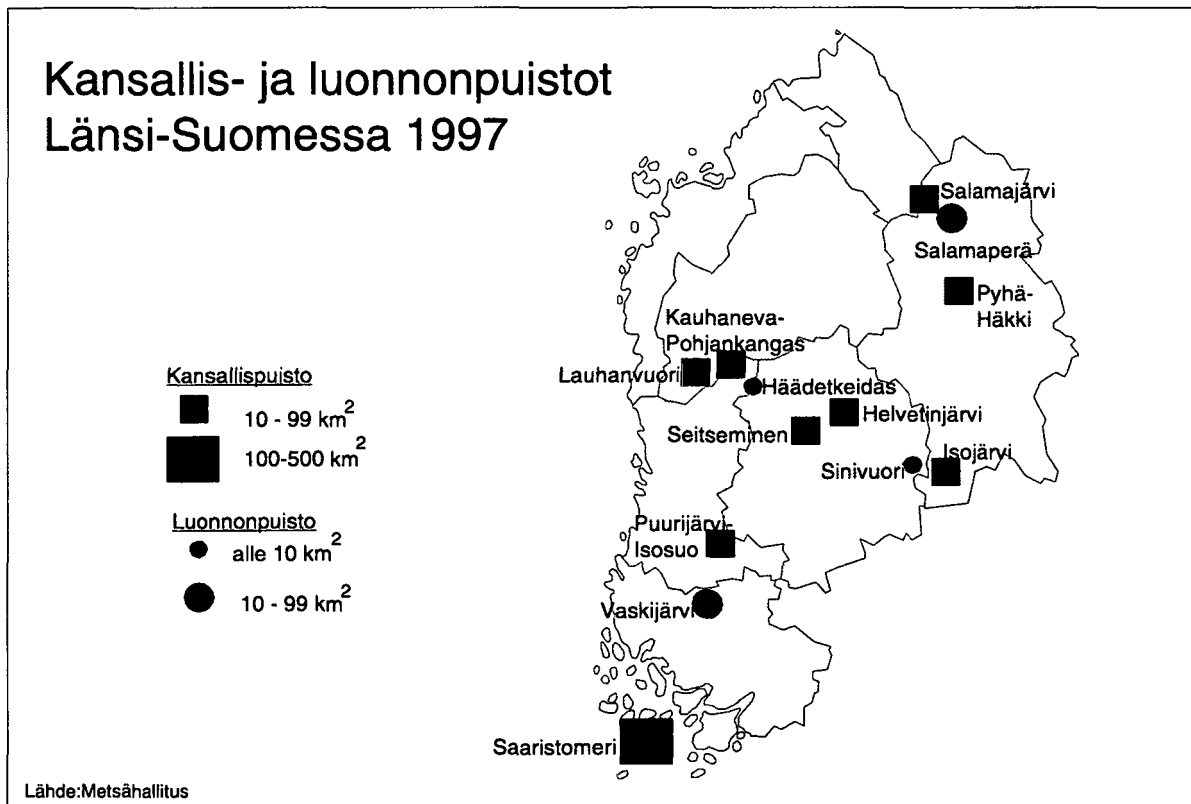
Kuva 115. Typen oksidipäästöt (NO_x) kunnittain 1995.

Kuva 116. Rikkidioksidipäästöt (SO₂) kunnittain 1995.

Kuva 117. Hiukkaspäästöt kunnittain 1995.

Kuva 118. Kansallis- ja luonnonpuistot Länsi-Suomessa 1997.

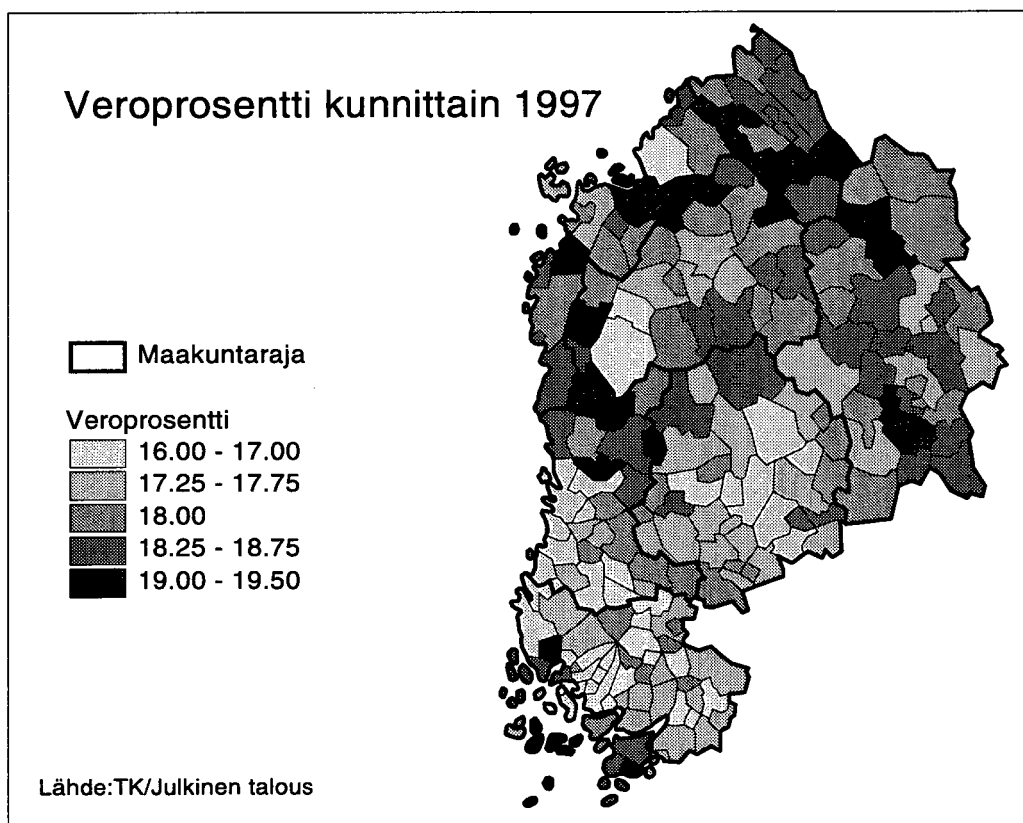
KUNNALLISTALOUS

Veroprosentti ja keskimääräiset veroäyrit

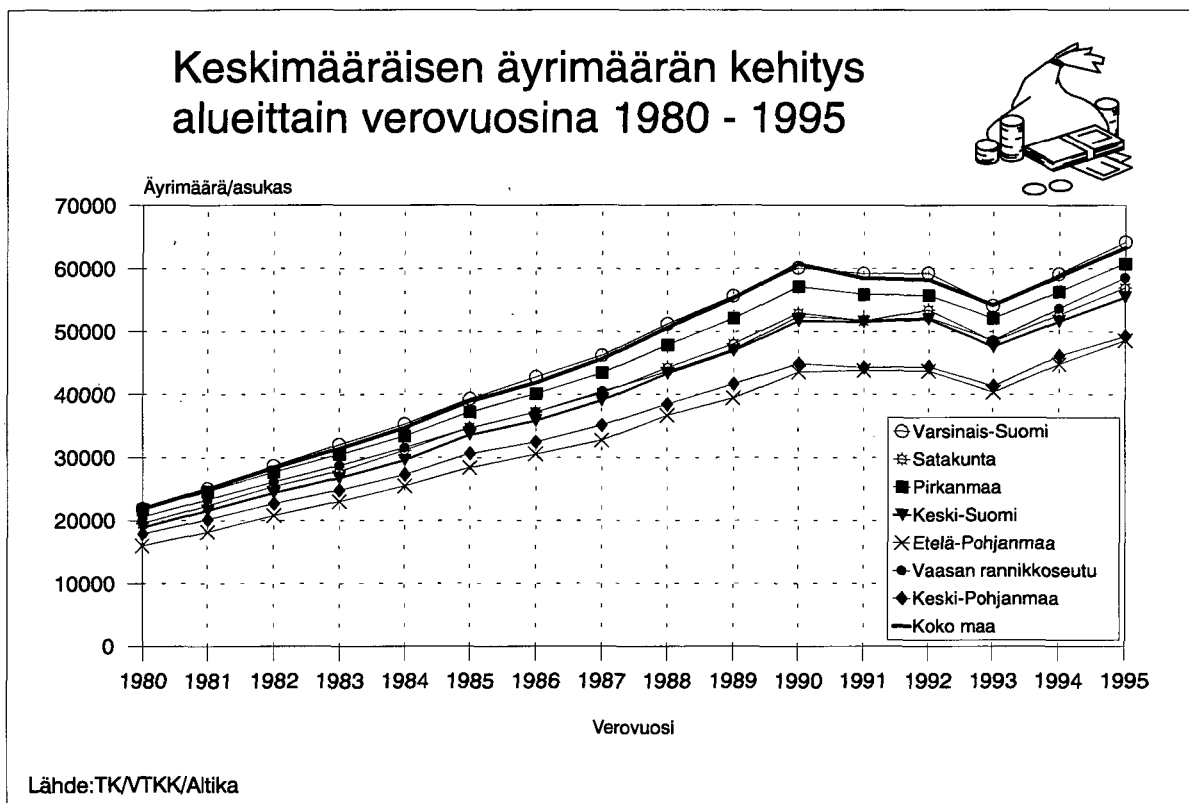
Veroprosentti vaihteli vuonna 1997 Länsi-Suomessa 16.00 ja 19.50 välillä. Alhaisin veroprosentti oli Eurajoen kunnassa, korkein Vehmaan kunnassa.

Asukasta kohti laskettu äyrimäärä on ollut Länsi-Suomen maakunnissa Varsinais-Suomea lukuunottamatta matalammalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin. Keskimääräisen äyrimäärän kehittyminen on ollut eri alueilla tasaista tarkastelukauden alusta 1990 -luvun alkuun asti. 1990 - 1993 äyrimäärät laskivat hieman, mutta ovat nousseet verovuoden 1993 jälkeen kaikissa Länsi-Suomen maakunnissa kuten myös koko maassa. Myös kaikissa alueen kunnissa äyrimäärä kasvoi verovuonna 1995. Tämä kasvu oli Uudessakaupungissa suurin, Korppoossa pienin.

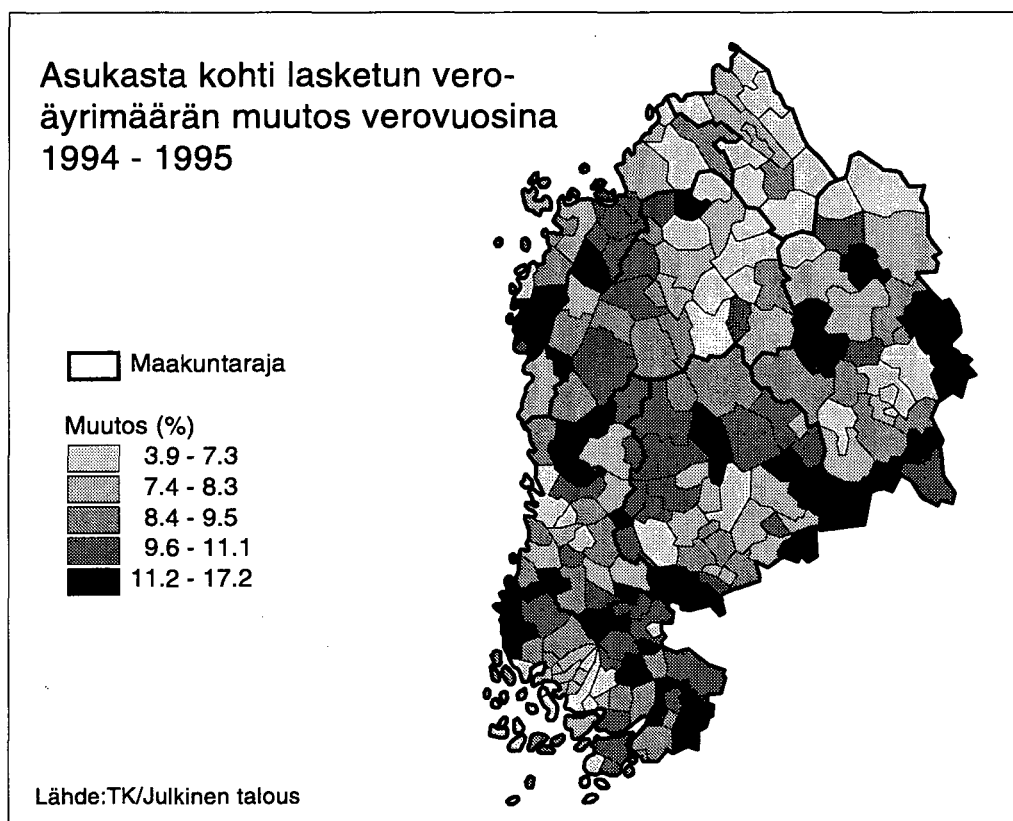
Vuonna 1995 Suomen kuntien verotulot olivat keskimäärin 63 353 äyriä asukasta kohti. Länsi-Suomen alueella 18 kunnassa äyrimäärä asukasta kohti oli tätä korkeampi. Kahdeksan näistä kunnista sijaitsee Varsinais-Suomessa, neljä Pirkanmaalla. Maakunnista ainoastaan Varsinais-Suomessa koko maan keskiarvo ylittyi. Alueen pienimmät verotulot olivat Kinnulassa (myös kuva 126).

Kuva 119. Veroprosentti kunnittain 1997.

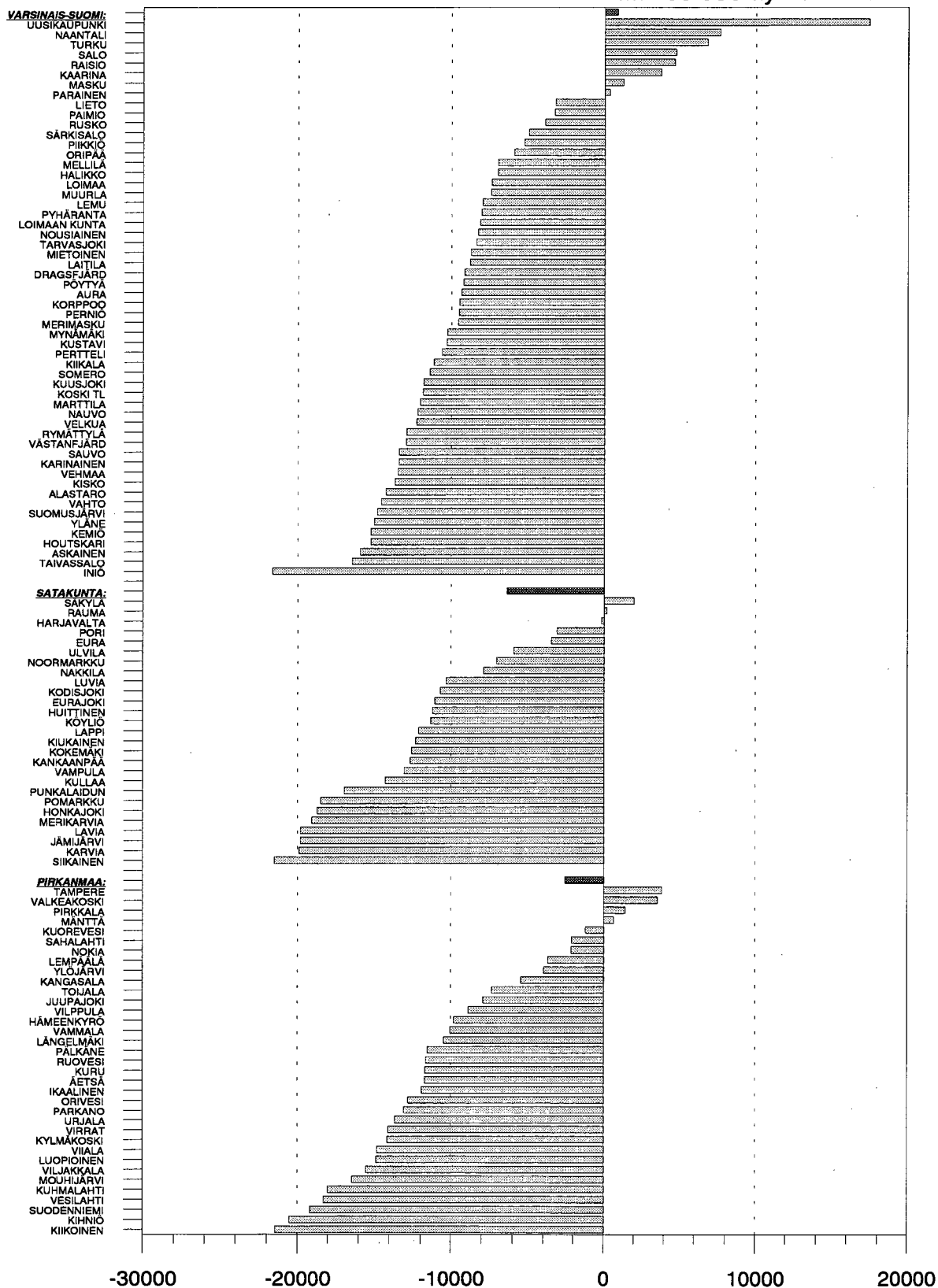
Kuva 120. Keskimääräisen äyrimäärän kehitys alueittain verovuosina 1980 - 1995.

Kuva 121. Asukasta kohti lasketun veroäyrimäärän muutos verovuosina 1994 - 1995.

Asukasta kohti lasketun äyrimäärän poikkeama maan keskiarvosta kunnittain verovuonna 1995

Koko maa= 63 353 äyriä/asukas

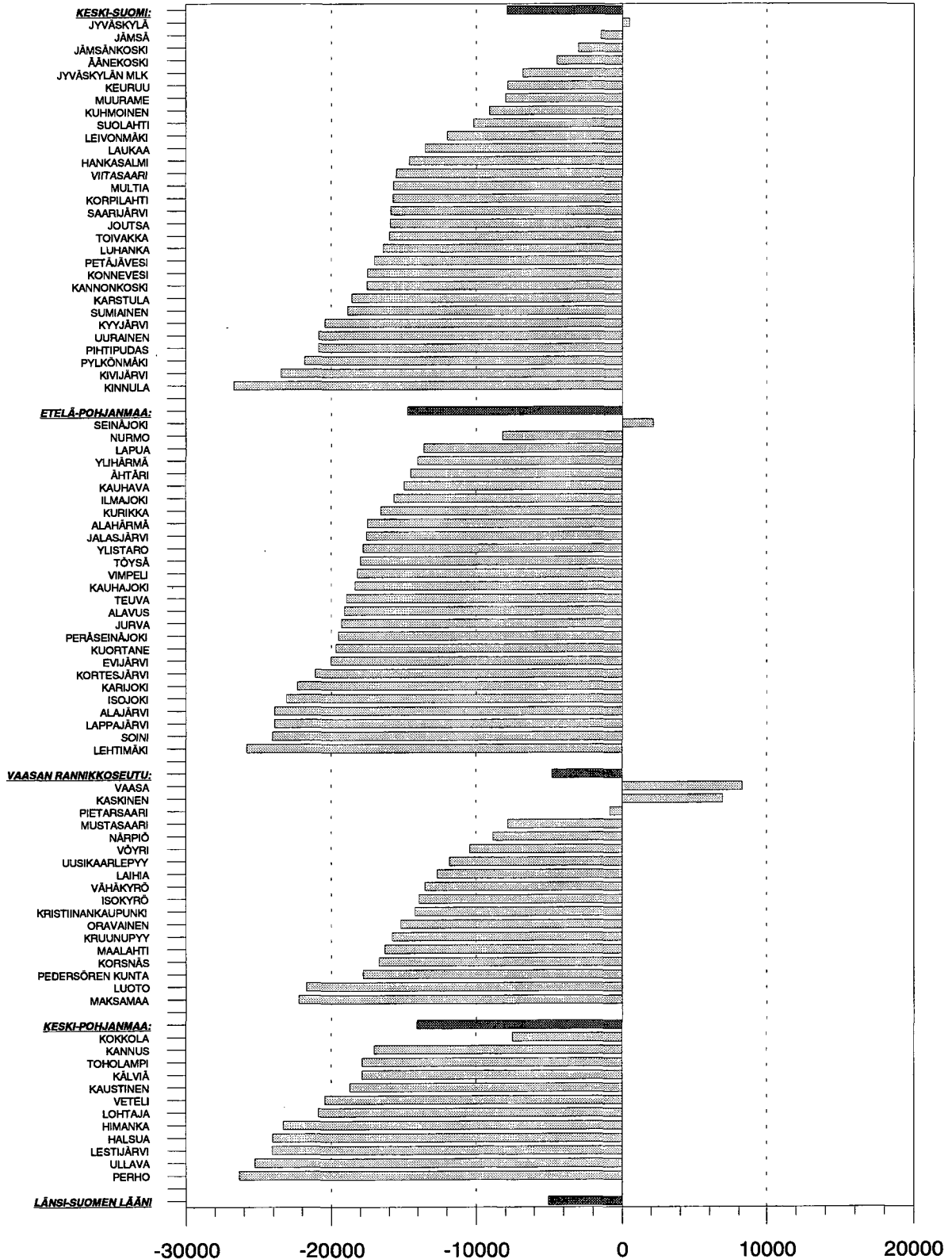

Lähde:TK/Julkinen talous

Kuva 122a. Asukasta kohti lasketun äyrimäärän poikkeama maan keskiarvosta kunnittain verovuonna 1995.

Asukasta kohti lasketun äyrimäärän poikkeama maan keskiarvosta kunnittain verovuonna 1995

Koko maa= 63 353 äyriä/asukas

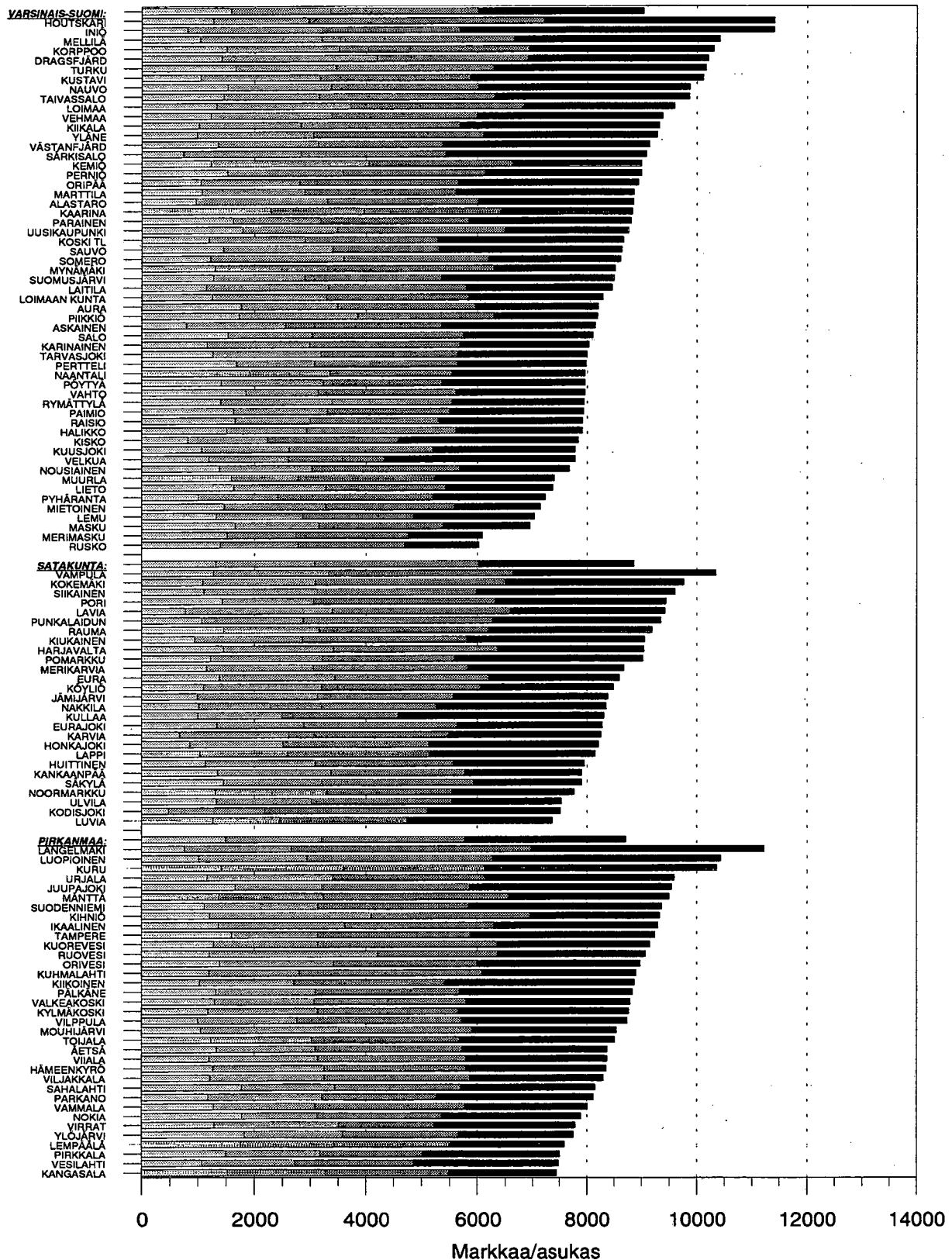

Lähde:TK/Julkinen talous

Kuva 122b. Asukasta kohti lasketun äyrimäärän poikkeama maan keskiarvosta kunnittain verovuonna 1995.

Kuntien nettomenot

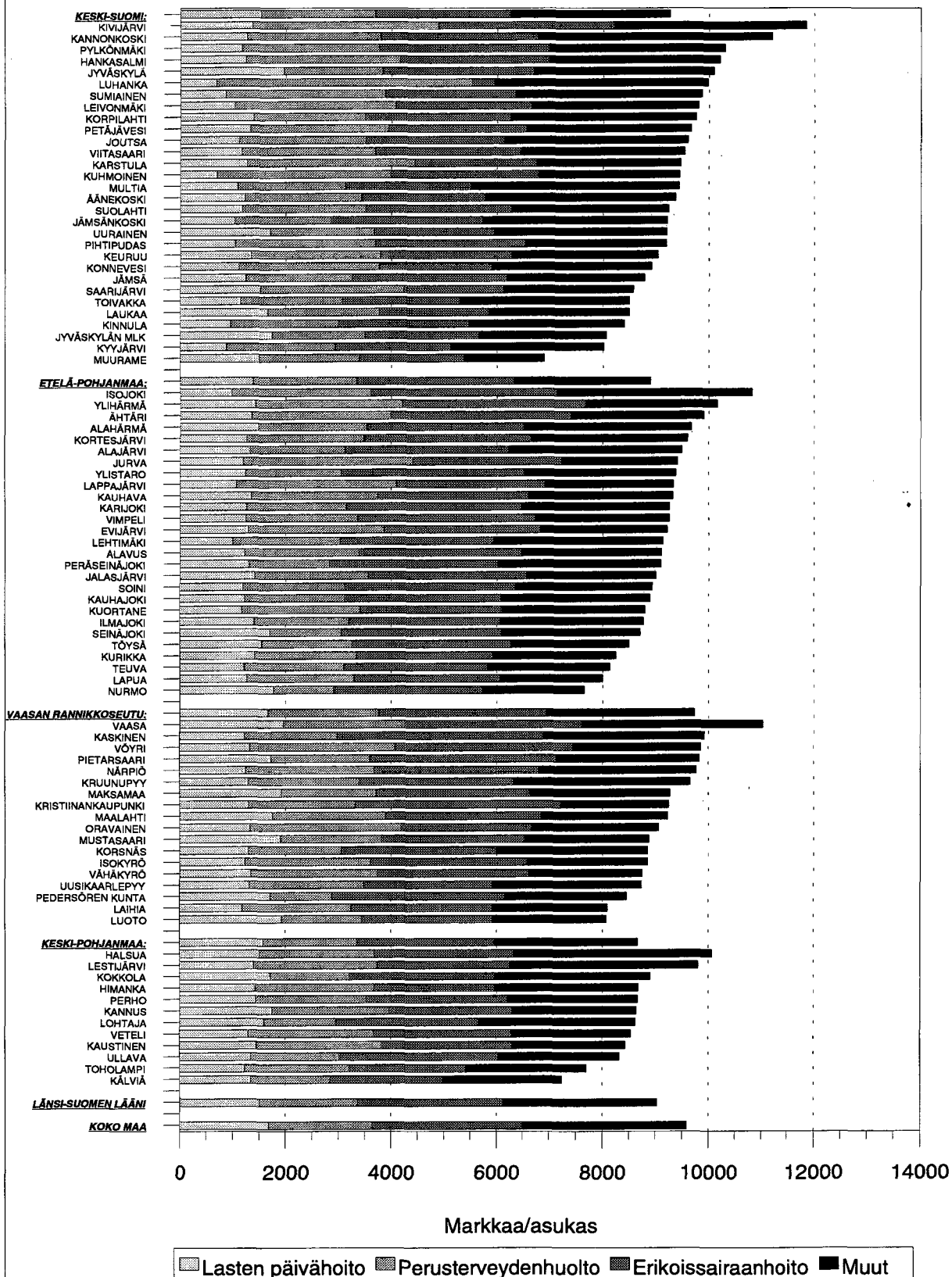
Sosiaali- ja terveystoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 123a. Sosiaali- ja terveystoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

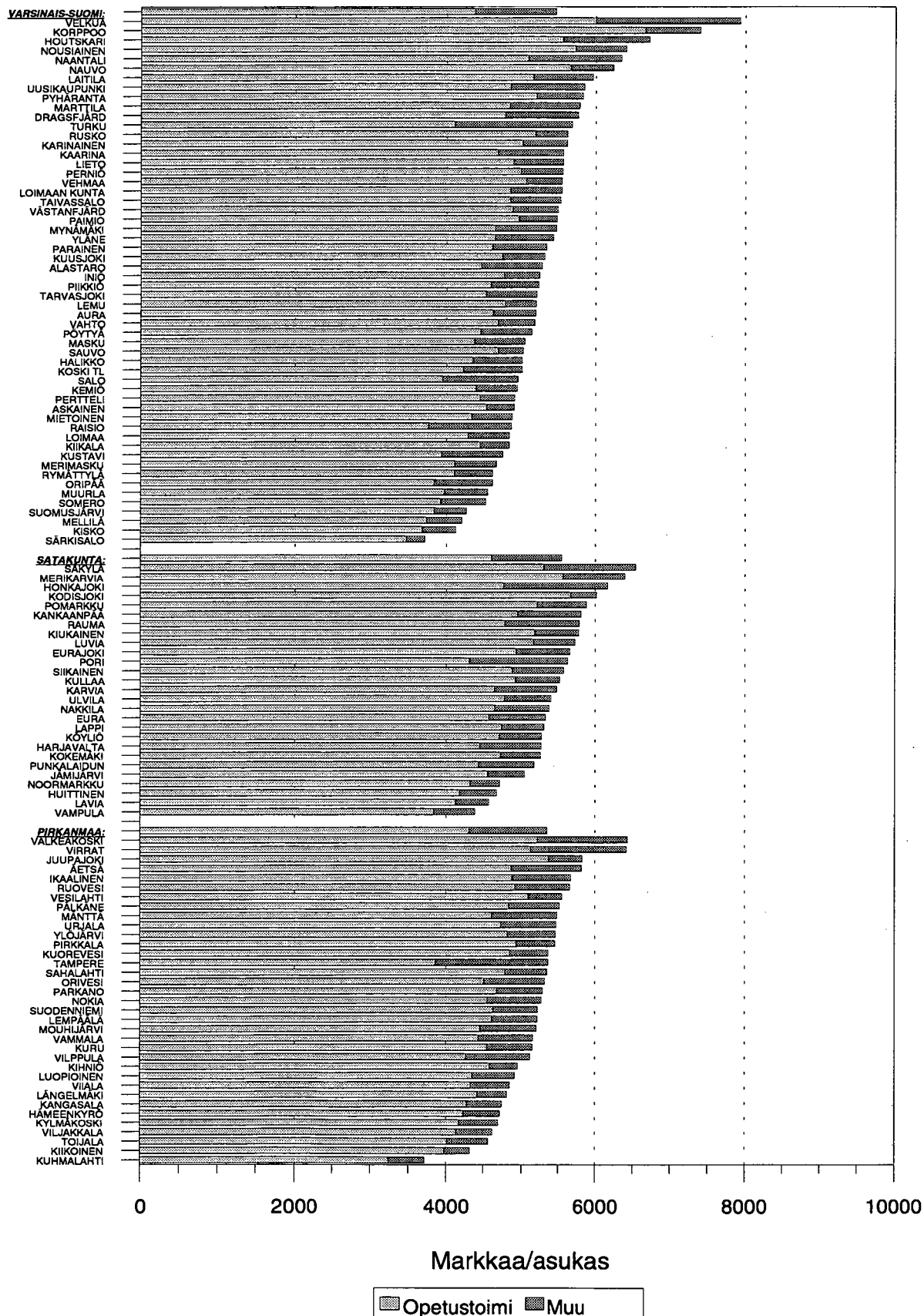
Sosiaali- ja terveystoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 123b. Sosiaali- ja terveystoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

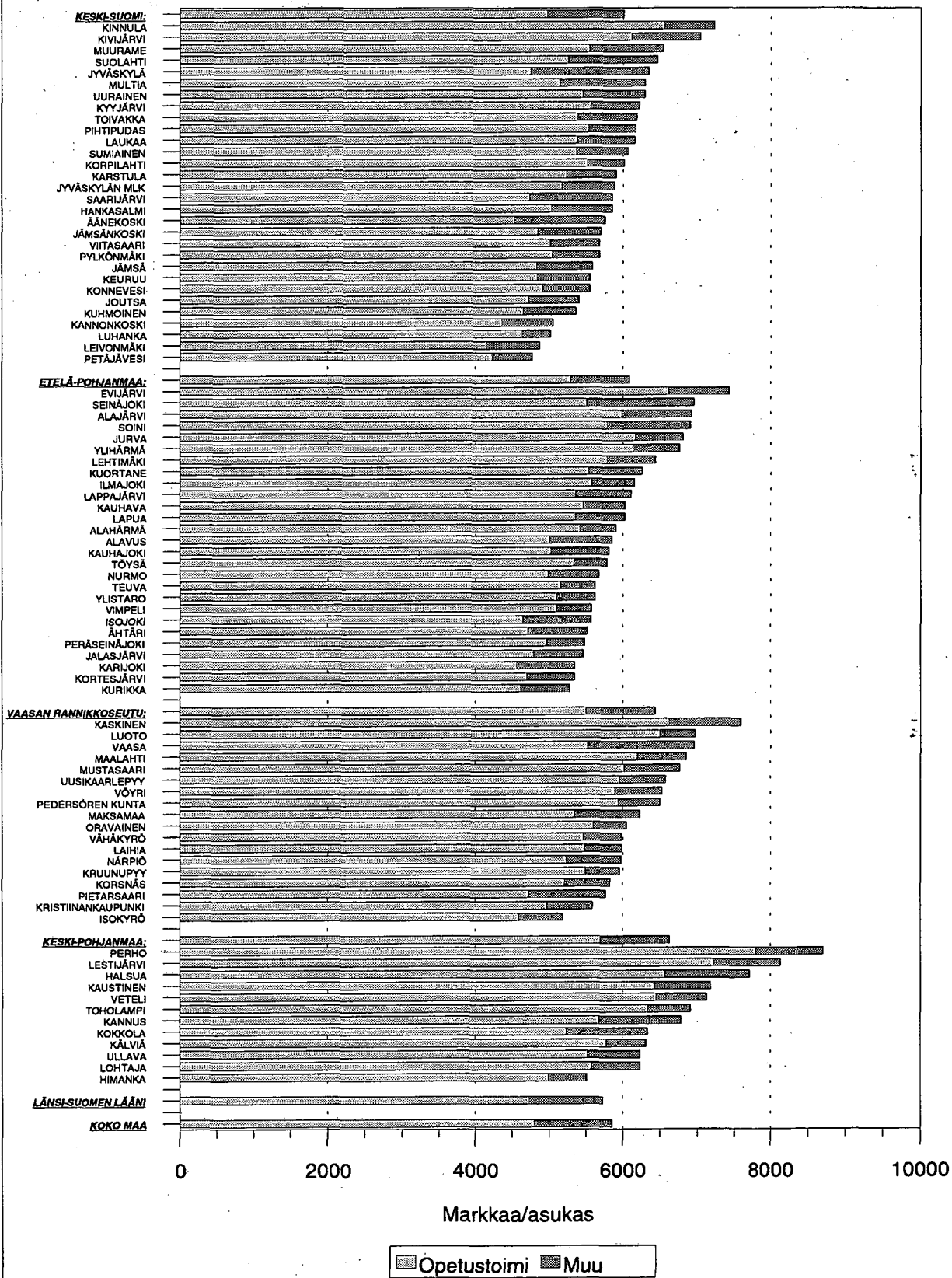
Opetus- ja kulttuuritoimen menot kunnittain 1996 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 124a. Opetus- ja kulttuuritoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

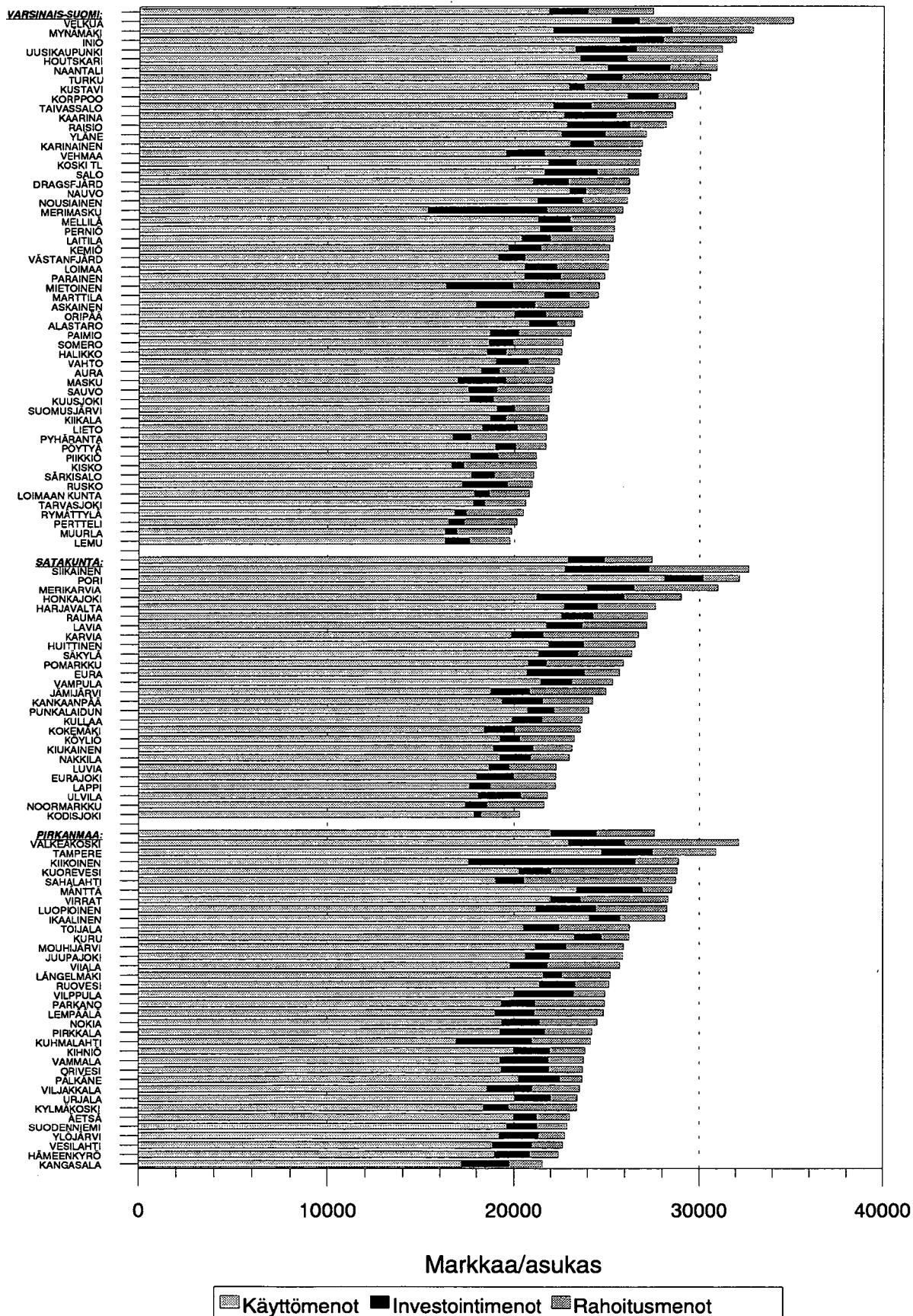
Opetus- ja kulttuuritoimen menot kunnittain 1996 (markkaa/asukas)

Lähde:TK/Julkinen talous

Kuva 124b. Opetus- ja kulttuuritoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

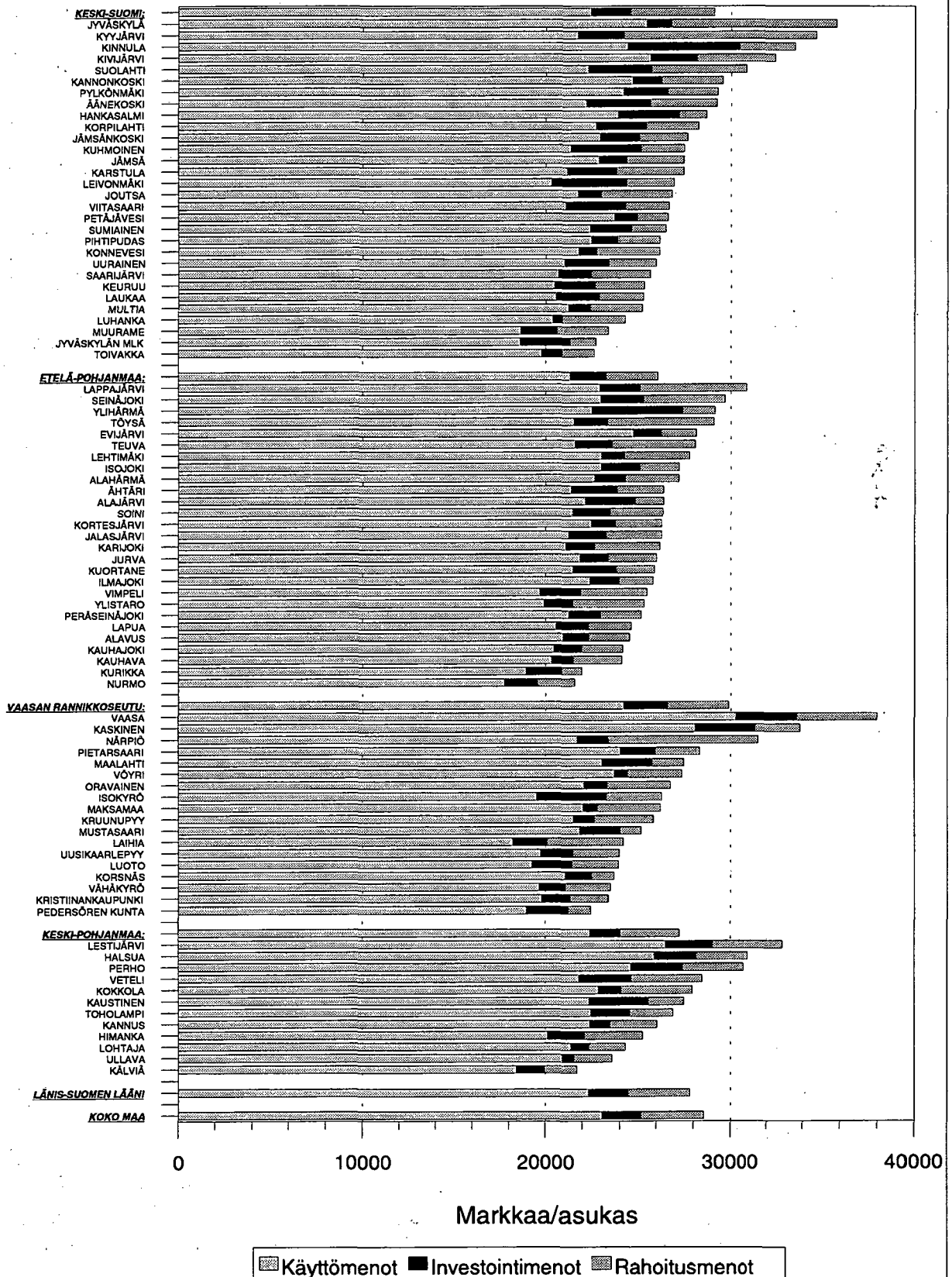
Kuntien kokonaismenot 1996 (markkaa/asukas)

Lähde:TK/Julkinen talous

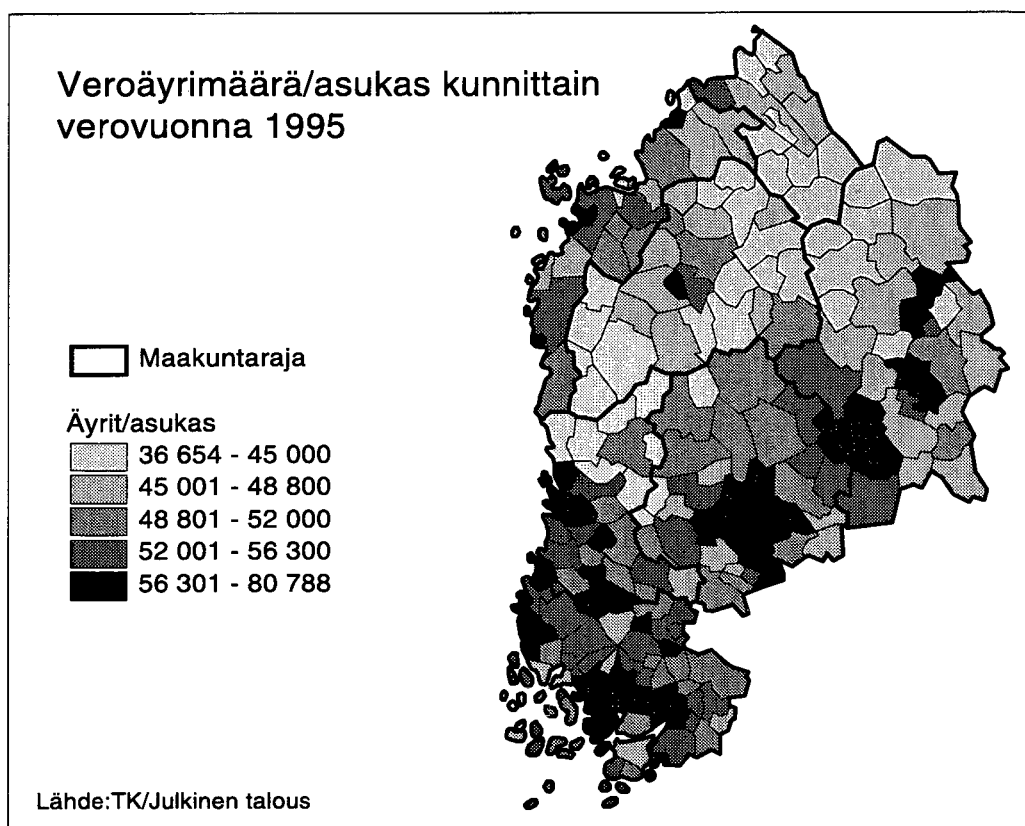
Kuva 125a. Kuntien kokonaismenot 1996 (mk/asukas).

Kuntien kokonaismenot 1996 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 125b. Kuntien kokonaismenot 1996 (mk/asukas).

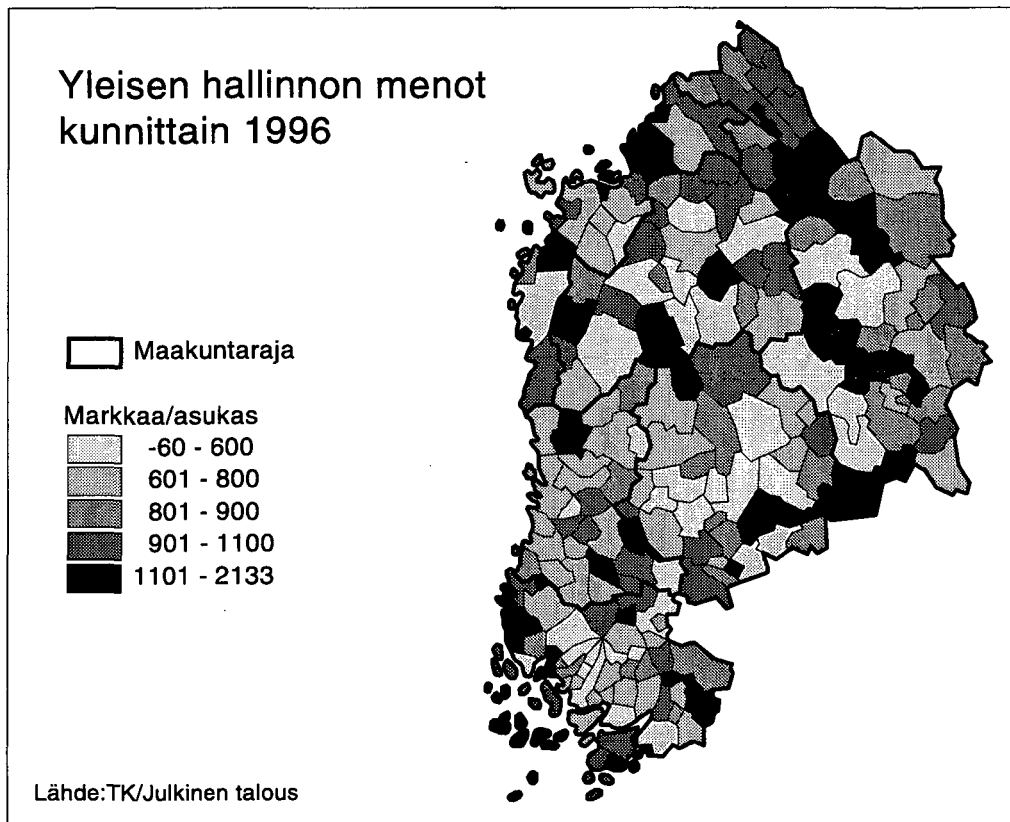
Kuva 126. Veroäyrimäärä/asukas kunnittain verovuonna 1995.

Vuonna 1996 sosiaali- ja terveystoimen menot ylittivät 11 800 markkaa asukasta kohti Kivijärven kunnassa. Nämä menot kattavat mm. lasten päivähoiton, perusterveydenhuollon, hammashoidon, erikoissairaanhoidon, vanhusten ja vammaisten laitoshuollon ja kotipalvelun. Pienimmät sosiaali- ja terveyshuollon menot olivat Ruskon ja Merimaskun kunnissa. Länsi-Suomen alueen sosiaali- ja terveystoimen menot asukasta kohti olivat pienemmät kuin koko maassa keskimäärin.

Opetus- ja kulttuuritoimen menot asukasta kohti olivat yli 8 000 markkaa Perhon ja Lestijärven kunnissa. Pienimmillään ne olivat Särkisalon ja Kuhmalahden kunnissa.

Kuntien kokonaismenot koostuvat käyttömenoista, investointimenoista ja rahoitusmenoista. Suurimmat kokonaismenot asukasta kohti olivat vuonna 1996 Vaasassa ja pienimmät Lemun sekä Muurlan kunnissa. Suurimmat käyttömenot (yli 30 000 markkaa) asukasta kohti olivat Vaasassa. Pienimmät käyttömenot olivat Merimaskun, Lemun ja Muurlan kunnissa. Vähiten investointimenoja oli Kodisjoen ja Luhangan kunnissa. Rahoitusmenot olivat suurimmat Kyyjärvellä ja pienimmät vastaavasti Alastarossa.

Kuntien yleisen hallinnon menot käsittävät mm. valtuuston, hallituksen, lauta- ja johtokuntien ja keskustoimiston menot. Suurimmillaan yleisen hallinnon menot olivat vuonna 1996 Iniön kunnassa, yli 2000 markkaa/asukas. Pienimmät ne olivat Perniössä. Maakunnista kokonaismenot olivat suurimmat Vaasan rannikkoseudulla.

Kuva 127. Yleisen hallinnon menot kunnittain 1996 (mk/asukas).

Kunnallistalouden tunnuslukuja

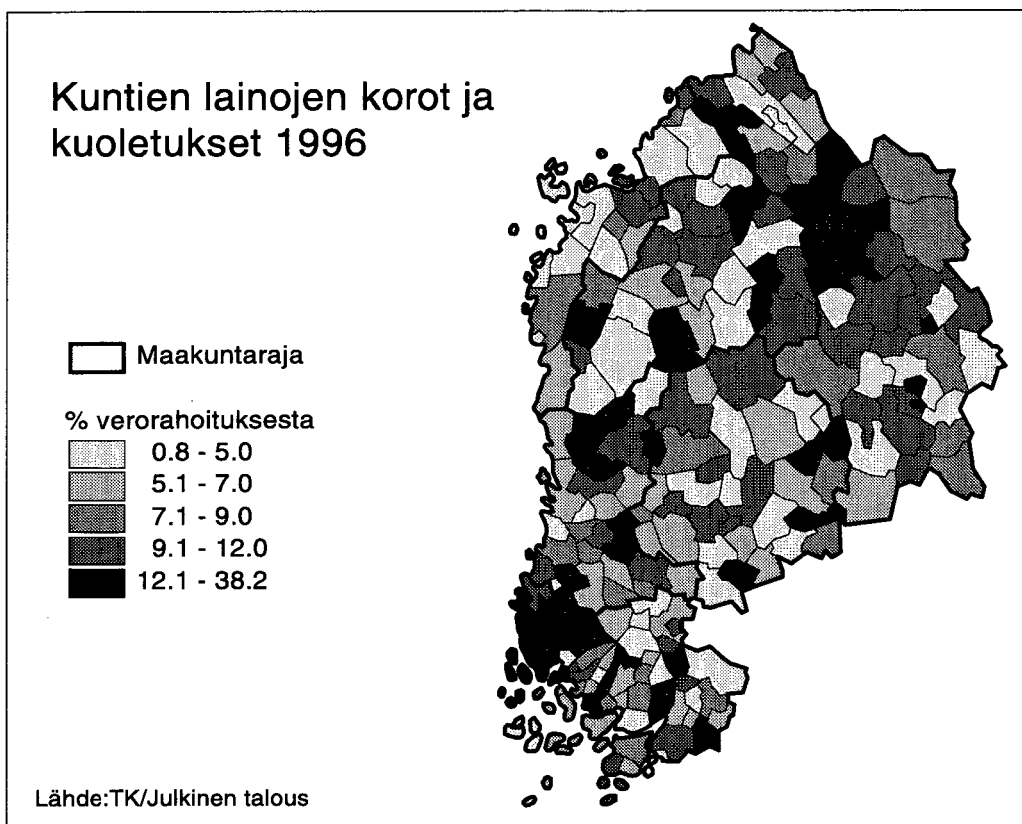
Vuonna 1996 Länsi-Suomen velkaantunein kunta oli Lestijärvi, kun kriteerinä käytetään pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen yhteismäärää joko asukasta tai veroäyriä kohti. Vähiten lyhytaikaista velkaa kuntalaista kohti oli Urjalassa, Pylkönmäellä ja Lohtajalla, alle 500 markkaa. Pitkäaikaista velkaa oli vastaavasti vähiten Kauhajoella ja Kurikassa (alle 300 markkaa kuntalaista kohti). Koko Länsi-Suomen alueella asukaskohtaista lainaa oli vähemmän kuin maassa keskimäärin.

Lainojen korkojen ja kuoletusten osuus verorahoituksesta vaihteli Jyväskylän yli 38 prosentista Houtskarın 0.8 prosenttiin.

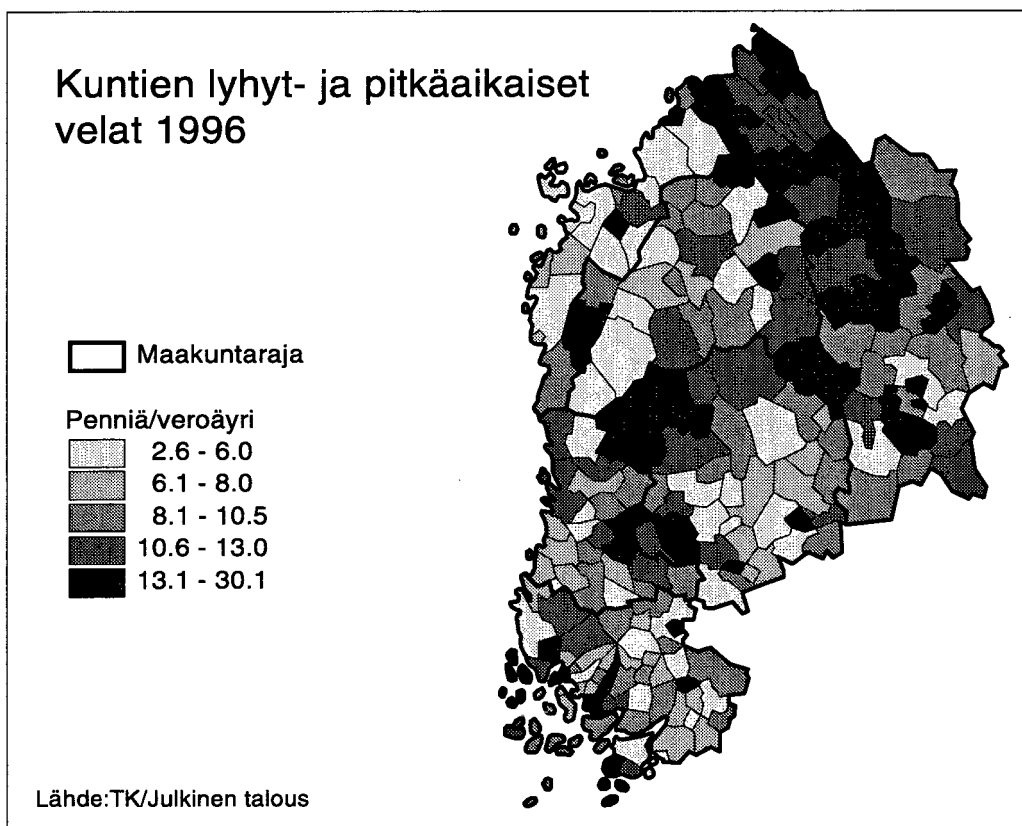
Kassan riittävyys oli suurin Velkuan ja Houtskarın kunnissa, yli 250 päivää. Pienin se vastaavasti oli Sahalahdella ja Juupajoella. Vakavaraisuus oli paras Velkuan kunnassa, huonoin Halsuan kunnassa (penniä/veroäyri) ja Kankaanpään kaupungissa (% verorahoituksesta).

Kuntien verotulot ja valtionosuudet

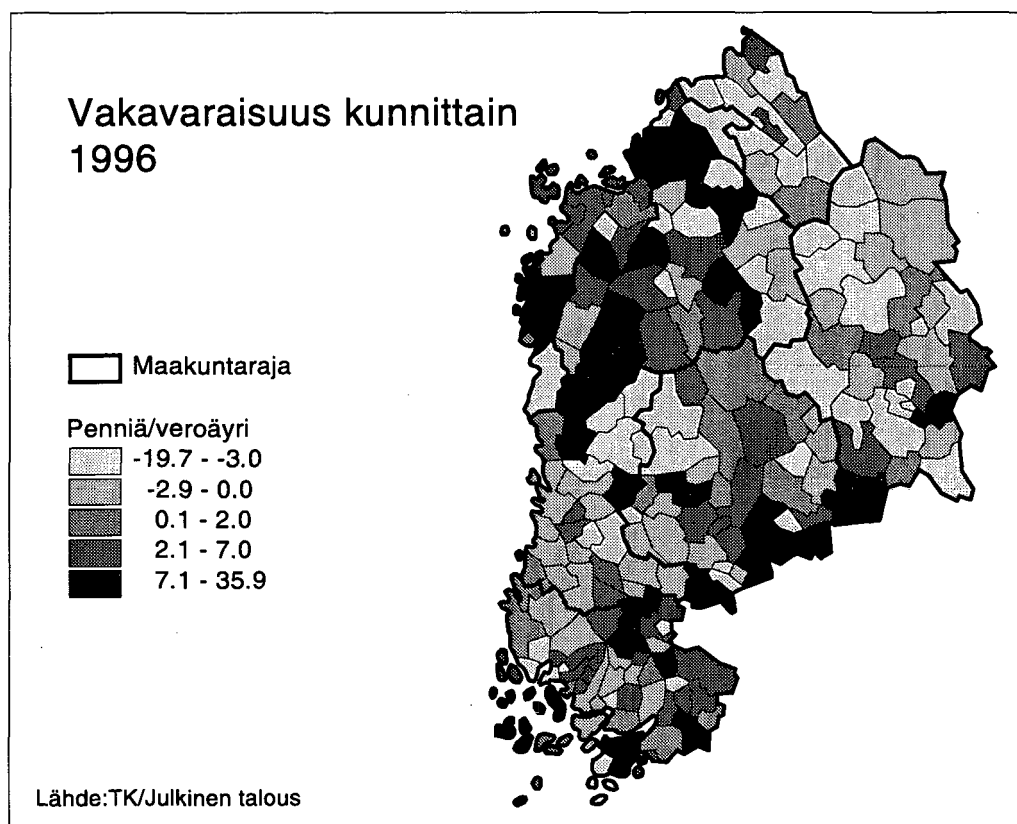
Käyttötalouden valtionosuudet olivat vuonna 1996 suurimmat Kivijärven ja Lestijärven kunnissa, yli 13 000 markkaa asukasta kohti. Pienimmät valtionosuudet olivat Naantalissa, Tampereella ja Turussa. Kuntien saamat verotulot suhteutettuna asukasluukuun olivat suurimmat Uudessakaupungissa ja pienimmät Kinnulan kunnassa. Länsi-Suomen alueella 45 kunnassa käyttötalouden valtionosuudet ylittivät kunnan saamat verotulot, jolloin valtionosuuksien ja verotulojen suhde oli yli 1. Suhde oli pienin Naantalissa, Salossa ja Turussa.

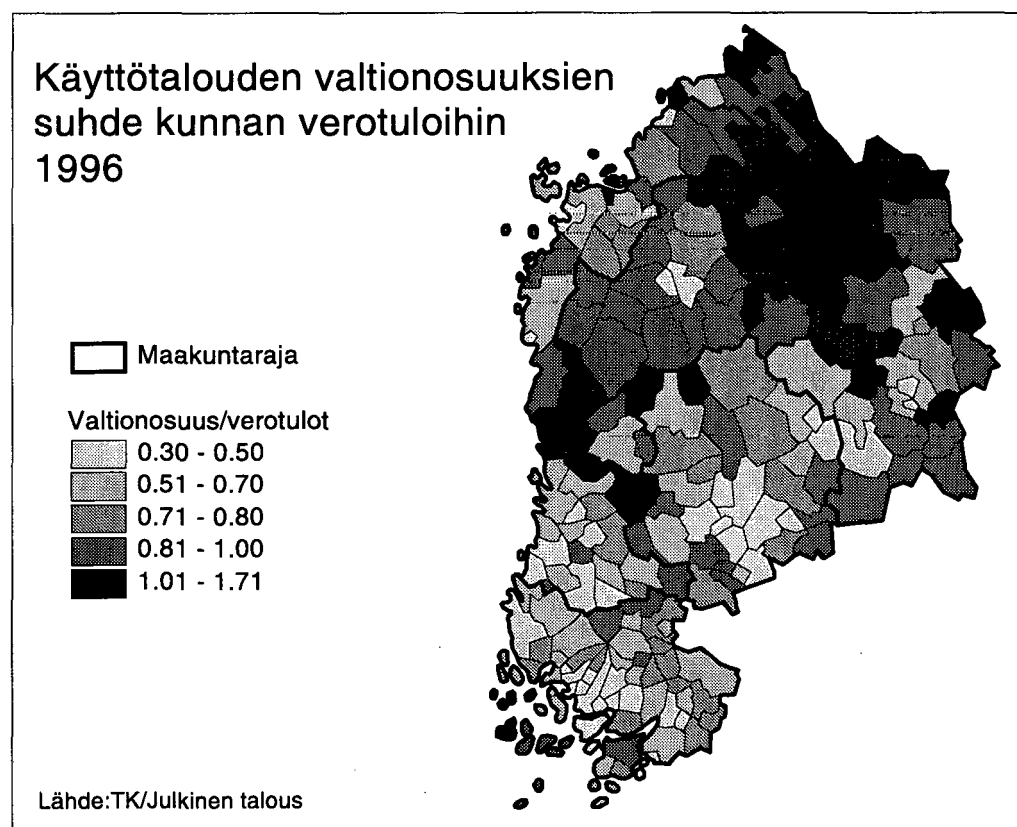
Kuva 128. Kuntien lainojen korot ja kuoletukset 1996 (% verorahoituksesta).

Kuva 129. Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (penniä/äyri).

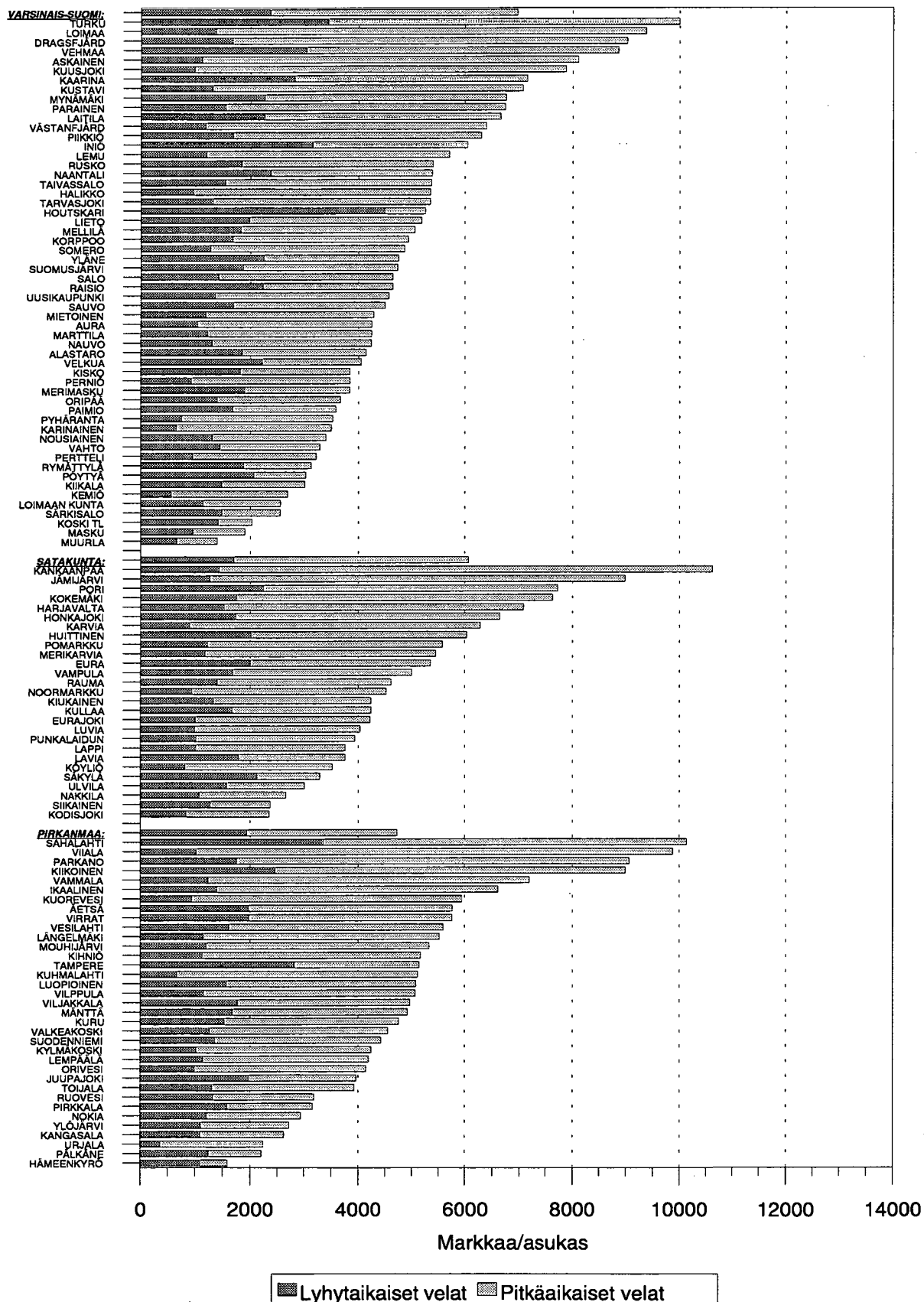

Kuva 130. Vakavaraisuus kunnittain 1996 (penniä/äyri).

Kuva 131. Käyttötalouden valtionosuuksien suhde kunnan verotuloihin 1996.

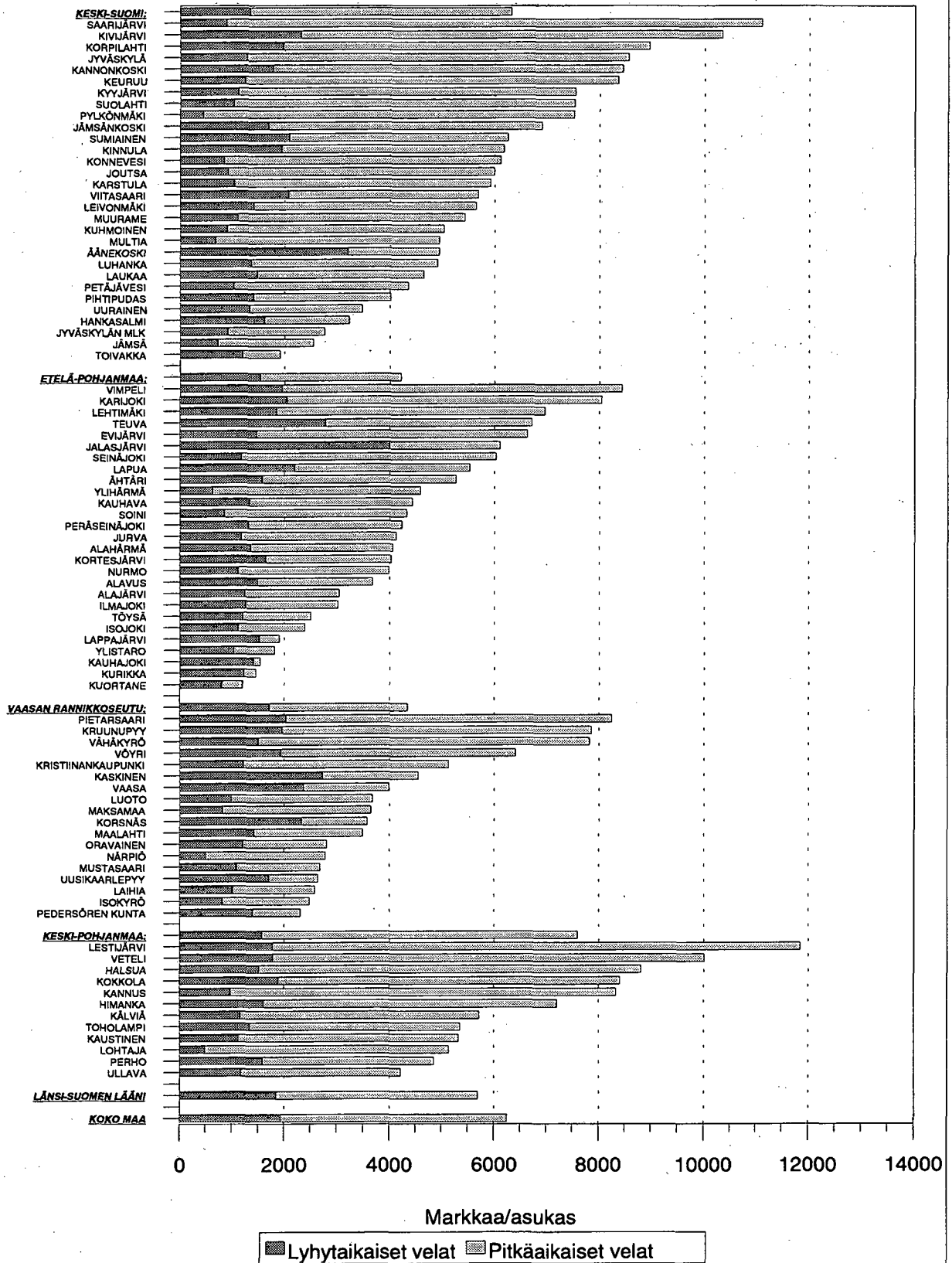
Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (markkaa/asukas)

Lähde:TK/Julkinen talous

Kuva 132a. Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (mk/asukas).

Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (markkaa/asukas)

Lähde: TK/Julkinen talous

Kuva 132b. Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (mk/asukas).

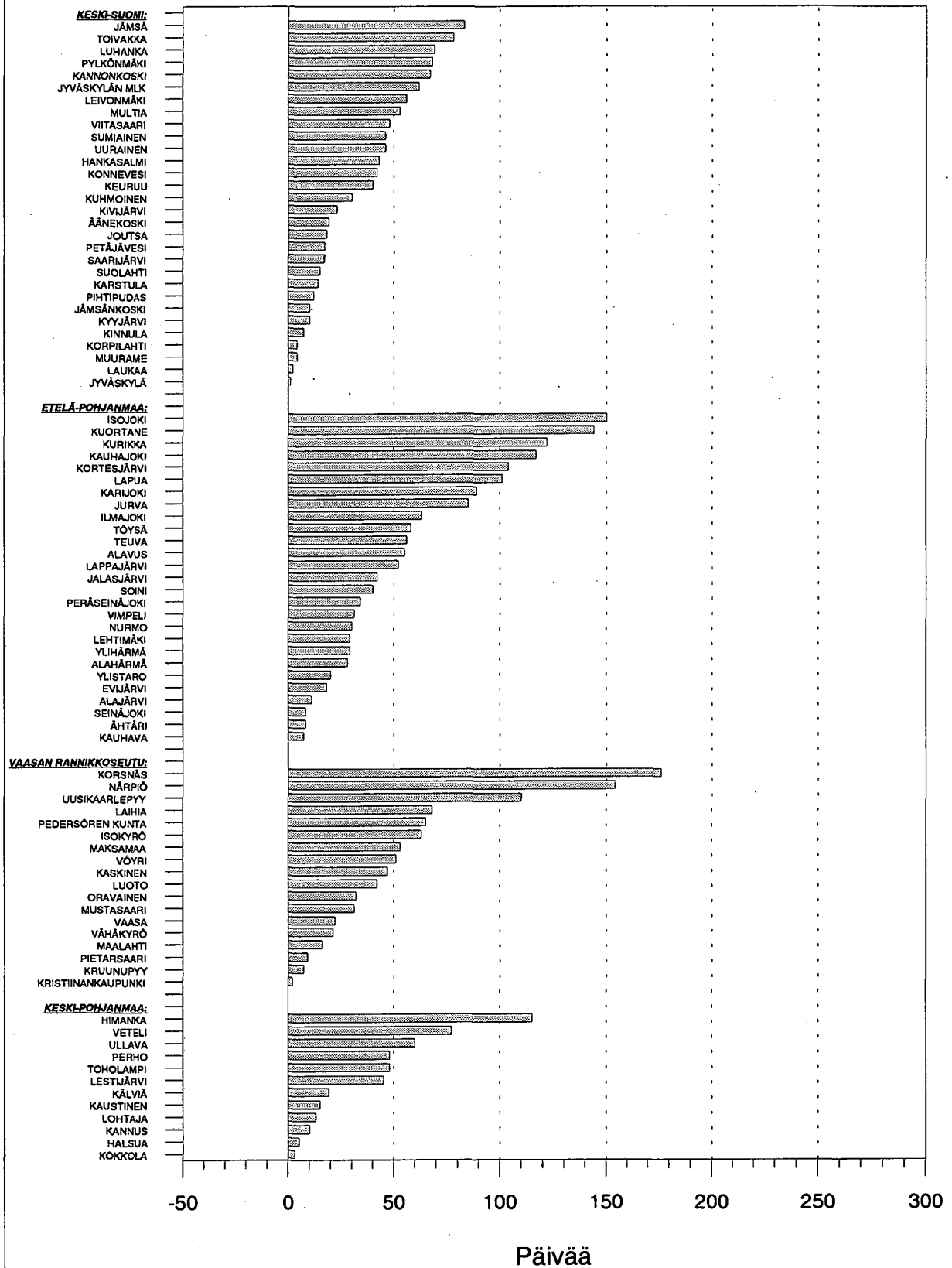
Kassan riittävyys kunnittain 1996

Lähde:TK/Julkinen talous

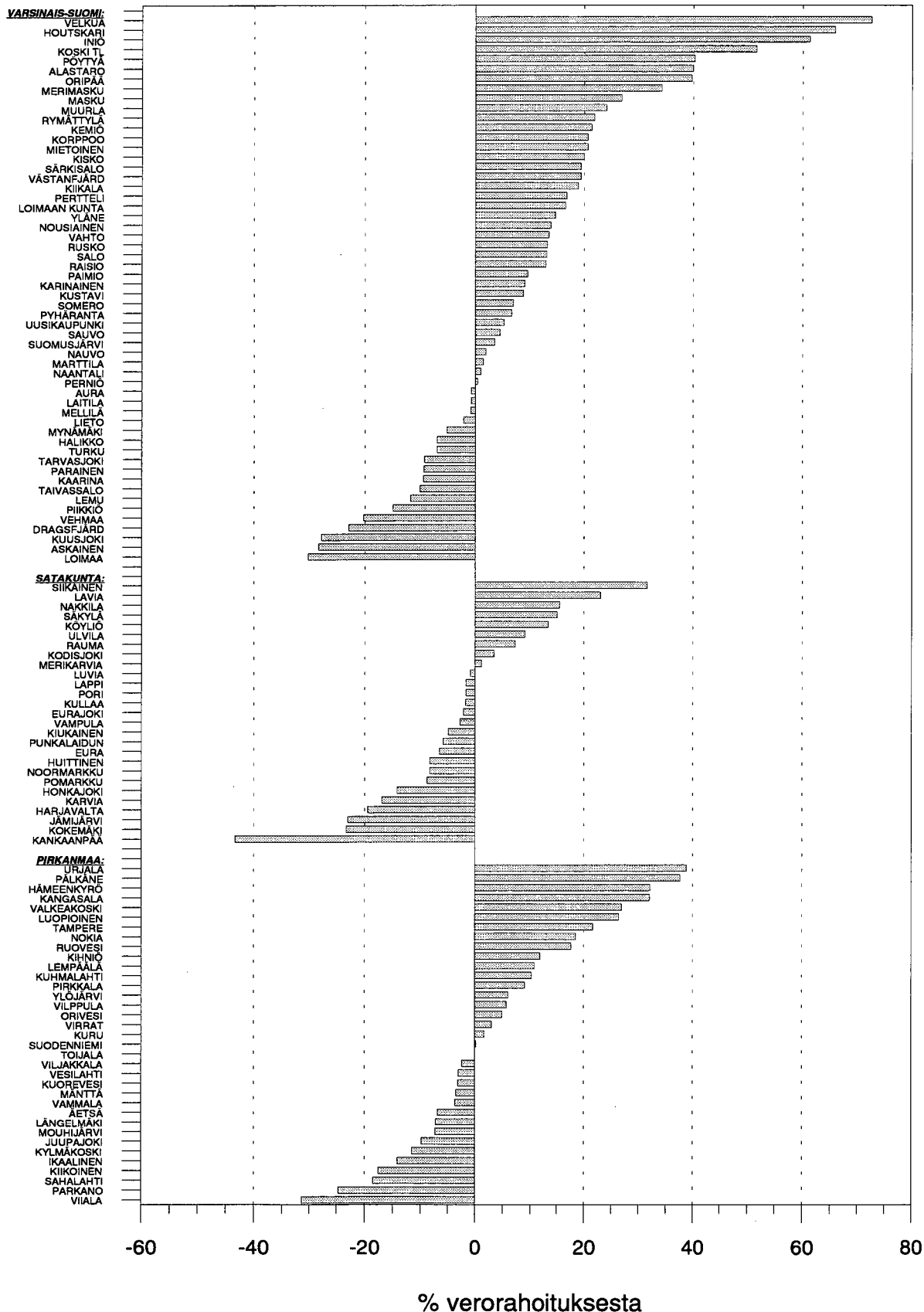
Kuva 133a. Kassan riittävyys kunnittain 1996.

Kassan riittävyys kunnittain 1996

Kuva 133b. Kassan riittävyys kunnittain 1996.

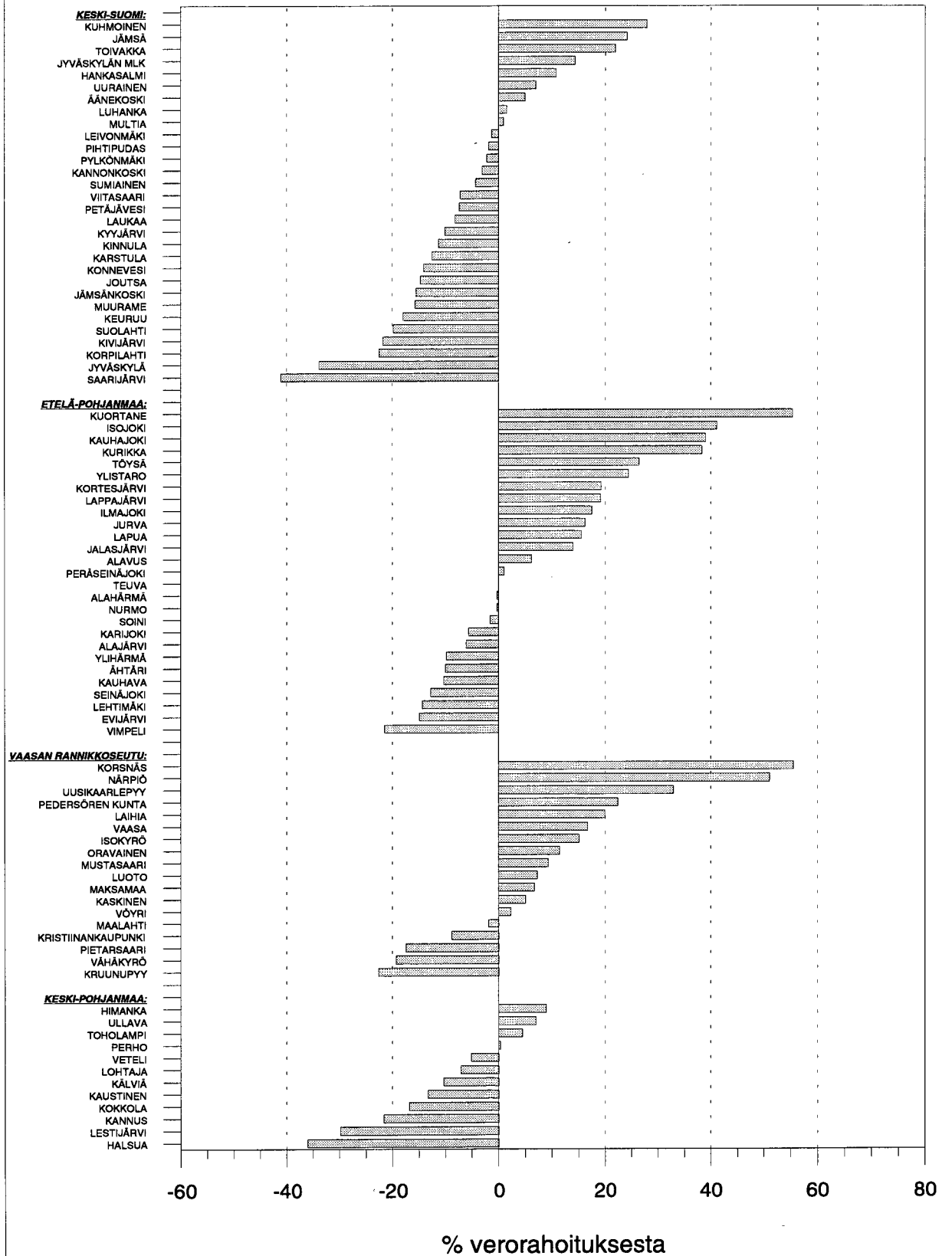
Vakavaraisuus kunnittain 1996 (% verorahoituksesta)

Lähde:TK/Julkinen talous

Kuva 134a. Vakavaraisuus kunnittain 1996 (% verorahoituksesta).

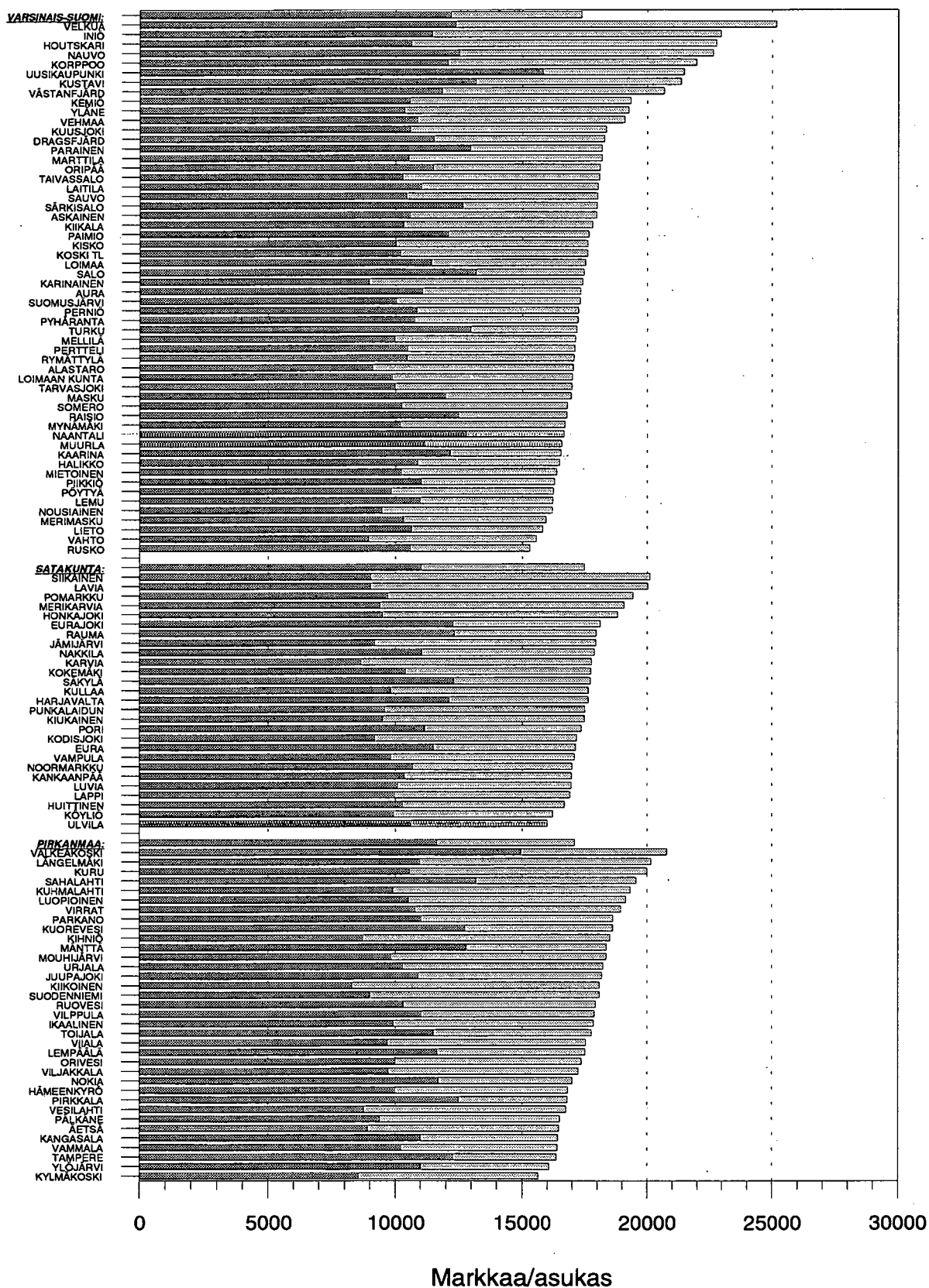
Vakavaraisuus kunnittain 1996 (% verorahoituksesta)

Lähde:TK/Julkinen talous

Kuva 134b. Vakavaraisuus kunnittain 1996 (% verorahoituksesta).

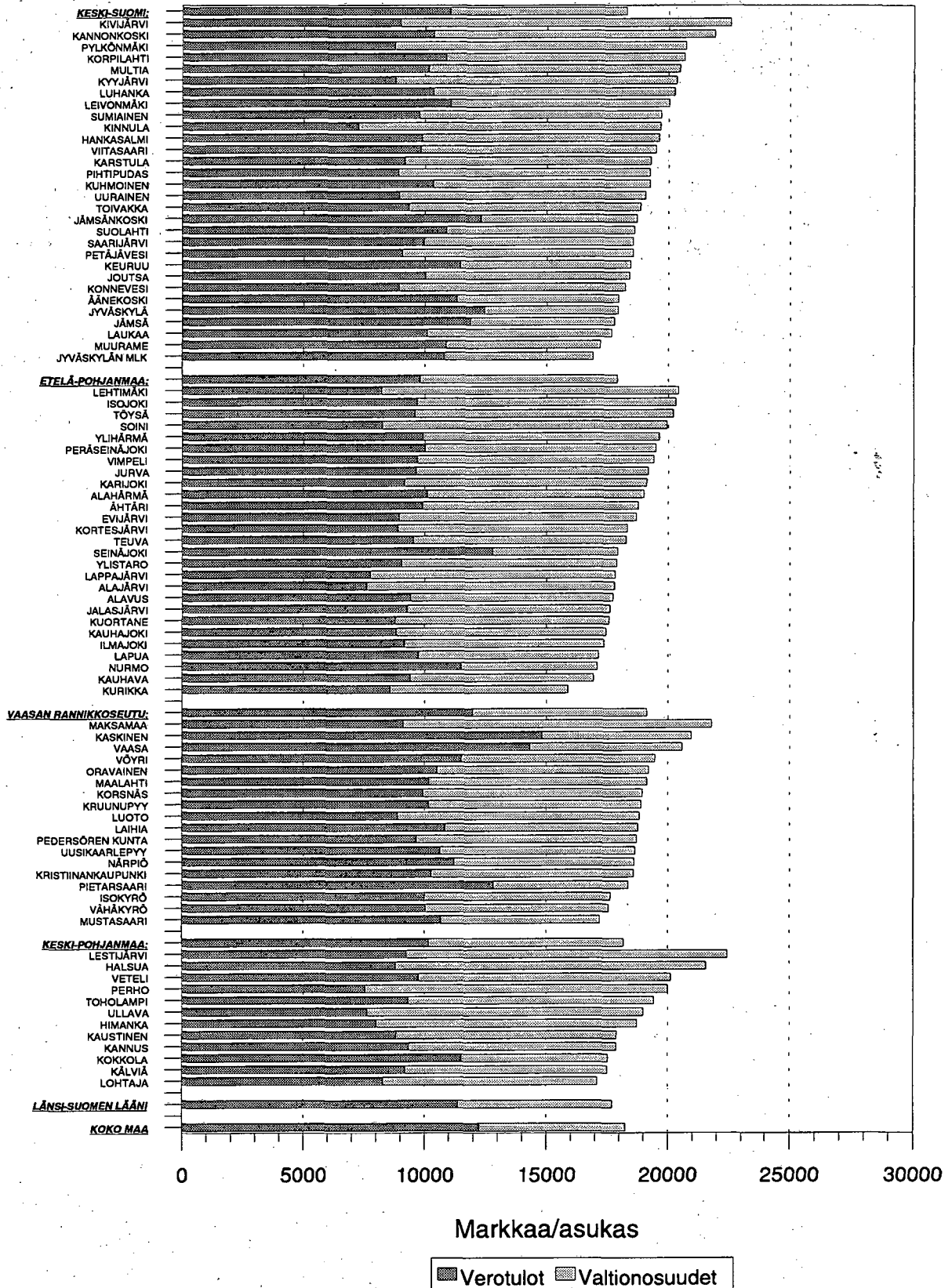
Kuntien verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet 1996 (markkaa/asukas)

Lähde:TK/Julkinen talous

Kuva 135a. Kuntien verotulot ja valtionosuudet 1996 (mk/asukas).

Kuntien verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet 1996 (markkaa/asukas)

Lähde:TK/Julkinen talous

Kuva 135b. Kuntien verotulot ja valtionosuudet 1996 (mk/asukas).

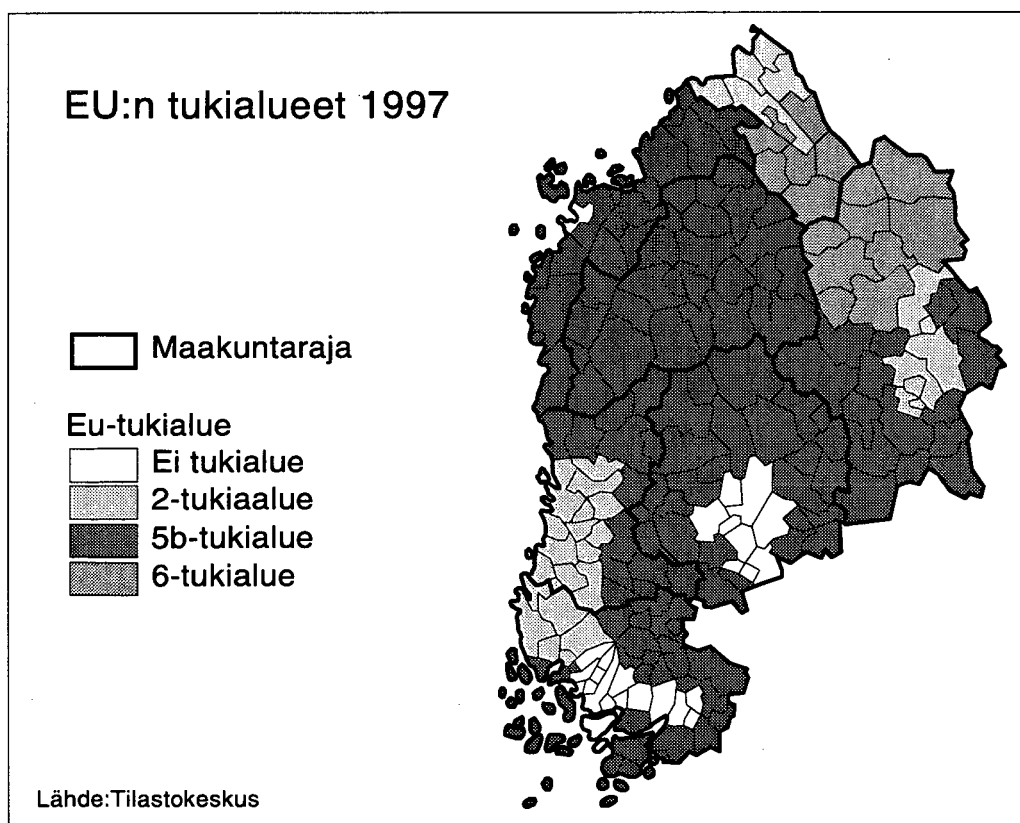
ALUEPOLITIikka

Suomi on jaettu kolmeen EU:n tavoite 2-, 5b- ja 6- tukialueeseen, jotka pitkälle vastaavat kansallisia kehitysalueita. Tavoite 2-alueet kohdentuu taantuvien teollisuusalueiden kehittämiseen. Ohjelman tavoitteena on työpaikkojen lisääminen alueiden tuotantorakennetta uudistamalla, kilpailukykyä vahvistamalla ja kansainvälistymistä lisäämällä. Tavoite 5b-alueet jaetaan maaseudun elinkeinorakenteen vahvistamiseen ja monipuolistamiseen. Tavoite 6-alueet kohdennetaan erittäin harvaan asuttujen alueiden kehittämiseen. Sen tärkeimpänä tavoitteena on vahvistaa taloutta ja sitä kautta synnyttää uusia työpaikkoja.

Etelä-Pohjanmaan ja Vaasan rannikkoseudun kunnat, lukuunottamatta Vaasan kaupunkia, kuuluvat tavoite 5b -alueeseen. Keski-Pohjanmaan kunnat kuuluvat joko tavoite 2 - tai 6-alueeseen. Satakunnan kunnat kuuluvat joko 2- tai 5b-alueeseen. Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen kunnista jää tukialueiden ulkopuolelle yhteensä 26 kuntaa.

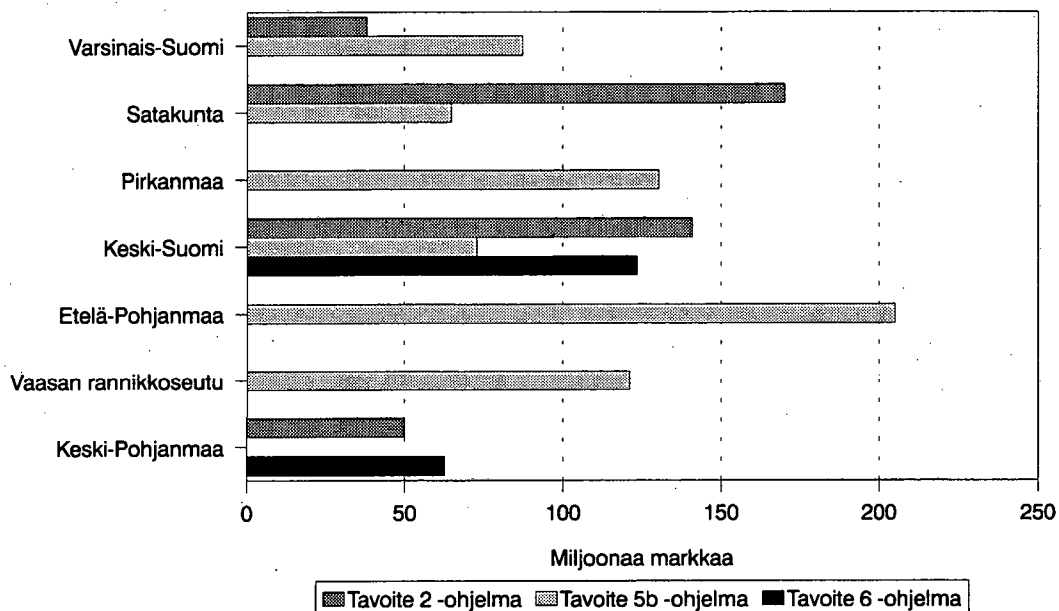
Suomen tavoite 5b- ja 6 -ohjelmat on vahvistettu vuosiksi 1995 - 1999 ja tavoite 2 -ohjelma vuosiksi 1995 - 1996, ja sitä on jatkettu edelleen vuosiksi 1997 - 1999. Tavoiteohjelmien rahoitus on jaettu maakunnittain suhteessa väkilukuun. Länsi-Suomen lääniin tavoite 2-ohjelmasta on markkamääräisesti eniten suunnattu Satakuntaan, tavoite 5b -ohjelmasta Etelä-Pohjanmaalle ja tavoite 6 -ohjelmasta Keski-Suomeen (Sisäasiainministeriö).

Ne yritykset, jotka toimivat EU-tavoitealuekunnissa, voivat saada EU-rahoitteista alue- ja rakennetukea. Kauppa- ja teollisuusministeriö on yksi monista organisaatiosta, jotka myöntävät EU-tukea. KTM:n yrityspalveluiden kautta ohjautuu lähinnä kehitysalueen investointitukea, pk-yritysten kehittämistukea sekä pienyritystukea. Vuonna 1996 KTM:n myöntämät kansalliset kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet asukasta kohti laskettuna olivat suurimmat Juupajoella. Kansallista tukea ei myönnetty lainkaan 116 kuntaan. EU-rahoitteiset yritystuet suhteutettuna kunnan asukaslukuun olivat suurimmat Harjavallan kunnassa.

Kuva 136. EU:n tukialueet 1997.

EU-rahoitus maakunnittain kaudelle 1995 - 1999

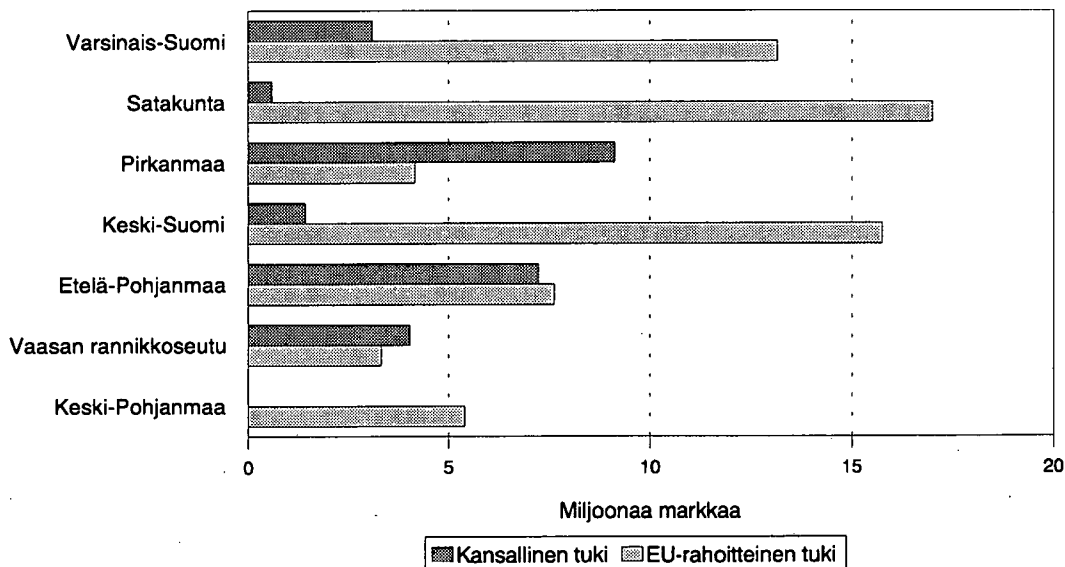

Lähde: Sisäasianministeriö

Huomi! Tavoite 2 -ohjelman rahoitus 1997-99

Kuva 137. EU-rahoitus maakunnittain kaudelle 1995 - 1999.

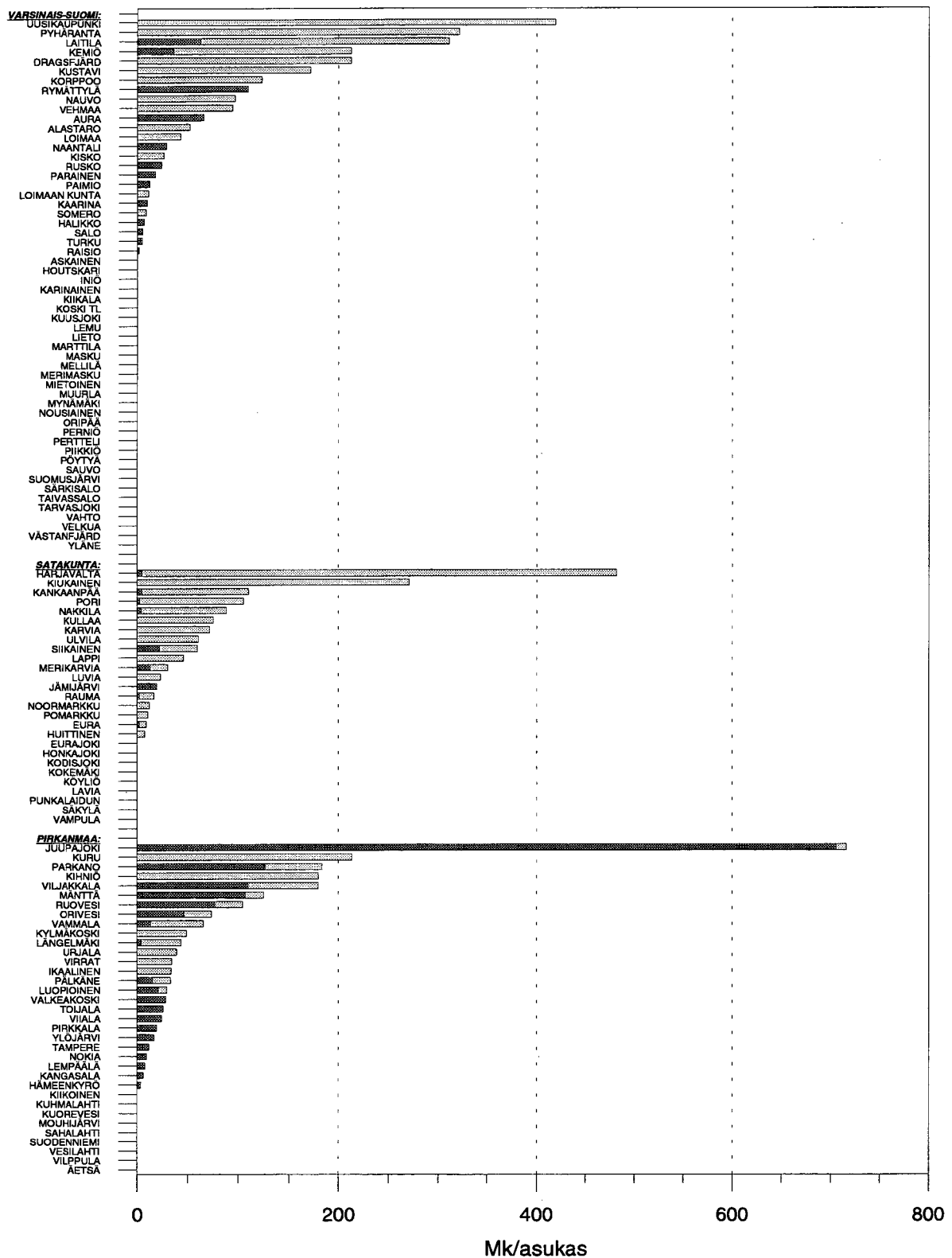
KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet maakunnittain 1996

Lähde: KTM:n yrityspalvelut

Kuva 138. KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet maakunnittain 1996.

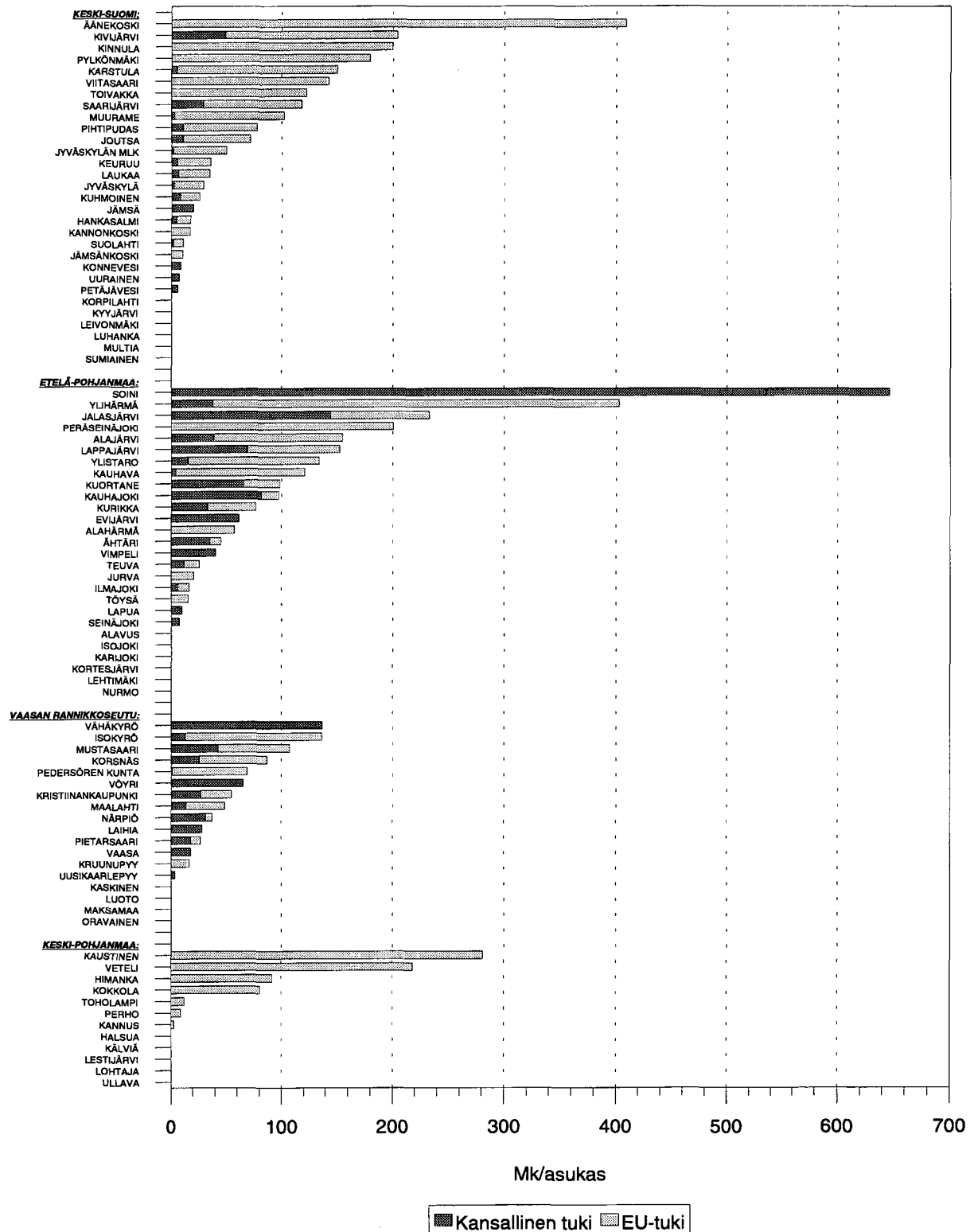
KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet kunnittain 1996

Lähde: KTM:n yrityspalvelu

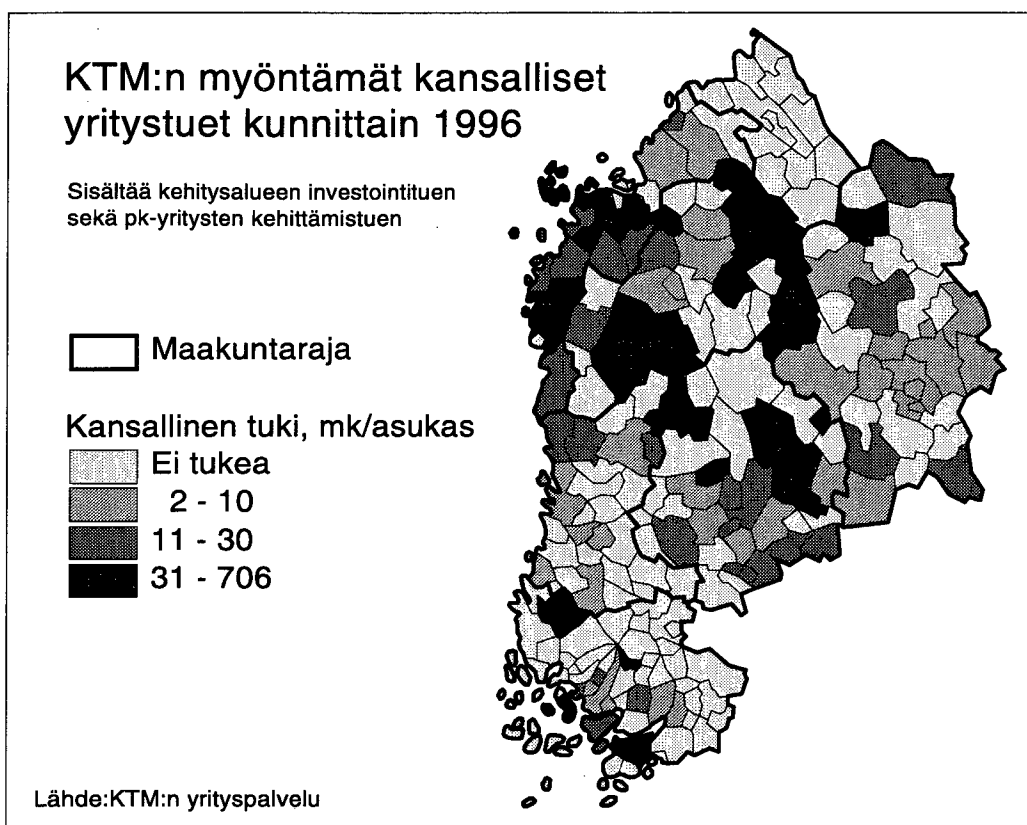
Kuva 139a. KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet kunnittain 1996.

KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet kunnittain 1996

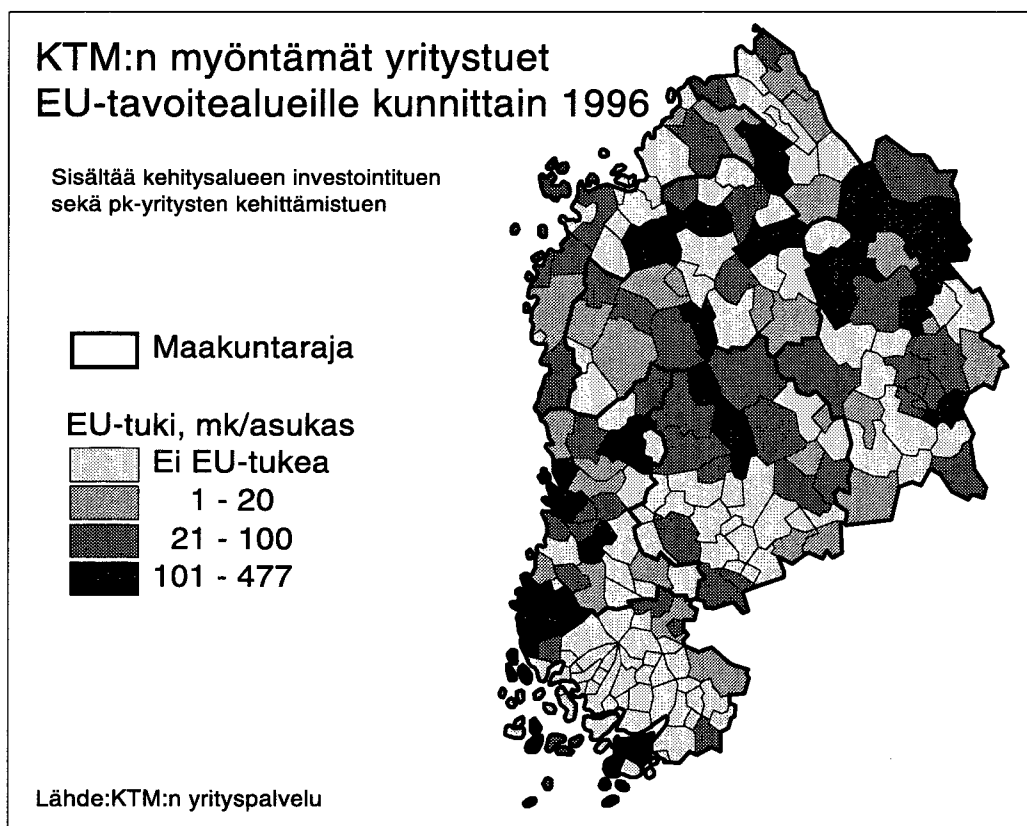

Lähde: KTM:n yrityspalvelu

Kuva 139b. KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet kunnittain 1996.

Kuva 140. KTM:n myöntämät kansalliset yritystuet kunnittain 1996.

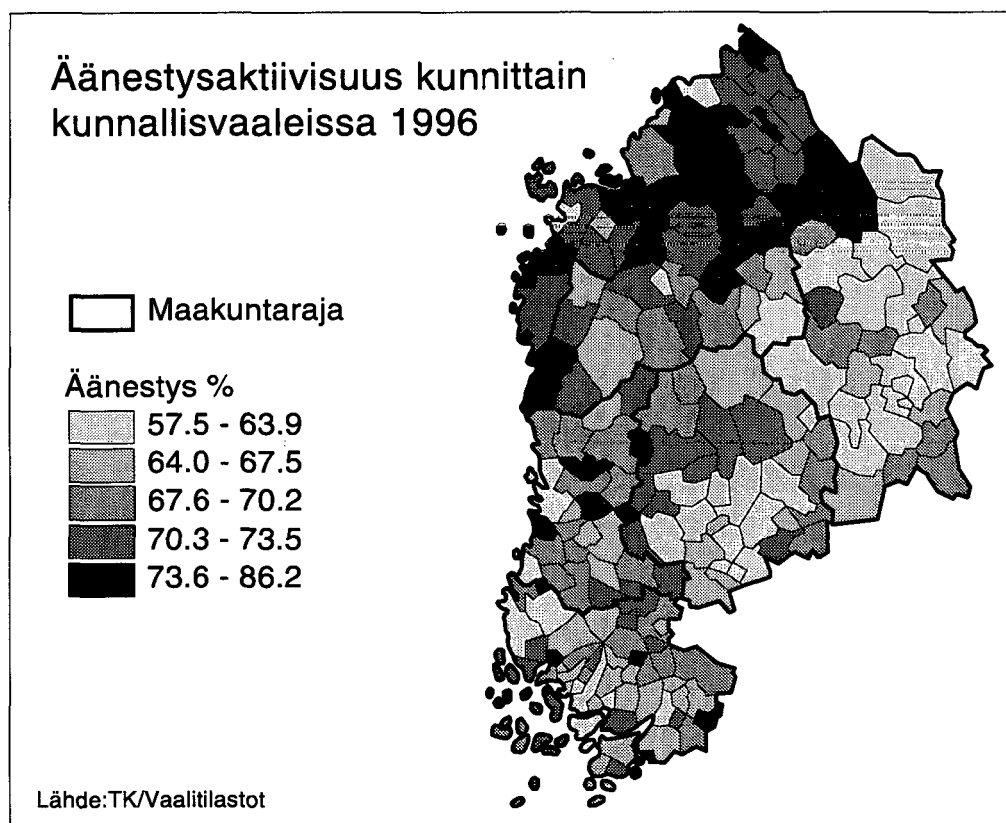
Kuva 141. KTM:n myöntämät yritystuet EU-tavoitealueille kunnittain 1996.

VAALIT

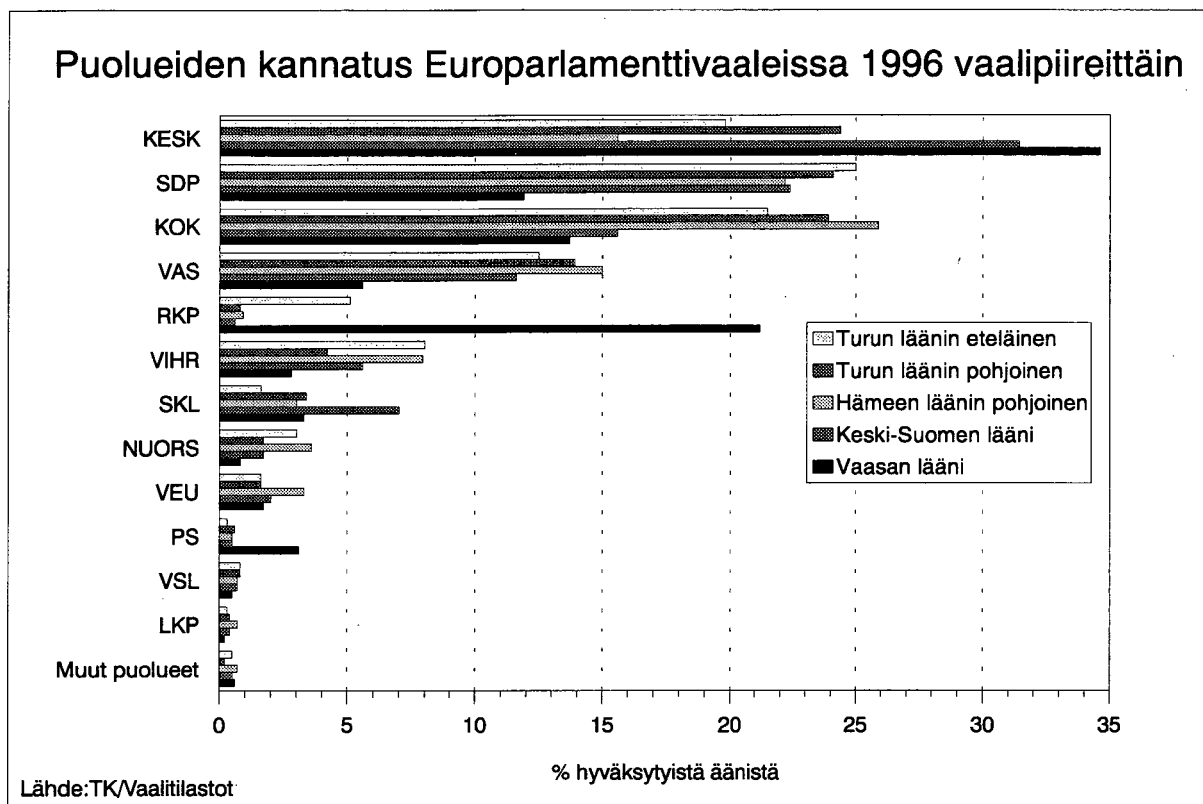
Vuoden 1996 lokakuun kunnallisvaalien äänestysprosentti jäi koko maassa 61.1 prosenttiin. Äänestysaktiivisuus laski koko maassa vuoden 1992 kunnallisvaaleihin verrattuna. Se laski eniten sekä Turun läänin pohjoisessa (64 %) että Hämeen läänin pohjoisessa (61.7 %) vaalipiirissä, kummassakin 11 prosenttiyksikköä. Turun läänin eteläisessä vaalipiirissä äänestysprosentti oli 63.6 %. Vastaavasti Keski-Suomen läänin vaalipiirissä äänesti 60.8 % ja Vaasan läänin vaalipiirissä 68.9 % äänioikeutetuista. Kunnittaisessa tarkastelussa Velkualla äänestettiin aktiivisemmin. Vastaavasti passiivisimpia oltiin Äänekoskella.

Suomen Keskusta ja Kansallinen Kokoomus lisäsivät kannatustaan Länsi-Suomen kaikissa vaalipiireissä. Suomen Kristillisen liiton kannatus nousi Turun läänin pohjoisessa vaalipiirissä sekä Keski-Suomen ja Vaasan lääneissä. Ruotsalaisen Kansanpuolueen kannatus kasvoi Turun läänin eteläisessä vaalipiirissä ja Vaasan läänissä. Muissa vaalipiireissä puolueen kannatus pysyi ennallaan. Vasemmistoliiton kannatus nousi Hämeen läänin pohjoisessa vaalipiirissä ja Vihreän liiton kannatus Keski-Suomen läänissä. Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue (SDP), Perussuomalaiset (entinen SMP) ja Liberaalinen Kansanpuolue menettivät kannatustaan kaikissa Länsi-Suomen vaalipiireissä.

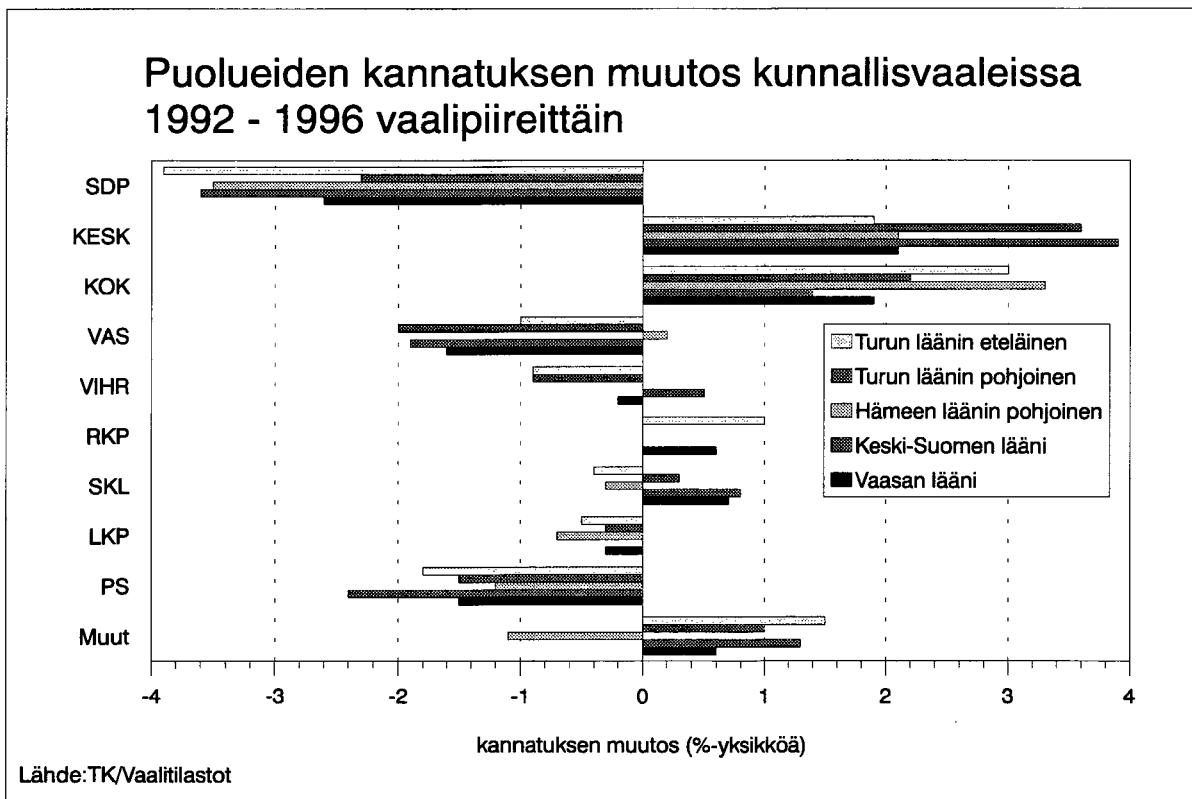
Kunnittain tarkasteltuna SDP sai suurimman kannatuksen Mäntässä ja Viialassa. Suomen Keskustan kannatus oli Ullavassa lähes 78 %. Kansallisen Kokoomuksen kannatus oli suurin Pälkäneellä. Vasemmistoliiton kannatus taas oli suurinta Suolahdella.

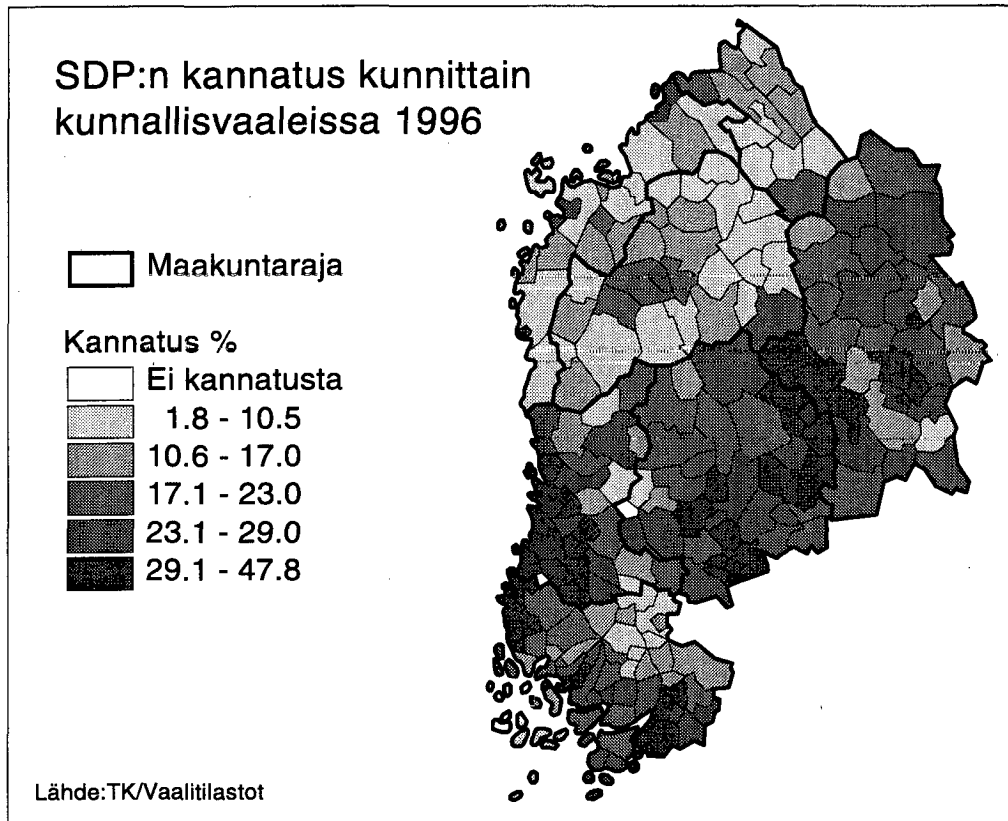
Kuva 142. Äänestysaktiivisuus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996.

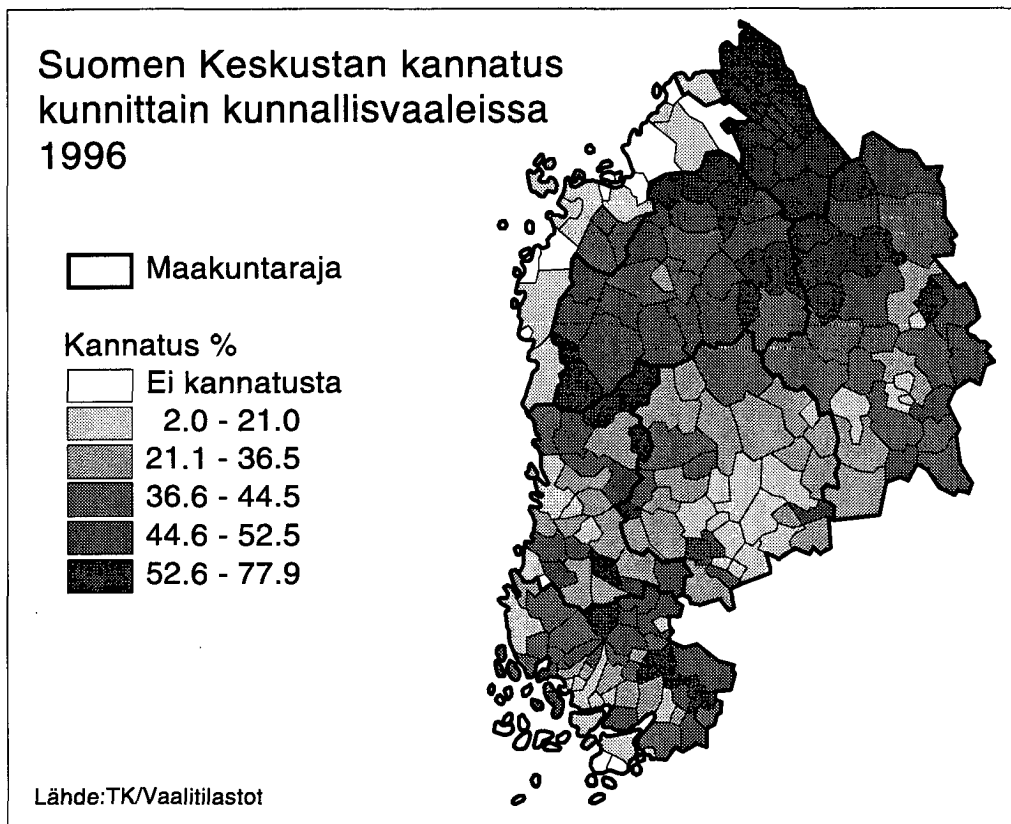
Kuva 143. Puolueiden kannatus Europarlamenttivaaleissa 1996 vaalipiireittäin.

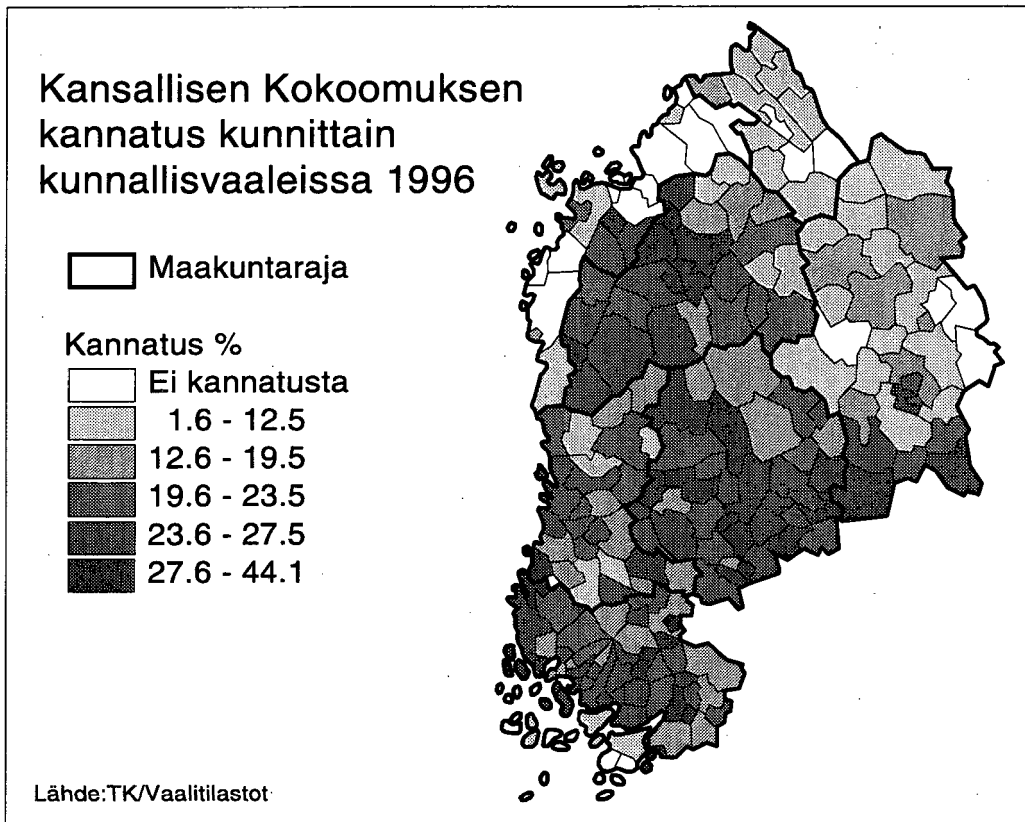
Kuva 144. Puolueiden kannatuksen muutos kunnallisvaaleissa 1992 - 1996 vaalipiireittäin.

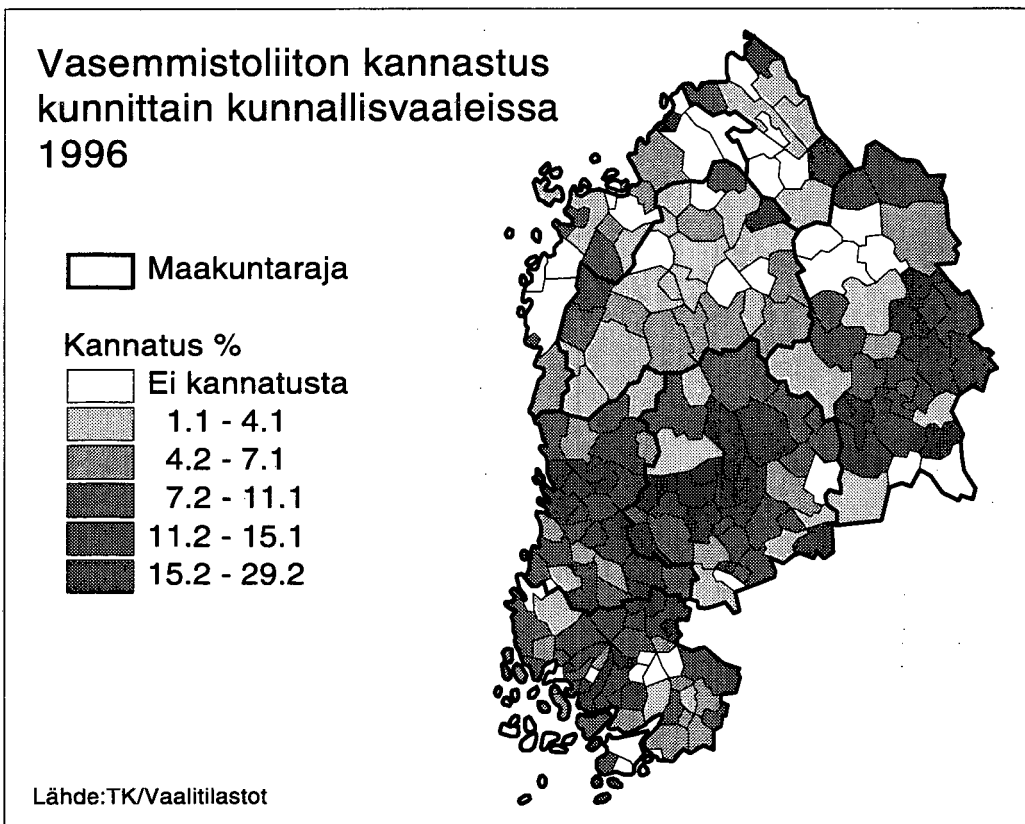
Kuva 145. SDP:n kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996.

Kuva 146. Suomen Keskustan kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996.

Kuva 147. Kansallisen Kokoomuksen kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996.

Kuva 148. Vasemmistoliiton kannastus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996.

LÄÄNIT

Uusista 1.9.1997 perustetuista lääneistä pinta-alaltaan suurin on Lapin lääni. Manner-Suomen lääneistä Lapissa on kuitenkin pienin väestömäärä, 200 600. Etelä-Suomen läänin asukasluku oli vuoden 1996 lopussa 2 020 400. Se vastaa 39 % koko maan väestöstä.

Etelä-Suomen lääni oli muuttovoittoisin vuonna 1996. Myös väestönkasvu oli siellä suurinta. Väkiluvun muutokseen vaikuttaa muuttoliikkeen lisäksi luonnollinen väestönlisäys eli syntyneiden enemmisyys. Vuonna 1996 luonnollinen väestönlisäys oli suurinta Oulun läänissä. Suuresta luonnollisesta väestönlisäyksestä johtuen Oulun läänin väkiluku kasvoi vuonna 1996, vaikka alueen muuttotase oli negatiivinen. Länsi-Suomen läänissä sekä muuttotase että syntyneiden enemmisyys olivat positiivisia. Lapin läänin muuttotase oli läänien negatiivisin eikä syntyneiden enemmisyyskään pystynyt korvaamaan voimakasta lähtömuuttoa. Ainostaan Itä-Suomen läänissä sekä muuttoliike että luonnollinen väestönlisäys olivat negatiivisia vuonna 1996.

Oulun ja Lapin läänit ovat ikärakenteeltaan nuorimpia. Koko Pohjois-Suomen väestöstä yli 20 % on alle 15 -vuotiaita. Vähäisin lasten osuus on Itä-Suomen läänissä, missä yli 65 -vuotiaiden osuus on vastaavasti suurin. Ulkomaalaisia ja ruotsinkielisiä asui vuonna 1996 suhteellisesti eniten Ahvenanmaalla. Suhteellisesti vähiten molempia ryhmiä asui Oulun läänissä. Viimeisen käytettävissä olevan väestöennusteen mukaan Ahvenanmaan ja Etelä-Suomen läänin väkiluku kasvaa suhteellisesti voimakkaimmin vuoteen 2030 mennessä.

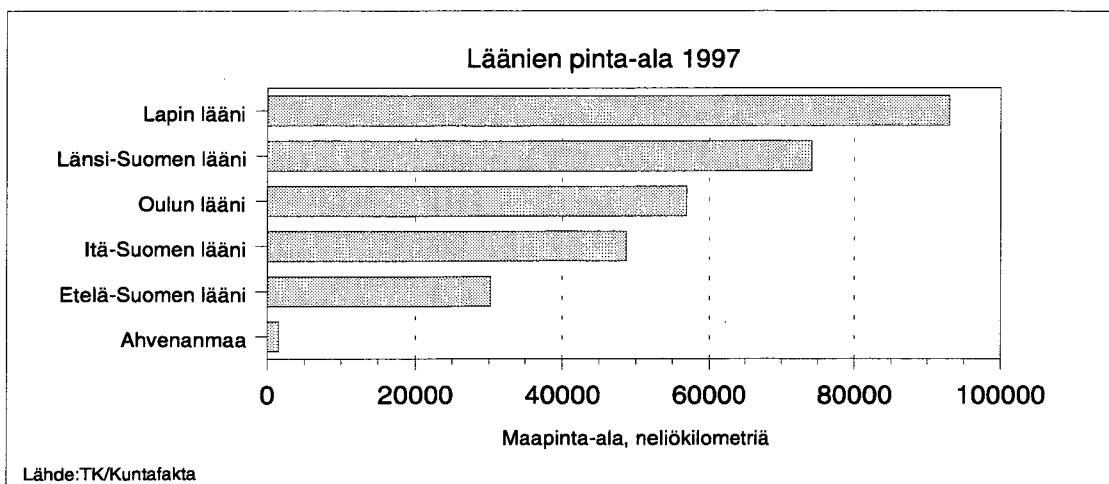
Yritysten toimipaikkoja oli eniten Etelä-Suomen läänissä vuoden 1997 elokuussa. Alkutuotantovaltaisina lääni oli vuonna 1996 Itä-Suomi, jossa sen piirissä toimi yli 12 % työllisistä. Palvelutoimialat työllistivät eniten Etelä-Suomen läänissä asuvia. Jalostusvaltaisina lääni oli Länsi-Suomi.

Työttömyys vaihtelee voimakkaasti alueittain. Pahin tilanne oli elokuussa 1997 Lapin läänissä (24 %). Samaan aikaan Ahvenanmaalla työttömyysaste oli vain 3.5 %. Pitkäaikaistyöttömien osuus oli kuitenkin Lapin läänissä koko maan keskiarvon alapuolella. Suhteellisesti eniten pitkäaikaistyöttömiä kaikista työttömistä oli Ahvenanmaalla.

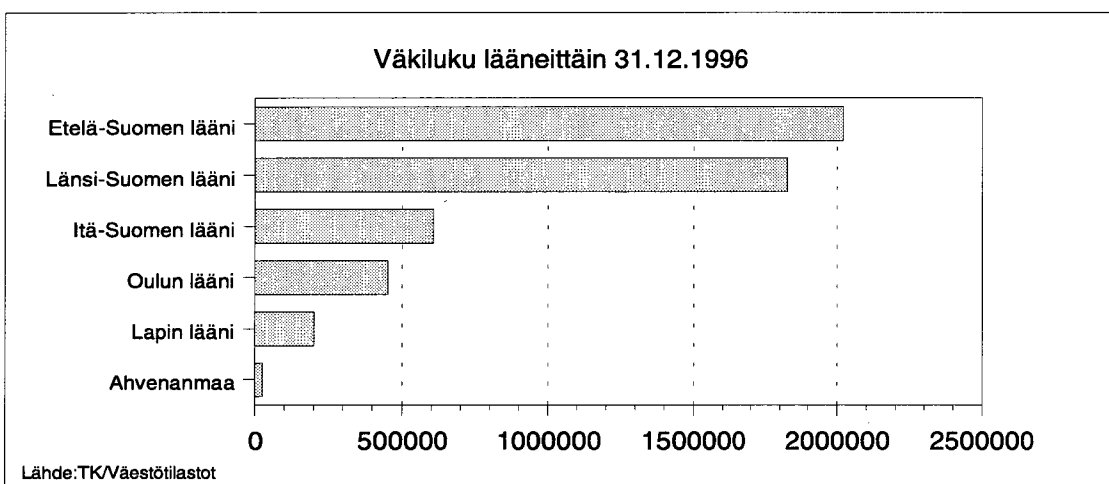
Väestön koulutusaste on korkein Etelä-Suomen läänissä. Eniten pelkän peruskoulun varaan jääneitä on Ahvenanmaalla. Sosiaali- ja terveystoimen koko- ja osa-aikaista henkilöstöä on asukaslukuun suhteutettuna eniten Oulun läänissä. Vähiten heitä on Etelä-Suomen läänissä.

Vuonna 1995 valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti vaihtelivat Etelä-Suomen läänin 96 500 markasta Itä-Suomen läänin 74 400 markkaan. Kuntien kokonaismenot asukasta kohti olivat suurimmat Lapin läänissä, pienimmät vastaavasti Ahvenanmaalla. Lapin ja Oulun lääneissä kuntien käyttötalouden valtionosuuksien ja verotulojen suhde oli yli 0.8. Etelä-Suomen läänissä valtionosuuksien merkitys kuntien taloudessa on selvästi vähäisin.

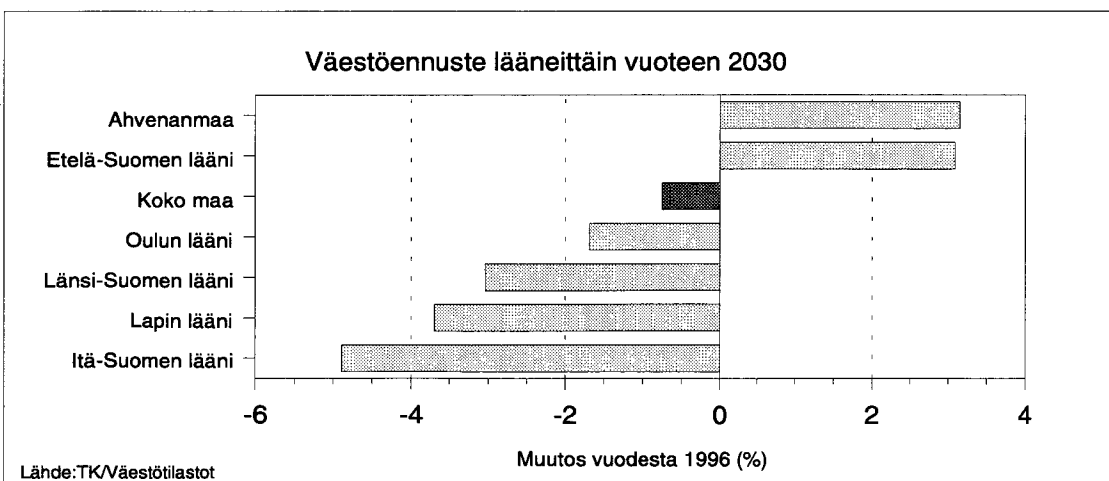
Kuntien lukumäärä vaihtelee lääneittäin. Eniten kuntia kuuluu Länsi-Suomen lääniin, 205 kpl. Etelä-Suomen läänissä kuntia on 89, Itä-Suomen läänissä 68, Oulun läänissä 52, Lapin läänissä 22 ja Ahvenanmaalla 16 kuntaa.

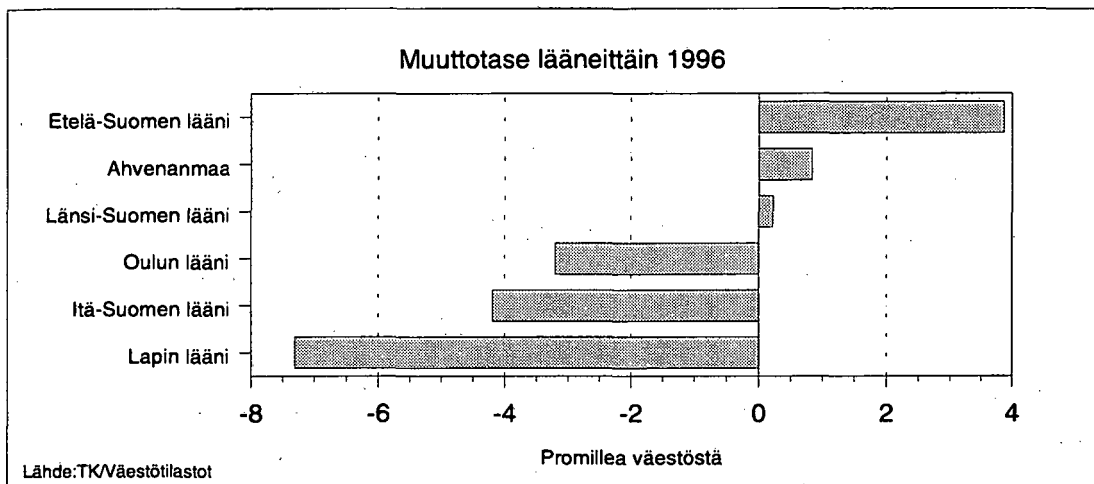
Kuva B1. Läänien pinta-ala 1997.

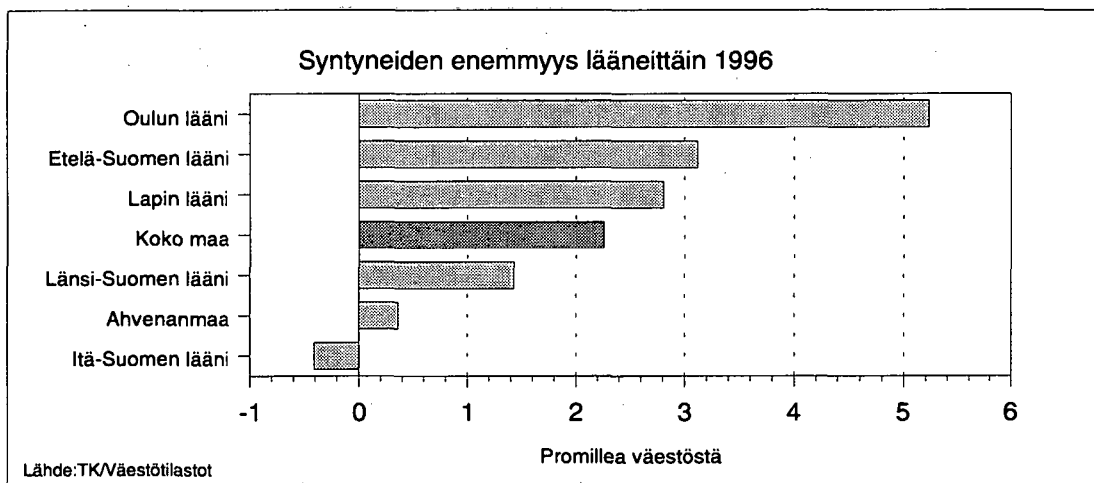
Kuva B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.1996.

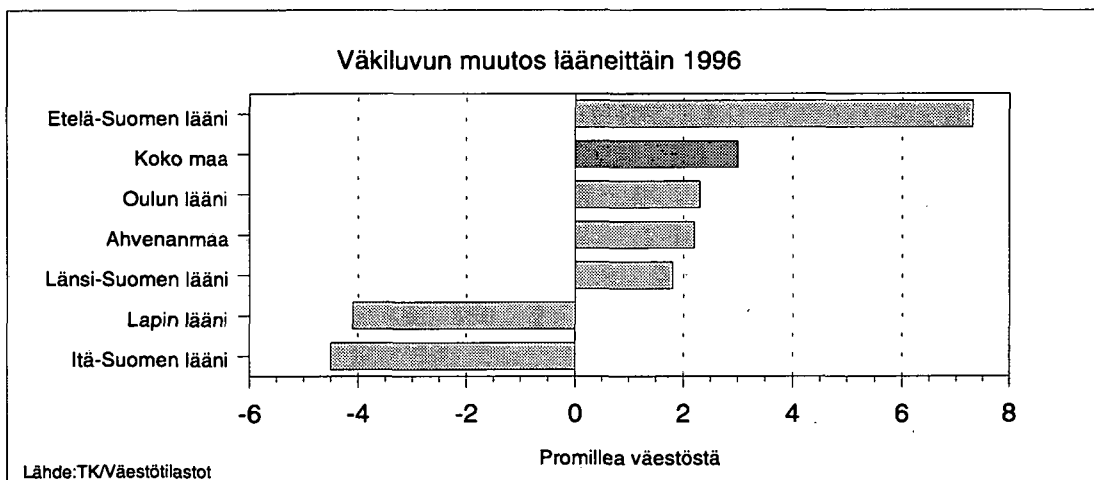
Kuva B3. Väestöennuste lääneittäin vuoteen 2030.

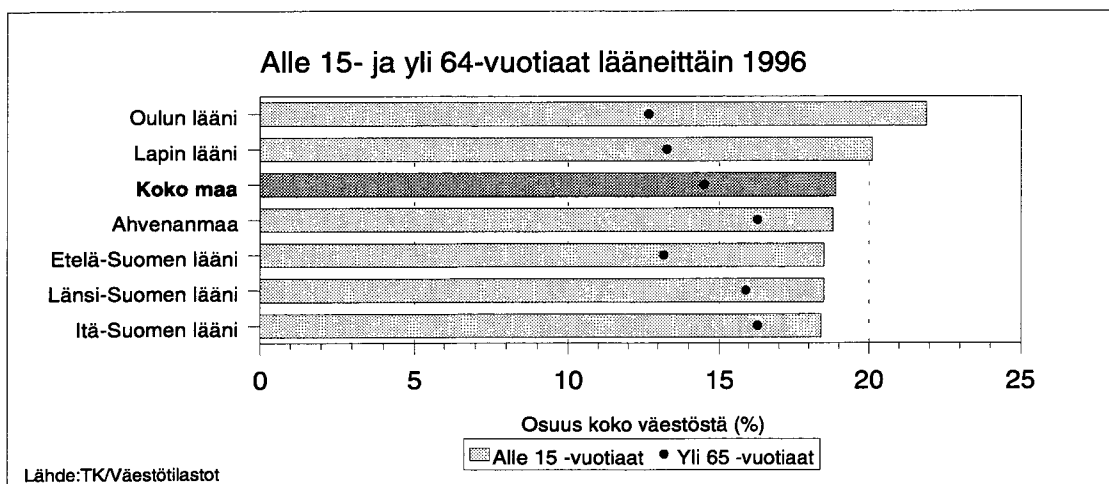
Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 1996.

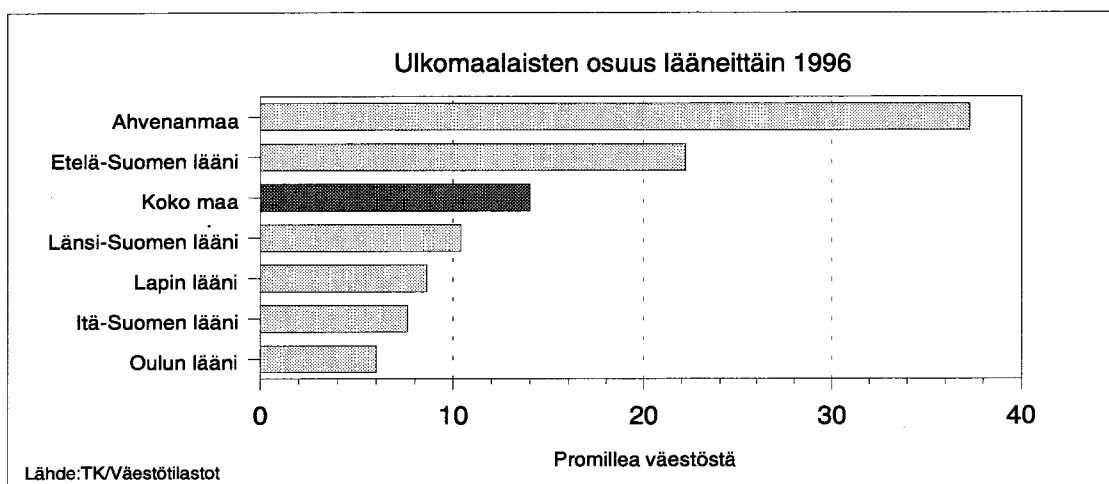
Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 1996.

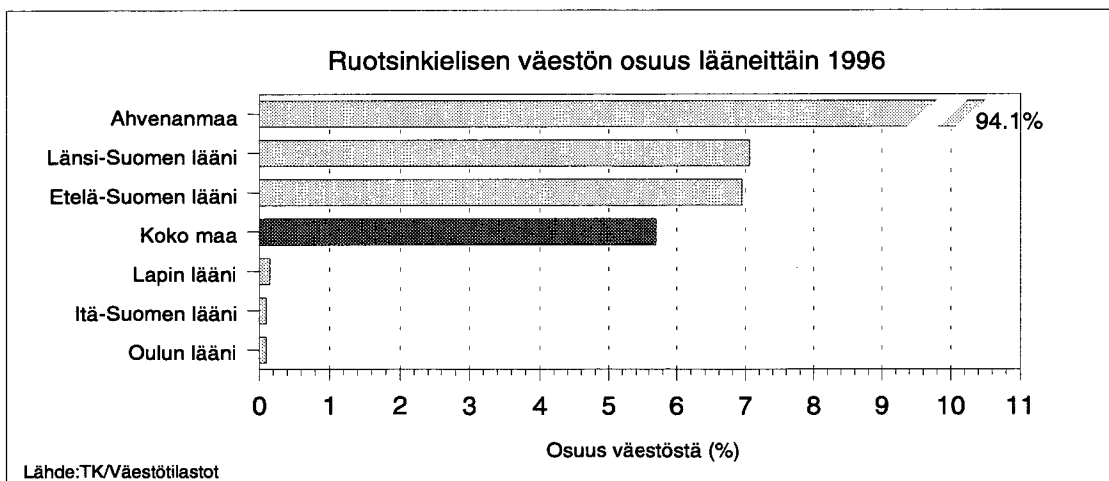
Kuva B6. Väkiluvun muutos lääneittäin 1996.

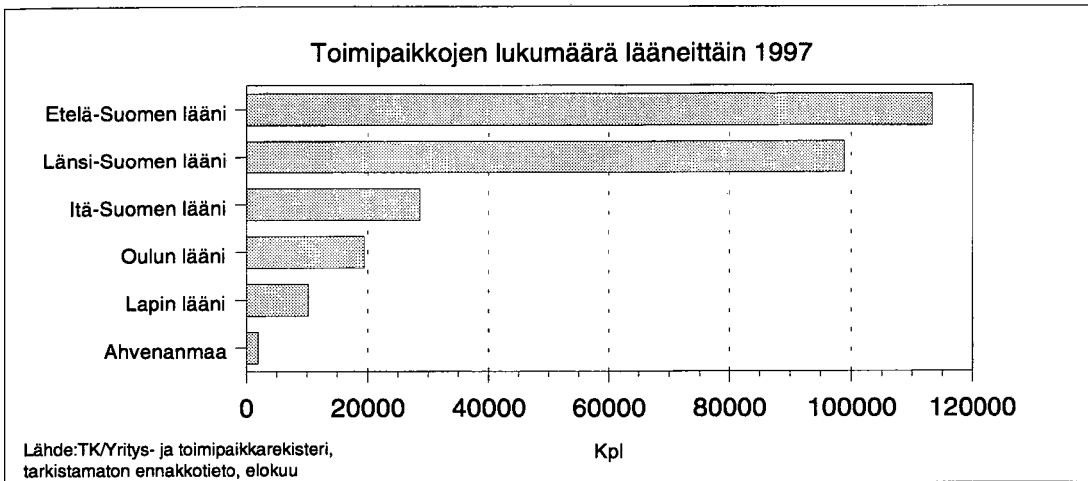
Kuva B7. Alle 15- ja yli 64 -vuotiaat lääneittäin 1996.

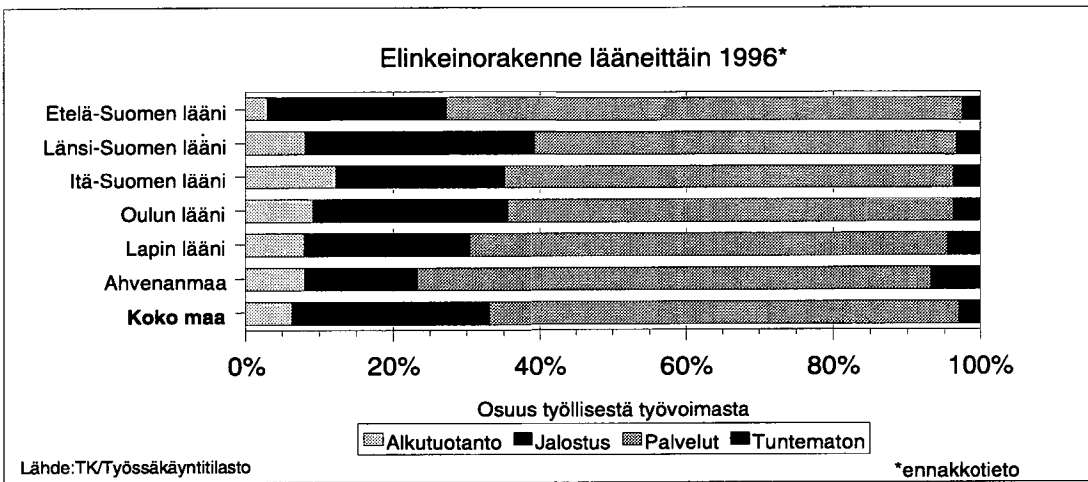
Kuva B8. Ulkomaalaisten osuus lääneittäin 1996.

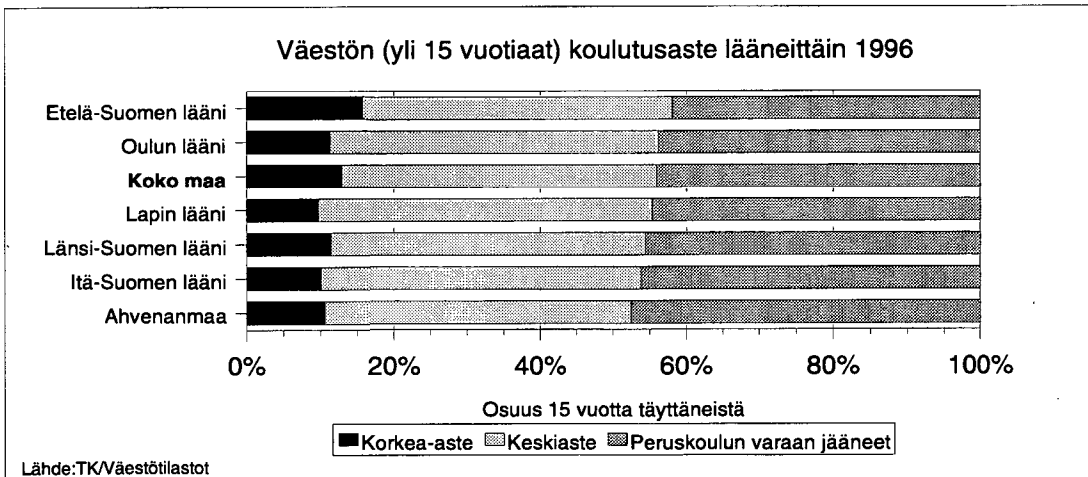
Kuva B9. Ruotsinkielisen väestön osuus lääneittäin 1996.

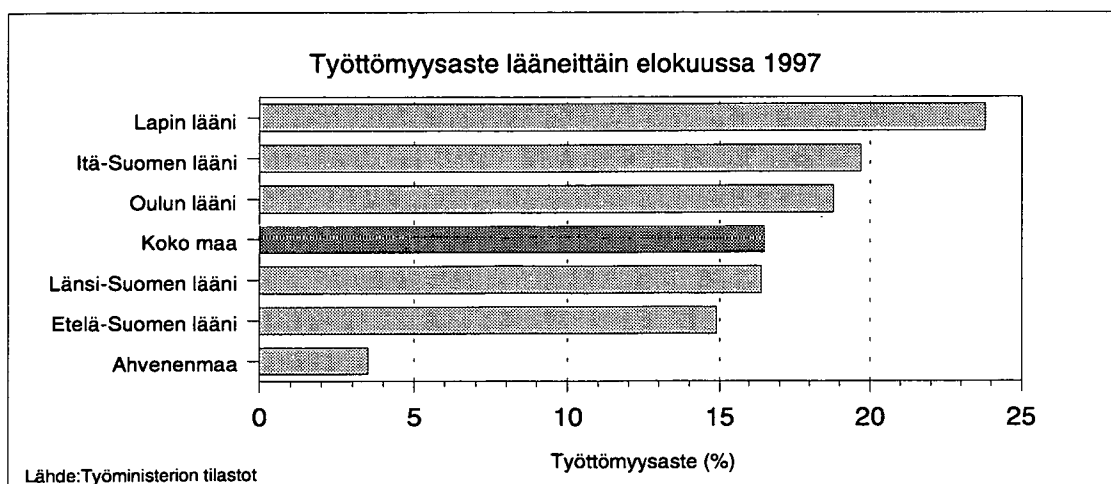
Kuva B10. Toimipaikkojen lukumäärä lääneittäin 1997.

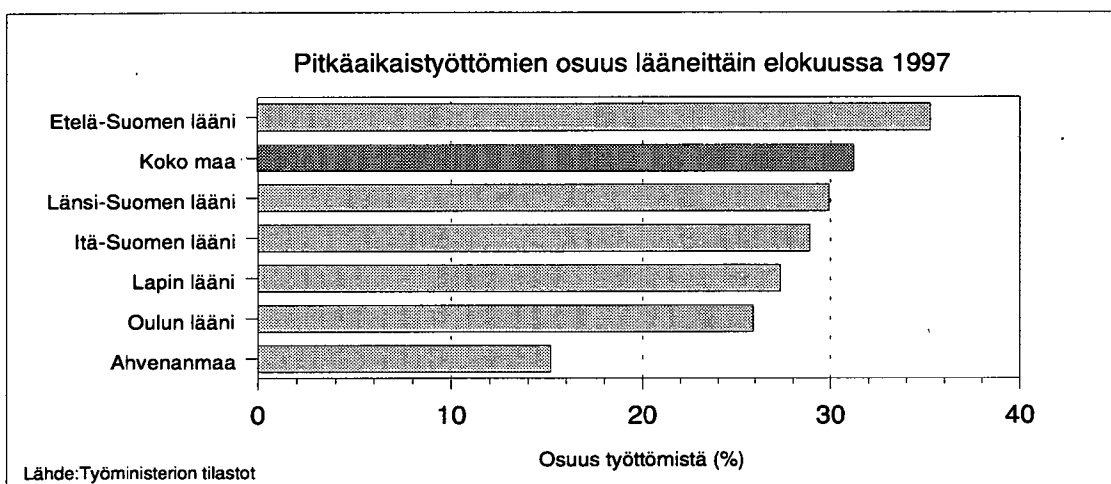
Kuva B11. Elinkeinorakenne lääneittäin 1996.

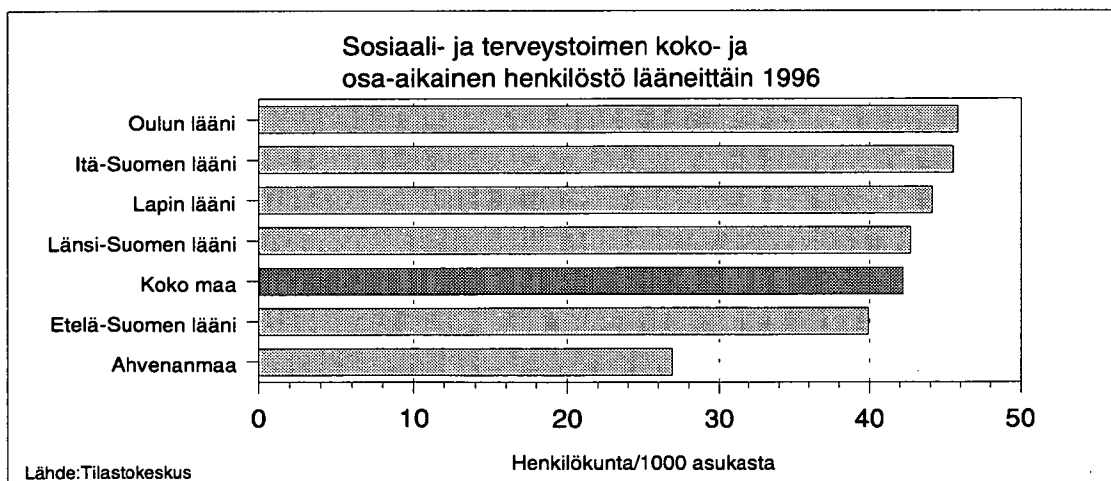
Kuva B12. Väestön koulutusaste lääneittäin 1996.

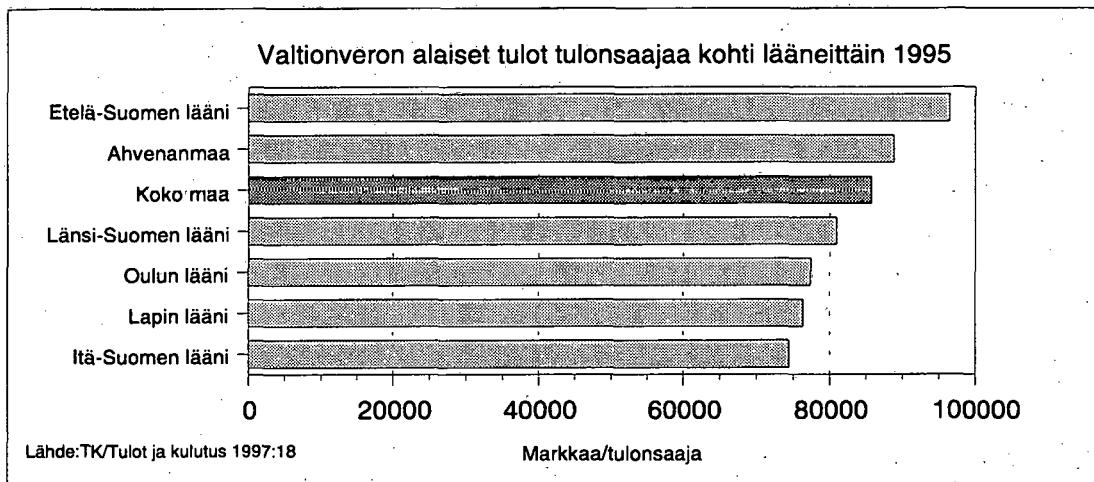
Kuva B13. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 1997.

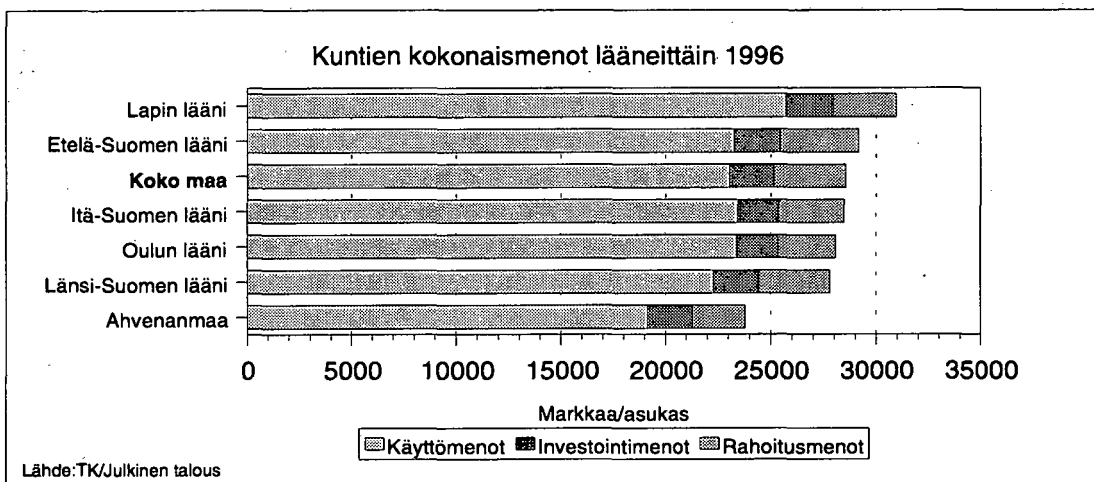
Kuva B14. Pitkäaikaistyöttömien osuus lääneittäin elokuussa 1997.

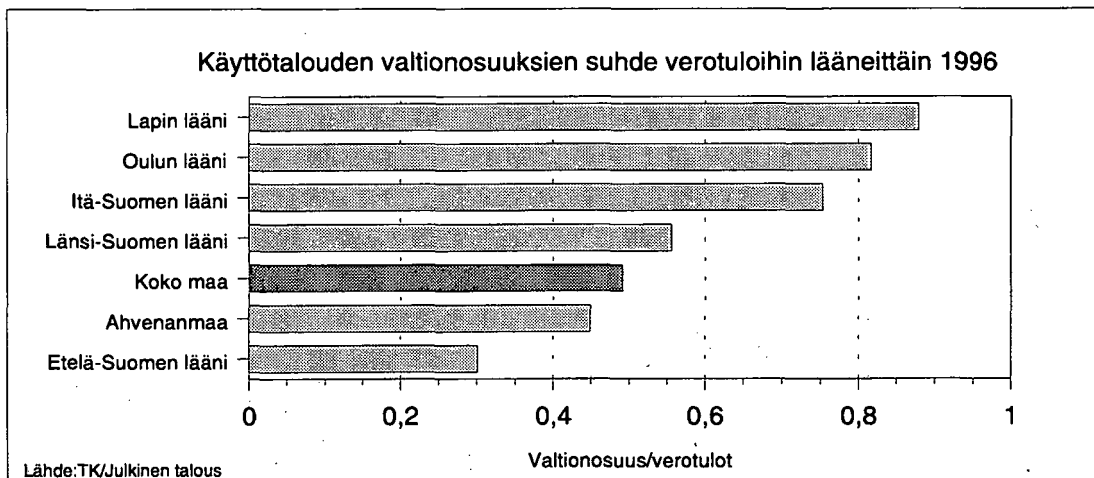
Kuva B15. Sosiaali- ja terveystoimen koko- ja osa-aikainen henkilöstö lääneittäin 1996.

Kuva B16. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti lääneittäin 1995.

Kuva B17. Kuntien kokonaismenot lääneittäin 1996.

Kuva B18. Käyttötalouden valtionosuuksien suhde verotuloihin 1996.

KÄYTETYT LYHENTEET JA TIETOLÄHTEET

ALTIKA = aluetietokanta

BKT = bruttokansantuote

EU = Euroopan unioni

KTM = Kauppa- ja teollisuusministeriö

Kuntafakta=Tilastokeskuksessa kehitetty mikrotietokoneohjelma, johon on koottu tietoja Suomen kunnista.

Merenkulkuhallitus

NUTS = Nomenclature of territorial units for statistics

Tielaitos

TK = Tilastokeskus

Tullihallitus

Työministeriö

Sisäasiainministeriö

Sähkölaitosyhdistys

VTKK = Valtion tietokonekeskus

VR Osakeyhtiö

KÄYTETYT KÄSITTEET

Ahtaasti asuminen. Asunto määritellään ahtaasti asutuksi ja siinä asuvat henkilöt ahtaasti asuviksi, jos asunnossa asuu normi 3:n mukaan enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiö lasketaan huonelukuun.

Alueella työssäkäyville tarkoitetaan kaikkia tällä alueella työssäkäyviä henkilöitä riippumatta heidän asuinpaikastaan. Alueella työssäkäyvät muodostavat ns. työllisen päiväväestön, jonka määrää voidaan pitää mittarina alueen työpaikkojen määrälle.

Asuntokunta. Kaikki henkilöt, jotka ovat vakinaisesti kirjoilla samassa asunnossa eli joilla on väestön keskusrekisterin henkilörekisterissä sama kotipaikkatunnus, muodostavat asuntokunnan.

Bruttokansantuote (BKT). Bruttokansantuoteluvut esitetään tuotannonkehittämisenä kunkin vuoden hintatason mukaan. Maakunnittaisia ja seutukunnittaisia bruttokansantuotetietoja on käytetty sekä markkamääräisinä että alueen asukasmäärään suhteutettuina.

EU-tavoitetukialueita on Suomessa kolme: tavoite 6-, 5b- ja 2-tukialueet. 6-alueet kohdennetaan erittäin harvaan asuttujen aluiden kehittämiseen, 5b-tukea maaseudun elinkeinorakenteen monipuolistamiseen ja 2-alueetukea taantuvien teollisuusalueiden kehittämiseen.

Huoltosuhteella (taloudellinen) lasketaan, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Käsite sisältää ajatuksen, että kulloinkin työssäoleva väestönosa elättää työelämän ulkopuolella olevia.

Jalostusarvo saadaan vähentämällä tuotannon bruttoarvosta ulkopuolisilta sekä saman yrityksen toisilta toimipaikoilta hankittujen tuotantopanosten arvo, mukaanlukien käyttöomaisuudesta maksetut vuokrat, vähennettynä tai lisätynä polttoaine- sekä aine- ja tarvikevarastojen muutoksella. Hankittuihin tuotantopanoksiin sisältyvät polttoaineiden, sähkön, lämmön, pakkausten, aineiden ja tarvikkeiden korjaus- ja asennustöiden, teetettyjen palkkiotöiden sekä myös palvelusten hankinta. Tuotannon bruttoarvo käsittää omien tuotteiden toimitusten arvon, saadun korvauksen vieraille suoritetuista valmistus- yms. palveluksista (palkkiotyö), muista palveluista saadun bruttokorvauksen (ei-teollisten palveluiden myynti) sekä kauppatavaroiden myynnistä saatujen tuotteiden ja kauppatavaroiden hankintakustannusten erotuksen vähennettynä tai lisätynä valmiste- ja kauppatavaravarojen sekä varastossa olevien keskeneräisten töiden muutoksella.

Kassan riittävyys on 365 x (Kassavarat + Talletukset + Lyhytaikaiset sijoitusarvopaperit - Kassalaina): Kassastamaksut.

Kokonaistuotos on toimipaikkojen tarkasteluajanjakson aikana tuottamien tavaroiden ja palvelusten summa.

Koulutusasteen mittaaminen perustuu koulutusajankäyttöön.

Koulutustaso on koulutusta kuvaava kolminumeroinen mittainluku, joka on laskettu kunkin 15 vuotta täyttäneestä väestöstä tietyn kaavan mukaan. Mitä pitempi koulutuksen kokonaispituus on, sitä korkeampi on koulutustaso ja sitä suurempi on vastaava lukuarvo.

Kuntaryhmitys. Kaupunkimaiset kunnat: Väestöstä vähintään 90 % asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000. **Taajaan asutut kunnat:** Väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on vähintään 4 000

mutta alle 15 000. **Maaseutumaiset kunnat:** Väestöstä alle 60 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 15 000 tai väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 4000.

Lyhytaikaisiin velkoihin on luettu tilivelat, verovelat varainhallintavuodelta ja kassalainat.

Muuttotase on nettomuutto suhteutettuna alueen asukasluukuun.

Nettomuutto on alueen tulomuutto - lähtömuutto.

NUTS (Nomenclature of territorial units for statistics) on EU:n hierarkkinen alueuokitusjärjestelmä, jonka mukaan laaditaan kaikki EU:n alueelliset tilastot: NUTS 1 (Manner-Suomi, Ahvenanmaa), NUTS 2 (suuralueet 6 kpl), NUTS 3 (maakunnat 20 kpl), NUTS 4 (seutukunnat 85 kpl) ja NUTS 5 (kunnat 452 kpl).

Pitkäaikaisiin velkoihin on luettu talousarviolainat, muut pitkäaikaiset velat sekä ennakkotuloihin sisältyvät lainat.

Pitkäaikaistyötön on henkilö, jonka työttömyys on kestänyt yli vuoden.

Rakennus on erillinen, sijaintipaikalleen kiinteästi rakennettu tai pystytetty, omalla sisäänkäynnillä varustettu rakennelma, joka sisältää eri toimintoihin tarkoitettua katettua ja yleensä ulkoseinien tai muista rakennelmista (rakennuksista) erottavien seinien rajoittamaa tilaa.

Rakentamisvuodella tarkoitetaan vuotta, jona rakennus valmistui käyttökuuntoon.

Seutukunta on kuntien yläpuolelle luotu toiminnallinen välitaso. Niiden rajauksesta on päättänyt Sisäasiainministeriö. Seutukuntia Suomessa on 85 kpl.

Taajamaksi määritellään kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole yli 200 metriä. Taajamien rajauksissa otetaan huomioon asuinrakennusten lisäksi mm. liike-, toimisto- ym. työpaikkoina käytettäviä rakennuksia.

Taajama-aste tarkoittaa taajamissa asuvien osuutta koko väestöstä.

Tutkinnon suorittaneeksi määritellään henkilö, joka on suorittanut perusasteen jälkeisiä tutkintoja. Perusasteen jälkeisiksi tutkinnoiksi katsotaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa loppuun suoritettut tutkinnot, joissa koulutusaika on vähintään 400 tuntia. Työllisyyskoulutuksen osalta tutkinnoiksi katsotaan vain toimiamopoliittisen aikuiskoulutuksen koulutusammattiin tai tutkintoon johtaneen koulutuksen suoritus.

Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 15-74 -vuotiaat henkilöt, jotka laskentahetkellä ovat työllisiä.

Työpaikkaomavaraisuus on alueella olevat työpaikat/työlliset*100. Mikäli alueen työpaikkojen lukumäärä on suurempi kuin työllisten lukumäärä, alueen työpaikkaomavaraisuus ylittää 100 %.

Työssäkäyntialue on kunnan rajat ylittävän työssäkäynnin eli pendelöinnin perusteella rajattu alue, jonka sisällä käydään suurelta osin alueen keskuksessa työssä. Kunta on työssäkäyntialueen keskus, jos sieltä pendelöi yhteensä alle 20 prosenttia työllisestä työvoimasta sekä mihin tahansa kuntaan alle 10 %. Työssäkäyntialue nimetään alueen keskuksen mukaan. Suomessa työssäkäyntialueita on 198.

Työttömyysasteella tarkoitetaan työttömän työvoiman prosenttiosuutta koko työvoimasta. Nuorten työttömyysasteella tarkoitetaan alle 25-vuotiaiden työttömien prosenttiosuutta saman ikäisestä työvoimasta.

Vakavaraisuusaste kuvaa kunnan rahoitusasemaa. Se lasketaan seuraavasti: Varaukset + Omat rahastot + Ylijäämää (taseesta) - Alijäämää (taseesta) - Pitkäaikainen vieras pääoma.

Velkataloudeksi katsotaan kaikki ne taloudet, joissa yksityishenkilöillä verotusrekisterin mukaan on velkaa.

Verorahoituksella tarkoitetaan kunnan verotulojen ja käyttötalouden valtionosuuksien summaa.

Yritystoimipaikat on kunnittain tilastoitu. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat.

KUVALUETTELO**LÄNSI-SUOMI**

1. Läänit 1.9.1997
2. Maakunnat Länsi-Suomessa
3. Taajama-asteeseen perustuva kuntaryhitys 1997
4. Kunnat Länsi-Suomessa 1997
5. Seutukunnat Länsi-Suomessa 1997

VÄESTÖ

- 6ab. Väkiluku kunnittain 31.12.1996
- 7ab. Väkiluvun muutos kunnittain 1995 - 1996
8. Väkiluvun muutokset maakunnittain 1980 - 1996
9. Väkiluvun muutos kunnittain 1985 - 1996
10. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 1996
11. Alle 15 -vuotiaat kunnittain 1996
12. 15 - 64 -vuotiaat kunnittain 1996
13. Yli 64 -vuotiaat kunnittain 1996
14. Väestön keski-ikä kunnittain 1996
- 15ab. Alle 15- ja yli 64 -vuotiaat kunnittain 1996
16. Keski-ikä muutos kunnittain 1980 - 1996
17. Sukupuolirakenne kunnittain 1996
18. Syntyneiden enemmisyys maakunnittain 1993 - 1996
19. Syntyneiden enemmisyys kunnittain 1996
20. Yleinen hedelmällisyysluku kunnittain 1996
21. Kuntien välinen nettomuutto maakunnittain 1993 - 1996
- 22ab. Muuttotase kunnittain 1996
23. Maakuntien muutot 1996
24. Muuttotase kunnittain 1996
25. Ulkomaalaisten osuus kunnittain 1996
26. Eri kansallisuuksien osuus ulkomaalaisväestöstä maakunnittain ja koko maassa 1996
27. Ruotsinkielisen väestön osuus kunnittain 1996
28. Ruotsinkielinen väestö Länsi-Suomessa 1995
29. Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain ja koko maassa 1997 - 2030

ELINKEINOELÄMÄ**Yritysten toimipaikat**

30. Toimipaikat toimialoittain maakunnittain 1997
31. Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1995
32. Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla, Keski-Pohjanmaalla ja koko maassa 1995
33. Toimipaikkojen lukumäärä kunnittain 1997
34. Toimipaikkojen liikevaihto/henkilöstö kunnittain 1995

Elinkeinorakenne

35. Elinkeinorakenne Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla 1996
36. Elinkeinorakenne Satakunnassa ja Keski-Suomessa 1996
37. Elinkeinorakenne Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla ja Keski-Pohjanmaalla 1996
38. Elinkeinorakenne maakunnittain ja koko maassa 1996
39. Elinkeinorakenteen muutos Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1994 - 1996
40. Elinkeinorakenteen muutos Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla, Keski-Pohjanmaalla ja koko maassa 1994 - 1996

Alkutuotanto

41. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 1996
42. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 1995
43. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 1995
- 44ab. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, alkutuotannon mukaan järjestetty
45. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 1995

Jalostus

46. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 1996
47. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 - 1995
- 48ab. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, jalostuksen mukaan järjestetty
49. Teollisuuden jalostusarvo toimialoittain Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1995
50. Teollisuuden jalostusarvo Etelä-Pohjanmaalla, Vaasan rannikkoseudulla ja koko maassa 1995
51. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 1997
52. Teollisuuden jalostusarvo kunnittain 1995
53. Teollisuuden henkilökunta/toimipaikka kunnittain 1995

Palvelut

54. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 1996
55. Palveluelinkeinojen toimialarakenne maakunnittain ja koko maassa 1996
56. Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä alueittain 1990 - 1996
- 57ab. Elinkeinorakenne kunnittain 1996, palvelutoimialojen mukaan järjestetty

Matkailu

58. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikkojen lukumäärä kunnittain 1997
59. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 - 1996
60. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 - 1997
61. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995-1996
62. Yöpymisvuorokausien jakautuminen ulkomaalaisten matkailijoiden kesken maakunnittain ja koko maassa 1996

Tulonsaajien tulot ja kotitalouksien velat

63. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kunnittain 1995
- 64ab. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti kunnittain 1995
65. Asuntokuntien keskitulojen muutos kunnittain 1990 - 1995
66. Velkatalouksien osuus kunnittain 1995

Bruttokansantuote

67. BKT asukasta kohti maakunnittain 1988 - 1996, EU = 100
68. BKT eri toimialoilla maakunnittain 1996 (markkaa)
69. BKT eri toimialoilla maakunnittain 1996 (%)

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS**Työllisyys**

70. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1995
71. Työpaikat maakunnittain 1987 - 1996
72. Avoimien työpaikkojen määrät työvoimapiireittäin 1991 - 1997

Työttömyys

73. Työttömyysaste alueittain 1991 - 1997
- 74ab. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1997
75. Työttömyysasteen muutos 1995 - 1996
76. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1997
77. Työttömyyden kesto keskimäärin alueittain 1991 - 1997
78. Pitkäaikaistyöttömien osuus kunnittain elokuussa 1997
79. Nuorten työttömyysaste kunnittain 1996

KOULUTUS

80. Koulutustason muutos eri kuntaryhmissä maakunnittain 1983 - 1996
- 81ab. Väestön koulutusaste kunnittain 1996
82. Koulutustason muutos kunnittain 1983 - 1996
83. Koulutustaso kunnittain 1996

TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

84. Terveystason ja sosiaalipalvelun työllistyvyys kunnittain 1996
85. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtäväalueittain 1996
86. Sosiaali- ja terveystoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas)
87. Lasten päivähoiton menot kunnittain 1996 (mk/asukas)
- 88ab. Perusterveyden- ja hammashuollon menot kunnittain 1996 (mk/asukas)
89. Erikoissairaanhoidon menot kunnittain 1996 (mk/asukas)

RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

90. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1995 - 1996
91. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 1996
92. Asuntotuotanto kunnittain 1996
93. Asuntojen hintojen kehitys alueittain 1987 - 1997
94. Asuntojen neliöhinnat kunnittain 1996
95. Asuntojen keskipinta-ala kunnittain 1995
96. Ahtaasti asuvat asuntokunnat kunnittain 1995
97. Kesämökkit maakunnittain 1980, 1990 ja 1996
98. Kesämökkit kunnittain 1996

LIIKENNE

99. Liikennesuoritteet maakunnittain 1995
100. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 - 1996
101. Henkilöautojen lukumäärä kunnittain 1996
102. Ulkomaan matkustajaliikenne eri satamissa 1996
103. Ulkomaan matkustajaliikenteen muutos eri satamissa 1995 - 1996
104. Kotimaan lentoliikenne Länsi-Suomen suurimmilla lentoasemilla 1986 - 1996

ENERGIA

- 105. Sähkön tuotanto maakunnittain 1995 - 1996
- 106. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1995 - 1996
- 107. Sähkön kulutus maakunnittain 1995 - 1996
- 108. Sähkön kulutus eri käyttäjryhmissä maakunnittain 1996
- 109. Yksityinen sähkökulutus kunnittain 1996
- 110. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1996
- 111. Sähkömavaraisuus maakunnittain 1995 - 1996

YMPÄRISTÖN TILA

- 112. Typen oksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1995
- 113. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1995
- 114. Hiukkaspäästöt maakunnittain 1992 - 1995
- 115. Typen oksidipäästöt (NO_x) kunnittain 1995
- 116. Rikkidioksidipäästöt (SO₂) kunnittain 1995
- 117. Hiukkaspäästöt kunnittain 1995
- 118. Kansallis- ja luonnonpuistot Länsi-Suomessa 1997

KUNNALLISTALOUS

- 119. Veroprocentti kunnittain 1997
- 120. Keskimääräisen äyrimäärän kehitys alueittain verovuosina 1980 - 1995
- 121. Asukasta kohti lasketun veroäyrimäärän muutos verovuosina 1994 - 1995
- 122ab. Asukasta kohti lasketun äyrimäärän poikkeama maan keskiarvosta kunnittain verovuonna 1995
- 123ab. Sosiaali- ja terveystoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas)
- 124ab. Opetus- ja kulttuuritoimen menot kunnittain 1996 (mk/asukas)
- 125ab. Kuntien kokonaismenot 1996 (mk/asukas)
- 126. Veroäyrimäärä/asukas kunnittain verovuonna 1995
- 127. Yleisen hallinnon menot kunnittain 1996 (mk/asukas)
- 128. Kuntien lainojen korot ja kuoletukset 1996 (% verorahoituksesta)
- 129. Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (penniä/äyri)
- 130. Vakavaraisuus kunnittain 1996 (penniä/äyri)
- 131. Käyttötalouden valtionosuuksien suhde kunnan verotuloihin 1996
- 132ab. Kuntien lyhyt- ja pitkäaikaiset velat 1996 (mk/asukas)
- 133ab. Kassan riittävyys kunnittain 1996
- 134ab. Vakavaraisuus kunnittain 1996 (% verorahoituksesta)
- 135ab. Kuntien verotulot ja valtionosuudet 1996 (mk/asukas)

ALUEPOLITIikka

- 136. EU:n tukialueet 1997
- 137. EU-rahoitus maakunnittain kaudelle 1995 - 1999
- 138. KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet maakunnittain 1996
- 139ab. KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet kunnittain 1996
- 140. KTM:n myöntämät kansalliset yritystuet kunnittain 1996
- 141. KTM:n myöntämät yritystuet EU-tavoitealueille kunnittain 1996

VAALIT

- 142. Äänestysaktiivisuus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996
- 143. Puolueiden kannatus Europarlamenttivaaleissa 1996 vaalipiireittäin
- 144. Puolueiden kannatuksen muutos kunnallisvaaleissa 1992 - 1996 vaalipiireittäin
- 145. SDP:n kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996
- 146. Suomen Keskustan kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996
- 147. Kansallisen Kokoomuksen kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996
- 148. Vasemmistoliiton kannatus kunnittain kunnallisvaaleissa 1996

LÄÄNIEN VERTAILU

- B1. Läänien pinta-ala 1997
- B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.1996
- B3. Väestöennuste lääneittäin vuoteen 2030
- B4. Muuttotase lääneittäin 1996
- B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 1996
- B6. Väkiluvun muutos lääneittäin 1996
- B7. Alle 15- ja yli 64 -vuotiaat lääneittäin 1996
- B8. Ulkomaalaisten osuus lääneittäin
- B9. Ruotsinkielisen väestön osuus lääneittäin 1996
- B10. Toimipaikkojen lukumäärä lääneittäin 1997
- B11. Elinkeinorakenne lääneittäin 1996
- B12. Väestön koulutusaste lääneittäin 1996
- B13. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 1997
- B14. Pitkäaikaistyöttömien osuus lääneittäin elokuussa 1997
- B15. Sosiaali- ja terveystoimen koko- ja osa-aikainen henkilöstö lääneittäin 1996
- B16. Valtionveron alaiset tulot tulonsaajaa kohti lääneittäin 1995
- B17. Kuntien kokonaismenot lääneittäin 1996
- B18. Käyttötalouden valtionosuuksien suhde verotuloihin lääneittäin 1996

Länsi-Suomen katsaus 1997 antaa päättäjille ja muille tiedon-
tarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Länsi-
Suomesta. Katsaus sisältää noin 160 havainnollista diagrammia
ja kuntapohjaista teemakarttaa, joissa esitetään tietoa Länsi-
Suomen

- väestöstä
- koulutuksesta
- elinkeinoelämästä
- bruttokansantuotteesta
- työllisyydestä
- asumisesta
- terveys- ja sosiaalipalveluista
- liikenteestä
- energiasta
- ympäristöstä
- kunnallistaloudesta
- aluepolitiikasta
- vaaleista

Katsaus sisältää myös 18 diagrammikuvaa käsittävän uusien
läänien vertailun. Julkaisussa olevia kuvia tai kuvien pohjana
olevaa tilastoaineistoa voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelu-
toimistoista. Kuvat on saatavana myös värikalvoina.

Vastaavan tietosisältöisinä tuotetaan myös Pohjois-Suomen, Etelä-
Suomen ja Itä-Suomen katsaukset.

Katsauksen on tuottanut Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelu.

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:	puhelin	faksi	sähköposti
Oulu	(08) 537 2046	(08) 537 2047	oulu.tilastokeskus@stat.fi
Seinäjoki	(06) 414 4539	(06) 423 3696	sjoki.tilastokeskus@stat.fi
Mikkeli	(015) 161 461	(015) 161 462	mikkeli.tilastokeskus@stat.fi
Tampere	(03) 223 2240	(03) 223 2241	tampere.tilastokeskus@stat.fi
Turku	(02) 274 3430	(02) 274 3440	turku.tilastokeskus@stat.fi
Myyntipalvelu	(09) 1734 2011	(09) 1734 2474	myynti.tilastokeskus@stat.fi

ISSN 1239-7482
ISBN 951-727-386-X

